

02.11.2020

Kokousaika 02.11.2020 16:00 - 16:54

Kokouspaikka Kaupungintalon terassikabinetti / sähköinen kokous

Läsnä

Jäsenet

Vapaavuori, Jan	pormestari
Sinnemäki, Anni	apulaispormestari
	kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja
Sevander, Tomi (etänä)	kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja
Honkasalo, Veronika (etänä)	
Koulumies, Terhi (etänä)	
Pakarinen, Pia	apulaispormestari
Raatikainen, Mika (etänä)	
Rantala, Marcus	
Razmyar, Nasima (etänä)	apulaispormestari
Rydman, Wille (etänä)	
Sazonov, Daniel	
Vanhanen, Reetta (etänä)	
Vesikansa, Sanna (etänä)	apulaispormestari
Yanar, Ozan (etänä)	
Kivelä, Mai (etänä)	varajäsen

Muut

Kivekäs, Otso (etänä)	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Bogomoloff, Harry (etänä)	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
Arhinmäki, Paavo	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Sarvilinna, Sami	kansliapäällikkö
Aho, Mikko (etänä)	kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Jolkkonen, Juha (etänä)	sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Laitio, Tommi (etänä)	kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Pohjolainen, Liisa (etänä)	kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Gros, Nina (etänä)	henkilöstöjohtaja
Kivelä, Liisa (etänä)	viestintäjohtaja

02.11.2020

	Kühn, Markus (etänä)	strategiajohtaja
	Rinkineva, Marja-Leena (etänä)	elinkeinojohtaja
	Rope, Jenni (etänä)	kaupunginlakimies
	Saxholm, Tuula (etänä)	rahoitusjohtaja
	Summanen, Juha (etänä)	hallintojohtaja
	Snellman, Johanna	viestintäasiantuntija
	Ainola, Pilvi	hallintoasiantuntija
	Vennelä, Asta	hallintoasiantuntija
Puheenjohtaja		
	Jan Vapaavuori	pormestari 700 - 730 §
Esittelijät		
	Jan Vapaavuori	pormestari 700 §, 714 - 716 §
	Juha Summanen	hallintojohtaja 701 §
	Sami Sarvilinna	kansliapäällikkö 702 - 713 §, 717 - 730 §
Pöytäkirjanpitäjä		
	Asta Vennelä	hallintoasiantuntija 700 - 730 §

02.11.2020

§	Asia	
700	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
701	Asia/2	V 11.11.2020, Käräjäoikeuden lautamiehen valinta
702	Asia/3	V 11.11.2020, Valtuutettu Kaisa Hernbergin aloite katupuiden istuttamisesta Päijänteentielle
703	Asia/4	V 25.11.2020, Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite puuston ja kasvilisuuden merkityksen selvittämisestä melu-, pöly- ja näkösuojana ennen harvennustöitä
704	Asia/5	V 25.11.2020, Valtuutettu Emma Karin aloite linjauksesta lintujen pesimäaikaisten hakkuiden lopettamiseksi
705	Asia/6	V 11.11.2020, Valtuutettu Fatim Diarran aloite eväiden syömiseen tarkoitettujen pöytien lisäämisestä puistoihin ja ulkoilualueille
706	Asia/7	V 11.11.2020, Valtuutettu Fatim Diarran aloite penkkien lisäämisestä puistoihin ja ulkoilureittien varrelle
707	Asia/8	V 11.11.2020, Valtuutettu Sinikka Vepsän aloite Laiholan talon kunnostamisesta asuinkäyttöön
708	Asia/9	V 25.11.2020, Valtuutettu Alviina Alametsän aloite uusista uimalaitureista
709	Asia/10	V 25.11.2020, Valtuutettu Mai Kivelän aloite melojien harrastusmahdollisuuksien parantamisesta
710	Asia/11	V 25.11.2020, Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite tekonurmikenttien varaamisesta myös muille kuin urheiluseuroille
711	Asia/12	V 11.11.2020, Valtuutettu Ted Apterin aloite varhaiskasvatuksen laadun arvioinnista
712	Asia/13	V 11.11.2020, Valtuutettu Ted Apterin aloite nuorten talousosaamisen lisäämisestä kaikilla kouluasteilla
713	Asia/14	V 11.11.2020 Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelma 2020
714	Asia/15	V 25.11.2020, Helsingin kaupungin talousarvio vuodeksi 2021 ja taloussuunnitelmavuosille 2021 - 2023
715	Asia/16	V 11.11.2020, Vuoden 2021 tuloveroprosentin määrittäminen

02.11.2020

716	Asia/17	V 11.11.2020, Vuoden 2021 kiinteistöveroprosenttien määrääminen
717	Asia/18	Määräaikaisten virkojen perustaminen kaupunginkanslian elinkeino-osastolle työllisyyden kuntakokeilun tehtäviin
718	Asia/19	Oikaisuvaatimus elinkeinojohtajan päätöksestä 16.6.2020 § 105 koskien yksinyrittäjien toimintatukea
719	Asia/20	Hankintaoikaisuvaatimus, kankaiset kasvomaskit
720	Asia/21	Valtuutettu Alviina Alametsän toivomusponsi selvittää mahdollisuuksia toteuttaa sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöille suunnattu korttelitalo yhdessä sateenkaariyhteisöjen kanssa
721	Asia/22	Valtuutettu Pilvi Torstin toivomusponsi lähipäiväkotiperiaatteen valmistelun mahdollisuuksien selvittämisestä
722	Asia/23	Valtuutettu Matias Pajulan toivomusponsi selvittää mahdollisuutta toteuttaa osallistuvan budjetoinnin kautta valitsematta jääneitä hankkeita osana kaupungin perustoimintaa
723	Asia/24	Lausunto luonnoksesta Helsingin pelastustoimen alueen palvelutasopäätökseksi 2021–2024
724	Asia/25	Alueen varaaminen Eteläsatamasta laatu- ja konseptikilpailua varten (Kaartinkaupunki, Ullanlinna, Kaivopuisto)
725	Asia/26	Helsinginkadun, Runeberginkadun ja Caloniuksenkadun perusparannusten raitio- ja ratasähkötoiden hankesuunnitelma
726	Asia/27	Valtuutettu Ted Apterin toivomusponsi raitiovaunuvarikkojen riittävästä kapasiteetista Helsingin ja koko seudun tarpeisiin
727	Asia/28	Helsingin pyöräliikenteen kehittämissuunnitelma 2020–2025
728	Asia/29	Tapahtumapaikkojen päättymisaikalinjausten priorisointimalli
729	Asia/30	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
730	Asia/31	Kaupunginhallituksen ylimääräinen kokous

02.11.2020

Asia/1

§ 700

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Wille Rydmanin ja Tomi Sevanderin sekä varatarkastajiksi Sanna Vesikansan ja Veronika Honkasalon.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

02.11.2020

Asia/2

§ 701

V 11.11.2020, Käräjäoikeuden lautamiehen valinta

HEL 2020-007284 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää Johanna Karvoselle eron käräjäoikeuden lautamiehen luottamustoimesta ja
- valitsee Stina Wahlstenin käräjäoikeuden lautamieheksi vuoden 2021 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Asta Vennelä, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 76004
asta.vennela(a)hel.fi

Liitteet

1 Salassa pidettävä (Tietosuojalaki § 29)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Helsingin käräjäoikeus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunginvaltuusto valitsi 21.6.2017 § 294 Johanna Karvosen (RKP) käräjäoikeuden lautamieheksi vuoden 2021 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi. Johanna Karvonen pyytää 29.5.2020 eroa käräjäoikeuden lautamiehen luottamustoimesta.

Käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain (675/2016) mukaan valtuusto valitsee käräjäoikeuden lautamiehet valtuuston toimikautta vastavaksi ajaksi. Käräjäoikeuden lautamiehestä on soveltuvien osin voimassa, mitä kunnan luottamushenkilöstä säädetään.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevistä syistä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö.

Käräjäoikeuden lautamieheksi valittavan tulee täyttää käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain 2 §:n mukaiset kelpoisuusvaatimukset.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Asta Vennelä, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 76004
asta.vennela(a)hel.fi

Liitteet

1 Salassa pidettävä (Tietosuojalaki § 29)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Helsingin käräjäoikeus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

§ 702

V 11.11.2020, Valtuutettu Kaisa Hernbergin aloite katupuiden istuttamisesta Päijänteentielle

HEL 2020-007754 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Kaisa Hernbergin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Kaisa Hernberg ja 22 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan asemakaavan mukaisen puurivistön istuttamista Päijänteentielle seuraavan kadulla toteutettavan katutyön yhteydessä.

Katupuurivien lisäämistä tutkitaan syksyllä käynnistyvän Päijänteentien ja Hämeentien risteysalueen liikennevalojen suunnittelun yhteydessä. Katupuurivien lisäämisen myötä kadulta poistuisi todennäköisesti joitain pysäköintipaikkoja. Puurivistön mahdollisen toteutuksen aikatauluun vaikuttavat alueen kunnallistekniikan ja kadunrakenteiden uusimistarpeet sekä tulevien vuosien investointitaso.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteet, jotka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

02.11.2020

Asia/3

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Kaisa Hernbergin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 15.09.2020 § 487

HEL 2020-007754 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Vallilan Päijänteentien Mäkelänkadun ja Hämeentien väliselle osuudelle on merkitty asemakaavassa kaksi puuriviä, mutta vuonna 1988 vahvistetun asemakaavan merkintää ei ole toistaiseksi toteutettu.

Katupuurivien lisäämistä tutkitaan syksyllä käynnistyvän Päijänteentien ja Hämeentien risteysalueen liikennevalojen suunnittelun yhteydessä. Katupuurivien lisäämisen myötä kadulta poistuisi todennäköisesti joitain pysäköintipaikkoja. Jatkosuunnittelussa tulee ottaa huomioon myös kadun alla kulkevan kunnallisteknisen verkoston vaatima tila ja varmistaa, että katupuiden juuristolle on riittävästi tilaa.

Katupuurivien mahdollisen toteutuksen aikatauluun vaikuttavat alueen kunnallistekniikan ja kadunrakenteiden uusimistarpeet sekä tulevien vuosien investointitaso. Kun investointitaso laskee koronaviruksen aiheuttaman taloudellisen tilanteen johdosta, joudutaan hankkeiden toteutumista mahdollisesti siirtämään myöhemmäksi.

Viime vuosina on tehty useita katupuita ja muuta kaupunkikasvillisuutta koskevia linjauksia ja ohjeita, joissa on todettu kasvillisuuden kaupunkiympäristöön tuomat moninaiset hyödyt sekä tarve varata puiden kasvulle ja kehittymiselle riittävästi tilaa.

Esittelijä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

02.11.2020

Asia/3

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Inka Lappalainen, maisema-arkkitehti: 310 21344
inka.lappalainen(a)hel.fi

02.11.2020

Asia/4

§ 703

V 25.11.2020, Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite puuston ja kasvillisuuden merkityksen selvittämisestä melu-, pöly- ja näkösuojana ennen harvennustöitä

HEL 2020-007758 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian viikoksi pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Johanna Nuorteva ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että puuston ja kasvillisuuden harventamisen suunnitelmista tulee tiedottaa alueen asukkaille ja käyttäjille, ja tarjota mahdollisuus palautteen antamiseen ennen työn aloittamista. Lisäksi aloitteessa esitetään, että ennen harvennukseen ryhtymistä tulee tehdä arvio puuston ja kasvillisuuden merkityksestä näkö-, melu- ja pölyesteenä, ja pyrkiä säilyttämään nämä ominaisuudet maltillisesti suoritettavien hoitotöiden yhteydessä.

Kaupunginhallitus katsoo kaupunkiympäristölautakunnan tapaan, että suojametsiksi määriteltyjen metsien ja puistoalueiden sekä viheralueiden merkitys asukkaiden virkistyskäytössä on suuri. Tämän vuoksi viheralueiden harvennussuunnitelmista tiedotetaan selkeästi ja hyvissä

ajoin lähialueen asukkaille ja käyttäjille, ja varmistetaan heidän mahdollisuutensa vaikuttaa suunnitelmiin.

Suojametsien, puistojen ja lähivirkistysalueiden hoitotoimenpiteissä pyritään vähentämään valtapuuston sekä pienpuuston harvennusten määrää. Erityisen tärkeää harvennusten vähentäminen on arvokkaiksi luontokohteiksi määritellyillä alueilla, tärkeissä virkistysmetsissä sekä muuten puustorakenteeltaan monipuolisissa metsissä. Hoitotoimenpiteissä pyritään kiinnittämään nykyistä enemmän huomiota siihen, että toimenpiteet kohdennetaan paremmin niille kasvillisuuden ja puiden osille, joista niistä on selkeintä hyötyä.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteet, jotka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 29.09.2020 § 561

HEL 2020-007758 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Johanna Nuorteva ja 16 muuta allekirjoittajaa esittävät valtuustoaloitteessaan tarvetta selvittää puuston ja kasvillisuuden merkitys melu-, pöly ja näkösuojana ennen harvennustöitä. He esittävät, että alueiden asukkailta ja käyttäjiltä tulisi koota palautetta harvennuksista ja puistojen kehittämisestä suunnittelun alkuvaiheessa. He esittävät myös, että puuston ja kasvillisuuden harventamisen suunnitelmista tiedotetaan ky-

seisen alueen asukkaille ja käyttäjille ja tarjotaan mahdollisuus palautteen antamiseen ennen työn aloittamista.

Valtuustoaloitteessa pidetään tärkeänä, että puiston ja metsien harvennuksessa poistetaan maltillisesti ainoastaan kasvun turvaamisen kannalta välttämätön puusto ja kasvisto, ja että tiheys ja kasvillisuuden sekä puuston monimuotoisuus ovat osa lähiluonnon virkistävyyttä ja että sitä olisi tärkeä vaalia.

Helsingin metsäalueiden hoitoa ohjaavat luonnonhoidon työohjeet sisältävät ohjeistuksen melu-, pöly- ja näkösuojana toimivien suojametsien hoitoon. Ne pohjautuvat metsien suojavaikutuksesta ja sen ylläpidosta tehtyyn tutkimukseen. Käytössä olevat ohjeet ovat asukkaille nähtävillä kaupungin luonnonhoitoa käsittelevillä nettisivuilla.

Suojametsien hoitotoimenpiteitä tehdään puuston kasvun turvaamiseksi, että ne säilyttäisivät elinvoimaisuutensa ja suojavaikutuksensa myös tulevaisuudessa. Hoitotoimenpiteitä ohjataan työohjeissa siten, että puustorakenteessa säilyy kerroksellisuus ja että metsissä on eri-ikäisiä puita metsien jatkuvuutta ylläpitämässä. Suojapuustojen hoidossa on tärkeää huolehtia, että metsissä on sekä lehti- että havupuita. Erityisesti kuuset sopivat sekapuustona hyvin suojapuustoksi, koska niiden oksisto yltää maahan saakka ja ne ovat talvisinkin vihreitä. Suojametsät tarvitsevat lieviä säännöllisiä hoitoharvennuksia säilyttääkseen kasvunsa ja alas saakka ulottuvat oksistonsa. Suojametsissä turvataan myös luonnon monimuotoisuutta mm. jättämällä niihin lahoppuuta.

Liikennemelulta suojaavien suojametsien ja puustojen suojavaikutuksista tehtyjen tutkimusten mukaan moottoritien ja asuinalueen välille tarvitaan vähintään 100 metrin levyinen suojametsä, jotta melutaso laskee asuinalueella hyväksyttävälle tasolle. Jos suojametsä on leveydeltään 50 metriä tai vähemmän, joudutaan melun vaimennukseen käyttämään meluvallia tai –aitaa. Vaikka puusto ei pystykään melua vaimentamaan edellä kuvatussa tapauksessa, jossa metsäalue on kapea, on sillä tärkeä tehtävä näköyhteyden katkaisijana, sillä tällöin ihmiset eivät koe melulähdettä niin häiritseväksi. Liikenteen epäpuhtauksien suodattajana toimivat monikerroksiset puustovyöhykkeet parhaiten, koska tällöin puuston sisään kulkeva ilmapirta vaimenee ja sen mukana kulkeutuvat pienhiukkaset kerääntyvät lehvästöön ja kasvillisuuteen eikä niitä päädy asuinalueelle.

Suojametsät luokitellaan eri kaupunginosille laadittavissa aluesuunnitelmissa sekä luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelmissa omaan hoitoluokkaansa C3 suojametsät. Luokittelu tehdään arvioiden metsien laatu ja merkitys moniammatillisessa suunnittelutyöryhmässä, johon kuuluu niin maisema-arkkitehteja, biologeja kuin metsien hoidon suunnittelijoi-

takin. Aluesuunnitelmat sekä luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelmat tehdään vuorovaikutteisesti asukkaiden ja asukasjärjestöjen kanssa, jolloin mm. suojametsien sijainnit ja niiden hoitotavoitteet ovat asukkaiden kommentoitavana. Tämän lisäksi kaikista luonnon- ja maisemanhoidon suunnitelmien mukaisista hoitotoista tiedotetaan lähialueiden asukkaita maastotiedottein Staran toimesta ennen töiden aloittamista.

Valtuustoaloitteessa esille tuodun Kumtähdenkentän puiston poistettavat, huonokuntoiset puut määriteltiin vuosina 2016-2017 tehdyn puiston puuvartisen kasvillisuuden inventoinnin perusteella. Poistettava puusto esitettiin puistosuunnitelmassa, joka oli nähtävillä vuonna 2018. Suunnitelma perustui vuonna 2017 julkaistuun puistohistoriallisen selvitykseen, jossa tunnistettiin Kustaa Vaasan tien varren reunapuuston arvo osana puistoa. Selvityksessä todettiin tarve siistiä reunan vesakkoa ja poistaa huonokuntoisia puita, jotta reunapuusto pysyy elinvoimaisena ja nuorempi puusto saa kasvuun tarvitsemansa valon.

Suojametsiksi määriteltyjen metsien ja puistoalueiden sekä viheralueiden merkitys asukkaiden virkistyskäytössä on suuri. Suojametsien, puistojen ja lähivirkistysalueiden hoitotoimenpiteissä pyritään vähentämään valtapuuston sekä pienpuuston harvennusten määrää. Erityisen tärkeää harvennusten vähentäminen on arvokkaiksi luontokohteiksi todetuilla alueilla, tärkeissä virkistysmetsissä sekä muuten puustorakenteeltaan monipuolisissa metsissä. Viheralueiden asukkaille ja käyttäjille tiedotetaan selkeästi ja hyvissä ajoin harvennussuunnitelmista ja varmistetaan mahdollisuus vaikuttaa suunnitelmiin. Hoitotoimenpiteissä pyritään kiinnittämään enemmän huomiota siihen, että toimenpiteet kohdennetaan paremmin niille kuvioille ja kuvion osille, joista niistä on selkeintä hyötyä.

Käsittely

29.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Amanda Pasanen: Suojametsiksi määriteltyjen metsien ja puistoalueiden sekä viheralueiden merkitys asukkaiden virkistyskäytössä on suuri. Suojametsien, puistojen ja lähivirkistysalueiden hoitotoimenpiteissä pyritään vähentämään valtapuuston sekä pienpuuston harvennusten määrää. Erityisen tärkeää harvennusten vähentäminen on arvokkaiksi luontokohteiksi todetuilla alueilla, tärkeissä virkistysmetsissä sekä muuten puustorakenteeltaan monipuolisissa metsissä. Viheralueiden asukkaille ja käyttäjille tiedotetaan selkeästi ja hyvissä ajoin harvennussuunnitelmista ja varmistetaan mahdollisuus vaikuttaa suunnitelmiin. Hoitotoimenpiteissä pyritään kiinnittämään enemmän huomiota siihen,

02.11.2020

että toimenpiteet kohdennetaan paremmin niille kuvioille ja kuvion osille, joista niistä on selkeintä hyötyä.

Kannattaja: Mia Haglund

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Amanda Pasasen vastaehdotuksen.

22.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Tiina Saukkonen, suunnitteluvastaava: 310 38508
tiina.saukkonen(a)hel.fi

02.11.2020

Asia/5

§ 704

V 25.11.2020, Valtuutettu Emma Karin aloite linjauksesta lintujen pesimäaikaisten hakkuiden lopettamiseksi

HEL 2020-007761 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian viikoksi pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Emma Karin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Emma Kari ja 22 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki ryhtyy valmistelemaan linjausta, jolla lopetetaan kaikki kesäaikaiset puiden hakkuut muista kuin aivan pakottavista syistä. Aloitteessa katsotaan, että huolellisella suunnittelulla rakennushankkeisiin liittyvät hakkuut voidaan toteuttaa häiritsemättä lintujen pesimärauhaa.

Nykytilanteessa aloitteessa tarkoitetuissa puiden hakkuissa tulee noudattaa kaupungin rakennusvalvonnan puiden kaatamista koskevaa ohjetta, jossa todetaan seuraavaa: ”Lintujen pesäpuita ei saa kaataa, eikä puita kaadettaessa saa häiritä pesiviä lintuja 1.4.-15.8. välisenä aika-

na.” Kaupunki on järjestänyt omien luonnonhoitotöidensä aikataulut siten, että puunkaadot eivät ajoitu tälle välille.

Kaupunginhallitus katsoo, että aloite kesäaikaisten puiden hakkuiden lopettamisesta on perusteltua selvittää eri näkökulmista. Linjaus sen vaatimine selvityksineen liitetään osaksi loppuvuodesta valmistumassa olevaa Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmaa 2020–2028. Linjauksen valmistelussa tullaan ottamaan huomioon ainakin seuraavat näkökohdat: millainen vaikutus asialla on asuntotuotantoon, minkä kokoinen puuston raivaus tulkitaan metsänhakuksi (pinta-ala, puiden lukumäärä) ja millainen pakottava syy mahdollistaisi pesimäaikaisen hakkuun. Myös muutoksen vaikutus lintustolle on syytä arvioida edellä esitettyä tarkemmin. Samalla tulisi tarkastella, onko kaupungin nykyinen puiden kaatamista tonteilta koskeva ohje riittävä lintujen pesimärauhan turvaamiseksi.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Emma Karin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto 08.10.2020 § 188

HEL 2020-007761 T 00 00 03

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Emma Kari ja 22 muuta valtuutettua ovat allekirjoittaneet aloitteen, jonka mukaan Helsingin tulisi tehdä linjaus pesimäaikaisten hakkuiden lopettamiseksi muista kuin pakottavista syistä.

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää antaa seuraavan lausunnon:

Luonnonsuojelulain 39 §:n rauhoitussäännökset kieltävät rauhoitettujen lintujen tahallisen tappamisen tai pyydystämisen, pesien sekä munien tahallisen vahingoittamisen ja tahallisen häiritsemisen, erityisesti lisääntymisaikana. Valtaosa lintulajeista on rauhoitettu läpi vuoden ja ns. haittalinnuillakin on pesimäaikainen rauhoitus metsästysasetuksen 25a §:n mukaan.

Helsingin rakennusvalvonnan puiden kaatamista koskevassa ohjeessa todetaan seuraavasti: "Lintujen pesäpuita ei saa kaataa, eikä puita kaadettaessa saa häiritä pesiviä lintuja 1.4.-15.8. välisenä aikana." Kaupunki on järjestänyt omien luonnonhoitotöidensä aikataulut siten, että puunkaadot eivät ajoitu tälle välille. Tonttien raivaamisessa ennen rakentamista on ollut yksittäisiä tapauksia, joissa puita on kaadettu lintujen pesimäaikana ja on herännyt epäilyjä siitä, että lintujen pesiä olisi tuhoutunut.

Metsissä ja siten myös metsäisillä tonteilla pesivän linnuston tiheys vaihtelee Etelä-Suomessa noin 2-7 pariin hehtaaria kohden. Useimmille pienille tonteille ei osu linnunpesiä, ellei niillä ole asuttuja linnunpönttöjä tai rakennuksissa pesiviä lintuja. Raivattavan alan kasvaessa todennäköisyys pesintöihin maassa tai puissa kasvaa.

Metsäympäristössä on elokuun alkupuoliskolla enää hyvin vähän muna- tai poikaspesiä. Pesimärauhan kannalta riittävä jakso olisi 1.4.-31.7. Puidenkaato-ohjeessa päättymisaika 15.8. on perusteltu, koska siinä tarkastellaan yksittäisten pesintöjen mahdollisuutta.

Ohjeistuksen vahvistamisella ei ilmeisesti olisi laajaa luonnonsuojelubiologista merkitystä. Kysymys onkin periaatteellisesta luonnonsuojelulain 39 §:n mukaisen rauhoituksen kirjaimellisesta noudattamisesta ja myös eläinsuojelulain 1 §:n mukaisesta eläinten tarpeettoman kärsimyksen välttämisestä. Tämä tavoite on itsessään arvokas.

Ympäristö- ja lupajaosto katsoo, että aloitteen käsittelemä asia tulee selvittää eri näkökulmista. Näitä ovat ainakin seuraavat: millainen vaikutus asialla on asuntotuotantoon, minkä kokoinen puuston raivaus tulkitaan metsänhakuksi (pinta-ala, puiden lukumäärä) ja millainen pakottava syy mahdollistaisi pesimäaikaisen hakkuun. Myös muutoksen vaikutus linnustolle on syytä arvioida edellä esitettyä tarkemmin. Sa-

02.11.2020

malla tulisi tarkastella, onko Helsingin nykyinen puiden kaatamista ton-teilta koskeva ohje riittävä lintujen pesimärauhan turvaamiseksi.

Ympäristö- ja lupajaosto esittää, että linjaus sen vaatimine selvityksi-neen liitetään osaksi loppuvuodesta valmistumassa olevaa Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmaa 2020–2028.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Laura Walin

Lisätiedot

Raimo Pakarinen, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 31534
raimo.pakarinen(a)hel.fi

02.11.2020

Asia/6

§ 705

V 11.11.2020, Valtuutettu Fatim Diarran aloite eväiden syömiseen tarkoitettujen pöytien lisäämisestä puistoihin ja ulkoilualueille

HEL 2020-007762 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Fatim Diarran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Fatim Diarra ja 23 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan selvitettäväksi, mihin Helsingin puistoihin ja ulkoilualueille voidaan hankkia lisää piknik-eväiden syömiseen soveltuvia pöytiä. Valtuutetut toteavat, että kevään koronaepidemian myötä kaupunkilaiset ovat hyödyntäneet aktiivisesti kaupungin puistoja ja ulkoilualueita, joilta kuitenkin puuttuu oleskeluun sopivia pöytiä.

Kaupunkiympäristötoimialalla on tiedossa erittäin paljon sekä penkkejä että pöytiä koskevia asukkailta saatuja toiveita sijaintipaikkaehdotuksineen. Lähivuosina pöytäpenkkejä on suunniteltu eri puolille Helsinkiä lisää noin 60 kappaletta, joista suurin osa sijoittuu peruskorjattaviin leikkipuistoihin. Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen liikuntapalvelut puolestaan on hankkinut määrärahan puitteisissa pöytäryhmiä Paloheinän ulkoilualueelle, Pitkälän majan läheisyyteen sekä usealle liikuntapal-

veluiden ylläpitämälle uimarannalle. Pöytä-penkkiä lisäämisen mahdollisuuksiin vaikuttaa myös tähän käytettävissä oleva määräraha.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Fatim Diarran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 06.10.2020 § 587

HEL 2020-007762 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristön toimialalla on jo selvitetty penkkiä ja pöytä-tarvetta muun muassa aluesuunnitelmien, visiotöiden ja täydennysrakentamisen suunnitteluperiaatteiden vuorovaikutuksen sekä Osallistuva budjetointi -prosessin yhteydessä teetettyjen asukaskyselyjen avulla.

Yleisten alueiden rekisterin mukaan Helsingin viheralueilla on tällä hetkellä yhteensä 721 kappaletta pöytiä ja pöytä-penkkejä. Eniten pöytiä on läntisen ja eteläisen suurpiirin alueella, noin puolet tiheämmässä kuin muualla Helsingissä.

Kaupunkiympäristötoimialalla on tiedossa erittäin paljon sekä penkkejä että pöytiä koskevia asukailta saatuja toiveita sijaintipaikkaehdotuksi-

02.11.2020

neen. Lähivuosina pöytäpenkkejä on suunniteltu eri puolille Helsinkiä lisää noin 60 kappaletta, joista suurin osa sijoittuu peruskorjattaviin leikkipuistoihin. Pöytä-penkien lisäämisen mahdollisuuksiin vaikuttaa myös käytettävissä oleva määräraha.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Milja Halmkrona, maisema-arkkitehti: 31026323
milja.halmkrona(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 22.09.2020 § 152

HEL 2020-007762 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää ajatusta kannatettava ja osallistuu osaltaan selvitykseen, mikäli kaupunkiympäristön toimiala, joka vastaa suurimmalta osin kaupungissa sijaitsevista puistoista ja ulkoilualueista, päättää ryhtyä selvittämään, mihin piknik-eväiden soveltuvia pöytiä voidaan sijoittaa.

Liikuntapalvelut on hankkinut määrärahan puitteisissa pöytäryhmiä keskeisille paikoille Paloheinän ulkoilualueelle, Pitkälän majan läheisyyteen sekä usealle liikuntapalveluiden ylläpitämälle uimarannoille.

Pöytien hankinnoissa tulee huomioida, että pöytiä ei voi vain sijoittaa eri puolille puistoja ja ulkoilualueita, vaan niiden alusta tulee perustaa hyvin, jotta niitä on turvallista käyttää. Pöytien yhteyteen on myös tarkoituksenmukaista sijoittaa roskikset, joka nostaa ylläpitokustannuksia.

Selvityksessä tulee liikuntapalveluiden näkemyksen mukaan huomioida mahdollisten pöytien sijoituspaikkojen lisäksi myös hankintakustannukset sekä ylläpitokustannukset.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

§ 706

V 11.11.2020, Valtuutettu Fatim Diarran aloite penkkien lisäämisestä puistoihin ja ulkoilureittien varrelle

HEL 2020-007763 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Fatim Diarran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Fatim Diarra ja 20 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan selvitettäväksi, mihin puistoihin ja ulkoilualueille Helsinkiin voidaan hankkia lisää penkkejä.

Kaupunkiympäristön toimiala on kuluvan vuoden aikana sijoittanut 150 uutta penkkiä puistoalueille ja ulkoilureittien varrelle eri puolille Helsinkiä pohjautuen pääosin asukaspalauttejärjestelmän kautta saatuihin penkkitoiveisiin. Lisäksi OmaStadin eli osallistuvan budjetoinnin kautta esitettyjen penkkitoiveiden myötä sijoitetaan 44 penkkiä eri puolille Helsinkiä. Penkkien ja muiden kalusteiden määrää on myös lisätty jatkuvasti puistoalueiden ja muiden yleisten alueiden suunnitelmissa.

Seuraavaksi kaupunkiympäristön toimialalla alkaa selvitys, jossa kerätään kaikki osallistuvassa budjetoinnissa, asukaspalautteissa ja alue-suunnitelmien myötä esitetyt penkkitoiveet ja -tarpeet paikkatietojärjestelmään yhteen ja samaan paikkaan. Selvitystyön pohjalta suunnitel-

laan ja asennetaan uusia penkkejä eri puolille Helsinkiä. Penkkien lisäämisen mahdollisuuksiin vaikuttaa myös tähän käytettävissä oleva määräraha.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Fatim Diarran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 06.10.2020 § 586

HEL 2020-007763 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingissä on noin 7 000 puistonpenkkiä. Aukiolla ja katualueilla on puolestaan noin 1 150 penkkiä.

Kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu -palvelu on kuluneen vuoden aikana vastannut työstä, jossa on sijoitettu uusia penkkejä puistoalueille ja ulkoilureittien varteen eri puolille Helsinkiä. Näin sijoitettiin 150 uutta penkkiä pohjautuen pääosin asukaspautejärjestelmän kautta saatuihin penkkitoiveisiin. Päämääränä oli penkkiverkoston parantaminen keskittyen etenkin vanhuksiin ja heidän liikkumisen helpottamiseen kaupungin puistoissa ja ulkoilureiteillä.

Edellä mainitun lisäksi OmaStadin eli osallistuvan budjetoinnin kautta tuli lisää penkkitoiveita. Tässä yhteydessä laadittiin 44 penkin sijoitus-suunnitelmat eri puolelle Helsinkiä. Tällä hetkellä viimeisetkin tilatut penkit ovat valmistumassa ja asennustyöt alkaneet.

Penkkien ja muiden kalusteiden määrää on myös lisätty jatkuvasti puisto- ja muissa yleisten alueiden suunnitelmissa.

Seuraavaksi kaupunkiympäristön toimialalla alkaa selvitys, jossa kerätään paikkatietojärjestelmään koko kaupungin penkkiverkostoa koskevat toiveet yhteen ja samaan paikkaan. Lähtötietoina ovat osallistuvassa budjetoinnissa esitetyt toiveet, saatu asukaspalaute ja aluesuunnitelmien kautta esiin nousseet penkkitoiveet ja -tarpeet. Tämä selvitystyön pohjalta suunnitellaan ja asennetaan uusia penkkejä eri puolille Helsinkiä. Penkkien lisäämisen mahdollisuuksiin vaikuttaa myös käytävissä oleva määräraha.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anu Lämsä, maisema-arkkitehti: 310 37479
anu.lamsa(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 22.09.2020 § 151

HEL 2020-007763 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää ajatusta kannatettava ja osallistuu osaltaan selvitykseen, mikäli kaupunkiympäristön toimiala, joka vastaa suurimmalta osin kaupungissa sijaitsevista puistoista ja reiteistä, päättää ryhtyä selvittämään mihin penkkejä voidaan sijoittaa.

Liikuntapalvelut on hankkinut määrärahan puitteessa penkkejä muun muassa Paloheinän ulkoilualueelle.

Penkkien hankinnoissa tulee huomioida, että suurelle osalle liikuntapalveluiden ylläpitämistä reiteistä tehdään talviaikaan ladut hiihtäjille tai ne aurataan, ja hiekoitetaan ulkoilijoille. Tämä huomioiden penkit tulee sijoittaa selvästi reittien ulkopuolelle, jotta latukoneelle tai aurauskalustolle jää tarpeeksi tilaa huolehtia talvipalveluiden ylläpidosta. Tämä nostaa monissa tapauksissa penkkien perustamiskustannuksia.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Hyvänä lumitalvena liikuntapalvelut kunnostaa yli 200 km latuja kuntalaisille. Osa laduista kunnostetaan pelloille, mutta suuri osa kunnostetaan ulkoilureiteille, jolloin näiden reittien yhteyteen sijoitetut penkit eivät ole talvikäytössä.

Selvityksessä tulee liikuntapalveluiden näkemyksen mukaan huomioida mahdollisten penkkien sijoituspaikkojen lisäksi myös hankintakustannukset sekä ylläpitokustannukset.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

02.11.2020

Asia/8

§ 707

V 11.11.2020, Valtuutettu Sinikka Vepsän aloite Laiholan talon kunnostamisesta asuinkäyttöön

HEL 2020-004827 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sinikka Vepsän aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Sinikka Vepsä ja 18 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki ryhtyy toimenpiteisiin Laiholan talon kunnostamiseksi asuinkäyttöön. Aloitteen tekijöiden mukaan rakennuksen kunnostaminen kunnioittaisi yhtä vanhan Puistolan maamerkeistä.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunki on ostanut Maamiehenpolun maa-alueet, joilla aloitteessa mainittu Laiholan talo sijaitsee, kaavoitukseen ne osana Malmin lentokentän hanketta, ja mahdollistaakseen niillä tehokkaan kerrostalovaltaisen rakentamisen. Osoitteessa Maamiehenpolku 32 sijaitseva Laiholan talo sisältyi kauppaan heikkokuntoisena purettavana rakennuksena.

Voimassa olevassa asemakaavassa Laiholan talo sijaitsee puistoalueella, eikä rakennuksilla ole kaavassa suojelumerkintää. Malmin lentokentästä ja sen lähialueista vuonna 2015 tehdyn selvityksen mukaan Maamiehenpolku 32:n päärakennukseen ei liity mitään erityisiä raken-

02.11.2020

Asia/8

nushistoriallisia tai muita arvoja. Rakennuksen saattaminen asuin- tai kokoontumiskäyttöön maksaisi kuntoarvion perusteella yli 300 000 euroa. Kaupungilla ei ole rakennukselle omaa käyttöä. Kaupunginhallituksen 22.6.2020 hyväksymän toimitilastrategian mukaista ei ole korjata vanhoja huonokuntoisia rakennuksia vuokrattavaksi. Näillä perusteilla kaupunginhallitus katsoo, ettei Laiholan talon kunnostaminen asuinkäyttöön ole tarkoituksenmukaista.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sinikka Vepsän aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 22.09.2020 § 542

HEL 2020-004827 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että kaupunginhallituksen 22.6.2020 hyväksymässä Helsingin kaupungin toimitilastrategiassa todetaan: ”Kaupungilla ei ole tiloja, joita se ei tarvitse omassa käytössään tai joiden omistamiseen ei liity muita strategisia syitä tai pitkän tähtäimen palvelutilatarpeita.” Näin ollen kaupunki ei myöskään kunnosta rakennuksia, joille sillä ei ole omaa käyttöä.

Tonttipäällikön päätöksellä (HEL 2018-005207) Helsingin kaupunki on ostanut kaksi tilaa, joista toinen sijaitsee Malmin lentokentän pohjoispuolella osoitteessa Maamiehenpolku 32. Tällä hetkellä voimassa ole-

vassa asemakaavassa Maamiehenpolulta ostettu maa-alue sijaitsee puistoksi kaavoitetulla alueella, eikä rakennuksilla ole kaavassa suoje-lumerkintää.

Malmin lentokentän Kaavarungossa vuodelta 2016 ostettu maa-alue si-joittuu Ukonniityn kerrostaloalueelle, jonka on suunniteltu olevan osa uutta 25 000 asukkaan kaupunginosaa. Ostetulla maa-alalla sijaitsee vuonna 1932 rakennettu päärakennus ja talousrakennus / vaja, jonka rakennusvuosi ei ole tiedossa.

Huonokuntoista ja peruskorjaamatonta päärakennusta ei ole liitetty ve-sijohtoon eikä viemäriverkostoon, joten rakennuksen asumis- tai ko-koontumiskäyttöön ottaminen edellyttää merkittäviä investointeja ja huomattavaa korjausrakentamista. Esimerkkinä mainittakoon, että ra-kennus on öljylämmitteinen ja sen kattilalaitos on elinkaarensa päässä.

Päärakennuksesta laaditussa 5.4.2019 päivätyssä kuntoarviossa tode-taan rakennuksen kunnan olevan heikko/tyydyttävä. Lisäksi todetaan mm, että pelkästään kuntoarviossa todettujen korjaustarpeiden kustan-nusarvio on n. 325 000 euroa. Tämä arvio ei kata välttämättömiä pe-ruskorjausluonteisia korjauksia, joiden määrittelemiseksi tarvitaan tar-kempia tutkimuksia. Lisäksi rakennus on liitettävä kunnallistekniikkaan.

Kuntoarviossa todetaan edelleen, että perustuksissa havaittiin halkei-lua, joten perustuksille on suositeltavaa suorittaa kuntotutkimus oikean korjaustavan määrittämiseksi, perustusten kuntotutkimuksen yhteydes-sä suositellaan tutkittavan myös välipohjien ja runkorakenteiden kunto. Ulkoseinärakenne ei selviä lähtötiedoista, joten ulkoseinärakenteillekin on suositeltavaa suorittaa kuntotutkimus niiden nykyisen kunnan ja kor-jaustarpeen määrittämiseksi.

Malmin lentokentästä ja sen lähialueista 2015 tehdyssä selvityksessä ” Rakennettu ympäristö ja kulttuuriympäristö -alustava arvokohteiden luettelo”, on kaikki alueen rakennukset arvoitu viiteen eri luokkaan, jot-ka ovat:

Luokka 1a Kulttuurihistoriallinen rakennusinventointi, myös sisätilat

Luokka 1b Kulttuurihistoriallinen rakennusinventointi

Luokka 2 Tekninen rakennusinventointi

Luokka 3 Inventointityö jätettiin kartoitustasolle

Luokka 4 Sauna- tai talousrakennus, kulttuurihistoriallinen rakennusin-ventointi

Luokka 5 Sauna- tai talousrakennus, tekninen rakennusinventointi

Maamiehenpolku 2:n päärakennuksen luokittelu on 2. Rakennukseen ei liity mitään erityisiä rakennushistoriallisia tai muita arvoja.

Yleensä kaupunki ostaa kaikki kiinteistöt rasitteista vapaana, koska esim. vuokralaisten suhtautuminen asunnon puutteisiin ja kuntoon saattaa muuttua silloin kun asunnon omistajaksi tulee Helsingin kaupunki.

Edellinen omistaja ei joutunut häättämään vuokralaisia vaan nämä poistuivat asunnosta normaalin irtisanomismenettelyn mukaisesti. Rakennuksen hallinta on luovutettu kaupungille jo vuoden 2019 alussa eli n. vuosi ennen viimeistä kauppakirjan luovutuspäivää.

Helsingin kaupunki on ostanut Maamiehenkujan maa-alueet kaavoitukseen ne uudelleen osana Malmin lentokentän hanketta ja mahdollistaakseen alueella tehokkaan kerrostalovaltaisen rakentamiseen. Maan hankinnan tarkoitus on myös vähentää kaavaehdotukseen kohdistuvaa valituspainetta.

Kyseessä oleva rakennus sisältyi kauppaan arvottomana purettavana rakennuksena, jolle kaupungilla ei ole omaa käyttöä. 22.6.2020 hyväksytyn toimitilastrategian mukaista ei ole korjata vanhoja huonokuntoisia rakennuksia vuokrattavaksi.

Lähtökohtaisesti kaupunki etsii omistamilleen rakennuksille niihin sopivaa omaa käyttöä, mutta jos tarvetta ei ole, joudutaan etsimään muita ratkaisuja. Kaupungin tulee käytettävissä olevilla resursseilla turvata ensisijaisesti kaupungin palveluiden tilatarpeet ja kohdistaa käytössä olevat määrärahat ja henkilöresurssit näiden palvelutilojen turvallisuuden, terveellisyyden ja kestävyys turvaamiseen. Laiholan talon kunnostamista ei ole sisällytetty talonrakennushankkeiden rakentamishjelmaan.

15.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Eero Nuotio, kehityspäällikkö: 310 71239
eero.nuotio(a)hel.fi

02.11.2020

Asia/9

§ 708

V 25.11.2020, Valtuutettu Alviina Alametsän aloite uusista uimalaitureista

HEL 2020-007756 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian viikoksi pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Alviina Alametsän aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Alviina Alametsä ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittää uusien uimalaiturien rakentamisen Vuosaaren ja Munkkiniemeen, arvioi uimalaiturien perustamisen keskimääräisen kustannuksen ja selvittää uimalaiturien rakentamista myös muille ranta-alueille.

Kaupunginhallitus toteaa, että uusien uimalaiturien rakentaminen on kannatettava ajatus sekä liikuntamahdollisuuksien lisäämisen että meirellisen Helsingin paremman saavutettavuuden kannalta. Uusien uimalaiturien perustamiskustannukset ovat kuitenkin korkeat suhteessa niiden kävijämääriin. Kaupunginhallitus katsoo, että uusien uimalaiturien

rakentamista on tarkoituksenmukaista arvioida vasta sen jälkeen, kun Lauttasaaren tulevan uimalaiturin lopulliset kustannukset ja todelliset kävijämäärät ovat selvillä.

Lauttasaaren uimalaituri on osallistuvan budjetoinnin hanke, joka on kaupunkiympäristön toimialan suunnittelussa. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalvelut osallistuu uimalaiturin suunnitteluun ja tulee ylläpitämään laituria sen valmistuttua. Muita liikuntapalveluiden ylläpitämiä uimalaitureita on tällä hetkellä Munkkiniemen ja Rastilan uimarantojen yhteydessä.

Uusien uimalaiturien perustamisessa on huomioitava useita turvallisuuden liittyviä asioita. Uimapaikan turvallisuudesta on tehtävä riskiarvio ja siihen perustuva turvallisuusasiakirja. Liikuntapalvelujen arvion mukaan kaikki uimapaikat tulee rakentaa joko selkeästi eroteltuna uimalaana tai riittävän matkan päähän kaupungin vilkkaasta vesiliikenteestä. Esimerkiksi Aurinkolahden rantabulevardi ei ole sopiva paikka uimalaiturille vilkkaan veneilytoiminnan vuoksi.

Lauttasaaren suunniteltu uimalaituri on määrä sijoittaa saaren eteläkärkeen kallion jatkeeksi. Vaativa rakentamisaikapaikka lisää laiturin perustamiskustannuksia, koska sen läheisyyteen on päästävä hälytysajoneuvolla. Ulkoilureittejä tulee leventää ja rantakallion yli rakentaa turvallinen ja esteetön käynti. Laiturin ja siihen liittyvien toimenpiteiden tämänhetkinen kustannusarvio on 300 000 euroa.

Uusien uimalaiturien suunnittelussa voidaan tarkastella osallistuvan budjetoinnin ja kaupunkilaisten ehdotuksia siitä, mille alueille uimalaitureita toivotaan. Lauttasaaren uimalaiturin lopullisten kustannusten selvittyä voidaan arvioida tarkemmin, kuinka laajasti uimalaitureita kannattaa perustaa.

Vastaus on kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Alviina Alametsän aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 06.10.2020 § 164

HEL 2020-007756 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää ajatusta uusien uimalaitureiden rakentamisesta kannatettavana. Lautakunta kuitenkin toteaa samalla, että uimalaitureiden perustamiskustannukset vaikuttaisivat olevan korkeita suhteessa laitureiden tuleviin kävijämääriin. Tilanteen selviämiseksi lautakunta ehdottaa, että odotetaan Lauttasaaren uimalaiturin lopullisten kustannusten ja todellisten kävijämäärien selviämistä.

Liikuntapalveluiden ylläpitämiä uimalaitureita on Munkkiniemen ja Ras-tilan uimarannan yhteydessä. Uimalaituri on uimapaikka, johon kohdistuu velvoitteita. Uimalaituri tulee liikuntapalveluiden näkemyksen mukaan sijoittaa turvallisen matkan päähän kaupungin vilkkaasta vesiliikenteestä, joka nostaa laiturin perustamiskustannuksia.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ei suunnittele Lauttasaareen avointa uimalaituria, vaan kyseessä osallistuvan budjetin hanke, joka on kaupunkiympäristön toimialan suunnittelussa. Lauttasaareen suunniteltu laituri on määrä sijoittaa saaren eteläkärkeen kallion jatkeeksi. Tämä lisää perustamiskustannuksia, koska laiturin läheisyyteen tulee päästä hälytysajoneuvolla, eli ulkoilureittejä tulee leventää sekä rantakallion yli tulee rakentaa turvallinen ja esteetön käynti laiturille. Hankkeen suunnittelu on edelleen kesken, mutta laiturin ja siihen liittyvien toimenpiteiden kustannusarvio on 300 000 euroa. Osallistuvan budjetoinnin hankkeista vastaavan henkilön mukaan kustannusarvio tarkentuu vielä suunnittelun edetessä. Liikuntapalvelut on osallistunut uimalaiturin suunnitteluun tulevana uimalaituritoiminnan ylläpitäjän roolissa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ehdottaa osallistuvan budjetin ja kaupunkilaisten ehdotusten tarkastelua siitä, mille alueille uimalaitureita toivotaan. Rakennettavien laituriin, kuten Lauttasaaren uimalaiturin lopullisen kustannusten perusteella voidaan arvioida tarkemmin, kuinka laajasti laitureita kannattaa perustaa. Tavoitteena on kaupunkilaisten laajempi pääsy vapaa-ajan viettoon merellisessä Helsingissä.

Liikuntapalveluiden näkemyksen mukaan ainoa tapa toteuttaa turvallinen uimapaikka kaupunkiympäristöön, jossa sijaitsee venesatamia sekä veneväyliä on toteuttaa se erillisenä uimalana, jolloin alue on selkeästi eroteltu ja uiminen on turvallista, tai vaihtoehtoisesti turvallisen matkan päässä venesatamista ja veneväylistä. Tämä huomioiden uintipaikkaa ei tule esimerkiksi toteuttaa Aurinkolahden rantabulevardin yhteyteen vilkkaan veneilytoiminnan vuoksi.

Uimapaikan perustamisessa tulee huomioida että, uimarannat ja uimapaikat kuuluvat kuluttajaturvallisuuslainsäädännön piiriin. Kuluttajaturvallisuuslaki (920/2011) määrää palvelun tarjoajalle huolellisuusvelvoitteen. Palvelun tarjoajan tulee huolehtia siitä, ettei kuluttajapalveluksesta aiheudu vaaraa. Palvelun tarjoajan tulee tuntea palveluun liittyvät riskit.

Uimarantojen ja uintipaikkojen turvallisuusjärjestelyiden tulee perustua riisiarviointiin. Riskien arvioinnissa tunnistetaan, mitä vaaroja toimintaan liittyy, missä tilanteessa vaaroja voi esiintyä ja millaisia tapaturmia tai onnettomuuksia toiminnassa voi tapahtua. Arvioinnin pohjalta toteutetaan toimenpiteitä vaarojen poistamiseksi, riskien pienentämiseksi ja tapaturmien ennaltaehkäisemiseksi. Kirjallinen riskien arviointi tulee sisällyttää osaksi turvallisuusasiakirjaa.

Opetusministeriön laatimassa uimarantojen rakentamiseen suunnatussa liikuntapaikkajulkaisussa ei oteta suoranaisesti kantaa kaupunkiympäristöön sijoitettuihin uimarantoihin tai uimapaikkoihin. Julkaisu ohjeistaa hyvin mihin uimapaikkoja on hyvä toteuttaa ja mihin ei, esimerkiksi veneväylien ja venesatamien läheisyyteen niitä ei tule toteuttaa turvallisuussyistä. (Opetusministeriö Liikuntapaikkajulkaisu 90).

Uimapaikan perustamisessa on otettava huomioon seuraavat asiat:

- Hälytysajoneuvojen toimintaedellytykset (esimerkiksi pelastustiet)
- Pelastusvälineet
- Yleinen saavutettavuus (muun muassa parkkipaikat)
- Ympäristö (läheinen asutus)
- Veden uintikelpoisuus (läheiset viemärit ja mahdolliset virtaukset)
- Maisemointi (sopiiko uintipaikka ympäristöönsä)
- Erityisryhmien tarpeet (rampit ja muu esteetön käyttö)
- Palvelut (muun muassa WC, suihkut, jätehuolto, sähkö, pukeutumistilat)
- Ohjeet ja opasteet
- Rakenteellinen turvallisuus (muun muassa rantapohja, syvyys, valaistus)
- Liikenneturvallisuus (autot, pyörät ja veneet)
- Ympäristövaikutukset

02.11.2020

- Toimintapaikat (aurionotto, kuntoilu)
- Vastuutaho (seura/yhdistys/kaupunki)

Haastavia tekijöitä erityisesti:

- Laivaväylät ja venereitit sekä venesatamat
- Veden laatu (esimerkiksi mattolaiturit)
- Uintipaikan ympärivuotisuus
- Laiturin turvalliset rakenteet
- Turvallinen uintialue rajattu selkeästi
- Selkeä havaittavuus uima-alueen ulkopuolelta

Käsittely

06.10.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Johanna Nuorteva:

Lisäys viidenneksi kappaleeksi: Lautakunta ehdottaa osallistuvan budjetin ja kaupunkilaisten ehdotusten tarkastelua siitä, mille alueille uimailaitureita toivotaan. Rakennettavien laiturien, kuten Lauttasaaren uimailaiturin lopullisen kustannusten perusteella voidaan arvioida tarkemmin, kuinka laajasti laitureita kannattaa perustaa. Tavoitteena on kaupunkilaisten laajempi pääsy vapaa-ajan viettoon merellisessä Helsingissä.

Kannattaja: Pauliina Saares

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Johanna Nuortevan vastaehdotuksen yksimielisesti.

22.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

02.11.2020

Asia/10

§ 709

V 25.11.2020, Valtuutettu Mai Kivelän aloite melojien harrastusmahdollisuuksien parantamisesta

HEL 2020-008035 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian viikoksi pöydälle Mai Kivelän ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mai Kivelän aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mai Kivelä ja 18 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki edistää melontalajien harrastusmahdollisuuksia parantamalla rantautumispaikkoja ja tiedotusta sekä tarjoamalla säilytyspaikkoja melontavälineille.

Kaupunginhallitus toteaa, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalvelut on kahtena viime kesänä lisännyt kahdentoista uimarannan yhteyteen poijuilla merkittyjä rantautumispaikkoja kajakeille ja sup-laudoille. Melontaseuroille on vuokrattu tiloja välineiden varastoinnista ja muuta toimintaa varten, mutta varastointitilat ovat tällä hetkellä täynnä eivätkä seurat pysty ottamaan uusia jäseniä tilanpuutteen vuoksi.

Luonteva paikka melontavälineiden varastoinnille olisi pienvenesatama, joita Helsingissä on 77. Pienvenesatamissa sijaitsevat laiturit eivät kuitenkaan sovellu kajakkien lähtölaitureiksi, koska ne ovat liian korkeita. Melontavälineille tulisi hankkia uutta varastointitilaa ja rakentaa niille soveltuvia laitureita. Varastointitilan vuokraaminen olisi mahdollista hoitaa venepaikkavarauksjärjestelmän kautta, mutta uusien varastointitilojen ja laitureiden hankintaan ei ole varattu määrärahaa.

Melontalajeille soveltuvat rantautumispaikat on lueteltu kaupungin nettisivuilla. Melontareittien tiedottamisesta vastaa suurelta osin erilaiset yritykset ja yhdistykset.

Kaupunki on parhaillaan kehittämässä merellisten palvelujen AHTI-sovellusta, joka kerää yhteen kaupunkilaisia, veneilijöitä, turisteja, yrittäjiä, yhteisöjä ja merellisten kohteiden ylläpitäjiä. Sovellus luo kanavan palveluiden välittämiseksi ja tarjoaa järjestelmän kysynnän ja tarjonnan kohtaamiselle. Se on melontaseuroille ja -yrityksille oiva kanava tiedottaa melontakohteista ja reiteistä.

Asiasta on saatu kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mai Kivelän aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 22.09.2020 § 154

HEL 2020-008035 T 00 00 03

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että kaupungin tulisi edistää melonnan harrastamista Helsingin vesialueilla.

Liikuntapalvelut on kahtena viime kesänä lisännyt 12 uimarannan (Aurinkolahti, Kallahti, Iso Kallahti, Rastila, Marjaniemi, Tuorinniemi, Laajasalo, Mustikkamaa, Hietaranta, Lauttasaari, Munkkiniemi, Pikkukoski) yhteyteen rantautumispaikkoja kanooteille ja sup-laudoille. Rantautumispaikat ovat uimarantojen viereen erillisillä poijuilla merkityt rantautumiskaistaleita. Rantautumispaikat on lueteltu kaupungin nettisivuilla.

On kuitenkin huomioitava, että suurimmasta osasta kaupungin vesirajasta vastaa kaupunkiympäristön toimiala.

Liikuntapalvelut on vuokrannut tiloja kanoottiseuroille kanoottitoimintaa ja kanoottien varastointia varten. Liikuntapalveluiden tiedon mukaan seurojen varastointitilat ovat täynnä, eivätkä pysty ottamaan uusia jäseniä tilan puutteen vuoksi.

Luonteva paikka kanoottien varastoinnille olisi pienvenesatama, joita Helsingissä on yhteensä 77 kpl. Kanoottien varastointitilan vuokraamisesta voitaisiin huolehtia venepaikkavarauksjärjestelmän kautta. Kanooteille tulee hankkia varastointitila sekä kanoottitoiminnalle soveltuvia laitureita. Pienvenesatamissa sijaitsevat laiturit ovat tarkoitettu veneille ja ovat näin olleen liian korkeita, ja tästä johtuen ne eivät sovellu kanoottien lähtölaitureiksi. Hankinnat eivät ole mahdollisia ilman lisämäärärahoitusta. Liikuntapalveluiden talousarvioissa ei ole varattu erillismäärärahaa varastotilojen ja laitureiden hankintaan.

Melontareittien tiedottamista vastaa Suomessa suurilta osin erilaiset yritykset ja yhdistykset. Helsinki on kehittämässä merellisiä palveluita tarjoavaa AHTI-sovellusta. Sovelluksen tehtävä on kerätä yhteen merellisiä toimijoita, kaupunkilaisia, veneilijöitä, turisteja, yrittäjiä, yhteisöjä ja kohteiden ylläpitäjiä. Sovellus luo kanavan tiedon ja palveluiden välittämiseksi sekä tarjoaa järjestelmän kysynnän ja tarjonnan kohtaamiselle.

Sovellus on liikuntapalveluiden näkemyksen mukaan oiva kanava melonnasta vastaaville tahoille tuoda esiin palveluitaan ja melontareittejä, joista he jo nytkin ilmoittavat omilla nettisivuillaan. Kaupungin ei tulisi lähteä erikseen luomaan omaa melontareittikanavaa ja -karttaa, vaan tukeuduttaisiin nykyisten yritysten ja yhteisöjen ilmoittamiin reitteihin.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

02.11.2020

Asia/10

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 710

V 25.11.2020, Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite tekonurmikenttien varaamisesta myös muille kuin urheiluseuroille

HEL 2020-008037 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian viikoksi pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Johanna Nuorteva ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että tekonurmikenttien varaaminen mahdollistettaisiin urheiluseurojen lisäksi esim. nuorisotaloille, asukasyhdistyksille ja koulujen kerhotoiminnalle, jolloin ne voisivat varata vuoroja alueen asukkaiden vapaaseen käyttöön. Aloitteessa ehdotetaan myös, että osa kentästä voitaisiin jättää varauksen ulkopuolelle, jotta asukkaat pääsisivät käyttämään sitä ilman varausta.

Kaupunginhallitus toteaa, että urheiluseuroihin kuulumattomille helsinkiläisille on varattu mahdollisuus hyödyntää tekonurmikenttiä. Yhteensä viideltätoista kaupungin hallinnoimalta tekonurmikentältä on varattu va-

paaseen käyttöön tarkoitettuja yleisövuoroja arkisin klo 16–18 ja viikonloppuisin klo 10–12. Avoimien yleisövuorojen aikana tekonurmikentät ovat olleet pääosin varsin matalalla käytöllä Töölön Pallokenttää lukuun ottamatta. Elokuussa 2020 auennut Arabianrannan tekonurmikenttä on koko syksyn 2020 yleisessä käytössä eikä sille jaeta lainkaan vuoroja urheiluseuroille ennen vuotta 2021. Avoimien yleisövuorojen määrää on tarkoitus lisätä sitä mukaa, kun uusia tekonurmikenttiä valmistuu.

Kaupunki hallinnoi tällä hetkellä 30 tekonurmikenttää. Ne ovat erittäin suosittuja ja tehokkaassa käytössä usean eri urheilulajin toimesta. Jalkapallon lisäksi tekonurmikenttiä käyttävät muun muassa pesäpallo, rugby, amerikkalainen jalkapallo, baseball ja lacrosse. Kaupungin edulliset vuorot ovat merkittävin tukimuoto liikuntaseuroille.

Yksittäisten osien varaaminen tekonurmikentistä erikseen nuorisotalojen, asukasyhdistysten tai muiden vastaavien tahojen käyttöön ei välttämättä ajaisi sille asetettuja tavoitteita. Tekonurmivuoroja ei riitä jaettavaksi kaikille hakijoille, sillä vuoroja on paljon vähemmän kuin halukkaita käyttäjiä. Vuosittain useat pienet urheiluseurat, kaupungin toimijat, työyhteisöt ja kaveriporukat jäävät ilman peli- tai harjoitusaikaa tekonurmikentillä. Myös kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on lausunnoissaan kantanut huolta siitä, ettei tekonurmikenttiä ole tällä hetkellä riittävästi avoimille yleisövuoroille eikä myöskään seuravuoroille.

Tekonurmikenttien merkittävin käyttäjäryhmä ovat jalkapalloilijat. Tämä on perusteltua, sillä helsinkiläisten lasten ja nuorten keskuudessa jalkapallo on selvästi suosituin seuraharrastus. Kaupungin avustamissa jalkapalloseuroissa liikkuu noin 16 200 lasta ja nuorta sekä noin 4 300 aikuista. Jalkapalloseurat hyödyntävät kaupungilta saamiaan harjoitusvuoroja tehokkaasti jakamalla kentän usean eri joukkueen kesken. Seurojen jäsenet koostuvat useimmiten lähiseutujen asukkaista, joten tekonurmikentät ovat seuratoiminnankin kautta pääosin alueen asukkaiden käytössä.

Avoimien yleisövuorojen lisäksi tekonurmikenttiä voi käyttää vapaasti aina silloin, kun niillä ei ole etukäteen varattua vuoroa. Ulkotekonurmikenttien lisäksi Myllypuron Pallomyllyssä ja Talin jalkapallohallissa järjestetään kaikille avoimia ns. kolikkovuoroja, joille osallistuminen on edullista. Vastaavanlaista liikuntatilaa löytyy myös kaupungin 30 hiekkakentältä, joista merkittävä osa on hyvin pienellä käytöllä ja vapaiden vuorojen löytäminen onnistuu vaivattomasti. Kaupungin kaikkien liikuntapaikkojen vapaita vuoroja voi hakea kaupungin nettisivuilla olevasta Liikuntatilakalenterista.

Asiasta on saatu kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 06.10.2020 § 166

HEL 2020-008037 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että yksittäisten osien, kuten 1/4, kategorinen varaaminen tekonurmiekonurmikentistä erikseen nuorisotalojen, asukasyhdistysten tai muiden vastaavien tahojen käyttöön ei välttämättä ajaisi sille asetettuja tavoitteita.

Helsingin kaupunki hallinnoi yhteensä 30 tekonurmikenttää. Kentät ovat tällä hetkellä erittäin suosittuja ja tehokkaassa käytössä usean eri urheilulajin toimesta. Tekonurmikenttiä hyödyntävät muun muassa jalkapallo, pesäpallo, rugby, amerikkalainen jalkapallo, baseball ja lacrosse.

Tekonurmikenttien merkittävin käyttäjäryhmä ovat jalkapalloilijat. Tämä on perusteltua, sillä helsinkiläisten lasten ja nuorten keskuudessa jalkapallo on selvästi suosituin seuraharrastus. Poikien keskuudessa jalkapallo on suosituin ja tyttöjen keskuudessa toiseksi suosituin urheilulaji. Avustettavissa helsinkiläisissä jalkapalloseuroissa liikkuu noin 16 200 lasta ja nuorta sekä noin 4 300 aikuista.

Jalkapalloilijoille myönnetään pääosin seurojen kautta tekonurmikenttävuoroja arkipäiville ja viikonlopuille. Näistä kiintiövuoroista noin 50 %

käytetään Palloliiton otteluaikoihin. Jalkapallon jäljelle jäävästä kiintiöstä (noin 50 %) jaetaan vuoroja Helsingin 34:lle suurimmalle seuralle. Merkittävin osa näistä vuoroista myönnetään lasten ja nuorten (alle 20-vuotiaat) toimintaan.

Jalkapalloseurat hyödyntävät kaupungilta saamiaan harjoitusvuoroja lähtökohtaisesti tehokkaasti jakamalla kentän usean eri joukkueen kesken. Kenttiä hyödyntävien seurojen jäsenet koostuvat useimmiten lähi-seutujen asukkaista ja nuorista. Näin ollen tekonurmikentät ovat pääosin alueen omien lähiasukkaidensa käytössä.

Vakiovuorojen lisäksi tekonurmikentillä järjestetään epäsäännöllisesti esimerkiksi turnauksia.

Tekonurmikenttävuoroja ei riitä jaettavaksi kaikille hakijoille, sillä vuoroja on paljon vähemmän kuin halukkaita käyttäjiä. Vuosittain useat pienet urheiluseurat, kaupungin toimijat, työyhteisöt ja kaveriporukat jäävät jakoprosessissa ilman peli- tai harjoitusaikaa tekonurmikentillä.

Seuroihin kuulumattomille kuntalaisille on varattu erillinen mahdollisuus hyödyntää tekonurmikenttiä. Yhteensä 15:sta kaupungin hallinnoimalta tekonurmikentältä on varattu kaikille tarkoitettuja, matalankynnyksen ja vapaaseen käyttöön tarkoitettuja yleisövuoroja arkisin klo 16–18 ja viikonloppuisin klo 10–12. Yleisövuorojen määrää on tarkoitus lisätä tulevaisuudessa sitä mukaan, kun uusia tekonurmikenttiä valmistuu. Näin toimittiin esimerkiksi elokuussa 2020 auenneen Arabianrannan tekonurmikentän kohdalla, joka on koko syksyn 2020 yleisessä käytössä. Seuroille ei jaeta laisinkaan vuoroja kyseiselle kentälle ennen vuotta 2021. Muiden kuin liikuntaseuroihin kuulumattomien vuorojen määrää pyritään kasvattamaan sitä mukaa, kun uusia kenttiä saadaan käyttöön.

Yleisövuorojen aikana kentät ovat olleet pääosin varsin matalalla käytöllä Töölön Pallokenttää lukuun ottamatta.

Yleisövuorojen lisäksi tekonurmikenttiä voi käyttää vapaasti aina silloin, kun niillä ei ole etukäteen varattua vuoroja. Tiedottamista näistä vapaista vuoroista on mahdollista kehittää.

Ulkotekonurmikenttien lisäksi Myllypuron Pallomyllyssä ja Talin jalkapallohallissa järjestetään kaikille avoimia niin sanottuja kolikkovuoroja, joille osallistuminen on yksilölle edullista. Tekonurmikenttien ohella vastaavanlaista liikuntatilaa löytyy kaupungin 30 hiekkakentältä. Näistä kentistä merkittävä on hyvin pienellä käytöllä ja niiltä vapaiden vuorojen löytäminen onnistuu vaivattomasti.

Helsingin kaupungin kaikkien liikuntapaikkojen vapaiden vuorojen tarkastaminen onnistuu osoitteesta hel.fi/liikuntatilojen varaaminen. Sivustolta löytyy Liikuntakalenteri. Lisäksi valitsemalla "Muu toiminta" näkee kaikkien liikuntamuotojen vuorot kentällä.

Linkki kalenteriin:

https://asiointi.hel.fi/wps/portal/sahkoinen-asiointi/applications/calendar-application!/ut/p/z1/04_Sj9CPykssy0xPLMnMz0vMAfljo8ziPT1NjAw9TAx93R0dzQwCDQyCA40CgJSBgX5wWqZ-QbajlgAm23ny/

Kesän 2021 eri toimintojen (liikuntapalvelun ja nuorisopalvelun vuorot, yleisövuorot sekä eri lajeille osoitettavat seuravuorot) tarve käydään läpi syksyn 2020 aikana. Vuorojen jakamisessa otetaan huomioon kaupungin oma toiminta (esimerkiksi liikuntapalvelu ja nuorisopalvelu) ja yleisövuoroaika-tarve sekä se, että liikuntapalvelun edulliset vuorot ovat merkittävin tukimuoto liikuntaseuroille.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kantaa huolta siitä, että tekonurmikenttiä ei ole tällä hetkellä riittävästi avoimille yleisvuoroille, eikä myöskään seuravuoroille.

Käsittely

06.10.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli yksikön päällikkö Taina Korell. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Otto Meren poistuttua kokouksesta ennen tämän asian päätöksentekoa, valitsi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta tämän asian ja loppujen kokousasioiden ajaksi hänen tilalleen pöytäkirjantarkastajaksi Sami Muttilaisen.

Vastaehdotus 1:

Johanna Nuorteva: Muutetaan kappaleessa yhdeksän seuraava virke: "Yleisövuorojen määrää on tarkoitus lisätä tulevaisuudessa sitä mukaan, kun uusia tekonurmikenttiä valmistuu." muotoon "Yleisövuorojen määrää on tarkoitus tulevaisuudessa lisätä."

Kannattaja: Johanna Sydänmaa

Vastaehdotus 2:

Johanna Nuorteva: Lisäys Arabianrannan tekonurmesta kertovan esimerkin perään kappaleessa yhdeksän: Arabianrannan tekonurmi rakennettiin OmaStadi -rahoituksella ja alueen asukkaiden aloitteesta. Tämän kentän osalta arvioidaan varauskriteereitä erikseen.

Kannattaja: Johanna Sydänmaa

Vastaehdotus 3:

Johanna Nuorteva: Poisto kappaleen 12 lopusta: Kenttiä hyödyntävien seurojen jäsenet koostuvat useimmiten lähiseutujen asukkaista ja nuorista. Näin ollen tekonurmikentät ovat pääosin alueen omien lähiasukkaidensa käytössä

Kannattaja: Johanna Sydänmaa

Vastaehdotus 4:

Sami Muttilainen: Lisätään lausunnon loppuun.

Lautakunta kantaa huolta siitä, että tekonurmikenttiä ei ole tällä hetkellä riittävästi avoimille yleisvuoroille, eikä myöskään seuravuoroille.

Kannattaja: Johanna Nuorteva

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Johanna Nuortevan vastaehdotuksen 1 mukaan muutettuna

Jaa-äännet: 8

Silja Borgarsdóttir Sandelin, Veli-Pekka Dufva, Mika Ebeling, Heimo Laaksonen, Terhi Peltokorpi, Nasima Razmyar, Niilo Toivonen, Laura Varjokari

Ei-äännet: 4

Sami Muttilainen, Johanna Nuorteva, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Otto Meri

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hylkäsi tässä äänestyksessä Johanna Nuortevan vastaehdotuksen 1 äänin 8–4 (1 poissa).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Johanna Nuortevan vastaehdotuksen 2 mukaan muutettuna

Jaa-äännet: 8

Silja Borgarsdóttir Sandelin, Veli-Pekka Dufva, Mika Ebeling, Heimo Laaksonen, Terhi Peltokorpi, Nasima Razmyar, Niilo Toivonen, Laura Varjokari

Ei-äännet: 4

Sami Mutttilainen, Johanna Nuorteva, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Otto Meri

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hylkäsi tässä äänestyksessä Johanna Nuortevan vastaehdotuksen 2 äänin 8–4 (1 poissa).

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Johanna Nuortevan vastaehdotuksen 3 mukaan muutettuna

Jaa-äännet: 8

Silja Borgarsdóttir Sandelin, Veli-Pekka Dufva, Mika Ebeling, Heimo Laaksonen, Terhi Peltokorpi, Nasima Razmyar, Niilo Toivonen, Laura Varjokari

Ei-äännet: 4

Sami Mutttilainen, Johanna Nuorteva, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Otto Meri

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hylkäsi tässä äänestyksessä Johanna Nuortevan vastaehdotuksen 3 äänin 8–4 (1 poissa).

4 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Sami Mutttilaisen vastaehdotuksen 4 mukaan muutettuna

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 12

Silja Borgarsdóttir Sandelin, Veli-Pekka Dufva, Mika Ebeling, Heimo Laaksonen, Sami Muttilainen, Johanna Nuorteva, Terhi Peltokorpi, Nasima Razmyar, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa, Niilo Toivonen, Laura Varjokari

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Otto Meri

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Sami Muttilaisen vastaehdotuksen 4 mukaan muutetun ehdotuksen äänin 0–12 (1 poissa).

22.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi

§ 711

V 11.11.2020, Valtuutettu Ted Apterin aloite varhaiskasvatuksen laadun arvioinnista

HEL 2020-008040 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Ted Apterin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Ted Apter ja 33 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan varhaiskasvatuksen laadun uudelleen arvioimista ja laadun seurannan päiväkotikohtaisten mittarien kehittämistä. Aloitteessa esitetään kolmea mittaria: palvelun laatua arvioiva mittari, henkilöstön hyvinvointia kuvaava mittari ja tasa-arvon toteutumista arvioiva mittari. Mittaustulosten perusteella kaupungin tulee tehdä tarvittavia toimenpiteitä pätevän henkilön sitouttamiseksi, työhyvinvoinnin kohentamiseksi ja lapsen edun toteutumiseksi.

Kaupunginhallitus toteaa, että laadukas opetus ja varhaiskasvatus nähdään Helsingin kaupunkistrategiassa kaupunkilaisten eriarvoistumisista vähentävinä lähipalveluina ja laadukkaan varhaiskasvatuspalvelun tuottaminen on keskeinen tasa-arvon toteutumista edistävä tekijä. Varhaiskasvatuksessa panostetaan laatuun, työntekijöiden pysyvyyteen ja turvalliseen arkeen. Laadullisten erojen tasaaminen on yksi

varhaiskasvatuksen keskeisistä kehittämiskohteista. Henkilöstön hyvinvointiin ja osallistumiseen panostetaan palveluja uudistettaessa.

Kaupunkistrategialle valittuja mittareita seurataan ja tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan neljä kertaa vuodessa. Mittaamalla saatua tietoa hyödynnetään päätöksenteossa ja johtamisessa. Tilapaikkoja sekä varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrää sekä matka-aikoja kotoa varhaiskasvatuspaikkaan seurataan. Pätevän henkilöstön määrää ja työhyvinvointia mitataan säännöllisesti. Erityiseen tukeen, syrjäytymisen ehkäisyyn ja eriytymiskehityksen torjuntaan on yhtenäiset indikaattorit, joiden perusteella tuen resurssit jaetaan.

Aloitteessa esitetyt mittarit ovat hyviä ja raportointi palvelun laadun, pätevän henkilöstön osuuden ja henkilöstön hyvinvoinnin sekä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden osalta aloitetaan saatavilla olevaan tietoon perustuen.

Palvelun laadun mittareina voidaan käyttää tietoa perheen palvelun saantiin liittyen kuten matkaetäisyyttä kotoa varhaiskasvatuspaikkaan sekä omalla peruspiirin alueella varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrää. Toteutuneen toiminnan laadunseurantaa tehdään ja tietoa kerätään tällä hetkellä monin tavoin eri lähteistä. Asiakaspalautetta kerätään säännöllisesti asiakaskyselyillä ja saatua palautetta hyödynnetään sekä toiminnan että asiakaskokemuksen mittaamisen tapojen kehittämisessä. Kaupungin varhaiskasvatukseen on valmisteilla uusi asiointin tietojärjestelmä, jonka myötä saadaan parempaa tietoa perheiden valinnoista ja niiden toteutumisesta, läpinäkyvyyttä varhaiskasvatuspaikan saamisen prosessiin sekä tietoa lähipäiväkotiperiaatteen toteutumisesta.

Pätevän henkilöstön osuuden ja henkilöstön hyvinvoinnin mittareina voidaan käyttää kelpoisen henkilöstön määrää sekä Kunta10- ja työterveyskyselyjen tuloksia. Pätevän henkilöstön kokonaisvajetta ja henkilöstön lähtövaihtuvuutta kaupunkitasolla seurataan säännöllisesti ammattinimikkeittäin. Helsinki on tehnyt monia konkreettisia toimenpiteitä henkilöstön työolosuhteiden edistämiseksi. Ryhmäkoko on pidetty koko ajan pienempänä eikä varhaiskasvatuslain säädäntömuutoksia otettu käyttöön. Henkilöstömitoitusta ja ryhmäkokoja koskevaa ohjeistusta on tarkennettu ja varahenkilöstön määrää lisätty. Varhaiskasvatuksen opettajien ja erityisopettajien palkkoja on korotettu 221 eurolla. Henkilöstön rekrytointiin panostetaan ja työsuhteasuntojen saatavuutta ja määrää lisätään. Palkitsemisen käytäntöjä on kehitetty ja vertaismentointia lisätty uusille opettajille. Varhaiskasvatuksen johtamisen tukemiseksi on otettu käyttöön uusi varajohtajamalli ja varhaiskasvatuksen esihenkilöille ja aluepäälliköille on suunnattu johtamisvalmennusta. Helsinki on tiivistänyt yhteistyötään eri koulutusasteiden kanssa uusien

valmistuvien työntekijöiden saamiseksi sekä nykyisen ei-kelpoisen henkilöstön päteväyttämiseksi. Pätevän henkilöstön kouluttamiseksi tarvitaan kuitenkin edelleen valtakunnallisella tasolla tapahtuvia toimia.

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden mittareina käytetään tällä hetkellä erityisen tuen ja myönteisen erityiskohtelun rahoituksen jakamisen indikaattoreita sekä inklusiivisen varhaiskasvatuksen seurannan mittareita. Jokainen varhaiskasvatusyksikkö laatii kuluvalle toimintakaudella tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman, joka koostuu nykytilan kartoittamisesta, kehittämiskohteiden valinnasta sekä arvioinnista. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla suunnitellaan, miten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista mitataan jatkossa entistä paremmin.

Laadunhallinnan tulee olla systemaattista ja toimintaa kehittävää. Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi) on laatinut varhaiskasvatuksen laadun arvioinnin perusteet ja suositukset vuonna 2018, jonka pohjalta kaupunki on kehittänyt varhaiskasvatuksen arvioinnin käytäntöjään. Helsinki jatkaa arviointityötä Karvin tutkimukseen perustuvassa teoreettisessa viitekehyksessä.

Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen laadun arvioinnin käytäntöjen kehittäminen ja laadunhallintajärjestelmän rakentaminen on käynnistynyt kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla elokuussa 2020. Varhaiskasvatuksen laadun arvioinnin tarkoituksena on turvata varhaiskasvatustilanteiden toteuttamista, tukea varhaiskasvatuksen kehittämistä ja tasalaatuisuuden toteutumista sekä edistää lapsen hyvinvoinnin ja oppimisen edellytyksiä. Laadun arvioinnin uudistustyön yhteydessä selvitetään mahdollisuudet sille, että lapset voisivat osallistua varhaiskasvatuksen arviointiin.

Asiasta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Ted Apterin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 22.09.2020 § 231

HEL 2020-008040 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle Ted Apterin valtuustoaloitteesta varhaiskasvatuksen laadun uudelleen arvioinnin ja laadun mittareiden kehittämiseksi seuraavan lausunnon:

Valtuustoaloitteessa esitetään, että varhaiskasvatuksen laadun arvioinniksi tulee kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toimesta kehittää kolme mittaria: laatua ja henkilöstön hyvinvointia kuvaava mittari, palvelun laatua arvioiva mittari sekä tasa-arvon toteutumista arvioiva mittari.

Helsingin kaupunkistrategiassa laadukas opetus ja varhaiskasvatus nähdään kaupunkilaisten eriarvoistumista vähentävinä lähipalveluina. Varhaiskasvatuksessa panostetaan laatuun, työntekijöiden pysyvyyteen ja turvalliseen arkeen. Osana uudistuvia palveluita, Helsingissä otetaan käyttöön sähköinen asiointi mahdollisimman laajasti. Henkilöstön hyvinvointiin ja osallistumiseen panostetaan palveluja uudistettaessa.

Valtuutetun aloitteessa esitetyt asiat liittyvät varhaiskasvatuksen palvelun laatuun, pätevän henkilöstön puutteeseen ja henkilöstövajeeseen johtaneisiin syihin, henkilöstön työhyvinvointiin sekä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumiseen. Aloitteessa esitetään laatua ja henkilöstön hyvinvointia, palvelun laatua sekä tasa-arvon toteutumista arvioivien mittareiden kehittämistä.

Aloitteessa kuvatut asiat ovat keskeisiä varhaiskasvatuksen laatuun vaikuttavia tekijöitä. Varhaiskasvatuksen laatu koostuu näiden lisäksi varhaiskasvatukselle asetettujen pedagogisten tavoitteiden toteutumisesta.

Varhaiskasvatus on lapsen suunnitelmallisen ja tavoitteellisen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostama kokonaisuus, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Laatu varhaiskasvatuksessa rakentuu laadun rakenne- ja prosessitekijöistä (Kansallinen koulutuksen arviointikeskus 2018), joita tarkastellaan kaupunki- ja yksikkötasoilla. Rakennetekijät ovat varhaiskasvatuksen järjestämiseen liittyviä tekijöitä, kuten varhais-

kasvatuspalveluiden ohjaus, johtamisjärjestelmä, henkilöstörakenne, lapsiryhmän koko ja rakenne sekä arvioinnin ja kehittämisen rakenteet. Prosessitekijät ovat yksikön pedagogista toimintakulttuuria kuvaavia tekijöitä, kuten eri tasoilla tapahtuva vuorovaikutus, suunnittelun, dokumentoinnin ja arvioinnin kokonaisuus sekä pedagoginen toiminta.

Varhaiskasvatuksen vaikuttavuutta kuvaavissa tutkimuksissa on todettu, että merkityksellistä on laatutekijöiden kokonaisvaikutus yksittäisten laatutekijöiden sijaan. Varhaiskasvatuksessa yksikkötasolla tapahtuva laadunarviointi perustuu itsearviointiin, jolloin arvioinnin rakenteilla on suuri merkitys. Varhaiskasvatuksessa ei toteuteta oppimistulosarvioinnin kaltaisia arviointeja, jolloin varhaiskasvatuksen kehityksellisten vaikutusten arviointi on erilaista kuin esimerkiksi perusopetuksessa.

Varhaiskasvatuslain (628/1998) 21§ mukaan varhaiskasvatuksen järjestäjän tulee arvioida antamaansa varhaiskasvatusta sekä osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin. Itsearviointia tehdään palvelun järjestäjän toimesta ja helsinkiläistä varhaiskasvatusta kehitetään kaupunkitasoisen ja valtakunnallisen tiedon pohjalta.

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi) on laatinut varhaiskasvatuksen laadun arvioinnin perusteet ja suositukset vuonna 2018, jonka pohjalta Helsinki on kehittänyt varhaiskasvatuksen arvioinnin käytäntöjään. Karvin Varhaiskasvatuksen laatu arjessa -arvioinnin (2019) tuloksiin ja kehittämissuosituksiin perustuen on kehitetty varhaiskasvatuksen johtamisen rakenteita ja sijaisjärjestelyitä sekä yksikkötasolla tapahtuvan suunnittelun, arvioinnin ja kehittämisen kokonaisuutta.

Toteutuneen toiminnan laadunseurantaa tehdään ja tietoa kerätään tällä hetkellä monin tavoin eri lähteistä. Tiedon seuranta sekä tuottamista hidastaa ja vaikeuttaa tietojärjestelmien toimimattomuus sekä laadunhallinnan ja arvioinnin käytäntöjen vakiintumattomuus.

Palvelun laatu

Valtuutetun aloitteessa palvelun laatu nostetaan esiin yhtenä keskeisenä varhaiskasvatuksen laatua kuvaavana mittarina.

Kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta lapselle, jonka kotikuntalaisissa (201/1994) tarkoitettu kotikunta kyseinen kunta on (540/18) 6 §. Varhaiskasvatuspaikka järjestetään viimeistään neljän kuukauden päästä hakemuksen jättämisestä.

Varhaiskasvatuksen hakijamääriä ja varhaiskasvatusyksiköiden tila- paikkoja seurataan säännöllisesti. Seuranta tehdään myös siitä, min-kälaisilla matka-ajoilla huoltajien siirtymät kotoa varhaiskasvatuksen toimipaikkaan toteutuvat. Nykyiset tietojärjestelmät eivät mahdollista

hakijamäärien suhteuttamista aloituspaikkoihin tai siirtopyyntöjen ja pyyntöjen syiden tilastoimista.

Asioinnin tietojärjestelmää pilotoidaan ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa syksyllä 2020. Uuden asioinnin tietojärjestelmän myötä tullaan saamaan entistä parempaa tietoa perheiden valinnoista ja niiden toteutumisesta, läpinäkyvyyttä varhaiskasvatuspaikan hakemisen ja saamisen prosessiin sekä tietoa lähipäiväkotiperiaatteen toteutumisesta. Asioinnin tietojärjestelmän käyttö laajenee suomenkieliseen varhaiskasvatukseen vuoden 2021 aikana.

Asiakaspalautetta kerätään säännöllisesti asiakaskyselyillä ja saatua palautetta hyödynnetään toiminnan ja asiakaskokemuksen mittaamisen tapojen kehittämisessä. Varhaiskasvatuksen huoltajien kokonaistyytyväisyys sai viime kyselyssä (2019) arvosanan 6,3 (max. 7). Seuraava varhaiskasvatuksen asiakaskysely on pääkaupunkiseudun kuntien yhteinen asiakaskysely loka-marraskuussa 2020.

Kehitteillä oleva kansallinen varhaiskasvatuksen tietovaranto Varda kokoaa yhteen paikkaan varhaiskasvatuksen kansallisessa suunnittelu- ja ohjaustyössä tarvittavaa tietoa, kuten tietoa varhaiskasvatuksessa olevista lapsista, toimipaikoista sekä henkilöstöstä.

Palvelun laadun mittareina voidaan käyttää tietoa perheen palvelun saantiin liittyen kuten matkaetäisyyttä kotoa varhaiskasvatuspaikkaan sekä omalla peruspiirin alueella varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrää. Nämä tiedot on tarkoituksenmukaista tuottaa kaksi kertaa vuodessa, keväisin ja syksyisin. Uuden asiakastietojärjestelmän myötä saadaan entistä paremmin tietoa siitä, miten perheiden toiveet ovat toteutuneet.

Laatu ja henkilöstön hyvinvointi

Koulutettu henkilöstö on keskeinen laatua edistävä tekijä varhaiskasvatuksessa. Pätevän henkilöstön kokonaisvajetta ja henkilöstön lähtövaihtuvuutta kaupunkitasolla seurataan säännöllisesti ammattinimikkeittäin. Nykyisillä käytössä olevilla kaupungin järjestelmillä pätevän henkilöstön saatavuustietoja ei alue- ja yksikkötasolla ole helposti saatavilla.

Task force -työn tuloksena syntynyt toimenpideohjelma etenee osana talousarvioehdotusta.

Helsinki on tehnyt monia konkreettisia toimenpiteitä henkilöstön työolosuhteiden edistämiseksi, esimerkiksi ryhmäkoko on pidetty koko ajan pienempänä, eikä varhaiskasvatuslain säädäntömuutoksia (2016) otettu käyttöön. Henkilöstömitoitusta ja ryhmäkokoja koskevaa ohjeistusta on tarkennettu ja varahenkilöstön määrää lisätty.

Helsinki on korottanut varhaiskasvatuksen opettajien ja varhaiskasvatuksen erityisopettajien palkkoja 221 eurolla. Henkilöstön rekrytointiin panostetaan ja työsuhteasuntojen saatavuutta ja määrää lisätään. Palkitsemisen käytäntöjä on kehitetty ja vertaismentorointia lisätty kaikille uusille opettajille.

Varhaiskasvatuksen johtamisen tukemiseksi Helsingissä on otettu käyttöön uusi varajohtajamalli, ja parhaillaan on käynnissä varhaiskasvatuksen esihenkilöille ja aluepäälliköille suunnattu johtamisvalmennus. Myös asiakasohjauksen ja varhaiskasvatukseen sijoittamisen käytäntöjen kehittäminen toimialalla on käynnissä.

Helsinki on tiivistänyt yhteistyötään eri koulutusasteiden kanssa uusien valmistuvien työntekijöiden saamiseksi sekä nykyisen ei-kelpoisen henkilöstön päteväyttämiseksi. Tarvitaan kuitenkin edelleen valtakunnallisella tasolla tapahtuvia toimia pätevän henkilöstön kouluttamiseksi.

Henkilöstön kuuleminen on olennainen tekijä henkilöstön pysyvyyden ja työhyvinvoinnin edistämisessä. Henkilöstön hyvinvointia ja työtyytyväisyyttä mitataan vuorovuosin toteutettavilla Kunta 10 -kyselyllä ja työterveyskyselyllä. Tulosten pohjalta nostetaan tarvittavat kehittämistoimenpiteet sekä yksikkö- että kaupunkitasolla. Kunta 10 -kysely sekä Helsingin kaupungin oma strategista uudistumista mittaava Uudistumisen pulssi -kysely on käynnistynyt jälleen 1.9.2020.

Laadun ja henkilöstön hyvinvoinnin seuraamisen mittareina voidaan käyttää kelpoisen henkilöstön määrää kaksi kertaa vuodessa sekä Kunta 10 -kyselyn työssä jaksamiseen ja työn koettuun palkitsevuuteen liittyviä mittareita.

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen on keskeinen teema varhaiskasvatussuunnitelmissa. Varhaiskasvatyüksiköissä käydään pedagogista keskustelua tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisesta ja toimintakaudella 2020-2021 jokainen yksikkö laatii tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman, joka kostuu nykytilan kartoittamisesta, kehittämiskohteiden valinnasta sekä arvioinnista.

Tietoa vieraskielisten lasten ja erityistä tukea tarvitsevien lasten osuudesta käytetään resurssien kohdentamisessa. Suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa erityistä tukea saavien lasten perusrahoitus jaetaan ja tarkistetaan varhaiskasvatusalueella olevien lasten lukumäärän perusteella.

Varhaiskasvatus saa myönteiseen erityiskohteluun ja kaupunkirakenteesta johtuvien alueellisten hyvinvointierojen tasaamiseen 1,3 miljoo-

naa euroa vuodessa, jolla suunnataan resursseja erikseen sovittujen asuma-alueiden lapsille perusmitoitusta enemmän. Resurssien jaossa on käytetty kolmea indikaattoria: ilman peruskoulun jälkeistä tutkintoa olevien aikuisten prosenttiosuutta, keskimääräistä vuosituloa asukasta kohden ja vieraskielisten lasten prosenttiosuutta.

Varhaiskasvatuksen järjestäjän on varmistettava inklusiivisuuden periaatteiden toteutuminen sekä huolehdittava, että jokainen lapsi saa tarvitsemansa tuen omassa oppimisympäristössään (Karvi Varhaiskasvatuksen laatuindikaattorit 2018).

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen lapsen tukemisen prosessit, resurssit ja rakenteet sekä valmistelu- ja päätöksenteko tullaan tarkastamaan ja uudistamaan. Tavoitteena on oikea-aikaisen tuen nopeampi ja joustavampi käytännön toteuttaminen.

Helsinki on myös mukana Jyväskylän ja Tampereen yliopistojen ja Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen toteuttamassa CHILDCARE-tutkimushankkeessa, jossa tutkitaan tasa-arvon kysymyksiä kuntien varhaiskasvatus- ja esiopetuspalveluissa sekä lastenhoidon tukien järjestelmissä.

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisen seurannan mittareina käytetään tällä hetkellä erityisen tuen ja myönteisen erityiskohtelun rahoituksen jakamisen indikaattoreita sekä inklusiivisen varhaiskasvatuksen pilotoinnin seurannan mittareita. Toimialalla tulee yhdessä miettiä, miten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista mitataan jatkossa entistä paremmin eri koulutusasteilla.

Varhaiskasvatukselle asetettujen pedagogisten tavoitteiden toteutuminen

Varhaiskasvatuksen tavoitteet ja sisällöt määritellään varhaiskasvatuslain lisäksi valtakunnallisessa Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet -asiakirjassa (2018) sekä Helsingin varhaiskasvatussuunnitelmassa (2019).

Osana järjestäjätason arviointia toteutetaan varhaiskasvatustyöyksiköiden auditoinnit vuosittain satunnaisotannalla. Auditoinneilla saadaan tietoa varhaiskasvatuksen pedagogiselle toiminnalle asetettujen tavoitteiden toteutumisesta.

Pedagoginen dokumentointi on keskeinen työmenetelmä varhaiskasvatuksen lapsilähtöisessä suunnittelussa, toteuttamisessa, arvioinnissa ja kehittämisessä. Pedagogisen dokumentoinnin kokonaisuuden kehittäminen on aloitettu Helsingin varhaiskasvatuksessa kansallisiin suosituksiin perustuen vuonna 2019. Kuluvan vuoden aikana vahvistetaan varhaiskasvatuksen itsearviointia osana yksikön toimintasuunnitelmaa

ja lapsiryhmäkohtaista toiminnan suunnittelua, dokumentointia ja kehittämistä. Vuonna 2021 kokonaisuuden kehittäminen etenee lapsiryhmäkohtaisen arviointimenetelmän käyttöönottoon.

Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen laadunhallinnan ja arvioinnin käytäntöjen kehittäminen toimialla on käynnistynyt elokuussa 2020. Laatutyön tavoitteena on laadunhallintajärjestelmän rakentaminen varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen. Osana tehtävää laatutyötä pohditaan myös, miten mittaamalla saaduista tuloksista raportoidaan.

Lapsivaikutukset

Varhaiskasvatustilain mukaan lapsella on oikeus varhaiskasvatukseen. Varhaiskasvatus on tärkeä osa lapsen kasvun ja oppimisen polkua. Varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä tai tuotettaessa ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu (540/18) § 4.

Varhaiskasvatuksen tehtävä on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista. Varhaiskasvatus edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ja ehkäisee syrjäytymistä. Varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat lasten osallisuutta sekä aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa.

Lapselle laadukas varhaiskasvatus tarkoittaa fyysisesti ja psyykkisesti turvallista oppimisympäristöä ja välittävää vuorovaikutusta, tunnetta vertaisryhmään kuulumisesta sekä sitä, että hänen vahvuutensa huomataan ja tarpeisiinsa vastataan.

Varhaiskasvatuksen laadunhallinnan ja arvioinnin tarkoituksena on turvata varhaiskasvatustilain toteuttamista, tukea varhaiskasvatuksen kehittämistä ja tasalaatuisuuden toteutumista sekä edistää lapsen hyvinvoinnin, kehityksen ja oppimisen edellytyksiä.

Yhteenveto

Laadukkaana varhaiskasvatustilain tuottaminen on Helsingin kaupunkistrategiassa 2017-2021 keskeinen tasa-arvon toteutumista edistävä tekijä. Varhaiskasvatuksen laadullisten erojen tasaaminen eri keinoin on yksi varhaiskasvatuksen keskeisistä kehittämiskohteista.

Kaupunkistrategialle valittuja kaupunkitasoisia mittareita seurataan ja tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan neljä kertaa vuodessa talouden ja toiminnan seurannan yhteydessä.

Mittaamalla ja tilastoinnilla saatua tietoa hyödynnetään päätöksenteossa ja johtamisessa. Tilapaikkoja sekä varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrää sekä matka-aikoja kotoa varhaiskasvatustilain seurataan. Pätevän henkilöstön määrää ja henkilöstön työhyvinvointia mi-

tataan säännöllisesti. Erityisen tukeen, syrjäytymisen ehkäisyyn ja eriytymiskehityksen torjuntaan on yhtenäiset indikaattorit, joiden perusteella tuen resurssit jaetaan.

Aloitteessa esitetyt mittarit ovat hyviä ja raportointi palvelun laadun, pätevän henkilöstön osuuden ja henkilöstön hyvinvoinnin sekä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden osalta aloitetaan saatavilla olevaan tietoon perustuen. Helsinki jatkaa arviointityötä kansallisen arviointikeskuksen tutkimukseen perustuvassa teoreettisessa viitekehysessä.

Laadunhallinnan tulee olla systemaattista ja toimintaa kehittävää. Toimivien ja tarkoituksenmukaisten kaupunkitasoisten tietojärjestelmien toiminnan parantaminen ja yhteensovittaminen on keskeinen tiedon keräämistä, tilastointia ja eri tasoilla tapahtuvaa laadunseurantaa edistävä tekijä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta esittää, että laadun arvioinnin uudistustyön yhteydessä selvitetään mahdollisuudet sille, että lapset voisivat osallistua varhaiskasvatuksen arviointiin.

Käsittely

22.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Ted Apter: Uusi kohdan 44 korvaava muoto:

"Aloitteessa esitetyt mittarit ovat hyviä ja raportointi palvelun laadun, pätevän henkilöstön osuuden ja henkilöstön hyvinvoinnin sekä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden osalta aloitetaan saatavilla olevaan tietoon perustuen. Helsinki jatkaa arviointityötä kansallisen arviointikeskuksen tutkimukseen perustuvassa teoreettisessa viitekehysessä."

Kannattaja: Matias Pajula

Esittelijä muutti ehdotustaan Ted Apterin vastaehdotuksen mukaisesti. Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi yksimielisesti esittelijän muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus:

Petra Malin: Kasvatus- ja koulutuslautakunta esittää, että laadun arvioinnin uudistustyön yhteydessä selvitetään mahdollisuudet sille, että lapset voisivat osallistua varhaiskasvatuksen arviointiin.

Kannattaja: Pia Pakarinen

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi yksimielisesti Petra Malinin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

02.11.2020

Asia/12

15.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Kati Järvinen, arviointiasiantuntija, puhelin: 310 27448
kati.jarvinen(a)hel.fi

§ 712

V 11.11.2020, Valtuutettu Ted Apterin aloite nuorten talousosaamisen lisäämisestä kaikilla kouluasteilla

HEL 2020-008043 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Ted Apterin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Ted Apter ja 26 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittää mahdollisuudet lisätä talousosaamisen kasvatus opetussuunnitelmien puitteissa, kehittää opettajien talousosaamista yhdessä sidosryhmien kanssa sekä koostaa yhteen paikkaan digitaalisia talousosaamisen aineistoja. Opettajien talousosaamisen lisäämiseksi aloitteessa ehdotetaan mm. ammatillista täydennyskoulutusta ja talousopetuksen kehittämisen verkoston perustamista.

Kaupunginhallitus toteaa, että eri kouluasteiden voimassa olevat opetussuunnitelmat pitävät sisällään monipuolista talousosaamisen opiskelua. Opiskelua voidaan tarpeen ja oppijoiden oman kiinnostuksen mukaan täydentää erilaisilla lisämateriaaleilla ja työskentelytavoilla. Helsingissä on käytössä mm. Helsinki oppii -sivusto, jossa jaetaan opetusmateriaalia ja esimerkkejä opetuksen käytännön toteutuksista. Sivustoa tullaan jatkossa käyttämään entistä laajemmin talousosaamisen

aineistojen keräämiseen helposti opettajien saataville. Myös Nuoret ja talous TAT on julkaissut paljon eri kouluasteille suunnattua talousosaamiseen liittyvää materiaalia ja Tralla.fi-sivusto kerää yhteen yrittäjyyskasvatukseen liittyviä aineistoja.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on lausunnossaan todennut, että opettajien talousosaamisen täydennyskoulutukseen tullaan kiinnittämään entistä enemmän huomiota ja se on yksi tulevien koulutusten painopisteistä. Opettajaverkostojen kokoaminen on kannatettavaa ja niitä kehitetään jo nyt olemassa olevien hankkeiden puitteissa. Lisäksi Helsinkiin perustetaan talousosaamisen ja -opetuksen kehittämisen verkosto tukemaan sitä, että eri kouluasteiden taloustiedon opetuksesta muodostuu entistä selkeämpi talousosaamisen polku.

Kaupungilla on käynnissä Yrittäjyyden ja työelämäosaamisen Stadi -hanke, jossa luodaan verkkoportaalia oppilaitosten käyttöön. Portaali helpottaa opettajien yhteisprojekteja yritysten kanssa, jolloin oppilaat saavat paremman käsityksen työelämän toiminnasta. Yritysyhteistyö mahdollistaa myös yrittäjien vierailut kouluissa kertomassa oman elämänsä esimerkkejä taloustaitojen merkityksestä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunnossa on kuvattu yksityiskohteisesti useita käytännön toimia, joilla lasten ja nuorten talousosaamista lisätään opetussuunnitelmissa ja koulujen ja oppilaitosten toiminnassa.

Esiopetuksessa talouskasvatusta toteutetaan toiminnallisesti leikkien ja tutkien, matemaattisia taitoja ja kestävä kehityksen mukaista elämäntapaa harjoitellen ja hyödyntäen erilaisia yhteistyökumppaneita.

Perusopetuksen opetussuunnitelmassa taloustaidot ovat aiempaa vahvemmin osana eri oppiaineita esimerkiksi yhteiskuntaopin, kotitalouden ja matematiikan tunneilla. Yläkoulun yhteiskuntaopissa perehdytään talouden peruskäsitteisiin ja ilmiöihin ja tarkastellaan taloutta kestävä kehityksen ja erilaisten taloudellisten toimijoiden näkökulmasta. TAT:n Yrityskylä -oppimiskokonaisuudet kuudes- ja yhdeksäsluokkalaisille sekä yläluokkien työelämään tutustumisen (TET) jaksot lisäävät nuorten talousosaamista aidossa työympäristössä ja edistävät myönteistä asennetta työelämää kohtaan. Opettajien talousosaamisen kehittämistä varten on viime vuonna aloitettu Tulevaisuuden työelämäosaaminen peruskoulussa -hanke, jossa opettajat tutustuvat työelämään erilaisten vierailuiden ja ns. ope-TET:in avulla.

Lukion uudessa opetussuunnitelmassa talousosaamisen merkitys on tärkeässä osassa. Talousosaamisen opetusta on yhteiskuntaopin, matematiikan ja opinto-ohjauksen pakollisissa moduuleissa. Talousmatematiikan moduuleissa opetellaan matemaattisten valmiuksien hyödyntämistä talouden suunnittelussa ja yrittäjyydessä. Yhteiskuntaopin ta-

loustietomoduulissa opitaan ymmärtämään talouden toimintaperiaatteita ja ajankohtaista talouspoliittista keskustelua. Opinto-ohjauksen Jatko-opinnot, työelämä ja tulevaisuus -moduulissa tutustutaan työelämään ja työllistymiseen ja opitaan ymmärtämään yhteiskunnan ja talouden muutosten merkitystä työllistymiseen. Yhtenä keskeisenä sisältönä on oman talouden hallinta, opintotuki ja asuminen. Kaupungin kaikkiin lukioihin on perustettu opettajien korkeakoulutus, kansainvälisyys ja työelämä -tiimit, jotka edistävät työelämätaitojen osaamista.

Myös ammatillisessa koulutuksessa talousosaamisen taitoja kartutetaan monipuolisesti perustutkinnon yhteisissä osissa. Pakollisina opinnoina on Yhteiskunnassa ja työelämässä toimimisen osa-alue, Yrittäjyys ja yrittäjämäisen toiminnan osa-alue sekä Kestävän kehityksen edistämisen osa-alue. Opinnoissa harjaannutetaan mm. oman talouden hallinnassa ja opitaan toimimaan taloudellisesti työtehtävissä.

Asiasta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Ted Apterin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 22.09.2020 § 232

HEL 2020-008043 T 00 00 03

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Apter Tedin valtuustoaloitteesta nuorten talousosaamisen lisäämiseksi kaikilla kouluasteilla:

Tällä hetkellä voimassa olevat opetussuunnitelmat eri kouluasteilla pitävät sisällään monipuolista talousosaamisen opiskelua erilaisin työtyövoimin. Opiskelua voidaan tarpeen ja myös oppijoiden kiinnostuksen mukaan täydentää opetukseen sopivilla ja tarkoituksenmukaisilla lisämateriaaleilla ja työskentelytavoilla. Nuoret ja talous TAT on julkaissut paljon eri kouluasteille suunnattua talousosaamiseen liittyvää materiaalia, kuten Taloussankari-pelin. Tralla.fi -sivusto puolestaan kerää yhteen yrittäjyyskasvatukseen liittyvää materiaalia. Helsingissä on käytössä Helsinki Oppii -sivusto (helsinkioppii.fi), jossa jaetaan opetusmateriaalia ja esimerkkejä käytännön toteutuksista. Materiaalit lajitellaan teemoittain. Samaa sivustoa aletaan jatkossa käyttämään entistä laajemmin talousosaamisen aineistojen ja materiaalin keräämiseen helposti opettajien saataville.

Helsingin kaupungilla on käytössä Yrittäjyyden ja työelämäosaamisen Stadi -hanke, jossa luodaan verkkoportaalia oppilaitosten käyttöön. Portaali helpottaisi opettajien yhteisprojekteja yksityisten yritysten kanssa, jolloin oppilaat saisivat paremman käsityksen työelämän toiminnasta. Yritysyhteistyö mahdollistaisi myös yrittäjävieraiden käynnin koulussa, jolloin vierailijat voivat kertoa omasta elämästään esimerkkeinä taloustaitojen merkityksestä.

Opettajien talousosaamisen täydennyskoulutukseen tullaan kiinnittämään entistä enemmän huomiota ja se on yksi painopisteistä tulevia koulutuksia suunniteltaessa.

Esiopetus

Talousosaamista opitaan osana arjen toimintoja ja aihe otetaan oppijan kiinnostuksen mukaan esille aina sopivissa vuorovaikutus ja toiminnan tilanteissa. Esiopetuksessa talouskasvatus toteutuu matemaattisia taitoja ja kestävä kehityksen mukaista elämäntapaa harjoitellessa. Opetusta toteutetaan toiminnallisesti leikkien ja tutkien erilaisissa oppimisen ympäristöissä ja hyödyntäen eri yhteistyökumppaneita. Esiopetusikäinen lapsi harjoittelee esimerkiksi kauppaleikkien kautta rahan käyttöä ja taloustaitoja. Monilukutaidon ja tieto- ja viestintäteknologisen osaamisen harjoittelun myötä tutustutaan lasten ympäristössä esiintyviin erilaisiin mainoksiin ja pohditaan kuluttamista. Esiopetusryhmässä suunnitellaan yhdessä lasten kanssa ryhmän väline- tai materiaalihankintoja.

Esiopetuksen henkilöstön tietoisuutta lasten talousosaamisen vahvistamisesta osana esiopetuksen oppimiskokonaisuuksia on tarpeen lisätä ja ottaa huomioon osana opettajien täydennyskoulutusta.

Perusopetus

Perusopetuksen opetussuunnitelma (2014) antaa taloustaitojen opettamiselle hyvät lähtökohdat. Taloustaidot tulivat entistä vahvemmin osaksi eri oppiaineita, esimerkiksi kotitalouden ja matematiikan tunneilla. Perusopetuksen opetussuunnitelman mukaan taloustietoa opetaan nyt osana yhteiskuntaoppia myös alaluokilla. Laaja-alaisen osaamisen tavoitteeseen "itsestä huolehtiminen ja arjen taidot" on kirjattu, että oppilaat tutustuvat kestävän kuluttamisen käytäntöihin ja pohtivat säästäväisyyden sekä talouden suunnittelun merkitystä ja harjoittelevat niitä. Lisäksi oppilaat saavat ohjausta kuluttajana toimimiseen sekä mainonnan ja median vaikutusten tarkasteluun. Kuudesluokkalaiset vierailevat TAT:n Yrityskylässä, jossa oppilaat pääsevät toimimaan valitsemassaan ammatissaan ja oppivat tulojen ja menojen tasapainottamista. Myös yhdeksäsluokkalaisille on TAT:n Yrityskylä -oppimiskokonaisuus, jossa oppilaat pääsevät simuloimaan yrityksen johtoryhmässä toimimista. Osana yritys kylää oppilaat opiskelevat myös budjetointia sekä lainojen ja korkojen toimintaa. Yläkoulun yhteiskuntaopissa perehdytään talouden peruskäsitteisiin, ilmiöihin ja keskeisiin toimijoihin sekä tarkastellaan taloutta myös kestävän kehityksen ja erilaisten taloudellisten toimijoiden näkökulmasta. Yhdeksännen luokan sisällöissä on kirjattu, että oppilasta ohjataan vastuulliseen rahankäyttöön, tulojen ja menojen hallintaan sekä talouden peruskäsitteiden hallintaan. Opetussuunnitelmassa on myös laaja-alaisen osaamisen tavoitteita kuten esimerkiksi arjen taidot, työelämätaidot ja yrittäjyys, joihin sisältyy näitä asioita. Laaja-alaisen osaamisen tavoitteet ovat osana kaikkia oppiaineita.

Perusopetuksen vuosiluokilla 7-9 oppilas vahvistaa työelämään tutustumisen (TET) jaksojen aikana kokemuksiaan työelämästä ja amma-teista aidossa työympäristössä sekä saa lisää valmiuksia, jotka edistävät kiinnostusta ja myönteistä asennetta työtä ja työelämää kohtaan. Lisäksi työelämään tutustuminen auttaa oivaltamaan työn ja yritteliäisyyden merkityksen, yrittäjyyden mahdollisuudet sekä oman vastuun yhteisön ja yhteiskunnan jäsenenä. Neljässä helsinkiläiskoulussa pilotoidaan työelämäpainotteista perusopetusta, jossa oppilailla on monta TET-jaksoa vuodessa ja heille opetetaan valinnaisaineena työelämätaitoja sekä taloustaitoja.

Koulut voivat vahvistaa osana koulun opetusta yrittäjyysasennetta, työelämätaitoja ja taloudenhallintaa esimerkiksi hyödyntämällä Nuori yrittäjyys ry:n (NY) ohjelmia, joissa on huomioitu eri kouluasteiden opetus-

suunnitelmia. Alakouluohjelmissa on 4-6 luokkalaisille tarjolla Mitä ihmiset tekevät - opintokokonaisuus, jossa kannustetaan lapsia tutustumaan niin oman lähiympäristön toimintaan, eri ammatteihin, päätöksentekoon kuin talouden kiertokulkuun. Yläkoululaisille on mahdollista Oma talous -ohjelmassa harjoitella työelämävalmiuksia ja tutustua talouslukutaitoon.

Opettajien työelämä- ja talousosaamisen kehittämistä varten Helsingissä on viime vuonna aloitettu Tulevaisuuden työelämäosaaminen peruskoulussa -hanke. Siinä mukana olevien koulujen opettajat tutustuvat työelämään erilaisten vierailuiden ja niin sanotun ope-TET:in avulla.

Toinen aste

Perusopetuksen jälkeiseen elämänvaiheeseen kuuluu useita samanaikaisia itsenäistymiseen liittyviä kehitystehtäviä, joissa menestyminen on katsottu vaikuttavan keskeisesti yksilöiden hyvinvointiin. Taloudellinen itsenäistyminen vanhemmista ja lapsuudenkodista on eräs tärkeimpiä aikuisuuden saavuttamisen kriteereitä. Toisen asteen opintojen aikana nuoret valmistautuvat tähän elämän siirtymävaiheeseen. Samalla oppilaat kiinnittyvät yhteiskuntaan sekä pyrkivät hankkimaan jatkokoulutuspaikan ja integroitumaan työelämään.

Uutena haasteena on kuluttajakäyttäytymisen siirtyminen yhä enemmän digitaalisiin ympäristöihin, mikä vaatii uudenlaista talousosaamista. Konkreettisten taloustaitojen lisäksi vaaditaan taloudellista itseluottamusta taloudelliseen käyttäytymiseen ja hyvinvoinnin rakentamiseen, toisin sanoen taloudellista kyvykkyyttä. Tutkimukset ovat osoittaneet, että nuorten taloudellisen elämänhallinnan vahvistaminen suojaaa nuorten mielenterveyttä pitkällä tähtäimellä. Näin ollen talous- ja kuluttajao- saamiseen liittyvää opetusta on tärkeää kehittää siten, että se vahvistaa toisen asteen opiskelijoiden toimijuutta ja kokemuksellista oppimista.

Toisella asteella ja korkea-asteella opiskelevalle on tarjolla erilaisia yrittäjyyteen kannustavia ohjelmia. Toisen asteen opiskelijoilla on mahdollisuus osallistua Nuori Yrittäjyys ry:n Vuosi yrittäjänä -ohjelmaan. Ohjelmassa harjoitellaan teoriaa ja käytäntöä yhdistämällä yrittäjyyden taitoja, yrittäjämäistä asennetta sekä työelämätaitoja. Ohjelman aikana osallistuja perustaa NY-yrityksen, joka toimii noin vuoden ajan ja noudattaa yritys-elämän periaatteita ja toimintatapoja.

Lukio

Lukion uudessa opetussuunnitelmassa (voimassa 1.8.2021) talousosaamisen merkitys korostuu entisestään. Talousosaamisen opetus on sisällytetty yhteiskuntaopin, pitkän ja lyhyen matematiikan sekä nyt

myös opinto-ohjauksen pakollisiin moduuleihin. Lukion opetussuunnitelman lyhyen ja pitkän matematiikan talousmatematiikan moduuleissa tavoitteena on muun muassa matemaattisten valmiuksien hyödyntäminen talouden suunnittelussa ja yrittäjyydessä. Tämän lisäksi tavoitteena on, että opiskelija oppii sovittamaan taloudellisiin tilanteisiin matemaattisia malleja ja ymmärtää niiden rajoitukset. Yhteiskuntaopin taloustieto-moduulin tavoitteena on johdattaa lukiolainen ymmärtämään talouden toimintaperiaatteita ja ajankohtaista talouspoliittista keskustelua. Moduulissa käsitellään mikro- ja makrotalouden kysymyksiä kotitalouksien, yritysten ja julkisen talouden näkökulmista. Siinä perehdytään talouden ja politiikan kytköksiin sekä työnteon että yrittämisen merkitykseen hyvinvointivaltion rahoittamisessa. Lisäksi tarkastellaan talouden ja ympäristön suhdetta kestäväen kehityksen näkökulmasta. Opinto-ohjauksen Jatko-opinnot, työelämä ja tulevaisuus -moduulin tavoitteena on muun muassa tuntee työelämän ja työllistymisen eri muotoja sekä ymmärtää yhteiskunnan ja talouden muutosten merkitys työllisyyden näkökulmasta. Lisäksi tavoitteena on syventää osaamista itsetuntemuksen sekä elämänsuunnittelun ja elämänhallintataitojen osalta. Yhtenä keskeisenä sisältönä on oman talouden hallinta, opintotuki ja asuminen. Tämän lisäksi Helsingin kaupungin lukioiden uuden opetussuunnitelman paikallisessa tarkennuksessa on huomioitu talousosaamisen merkityksellisyys osana eettistä ja ympäristöosaamista.

Helsingin kaikkiin lukioihin on perustettu opettajien KKT-tiimit (korkeakoulutus, kansainvälisyys ja työelämä), joiden tarkoituksena on edistää työelämätaitojen osaamista. Myöhemmin on tarkoitus luoda opettajien verkosto eri lukioiden välille.

Ammatillinen koulutus

Ammatillisessa koulutuksessa kartutetaan talousosaamisen taitoja monipuolisesti. Talousosaamisen taitoja opitaan ammatillisen perustutkinnon yhteisissä tutkinnon osissa. Yhteiskunta- ja työelämäosaamisen tutkinnon osassa opiskelijoilla on pakollisina opintoina Yhteiskunnassa ja työelämässä toimimisen osa-alue, Yrittäjyys ja yrittäjämäisen toiminnan osa-alue sekä Kestäväen kehityksen edistämisen osa-alue. Opinnoissa harjaannutaan oman talouden hallinnassa, opitaan toimimaan taloudellisesti työtehtävissä ja hankitaan kestäväen kehitystä edistävää osaamista. Matemaattis-luonnontieteellisen osaamisen tutkinnon osassa Matematiikka ja matematiikan soveltamisen osa-alue sisältää talousmatematiikkaa. Pakollisten opintojen lisäksi opiskelijalla on mahdollisuus opiskella kaikista osa-alueista valinnaisia opintoja. Opetushallituksessa on parhaillaan käynnissä työ, jossa rakennetaan yhteisten tutkinnon osien osa-alueiksi uudet yhdeksän osaamispisteen talousosaamisen ja kestäväen kehityksen kokonaisuudet. Talouden näkökulma on myös osa kestäväen kehityksen kokonaisuutta. Kokonaisuuden suo-

rittava opiskelija voisi kartuttaa talousosaamistaan tai kestävän kehityksen osaamistaan ja vahvistaa erityisesti oman talouden hallintataitoja sekä henkilökohtaisen elämäntavan kestävyuden, kiertotalouden ja vastuullisen toiminnan ymmärtämistä. Valmiit kokonaisuudet julkaistaan syksyllä 2020.

Yhteenveto

Tällä hetkellä voimassa olevat opetussuunnitelmat eri kouluasteilla pitävät sisällään monipuolista talousosaamisen opiskelua erilaisin työtyövoimin. Opiskelua voidaan tarpeen ja oppijoiden kiinnostuksen mukaan täydentää opetukseen sopivilla ja tarkoituksenmukaisilla lisämateriaaleilla ja työskentelytavoilla. Helsingissä on käytössä mm. Helsinki Oppii -sivusto (helsinkioppii.fi), jossa jaetaan opetusmateriaalia ja esimerkkejä käytännön toteutuksista.

Opettajien talousosaamisen täydennyskoulutukseen tullaan kiinnittämään entistä enemmän huomiota ja se on yksi painopisteistä tulevia koulutuksia suunniteltaessa.

Opettajaverkostojen kokoaminen on kannatettavaa ja niitä kehitetään jo nyt olemassa olevien hankkeiden puitteissa. Lisäksi Helsinkiin perustetaan talousosaamisen ja -opetuksen kehittämisen verkosto tukemaan sitä, että eri opetusasteiden taloustiedon opetuksesta muodostuu entistä selkeämpi talousosaamisen polku.

Käsittely

22.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Ted Apter: Uusi korvaava kohta (2):

Tällä hetkellä voimassa olevat opetussuunnitelmat eri kouluasteilla pitävät sisällään monipuolista talousosaamisen opiskelua erilaisin työtyövoimin. Opiskelua voidaan tarpeen ja myös oppijoiden kiinnostuksen mukaan täydentää opetukseen sopivilla ja tarkoituksenmukaisilla lisämateriaaleilla ja työskentelytavoilla. Nuoret ja talous TAT on julkaissut paljon eri kouluasteille suunnattua talousosaamiseen liittyvää materiaalia, kuten Taloussankari-pelin. Tralla.fi -sivusto puolestaan kerää yhteen yrittäjyyskasvatukseen liittyvää materiaalia. Helsingissä on käytössä Helsinki Oppii -sivusto (helsinkioppii.fi), jossa jaetaan opetusmateriaalia ja esimerkkejä käytännön toteutuksista. Materiaalit lajitellaan teemoittain. Samaa sivustoa aletaan jatkossa käyttämään entistä laajemmin talousosaamisen aineistojen ja materiaalin keräämiseen helposti opettajien saataville.

Kannattaja: Matias Pajula

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi yksimielisesti Ted Apterin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus:

Ted Apter: Uusi korvaava kohta (19):

Opettajaverkostojen kokoaminen on kannatettavaa ja niitä kehitetään jo nyt olemassa olevien hankkeiden puitteissa. Lisäksi Helsinkiin perustetaan talousosaamisen ja -opetuksen kehittämisen verkosto tukemaan sitä, että eri opetusasteiden taloustiedon opetuksesta muodostuu entistä selkeämpi talousosaamisen polku.

Kannattaja: Matias Pajula

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi yksimielisesti Ted Apterin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

15.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Minna Ala-Ketola, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 20428
minna.ala-ketola(a)hel.fi
Antti Värtö, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 3108 8047
antti.varto(a)hel.fi

§ 713

V 11.11.2020 Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelma 2020

HEL 2019-012950 T 10 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle ylimääräiseen kokoukseen.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle ylimääräiseen kokoukseen Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi

Liitteet

- 1 AM2020
- 2 Asuntotuotantoennuste 2020-2035
- 3 Rakentamisen vuosijulkaisu 2019
- 4 Asuntojen hintojen ja vuokrien vuosijulkaisu 2019
- 5 Asuntotuotantotilanne lokakuu 2020
- 6 Yhteenveto lausunnoista
- 7 Yhteenveto mielipiteistä
- 8 Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lausunto
- 9 Sosiaali- ja terveystoimialan lausunto
- 10 Vanhusneuvoston lausunto
- 11 Vammaisneuvoston lausunto
- 12 Helsingin kaupungin asunnot Oyn lausunto
- 13 Helsingin kaupungin asunnot Oyn Vuokralaisneuvottelukunnan lausunto
- 14 Helsingin Asumisoikeus Oyn lausunto
- 15 Kiinteistö Oy Auroranlinnan lausunto
- 16 World Student Capital - Pääkaupunkiseudun opiskelijat ry:n lausunto
- 17 Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiön HOASin lausunto
- 18 Suomen opiskelija-asunnot SOA ry:n lausunto
- 19 Nuorisoasuntoliitto ry:n lausunto
- 20 Kohtuuhintaisen vuokra-asumisen edistäjät KOVA ry:n lausunto
- 21 Helsingin seudun kauppakamarin lausunto
- 22 RAKLI ry:n lausunto
- 23 Suomen Vuokranantajat ry:n lausunto
- 24 Kiinteistöliitto Uusimaan lausunto
- 25 Suomen arkkitehtiliitto ry SAFAn lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

26	Asukasliitto ry:n lausunto
27	Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry:n lausunto
28	Ryhmärakennuttajat ry:n lausunto
29	Helsingin kaupunginosayhdistykset ry Helkan lausunto
30	Autismiyhdistys PAUT ry:n lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että se päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä Helsingin kaupungin asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman (AM-ohjelma) 2020 seuraavat asunto- ja maapoliittiset tavoitteet:

Päämäärä I Asuntotuotannon määrä

Tavoite 1. Asuntotuotannon määrä

Helsingissä rakennetaan uudistuotantona ja käyttötarkoituksen muutoksilla vuosittain vähintään 7 000 asuntoa. Kaupungin oman asuntotuotannon tavoite on 1 500 asuntoa vuodessa ja vuodesta 2023 alkaen 1 750 asuntoa vuodessa.

Asuntotuotannon korkean tason saavuttamiseksi tulee kaupungin kokonaisprosessia sujuvoittaa. Rakentamiskelpoisten tonttien määrän tulee vastata 1,5 vuoden asuntotuotannon määrää.

Tavoite 2. Maankäytön suunnittelu

Yleiskaavan toteuttamishjelmaa tarkistetaan valtuustokausittain ja siitä luodaan vakiintunut työkalu maankäytön ohjelmointiin.

Asemakaavavarannon on mahdollistettava vähintään viiden vuoden asuntotuotanto määritellyn hallinta- ja rahoitusmuotojakauman mukaan. Vuosittain laaditaan asemakaavoja asuntotuotantoon vähintään 700 000 kerrosalaneliometriä (k-m²). Asemakaavojen tulee mahdollistaa tavoitteiden mukainen hallinta- ja rahoitusmuotojakauma sekä tukea kohtuuhintaisen asuntotuotannon edellytyksiä. Asemakaavojen toteuttamiskelpoisuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Asuntotuotannon sujuvoittamiseksi asemakaavavaatimusten yksityiskohtaisuutta tulee välttää, jotta poikkeamispäätöksiä voidaan vähentää.

Virkistys-, luonto- ja kulttuuriympäristön arvot yhteensovitetään kestävästi kasvavan kaupungin tarpeita palvelevan asuntotuotantotavoitteen ja maankäytön tehostumisen kanssa.

Tavoite 3. Maapolitiikka

Kaupunki luovuttaa vuosittain asuntotuotantoon tontteja vähintään 4 900 asunnon rakentamisen verran.

Tontinluovutusta käytetään aktiivisena työkaluna asuntotuotannon laatutason ja hallinta- ja rahoitusmuotojen toteutuksen ohjauksessa. Asuntorakentamisen hiilineutraalisuutta edistetään tontinluovutuksessa Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman mukaisesti. Tontinvarauskanta pysyy tasolla, joka mahdollistaa vähintään neljän vuoden asuntorakentamisen kaupungin omalla maalla ohjelmassa määritellyn hallinta- ja rahoitusmuotojakauman mukaan. Tontinluovutusta, maanhankintaa ja maankäyttösopimusikäytäntöjä ohjataan lisäksi erillisten maapoliittisten linjausten ja soveltamisohjeiden kautta.

Kaupunki hankkii aktiivisesti yhdyskuntarakenteeseen soveltuvaa maata omistukseensa vapaaehtoisin kaupun kohtuulliseen käypään hintatasoon. Tarvittaessa kaupunki voi turvautua myös muihin lainsäädännön suomiin maanhankintakeinoihin kuten etuosto-oikeuteen ja lunastukseen.

Asemakaavojen muutosalueilla tehdään tarvittaessa maankäyttösopimuksia. Asemakaavoittamattomilla alueilla maankäyttösopimuksia tehdään vain poikkeustapauksissa, esimerkiksi tilanteissa, joissa merkittävä osa sopimuskorvauksesta suoritetaan kaupungille tärkeänä raaka-aineena.

Päämäärä II Asuntotuotannon laatu

Tavoite 4. Hallinta- ja rahoitusmuodot

Hallinta- ja rahoitusmuototavoite on vuosittain seuraava:

25 prosenttia pitkäaikaisesti säänneltyjä ARA-vuokra-asuntoja (1 750 asuntoa, joista 300 opiskelija- ja nuorisoasuntoja)

30 prosenttia välimuodon asuntoja (2 100 asuntoa, joista pitkäaikaisesti säänneltyjä ARA-asumisoikeusasuntoja 700 asuntoja ja lyhytaikaisesti säänneltyjä ARA-vuokra-asuntoja, Hitas- ja hintakontrolloituja omistusasuntoja ja muita asuntoja 1 400 asuntoa)

45 prosenttia sääntelemättömiä omistus- ja vuokra-asuntoja (3 150 asuntoa).

Hallinta- ja rahoitusmuototavoitetta noudatetaan kaupungin, valtion ja yksityisten tahojen omistamalla ja luovuttamalla maalla. Hallinta- ja rahoitusmuotojakauman toteutumista ohjataan tontinluovutuksella ja maankäyttösopimuksilla. Alueellisesta hallinta- ja rahoitusmuotojakaumasta päätetään tontinluovutus- ja maankäyttösopimusvaiheessa siten, että huomioidaan alueellinen tasapaino. Yksipuolisia asuinalueita välteetään. Vuokrakerrostaloissa sijaitsevien asuntojen osuus alueen asuntokannasta tulee olla pääsääntöisesti korkeintaan 50 prosenttia.

Kaupungin omassa asuntotuotannossa on tavoitteena rakennuttaa 750 pitkäaikaisesti säänneltyä ARA- vuokra-asuntoa (50 prosenttia tuotannosta) ja 750 Hitas- tai hintakontrolloitua omistusasuntoa sekä asumisoikeusasuntoa vuodessa ja 875 pitkäaikaisesti säänneltyä ARA- vuokra-asuntoa (50 prosenttia tuotannosta) ja 875 Hitas- tai hintakontrolloitua omistusasuntoa sekä asumisoikeusasuntoa vuodesta 2023 alkaen. Sääntelemättömiä asuntoja voidaan rakennuttaa vain alueiden tasapainoisen rakenteen varmistamiseksi.

Valmistellaan Hitas-järjestelmän uudistaminen siten, että järjestelmän avulla voidaan turvata kohtuuhintainen omistusasuminen kaikilla helsinkiläisillä asuinalueilla, että asunnot kohdentuvat oikeudenmukaisesti ja että nykyjärjestelmään liittyvät olennaiset ongelmat ratkaistaan.

Tavoite 5. Huoneistotyyppijakauman ohjaaminen

Perheasunnoiksi soveltuvien eli vähintään kahden makuuhuoneen asuntojen riittävä osuus omistusasuntotuotannosta turvataan. Varmistetaan omistustuotannon perheasuntojen määrä ja tuotannon laatu.

Kerrostaloituotannossa Hitas-omistusasuntotuotantona toteutettavien tonttien asuinrakennusoikeudesta keskimäärin 60-70 prosenttia toteutetaan perheasuntoina. Kerrostaloituotannossa sääntelemättömään omistusasuntotuotantoon luovutettavilla tonteilla tontin asuinrakennusoikeudesta keskimäärin 40-50 prosenttia toteutetaan perheasuntoina. Perustelluista syistä tavoitteesta voidaan poiketa alueilla, joilla perheasuntojen määrä on jo riittävä. Vuokra- ja asumisoikeusasuntotuotannon osalta varmistetaan riittävä huoneistotyyppien monipuolisuus. Tarvittaessa voidaan käyttää lisäksi keskipinta-alatavoitetta.

Huoneistotyyppijakauman ohjaus perustuu ensisijaisesti tontinluovutusehtoihin ja arvioidaan suhteessa alueen nykyiseen asuntojakaumaan. Valtion ja yksityisten tahojen omistamalla maalla voidaan käyttää asemakaavamääräyksiin perustuvaa ohjausta.

Tavoite 6. Asuntorakentamisen kehittäminen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Jatketaan monipuolisen kerrostalorakentamisen ja -asumisen kehittämistä. Edistetään kestäväää rakentamista muun muassa Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman mukaisesti.

Edistetään kaupunkimaisten pientalojen rakentamista ja rakennuttamista. Edistetään asukaslähtöistä rakentamista ja rakennuttamista, muun muassa ryhmärakennuttamista sekä uusien toimijoiden tuloa asuntorakentamismarkkinoille.

Tavoite 7. Asukasrakenne ja erityisryhmät

Lapsiperheille sopivia asuntoja rakennetaan riittävästi uusille alueille sekä täydennysrakentamiskohteisiin. Huoneistotyyppiohjauksella varmistetaan perheasuntojen rakentaminen. Varmistetaan erilaisissa elämäntilanteissa olevien asuntokuntien mahdollisuudet alueellisten asumispolkujen toteuttamiseen.

Edistetään ikäihmisille kohdennettujen asumisvaihtoehtojen toteuttamista kaikkiin hallinta- ja rahoitusmuotoihin. Turvataan erityisryhmien eli päihde- ja mielenterveyskuntoutujien, kehitysvammaisten ja vammaisten, lastensuojeluasiakkaiden, asumisessaan tukea tarvitsevien nuorten, hoivapalveluja tarvitsevien vanhusten, kuntapaikan saaneiden pakolaisten sekä pitkäaikaisasunnottomien asuminen tavalla, jossa asumiseen liittyvä hoiva tai asumisen tuki vastaa palvelun tarpeeseen. Varmistetaan erityisryhmien asumisen polut kevyempään tai tehostetumpaan tukiasumiseen palvelutarpeen muuttuessa. Turvataan asumisneuvonnan saatavuus asumismuodosta riippumatta.

Päämäärä III Elinvoimaiset alueet ja segregaaion ehkäiseminen

Tavoite 8. Kaupunkiuudistus

Asuinalueiden elinvoimaisuuden vahvistamiseksi kehitetään poikkitoimialainen kaupunkiuudistuksen malli. Ohjelmakaudella kaupunkiuudistusalueet ovat Malminkartano-Kannelmäki, Malmi ja Mellunkylä.

Varmistetaan edellytykset rakentaa kolmannes lisää asuntoja kaupunkiuudistusalueille vuoteen 2035 mennessä niin, että alueiden asuntokannan hallinta- ja rahoitusmuotojakauma kehittyy kohti kaupungin hallinta- ja rahoitusmuototavoitetta.

Tavoite 9. Projektialueet

Keskeisimmät aluerakentamiskohteet seuraavina vuosina ovat Kalasatama, Länsisatama, Kruunuvuorenranta, Pasila, Kuninkaantammi sekä Malmin lentokentän alue. Tulevan asuntotuotannon näkökulmasta suunnittelun etenemistä edistetään uusien aluerakentamisprojektien

varmistamiseksi. Näiden alueiden osuus asuntotuotannosta on noin 50 prosenttia.

Kokeillaan markkinaehtoista pysäköintiä.

Tavoite 10. Täydennysrakentaminen

Vuosittaisesta asuntorakentamisesta noin 50 prosenttia toteutuu täydennysrakentamisena esikaupunkivyöhykkeellä (mukaan lukien kaupunkiuudistusalueet). Tuotantotavoitteen turvaamiseksi täydennysrakentamisen koordinaatiota vahvistetaan, kehitetään prosesseja ja kannustimia sekä poistetaan täydennysrakentamisen esteitä muun muassa yhteistyössä valtion kanssa. Keskitetään täydennysrakentamista hyvien joukkoliikenneyhteyksien päähän ja huolehditaan alueiden saavutettavuudesta.

Edistetään kestävästä kaupunkikehitystä tiedostaen alueiden erilaisuus ja eriytymiskehitys. Alueilla, joiden asuntokanta on yksipuolista ja uudistutuoto vähäistä, uusi asuntokanta monipuolistava täydennysrakentaminen on tärkein tavoite. Peruskorjaussuunnitelmia tehtäessä sijaan tulee tutkia, onko tarkoituksenmukaisempaa valita uudistava lisärakentaminen ja tontin käytön tehostaminen.

Kehitetään pysäköintipaikkojen tarpeen arviointia täydennysrakentamisen yhteydessä sekä edistetään sähköautojen ja yhteiskäyttöautojen yleistymisen tuomia vaatimuksia pysäköinnin suunnittelulle.

Päämäärä IV Asuntokanta ja asunto-omaisuus

Tavoite 11. Asuntokannan kehittäminen

Edistetään vanhan rakennuskannan uusiokäyttöä sekä ullakko- ja lisäkerrosrakentamista. Kaupungin toimin edistetään hissien rakentamista vanhaan asuntokantaan.

Tavoite 12. Kaupungin oma asuntokanta

Kaupungin omistaman asuntokannan ylläpidosta, arvon ja kunnon säilymisestä sekä vuokran ja käyttövastikkeen kohtuullisena pitämisestä huolehditaan. Vuokra-asuntojen asukasvalinnassa pyrkimyksenä on monipuolinen ja alueellisesti tasapainoinen asukasrakenne.

Asuntokannan peruskorjaustoiminnassa sitoudutaan Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman tavoitetasoihin. Kaupungin asunto-omaisuuden hallinnan kehittämistä jatketaan.

Esittelijän perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelmalla (AM-ohjelma) luodaan suuntaviivat kaupungin harjoittamalle asuntopolitiikalle. Ohjelmaehdotus sisältää 12 tavoitekohtaa, joiden avulla ohjataan kaupungin maankäyttöä, asuntotuotantoa, kaupunkirakenteen ja asuinalueiden kehitystä, asuntokannan ylläpitoa ja kehittämistä sekä turvataan eri väestöryhmien asumisen mahdollisuudet Helsingissä.

Ehdotus AM-ohjelmaksi 2020 on asian liitteenä 1. Ohjelma sisältää päätösehdotukseen nostetut ohjelmakauden tavoitteet sekä niiden perustelut sekä ajankohtaisen toimintaympäristökuvauksen. Ohjelma on laadittu kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston asumisen yksikössä yhteistyössä AM-sihteeristön kanssa.

Edellinen asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelma, Kotikaupunkina Helsinki 2016, hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 22.6.2016. Vuoden 2016 ohjelman toteutumista on seurattu vuosittain ja seurannasta on raportoitu kaupunginvaltuustolle. Seurantaraportti vuodesta 2019 ja edellisen ohjelmakauden arviointi on kirjoitettu osaksi toimintaympäristön kuvausta. AM-ohjelma 2020 jatkaa aikaisempien ohjelmien linjaa, mutta keskittyy aikaisempaa enemmän sosiaalisen kestävyuden vahvistamiseen ja segregaaation ehkäisyyn. Ohjelman valmistelussa on huomioitu MAL-sopimus vuosille 2020-2031.

Luonnos AM-ohjelmaksi 2020 valmistui kevätkaudella 2020. Luonnoksen valmisteluvaiheessa järjestettiin asuntopoliittinen seminaari. Luonnoksesta pyydettiin lausunnot kesä-syyskuussa 2020 laajalta joukolta lautakuntia, neuvottelukuntia sekä ulkopuolisia asiantuntija- ja toimijatahoja. Lausunnot ovat asian liitteinä 8-30. Asian liitteenä (liite 6) on myös lausunnoista laadittu yhteenveto. Kuntalaisten osalta näkemykset pyydettiin Kerro kantasi -kyselyn kautta elo-syyskuussa 2020. Asian liitteenä (liite 7) on näistä näkemyksistä laadittu tiivis yhteenveto.

Kaupunkiympäristölautakunta lausui lautakuntakäsittelyvaiheessa näkemyksensä, että tuotantotavoite nostettaisiin 8 000 asuntoon vuodesta 2023 alkaen. Lautakunta perusteli näkemystään, että tällä voidaan vastata kysyntään ja jakaa paremmin seudun kasvua tasaisesti myös Helsinkiin. Lautakunta piti tärkeänä kaikkien mahdollisuutta hyvään asumiseen sekä asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien ja kohtuuhintaisen asumisen edistämistä. Lautakunta korosti lisäksi laadukkaan täydennysrakentamisen merkitystä segregaaation ehkäisyssä, markkinaehtoisien pysäköinnin tärkeyttä sekä virkistys-, luonto- ja kulttuuriympäristön arvojen sovittamista asuntotuotantotavoitteeseen ja maankäytön tehostumiseen. Valmistelussa on arvioitu, että 7 000 asunnon tavoitteella on mahdollista vastaanottaa nykyinen kysyntä ja kasvattaa asuntokantaa hintakehityksen maltillisena pitämiseksi. Tuotannon nos-

taminen 8 000 asuntoon edellyttää resurssien ja investointien kasvatamista.

Liitteenä on kesällä 2020 valmistunut vuosittain laadittava asuntotuotantoennuste vuosille 2020–2035 (liite 2). Ennusteen pohjalta voidaan todeta, että asuntotuotantotavoite 7 000 asunnon valmistumiseksi on lähivuosien ajalta realistinen. Liitteinä 3 ja 4 on vuoden 2019 rakentamisen vuosijulkaisu ja asuntojen hintojen ja vuokrien vuosijulkaisu.

Lokakuussa 2020 asuntotuotantotilanne on hyvä Helsingissä. Rakenteilla on ollut yhtäjaksoisesti jo yli kahden vuoden ajan yli 10 000 asuntoa. Tuolla määrällä saavutetaan 7 000 vuosittain valmistuvan asunnon tavoite. Rakenteilla olevista asunnoista 3 000 on yksiöitä, joiden keskipinta-ala on 31,6 m². Kaksioita on rakenteilla 3 300 ja niiden keskipinta-ala on 46,9 m². Kaikista rakenteilla olevista asunnoista 60 prosenttia on yhden ja kahden huoneen asuntoja. Perheasuntoja on siten rakenteilla yhteensä noin 4 100 asuntoa eli noin 40 prosenttia. Tarkemmin asuntotuotantotilannetta syyskuussa 2020 on kuvattu liitteessä 5.

Kaupunginvaltuuston hyväksyttyä ehdotuksen AM-ohjelmaksi 2020, kaupunginhallitus määrittelee tavoitteiden toteuttamiseksi toimenpiteet ja nimeää niiden vastuutahot erillisellä täytäntöönpanopäätöksellä. Ohjelmaa on tarkoitus seurata vuosittain kaupunginvaltuustolle valmisteltavan seurantaraportin myötä nykyisen käytännön mukaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi

Liitteet

- 1 AM2020
- 2 Asuntotuotantoennuste 2020-2035
- 3 Rakentamisen vuosijulkaisu 2019
- 4 Asuntojen hintojen ja vuokrien vuosijulkaisu 2019
- 5 Asuntotuotantotilanne lokakuu 2020
- 6 Yhteenveto lausunnoista
- 7 Yhteenveto mielipiteistä
- 8 Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lausunto
- 9 Sosiaali- ja terveystoimialan lausunto
- 10 Vanhusneuvoston lausunto
- 11 Vammaisneuvoston lausunto
- 12 Helsingin kaupungin asunnot Oyn lausunto
- 13 Helsingin kaupungin asunnot Oyn Vuokralaisneuvottelukunnan lausunto

- 14 Helsingin Asumisoikeus Oyn lausunto
- 15 Kiinteistö Oy Auroranlinnan lausunto
- 16 World Student Capital - Pääkaupunkiseudun opiskelijat ry:n lausunto
- 17 Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiön HOASin lausunto
- 18 Suomen opiskelija-asunnot SOA ry:n lausunto
- 19 Nuorisoasuntoliitto ry:n lausunto
- 20 Kohtuuhintaisen vuokra-asumisen edistäjät KOVA ry:n lausunto
- 21 Helsingin seudun kauppakamarin lausunto
- 22 RAKLI ry:n lausunto
- 23 Suomen Vuokranantajat ry:n lausunto
- 24 Kiinteistöliitto Uusimaan lausunto
- 25 Suomen arkkitehtiiliitto ry SAFAn lausunto
- 26 Asukasliitto ry:n lausunto
- 27 Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry:n lausunto
- 28 Ryhmärakennuttajat ry:n lausunto
- 29 Helsingin kaupunginosayhdistykset ry Helkan lausunto
- 30 Autismiyhdistys PAUT ry:n lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Lausunnonantajat

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveystoimiala
Kasvatuksen- ja koulutuksen toimiala
Kaupunkiympäristön toimiala
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kanslia
Sosiaali- ja terveyslautakunta
Kasvatus- ja koulutuslautakunta
Kaupunkiympäristölautakunta
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 26.10.2020 § 671

HEL 2019-012950 T 10 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Käsittely

26.10.2020 Pöydälle

Asian käsittelyn aikana kuultavana oli asunto-ohjelmapäällikkö Mari Randell. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 29.09.2020 § 560

HEL 2019-012950 T 10 00 00

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi lausunnon kaupunginkanslialle:

Helsinki on asuntopoliittisten ohjelmien avulla vaikuttanut kaupungin asunto-olojen kehittämiseen vuosikymmenien ajan. Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelma 2020 –luonnoksessa (AM-ohjelma) on esitetty kaupungin asuntopoliittiset tavoitteet seuraaville vuosille. Kaupunginkanslia on pyytänyt lausuntoja luonnoksesta erityisesti tavoitteiden sisältöön, tavoitetasoon sekä ohjelman sisällölliseen kattavuuteen liittyen.

Kaupunkiympäristön toimiala on osallistunut AM-ohjelman valmisteluun. Ohjelmassa on määriteltä 12 tavoitetta neljän päämäärän alle. Nämä neljä päämäärää ovat riittävän asuntotuotannon määrän varmistaminen, asuntotuotannon monipuolisen laadun turvaaminen, elinvoimaiset alueet ja segregaaation ehkäiseminen sekä asuntokannan ja asunto-omaisuuden kehittäminen.

Kaupunkiympäristölautakunta pitää hyvänä ohjelmassa esitettyjä tavoitteita, jotta varmistetaan riittävä asuntotuotanto, kohtuuhintainen asuminen sekä pyritään tasapainottamaan alueellisia eroja säätelemällä asuntojen huoneistotyyppijakaumaa sekä alueellista hallinta- ja rahoitusmuotojakaumaa. Ohjelmassa asetetaan myös määrälliset tavoitteet asuntokaavoitukselle ja tontinluovutukselle.

Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelma on ollut toimiva tapa koordinoida Helsingin asuntopoliittisia tavoitteita ja toimenpiteitä. Koska kaupunkiympäristön toimiala on keskeisessä roolissa koko AM-ohjelman toteuttajana, on erittäin tärkeää, että toimialalle on varattu riittävät resurssit tavoitteiden saavuttamiseksi myös tilanteessa, jossa talouden kehityskuva on kiristynyt. Asuntotuotanto on merkittävä tulonlähde kaupungille.

Riittävä asuntotuotanto

Riittävän asuntotuotannon määrän varmistamiseksi ohjelmassa on määritelty tavoitteet asuntotuotannolle, maankäytön suunnittelulle sekä maapolitiikalle.

Asuntotuotantotavoitteen mukaan Helsingissä rakennetaan uudistuantona ja käyttötarkoituksen muutoksilla vähintään 7000 asuntoa vuodessa. Tonttien rakentamiskelpoiseksi saattaminen tulee jatkossa olemaan yhä kalliimpaa. Edellytysinvestointien (kadut, joukkoliikenneyhteydet jne.) tekeminen taloudellisesti kiristyneessä tilanteessa tulee muodostumaan ongelmaksi. Näin ollen asuntotuotantotavoitetta ei ole nyt määritellystä mahdollista nostaa nykyisten resurssien puitteissa, vaikka kysyntää todennäköisesti olisikin.

Kaupungin oman uudisasuntotuotannon tavoite esitetään nostettavaksi 1500 asunnosta 1750 asuntoon vuodesta 2022 alkaen. Tällä tavoin saavutettaisiin aikaisempi 25% osuuden taso kaupungin kokonaistavoitteesta, joka on jo aikaisemmin nostettu 6000 asunnosta 7000 asuntoon. Oman asuntotuotannon tavoitteen nostaminen nykytasosta on erityisesti esitetyllä aikataululla jo vuodesta 2022 alkaen haastavaa. Tilastointimenetelmästä, sekä hankesuunnittelun, suunnittelun ja kilpailutuksen vaatimasta ajasta johtuen vuodelle 2022 esitettyjen hankkeiden pitäisi olla suunnitteilla jo tällä hetkellä. Asuntotuotannon näkemyksen mukaan tavoitteen nostaminen tulisi tapahtua aikaisintaan vuonna 2023 jolloin sille voidaan luoda edellytykset hankesuunnittelulla, sekä lisäämällä omalle asuntotuotannolle kohdistettavaa tonttivarantoa ja henkilöresursseja.

Maankäytön suunnittelun osalta tavoitellaan, että asemakaavavaranon on mahdollistettava vähintään viiden vuoden asuntotuotanto määritellyn hallinta- ja rahoitusmuotojakauman mukaan. Vuosittain laaditaan asemakaavoja vähintään 700 000 k-m², mikä on ollut viime vuosina tavoitteena. Jotta asuntotuotantotaso pysyy riittävän korkealla, ohjelmassa esitetyt tavoitteet ovat kannatettavia. Riittävä asemakaavavaranon varmistetaan yleiskaavan toteuttamisohjelmalla, joka tarkistetaan valtuustokausittain ja se toimii työkaluna maankäytön ohjelmointiin. Lähi-vuosina asemakaavoitus tulee tapahtumaan yhä enenevässä määrin

täydennysrakentamisalueilla, joten määrällisen tavoitteen saavuttaminen tulee viemään aiempaa enemmän resursseja.

Asetettu tavoite mahdollistaa myös nopean väestönkasvun skenaarion, mikä lisää samalla paineita palveluverkon ja muiden asumiseen liittyvien toimintojen kysynnälle. Erityisesti kaupunkiudistusalueilla, joissa tavoitteena on asuntokannan 30 % lisäys, on erittäin tärkeää, että alueellinen kasvu huomioidaan riittävän aikaisin palveluverkko- ja investointitarpeissa.

Ohjelman mukaan asuntotuotannon sujuvoittamiseksi asemakaavavaatimusten yksityiskohtaisuutta tulee välttää, jotta poikkeamispäätöksiä voidaan vähentää. Tulee kuitenkin huomioida, että poikkeamispäätösten määrä on vähäinen kaikkiin asuinrakentamishankkeisiin verrattuna. Nämäkin ovat koskeneet pääsääntöisesti kerrosalan määrää. Laadukas ja monipuolisesti toiminnallinen asuinympäristö tarvitsee toteutuakseen riittävän vahvaa kaavallista ohjausta. Asemakaavamääräysten yhdenmukaistamishanke on toteutettu ja sitä tullaan päivittämään tarpeen mukaan. Pientaloalueiden osalta tullaan selkeyttämään asemakaavallista ohjausta alueiden uudistamisen edistämiseksi.

Maapolitiikan tavoitteena on, että kaupunki luovuttaa vuosittain asuntotuotantoon tontteja vähintään 4900 asunnon rakentamisen verran. Aiempi tavoite perustui kerrosalaan, ei asuntomäärään. Olennaista kaupungin kannalta on tuottaa uusia laadukkaita asuntoja, mikä puoltaa tavoitteen muutosta. Tämä saattaa kuitenkin kannustaa pienempien asuntojen toteuttamiseen, mikä voi osaltaan vaikuttaa asumisen väljyykehitykseen. Asuntokokoa voidaan kuitenkin tehokkaasti säädellä kaupungin taholta edellyttämällä asunnoilta perheasuntovaatimusten mukaista huoneiston minimikokoa.

Kaupungin omistamalle maalle asetetun vuotuisen tavoitteen osalta on jatkossa huomioitava, että kaupungin omistaman kaavoittamattoman raakamaan määrä supistuu vuosittain. Näiltä osin on todennäköistä, että yksityisten omistamalle maalle kaavoitettavien tonttien osuus tulee jatkossa määrällisesti kasvamaan ja kaupungin määrällinen osuus vähentymään. Tavoitetasoa on tällöin syytä arvioida uudelleen kaupungin maaomaisuuden suhteessa.

Tontinluovutusta käytetään aktiivisena työkaluna asuntotuotannon laadutason ja hallinta- ja rahoitusmuotojen toteutuksen ohjauksessa. On tärkeää, että asuntorakentamisen hiilineutraalisuutta edistetään tontinluovutuksessa Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelman mukaisesti ja tämä on tuotekin AM-ohjelmassa esille. Uusien asuntojen rakentaminen tapahtuu tulevaisuudessa suurelta osin tulevilla projektia-

lueilla, joiden yhdeksi keskeiseksi tavoitteeksi on ilmastotavoitteiden myötä noussut tavoite alueellisesta hiilineutraalisuudesta.

Asuntotuotannon monipuolisen laadun turvaaminen

Asuntotuotannon monipuolisen laadun turvaamiseksi AM-ohjelmassa on määritelty tavoitteet asuntojen alueellisille hallinta- ja rahoitusmuodoille, huoneistotyyppijakaumalle, asuntorakentamisen kehittämiseksi sekä asukasrakenteelle ja erityisryhmille. Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että monipuolisuuden turvaaminen on erittäin tärkeää sekä segregaaation ehkäisemiseksi että resilienssin varmistamiseksi tilanteessa, jossa kaupunkikehityksen näkymät sisältävät suuria epävarmuuksia.

Ohjelman mukaan asemakaavojen tulee mahdollistaa tavoitteiden mukainen hallinta- ja rahoitusmuotojakauma kaikilla alueilla ja niiden on tuettava kohtuuhintaisen asuntotuotannon edellytyksiä. Hallinta- ja rahoitusmuototavoite on, että vuosittaisesta asuntotuotannosta 25 % on pitkäaikaisesti säänneltyjä ARA-vuokra-asuntoja, 10 % pitkäaikaisesti säänneltyjä ARA-asumisoikeusasuntoja, 20 % lyhytaikaisesti säänneltyjä ARA-vuokra-asuntoja, Hitas- ja hintakontrolloituja omistusasuntoja ja muita asuntoja sekä 45 % sääntelemättömiä omistus- ja vuokra-asuntoja. Hallinta ja rahoitusmuotojen toteutumista ohjataan tontinluovutuksella ja maankäyttösopimuksilla. Tavoitetta noudatetaan kaupungin, valtion ja yksityisten tahojen omistamalla ja luovuttamalla maalla.

Hallinta- ja rahoitusmuotojen osalta nyt AM-ohjelmaan erillisenä vuositavoitteena kirjatun 10 % ARA-asumisoikeusasuntotuotannon osalta nähdään kirjauksessa riskinä, että nyt erikseen määritelty rahoitusmuoto prosenttiosuuksineen saattaisi toimia rahoitusmuodon käyttöä rajavana tekijänä. Näiltä osin lautakunta ehdottaa kyseisen rahoitusmuodon sisällyttämistä osaksi välimuodon tuotantoa ja erillisen selkeän kirjauksen tekemistä tämän rahoitusmuodon vähimmäistuotantovelvoitteen osuudesta. Näin ARA-asumisoikeustuotantoa voitaisiin määrällisesti kasvattaa nyt määritettyä 10% osuutta runsaammin niissä kohteissa, joissa kyseinen rahoitusmuoto on erityisen toivottua alueen kokonaisuus huomioiden.

AM-ohjelmalla halutaan varmistaa riittävä perheasuntojen määrä. Kerrostalotuotannosta Hitas-omistusasuntotuotantona toteutettavien tonttien asuinrakennusoikeudesta keskimäärin 60-70 % toteutetaan perheasuntoina. AM-ohjelman jatkovalmistelussa tulisi harkita asuntojen huoneistotyyppijakaumasääntelyn kehittämistä niin, ettei ikkunattomia tai vain ns. sisäikkunallisia huoneita (huoneet, joiden ikkuna avautuu vain huoneiston sisätiloihin) hyväksytä huoneiksi perheasuntovaatimuksen täyttymistä tarkasteltaessa.

Kerrostalo tuotannossa sääntelemättömään omistusasuntotuotantoon luovutettavilla tonteilla asuinrakennusoikeudesta keskimäärin 40-50 % toteutetaan perheasuntoina. Perustelluista syistä tavoitteesta voidaan poiketa alueilla, joilla perheasuntojen määrä on riittävä. Vuokra- ja asumisoikeusasuntotuotannossa varmistetaan riittävä huoneistotyyppien monipuolisuus. Tarvittaessa voidaan käyttää lisäksi keskipinta-alatavoitetta.

Huoneistotyyppijakaumaa on ohjattu joustavalla huoneistotyyppijakauman ohjausmallilla. Kysynnän mukaan uudiskohteita voidaan rakentaa esimerkiksi eri alueille hieman erityyppisellä asuntojakaumalla. Joustava huoneistotyyppijakauman ohjausmalli on varmistanut monipuolisen uudistuotannon ja estänyt pienten asuntojen keskittymät. Onkin tärkeää, että tasapainoinen asuntokanta turvataan myös jatkossa huoneistotyyppijakauman sääntelyllä.

Helsingissä on kansallisesti ja kansainvälisesti vertaillen paljon pieniä asuntoja, joissa asutaan myös suhteellisen ahtaasti. Helsingissä valmistuneiden kerrostaloasuntojen keskipinta-ala on pienentynyt. Asuntojen väljyyshäviö on kiinnitettävä huomioita ja sitä tulee pystyä ohjaamaan. Koronakriisi on lisännyt merkittävästi ihmisten asunon saamisen käyttämää aikaa sekä etätöiden lisääntymisen että pandemian aiheuttamien rajoitusten kautta. Sekä helsinkiläisten lapsiperheiden tarpeisiin että kansainvälisen asiantuntijatyövoiman houkuttelemiseksi on tärkeää varmistaa riittävän suurten perheasuntojen tuotanto.

Helsingin tavoitteena on tiivis kaupunkirakenne, mutta kaupunkimaisten pientalojen tarjontaan tulisi myös kiinnittää huomiota täydennysrakentamisessa, jotta mahdollistetaan monipuolinen ja houkutteleva asuntotarjonta sekä tasapainoinen asukasrakenne. Ohjelmassa onkin määriteltä Asuntorakentamisen kehittäminen -tavoitteen osalta kaupunkimaisten pientalojen rakentamisen ja rakennuttamisen edistäminen. Tämän lisäksi ohjelmassa jatketaan monipuolisen kerrostalorakentamisen ja asumisen kehittämistä, edistetään kestävästä rakentamisesta HNH-ohjelman mukaisesti sekä edistetään asukaslähtöistä rakentamista, kuten ryhmärakennuttamista, sekä edistetään uusien toimijoiden tuloa asuntorakentamismarkkinoille.

Elinvoimaiset alueet ja segregaaation ehkäiseminen

Elinvoimaisten alueiden ja segregaaation ehkäisemisen saavuttamiseksi AM-ohjelmassa on määriteltä tavoitteet kaupunkiuudistuksen mallista ja alueista, keskeiset aluerakentamiskohteet sekä tavoite täydennysrakentamisen osuudesta asuntorakentamisessa.

Asuinalueiden elinvoimaisuuden vahvistamiseksi kehitetään poikkitoimialainen kaupunkiuudistuksen malli. Ohjelmakaudella kaupunkiuudis-

tusalueet ovat Malminkartano-Kannelmäki, Malmi ja Mellunkylä. Näille alueille halutaan rakentaa kolmannes lisää asuntoja vuoteen 2035 mennessä sekä varmistaa, että alueiden asuntokannan hallintamuotojakauma kehittyi kohti kaupungin hallintamuototavoitetta. Tavoitteena on, että alueiden elinvoima ja houkuttelevuus lisääntyvät. Määrällinen tavoite alueiden asuntomäärän lisäämiseksi on merkittävä. Kaupunkiudistuskohteita suunniteltaessa ja toteutettaessa ensisijaisena päämääränä tulisi olla alueiden vetovoiman ja houkuttelevuuden lisääminen, jotta alueiden kehittämistavoitteet saavutetaan. Alueilla on nykyisellään suhteellisen paljon vuokra-asuntoja, joten alueiden asuntokannan tasapainottaminen ohjelman mukaisesti on haastava, mutta tärkeä tavoite. Kaupunkiympäristön toimiala varmistaa toiminnallaan tavoitteiden saavuttamisen.

AM-ohjelmaan tarvitaan mukaan myös virkistys- ja viheralueet ja asumisen laatu mukaan lukien pihojen ja lähivirkistysalueiden laatu. Nyt ohjelma käsittelee lähinnä asumista ja liikennettä. Viheralueet ovat osa ilmastonmuutokseen sopeutumista ja osa terveellistä asuinympäristöä. Palveluverkko ja viherrakenne sekä muu kaupunkirakenne tukevat asumisen edellytyksiä ja nämä ovat keskeisiä huomioitavia lähtökohtia tavoitteiden tukena. Esimerkiksi täydennysrakentamishankkeiden tulisi mahdollistaa ympäröivän asuinalueen palveluiden ja julkisen kaupunkitilan kehittämistoimenpiteet, jotka parantavat myös olevien asukkaiden hyvinvointia. Erityisesti pienten asuntokuntien suuri osuus edellyttää myös ulkotilojen laadukasta palvelutarjontaa täydennysrakentamisen yhteydessä. Asuntojen suhde ympäröivään maisemaan, viihtyisyys ja virkistysmahdollisuudet ovat tärkeitä asumisen laatutekijöitä.

AM-ohjelmaluonnoksen täydennysrakentamista koskevan tavoitteen mukaan vuosittaisesta asuntorakentamisesta 50 prosenttia toteutuu täydennysrakentamisena. On tärkeää estää segregaaation alueellinen keskittyminen tasapainottamalla täydennysrakentamisen kautta myös asuntojen alueellista hallintamuotojakaumaa. Kaupunkiympäristön toimiala on laatinut täydennysrakentamisen edellytyksiä kartoittavan selvityksen ja asukaskyselyn, jossa täydennysrakentamista kuvattiin asuinyhtiöiden näkökulmasta haastavaksi ja monitahoiseksi prosessiksi. Rahoitus- ja hallintamuodolla on selvityksen perusteella merkittävä vaikutus suunnitellun uuden kohteen toteutumistodennäköisyyteen. Täydennysrakennettaville alueille (sekä kaupungin vuokra-alueet että yksityisen omistamat alueet) sijoittuvien uusien kohteiden rahoitus- ja hallintamuotojen määrittelyyn tulee siksi olla riittävän joustavaa. Tavoitteenasettelussa ei tule painottaa liian tiukasti hallintamuotojen prosenttiosuuksien alueellista toteutumista, vaan ensi sijassa monipuolisen hyvän asumisen edistämistä soveltaen myös monipuolisesti erilaisia rahoitusmahdollisuuksia ja ns. välimuotojen asuntotuotantoa.

Asuntokannan ja asunto-omaisuuden kehittäminen

Asuntokannan ja asunto-omaisuuden kehittämiseksi ohjelman tavoitteina on vanhan rakennuskannan uusiokäytön sekä ullakko- ja lisäkerrosrakentamisen edistäminen. Kaupungin toimin edistetään myös hissien rakentamista vanhaan asuntokantaan.

Osa uusista asunnoista rakentuu käyttötarkoituksen muutosten kautta. Ohjelmaluonnoksen tavoitteissa todetaan, että vanhan rakennuskannan uusiokäyttöä tulee edistää siten, että samanaikaisesti varmistetaan toimitilojen riittävyys eri alueilla. Myös yleiskaavassa on sama tavoite toimitilojen riittävyyden varmistamisesta. Tämän tavoitteen lisäksi tulee käyttötarkoituksen muutoksissa huomioida asuntokanta, jota käyttötarkoituksen muutokset toimitiloista asumiseen tuottavat ja näissäkin toteuttaa AM-ohjelman tavoitteita laadukkaasta ja viihtyisästä asumisesta sekä alueellisesti tasapainoisesta kehityksestä.

Kaupungin oman asuntokannan osalta tavoitteina ohjelmassa ovat asuntokannan ylläpidosta, arvon ja kunnon säilymisestä sekä vuokran ja käyttövastikkeen kohtuullisena pitämisestä huolehtiminen. Asuntokannan peruskorjaustoiminnassa sitoudutaan Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelman tavoitetasoihin. Samoin kaupungin asunto-omaisuuden hallinnan kehittämistä jatketaan.

AM-ohjelmaluonnoksessa todetaan asuntotuotantoedellytysten varmistamisen edellyttävän vahvaa kaupunkitasoista yhteistyötä ja koordinaatiota. Vuotuisen asemakaavatavoitteen (700 000 kerrosalaneliometriä) saaminen oikea-aikaisesti ja suunnitellusti toteutukseen edellyttää myös toimialan sisällä aktiivisempaa yhteistyön tiivistämistä ja prosessien kehittämistä. Kaupunkiympäristön toimiala on kehittämässä asuntorakentamisen prosessia, jonka tavoitteena on AM-ohjelmassa määritettyjen asuntorakentamisen määrällisten ja laadullisten tavoitteiden toteutumisen edistäminen. Prosessin on tarkoitus valmistua vuoden 2020 lopulla.

Kokonaisuutena AM-ohjelma antaa hyvät lähtökohdat asumisen ja siihen liittyvän maankäytön suunnittelulle.

Lautakunta toteaa, että johtuen Helsingin seudun kasvun tasaisesta luonteesta pitkällä aikavälillä ja selvästä tarpeesta jakaa seudun kasvua riittävän tasaisesti - myös Helsinkiin - on tarpeen nostaa asuntotuotantotavoitetta askeleittain vastaamaan todelliseen kysyntään. Tähän kysyntään perustuen lautakunta katsoo, että tuotantotavoitetta tulee nostaa 8000 asuntoon vuodessa. Tämä on perusteltua tehdä vuodesta 2023 alkaen, jotta tavoitteeseen voidaan valmistautua riittäväällä tavalla.

Asuntopolitiikalla edistetään kaikkien mahdollisuutta hyvään asumiseen sekä asukkaiden vaikutusmahdollisuuksia asuinympäristönsä. Julkisen vallan tehtävänä on edistää kohtuuhintaista asumista, jokaisen oikeutta asumiseen ja asumisen omatoimista järjestämistä. Asuntopolitiikalla edistetään eriarvoisuuden vähentämistä ja yhdenvertaisuuden lisäämistä asumisessa.

Yksi tärkeä keino rakentamisen kustannusten alentamiseksi on jatkaa työtä markkinaehtoisen pysäköinnin edistämiseksi.

Täydennysrakentamisen toteutumiseksi asunto-osakeyhtiöiden tonteilla kaupunkiympäristön toimiala voi edistää purkavaa uusrakentamista hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärellä myös esimerkiksi maankäyttömaksuja alentamalla.

Lautakunta muistuttaa, että laadukas täydennysrakentaminen koko kaupungin alueella on yksi tämän ohjelman keskeisimmistä keinoista ehkäistä segregatiota.

Lautakunta korostaa, että kaupungin kasvaessa on huolehdittava siitä, että virkistys- ja luonnonympäristön ja kulttuuriympäristön arvot yhteensovitetaan huolellisesti kasvavan Helsingin tarpeita palvelevan asuntotuotantotavoitteen ja maankäytön tehostumisen kanssa.

Lautakunta toteaa, että tässä lausuntovaiheessa kaikkiin kysymyksiin ei ole nyt otettu kantaa, vaan ne kysymykset, joista on selviä painotuseroja valtuustoryhmien välillä, ratkaistaan prosessin siinä vaiheessa, kun luonnoksen seuraava versio on valmis. Näitä kysymyksiä ovat esimerkiksi hallintamuotojakauman painotukset, myös tuotantotavoitteen 1000 asunnon noston osalta. Muita vastaavia kysymyksiä ovat esimerkiksi hitas-järjestelmän jatko ja linjaukset asuntojen kokojakamasta.

Käsittely

29.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Lautakunta toteaa, että johtuen Helsingin seudun kasvun tasaisesta luonteesta pitkällä aikavälillä ja selvästä tarpeesta jakaa seudun kasvua riittävän tasaisesti - myös Helsinkiin - on tarpeen nostaa asuntotuotantotavoitetta askeleittain vastaamaan todelliseen kysyntään. Tähän kysyntään perustuen lautakunta katsoo, että tuotantotavoitetta tulee nostaa 8000 asuntoon vuodessa. Tämä on perusteltua tehdä vuodesta 2023 alkaen, jotta tavoitteeseen voidaan valmistautua riittäväällä tavalla.

Asuntopolitiikalla edistetään kaikkien mahdollisuutta hyvään asumiseen sekä asukkaiden vaikutusmahdollisuuksia asuinympäristönsä. Julkisen vallan tehtävänä on edistää kohtuuhintaista asumista, jokaisen oikeutta asumiseen ja asumisen omatoimista järjestämistä. Asuntopolitiikalla edistetään eriarvoisuuden vähentämistä ja yhdenvertaisuuden lisäämistä asumisessa.

Yksi tärkeä keino rakentamisen kustannusten alentamiseksi on jatkaa työtä markkinaehtoisen pysäköinnin edistämiseksi.

Täydennysrakentamisen toteutumiseksi asunto-osakeyhtiöiden tonteilla kaupunkiympäristön toimiala voi edistää purkavaa uusrakentamista hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärellä myös esimerkiksi maankäyttömaksuja alentamalla.

Lautakunta muistuttaa, että laadukas täydennysrakentaminen koko kaupungin alueella on yksi tämän ohjelman keskeisimmistä keinoista ehkäistä segregatiota.

Lautakunta korostaa, että kaupungin kasvaessa on huolehdittava siitä, että virkistys- ja luonnonympäristön ja kulttuuriympäristön arvot yhteensovitetaan huolellisesti kasvavan Helsingin tarpeita palvelevan asuntotuotantotavoitteen ja maankäytön tehostumisen kanssa.

Lautakunta toteaa, että tässä lausuntovaiheessa kaikkiin kysymyksiin ei ole nyt otettu kantaa, vaan ne kysymykset, joista on selviä painotuseroja valtuustoryhmien välillä, ratkaistaan prosessin siinä vaiheessa, kun luonnoksen seuraava versio on valmis. Näitä kysymyksiä ovat esimerkiksi hallintamuotojakauman painotukset, myös tuotantotavoitteen 1000 asunnon noston osalta. Muita vastaavia kysymyksiä ovat esimerkiksi hitas-järjestelmän jatko ja linjaukset asuntojen kokojakamasta.

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen.

22.09.2020 Pöydälle

15.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Tuomas Hakala, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37205
tuomas.hakala(a)hel.fi

Anne Karlsson, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37444

anne.karlsson(a)hel.fi

Pirjo-Liina Koivusaari, johtava tonttiasiamies, puhelin: 310 38800

pirjo-liina.koivusaari(a)hel.fi

Heikki Salmikivi, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37483

heikki.salmikivi(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveystoimiala 25.9.2020

HEL 2019-012950 T 10 00 00

II Asuntotilanne ja kehityssuunnat

Kysyntä kohtuuhintaiselle asumiselle on voimakasta, sillä asuntojen hinnat ja vuokrat ovat nousseet kaikilla kalleusalueilla vuodesta 2016 alkaen. Kohtuuhintaisen asumisen tulee turvata jatkossakin mm. ARA-asuntotuotantoa lisäämällä. Pitkäaikaisesti säänneltyjen ARA-vuokra-asuntojen määrän tulisi olla korkea. Asumisneuvonta on tärkeää ja tarpeellista ja se on nostettu myös valtion asunnottomuushankkeessa yhdeksi pääkehittämisen kohteeksi. Asumisneuvontaa on seuraavina vuosina tarpeen laajentaa kaikkien asumista järjestävien tahojen käyttöön.

III Asuntopoliittiset tavoitteet/Päämäärä II, asuntotuotannon monipuolisen laadun turvaaminen erityisryhmät Tavoite 7. Asukasrakenne ja erityisryhmät

AM-ohjelma: Kaupunki kehittää erityisryhmien asumisen prosesseja kokoamalla ja priorisoimalla vuosittain tilatarpeet kunkin erityisryhmän osalta. Asukasvalinnalla ja asumisneuvonnalla huolehditaan jatkossakin asunnottomuusuhan alla olevista. Asukasvalintaprosessiin tulee kiinnittää huomiota ja valintoja kohdistaa juuri näihin erityisryhmissä oleviin asiakkaisiin yhä lisääntyvästi (subjektiivinen oikeus). Kaupunkikonsernin omistamissa esteettömissä asunnoissa eri puolilla kaupunkia asuu mm. vaikeavammaisia helsinkiläisiä, joiden palvelu järjestetään palveluasumispäätöksellä kotiin, omaishoidon tuella tai muilla yksilöllisillä ratkaisuilla. On tärkeää, että liikenteellinen verkosto tukee kotiin annettavien palvelujen mahdollistamista. Asunnon lisäksi asuin- ja lähiympäristön tulee olla esteettömiä. Kaavoituksella ja liikennesuunnittelulla varmistetaan kaupunkirakenteellinen toimivuus ja hyvä saavutettavuus. Julkisten rakennusten tulee olla kaikille saavutettavia ja esteettömiä. Yleiset alueet, kadut ja reitit, talvikunnossapito, puistot, lähiliikuntapaikat ja valaistus tulee rakentaa kaikille soveltuviksi ja esteettömiksi.

Mielenterveyskuntoutajat:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

AM-ohjelma: Lainsäädännön perusteella subjektiivinen oikeus asuntoon on lastensuojelun asiakkaila kehitysvammaisilla, vaikeavammaisilla, kriisiasuntoa tarvitsevilla sekä mielenterveyskuntoutujilla. Sosiaali- ja terveystoimialan juridisen tuen mukaan MTL:n 5 §:n yksityiskohtaisista peruste-luista (HE 201/1989) ilmenee, että kunnalla on erityinen järjestämisvelvollisuus vain, kun kyse on vaikeavammaisten mielenterveysongelmaisten palveluasumisesta. Siten MTL:n 5.2 § ei ole subjektiivinen oikeus asumisen osalta. Laissa viitataan normaaliin sosiaalipalveluun, jossa järjestämisvastuu ja päätösvalta ovat sosiaalihuollolla.

Sosiaalihuoltolain 17 ja 22 §:n mukaan tuki- ja palveluasumisen järjestäminen kuuluu sosiaalipalveluina annettaviin asumispalveluihin. Mahdollisuus tuki- ja palveluasuntoon tulee järjestää ensisijaisesti silloin, kun henkilön hoito voidaan sairaalassa tapahtuvan hoidon sijasta järjestää avohoitona. Mielenterveydenhäiriöitä potevien henkilöiden osalta kysymykseen tulisi lähinnä tukiasuminen, jossa asumisen omatoimisuus korostuu, mutta johon liittyy myös riittävä henkinen tuki ja hoiva päivittäisistä toiminnoista selviämiseen. Jos ravitsemukseen, perushygieniaan tai päivittäisten asioiden hoitoon liittyvät toimet edellyttävät lähinnä henkilön teknistä auttamista, tulee kysymykseen palveluasuminen, jolloin asioiden hoitoon liittyvien palvelujen tulisi olla saatavilla asunnon välittömässä läheisyydessä. Sosiaalihuoltolain 17 §:n 2 momentin (381/87) ja vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain 8 §:n 2 momentin nojalla on kunnalla erityinen velvollisuus järjestää myös vaikeavammaisiksi katsottavien mielisairaiden ja mielenterveydenhäiriöitä potevien henkilöiden tarvitsema palveluasuminen. Säännöksellä pyritään poistamaan epätarkoituksenmukaista laitoshoidtoa samoin kuin korostamaan avohuollon ensisijaisuutta mielisairauksien ja muiden mielenterveydenhäiriöiden hoidossa. Hoitoaikojen lyheneminen tulee lisäämään painetta säännöksessä tarkoitettun asumisen (tuki- ja palveluasumiseen kuuluvien palvelujen) järjestämiseksi.

Mielenterveysasiakkaan kuntoutuspolku ylittää toimialarajat; kuntoutuminen yltää palvelu-asumiseen ja omaan kotiin vietäviin tuettuihin palveluihin. Kuntoutuspolun pullonkaulana jo vuosia kuntoutujille sopivien asuntojen puute. Asuntojen tarve voidaan arvioida psykiatrisessa sairaalassa asumista jonottavien määrällä: 50.

Lastensuojelun jälkihuoltoasiakkaat:

Lastensuojelulaki (§ 76 a) velvoittaa kuntaa viivytyksettä korjaamaan asumisolot tai järjestämään tarpeen mukaisen asunnon lastensuojelun jälkihuollon piirissä olevalle asiakkaalle. Tämä on subjektiivinen oikeus. Kaupungilla tulee olla riittävä määrä asuntoja tarjottavaksi nuorille. Vuosittain tulee noin 250 uutta nuorta jälkihuollon piiriin. Nuoret saavat

tarvitsemansa sosiaalihuollon tuen kotiinsa. Vuositasolla on huolehdittava, että tuetussa asumisessa on 80 asunnon vuosikierto. Itsenäisessä asumisessa tarvitaan vuosittain 170 asuntoa.

Vammaistyö:

Vammaisten helsinkiläisten määrä kasvaa tulevinakin vuosina sekä muuttovoittona muualta Suomesta, että maahanmuuton seurauksena. Henkilökohtaisen avun asiakkaiden määrä on kasvanut v. 2018-2019 neljällä prosentilla. Erityishuollon asiakkaiden (kehitysvammahuollon palveluihin oikeutettujen) määrä on kasvanut 2015-2018 yhteensä 8,2 %. Heistä tehostetun palveluasumisen asiakkaiden määrä on kasvanut v. 2015-2018 yhteensä 16,8 %, v. 2018-2019 kasvu on ollut 8 %.

Vammaistyön SAS-työryhmän (selvitys-arviointi-sijoitus) jonossa on heinäkuussa 2020 uusia kehitysvammaisia asiakkaita eri asumismuotoihin 160, joista kiireellisiä asunnon tarvitsijoita 31. Asunnon vaihtojonossa on 41 kehitysvammaista henkilöä. Vaikeavammaisten palveluasumiseen eri asumismuotoihin jonottaa 27 henkilöä ja asunnon vaihtojonossa on 27 henkilöä. Sosiaalihuoltolain (ShL) mukaiseen asumiseen on jonossa 25 henkilöä.

Vammaistyöllä on omana tehostetun palveluasumisen yksikköinä kolme vaikeavammaisten palveluasumisryhmää, yhteensä 40 asuntoa satelliittiasuntoineen. Tulevina vuosina tulee varautua ainakin yhden uuden vaikeavammaisten palveluasumisryhmän rakentamiseen osana tavanomaista kerrostaloasumista.

Sosiaalilautakunnan v. 2008 hyväksymän kehitysvammaisten asumisen kehittämishankkeen, ASU-hankkeen mukaisesti uudet rakennettavat yksiköt osittain korvaavat vanhentuneita asumisyksiköjä, mutta turvaavat myös itsenäistyvien nuorten asumisen heidän muuttaessaan lapsuudenkodeistaan. Näitä asumishankkeita on rakenteilla eri puolille kaupunkia mutta edelleen on vanhentuneita ja tiloiltaan epätarkoituksenmukaisia asumisyksiköitä, joita korvaamaan tarvitaan uusia ryhmäkoteja ja asuntoryhmiä. Koska myös kehitysvammaisten henkilöiden elinikä on pidentynyt, tarvitaan ikääntyville, muistisairaille asiakkaille raskaammin tuettua palvelua tehostetun palveluasumisen ryhmäkodeissa. Tavallisiin kerrostaloihin rakennettavien asumisyksiköiden lisäksi tarvitaan erillISRakennuksia vaativaa tukea tarvitseville kehitysvammaisille ja autismin kirjon asiakkaille.

Ryhmäkotien ja asuntoryhmien läheisyydessä, n. 500 metrin säteellä, asuu kehitysvammaisia henkilöitä tuetussa asumisessa. Läheisen asumisyksikön henkilöstö tuottaa heidän palvelunsa yksilöllisesti kotiin annettavina palveluina. Asunnot on osoitettu heille kaupungin omasta asuntokannasta. Tuettu asuminen on kasvava asumismuoto ja polku

kevyempään asumiseen tehostetusta palveluasumisesta ja palveluasumisesta. Näitä asuntoja tarvitaan edelleen vuosittain 10-20.

Kehitysvammaiset lapsuudenkodeissaan ja erilaisessa ryhmäasumisessa tai tuetusti asuvat henkilöt ovat oikeutettuja päiväaikaiseen toimintaan ja työtoimintaan. Nykyisellään vammaistyö ostaa näitä palveluja eri palveluntuottajilta, koska kaupungin omaa toimintaa ei ole riittävästi. Kuitenkin kaupungin omana toimintana järjestettävät päiväaikaiset ja työtoiminnat ovat kustannuksiltaan edullisempia, joten toimintakeskuksia tulisi jatkossa perustaa niille asuinalueille, joilla palvelun käyttäjiä asuu eniten, pohjosiin ja itäisiin kaupunginosiin.

Sosiaalihuoltolain (ShL) mukaisessa asumispalvelussa asuu henkilöitä, joilla on mm. autismin kirjoon liittyviä toiminnanohjauksen vaikeuksia ja tuen tarvetta. Vammaistyön sosiaaliohjaajat käyvät sovitusti antamassa kotiin vietävää tukea yksittäisiin asuntoihin, mutta osa näistä asiakkaita tarvitsee myös yhteisöllistä asumista, vammaistyöllä on ShL-asumista yhdessä yksikössä 14 asuntoa. Tulevina vuosina tulee varautua ainakin yhden uuden ShL-palveluasumista tuottavan yksikön rakentamiseen osana tavanomaista kerrostaloasumista.

Seniorikeskukset:

Helsingin kaupungin seniorikeskusten tulee olla ikääntyneille ihmisille suunnattua lähipalvelua ja niiden tulee sijaita liikenteellisesti helposti saavutettavilla sijainneilla. Esteettömyys ja saavutettavuus ovat ikääntyneille tärkeitä. Seniorikeskusten läheisyydessä tulisi sijaita ikääntyneille suunnattuja esteettömiä ja turvallisia asuntoja, mutta niin, että asukaskunnassa on kaikenikäisiä ihmisiä. Erilaiset yhteisöasumisen hankkeet ovat kannatettavia myös ikääntyneiden näkökulmasta. Ikääntyneiden välimuotoisella asumisella tarkoitetaan sellaisia asumisratkaisuja, jotka asettuvat tehostetun palveluasumisen ja kaikenikäisten joukossa olevan tavallisen asumisen väliin. Ikääntyneiden välimuotoinen asuminen täyttää asunnon tavalliset tunnusmerkit ja se tarkoittaa kohteita, joissa asumiseen yhdistyy ikäspesifisiin tarpeisiin vastaavia ratkaisuja. Asuminen erotetaan tällöin selkeästi palveluista.

Edistetään ikääntyneiden välimuotoista asumisen syntymistä kaavoituksessa, asuntotuotannossa ja tontinluovutusehdoissa.

Lisätiedot

Katariina Siitonen, suunnittelija, puhelin: 310 28429
katariina.siitonen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 22.09.2020 § 150

HEL 2019-012950 T 10 00 00

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelmassa (AM-ohjelma) määritellään asumiseen liittyviä tavoitteita seuraavien neljän vuoden ajalle. Helsinki pyrkii kehittämään kaupunkia pitkäjänteisesti niin, että kaikilla kaupunkilaisilla olisi hyvä asua Helsingissä ja Helsinki olisi asumisen kannalta houkutteleva myös tänne muuttaville.

Helsingin kasvaessa tarvitaan kaupunkilaisten tarpeisiin ja kaupunkirakenteeseen paremmin soveltuvia palveluita. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta vastaa lausuntopyyntöissä erityisesti kohtaan 3) Elinvoimaiset alueet ja alueellisen eriytymisen ehkäiseminen: Estetään eriytymistä kaupunkiuudistuksella, edistetään täydennysrakentamista.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti 14.1.2020 kokouksessaan palveluverkon suunnitteluperiaatteista. Osana koko kaupungin kiinteistöstrategian valmistelua on ilmennyt tarve kaupungin yhteiselle palveluverkkosuunnittelulle. Myös Helsingin kaupunginstrategiassa linjataan painopisteeksi alueiden vetovoimaisuus ja omaleimaisuus. Alueiden omaleimaisuuden säilyttämiseksi on tärkeää huolehtia asukkaiden osallisuudesta oman lähiympäristönsä kehittämiseen. Käynnissä olevalla kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palveluverkkotyöllä pyritään siihen, että kaupungissa on tarjolla hyvät ja sujuvasti saavutettavat vapaa-ajan palvelut ja vapaa-ajan toiminnan edellytykset. Kaupunki on merkittävä palveluiden tuottaja, mutta palveluverkkotyön tarkoitus on myös parantaa koko vapaa-ajan toiminnan ekosysteemin toimivuutta mukaan lukien muiden sektoreiden toimijat. Uusien asuinalueiden suunnittelussa ja kehittämisessä tehdään merkitykselliseen kuulemiseen pohjautuvaa yhteistyötä palveluverkon ulkopuolisten toimijoiden kanssa.

Kuntalain 8 §:n mukaan kunta on vastuussa palvelujen yhdenvertaisesta saatavuudesta, tarpeen, määrän ja laadun määrittämisestä, tuottamistavasta, tuottamisen valvonnasta sekä viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan 19.6.2018, § 132 päätöksen mukaan palveluverkkotyössä tulee tarkastella palveluiden saavutettavuutta ja väestönkasvua. Palvelustrategia on toimialan sitova tuloskorttitavoite. Asuntopoliittiset kysymykset kuuluvat väestökehityksen osalta keskeisesti myös oikein kohdistettujen palveluiden tarjontaan ja saatavuuteen. Pitkällä aikajänteellä palveluiden yhdenvertaista saatavuutta turvaa tietoperusteinen johtaminen. Tämä sisältää ajankohtaisen alueellisen asuntopoliittisen seurannan väestökehityksen näkökulmasta mahdollisten palvelukatveiden havainnoimiseksi sekä palveluverkkotyön valmistumisen ja kytkemisen toimialan tavoitteiden

strategiseen edistämiseen. Asuntoja suunniteltaessa tulee varmistaa, että vapaa-ajan palvelujen määrä vastaa alueen uudistuvaa asukasmäärää ja että vapaa-ajan palvelut kohdistuvat oikea-aikaisesti alueen asukkaille. Konkreettisesti vapaa-ajan palvelujen pitää olla alueilla jo silloin, kun ensimmäiset asukkaat muuttavat, koska ne vahvistavat alueen identiteettiä ja vetovoimaa. Palvelut tulee mitoittaa alueen tulevalle tai täydennettävälle asukasmäärälle. Toimivat vapaa-ajan palvelut voivat vaikuttaa merkittävästi alueen maineeseen ja siten nostaa myös asuntojen arvoa.

Nuorten ja opiskelijoiden näkökulmasta asuntopolitiikan tulee olla tuotantotavoitteessaan kunnianhimoista ja ottavan huomioon läheisyyden kampuksiin ja liikenneyhteyksiin. Nuoriso- ja opiskelija-asuntojen tuotantotavoitteissa on otettava huomioon turhan kilpailutilanteen välttäminen asuntojen rakentajien välillä. Kaupungin tulee myös ylläpitää huolta hyvästä liikuntapalveluiden palveluverkosta sekä kehittää pyöräilyn edellytyksiä.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että asuinalueiden kehittämisessä on otettava huomioon kaikki ikäryhmät. Asuntopolitiikassa tulisi pyrkiä tuomaan yhteen eri ikäisiä ihmisiä. Asuinympäristössä ja palveluissa tulee huolehtia esteettömyydestä ja saavutettavuudesta. Lautakunta korostaa täydennysrakentamisen merkitystä ja pitää väestöprofiilin moninaistumista tärkeänä.

Käsittely

22.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus 1:

Sami Muttilainen: Lisätään (4) kappaleen loppuun. Uusien asuinalueiden suunnittelussa ja kehittämisessä tehdään merkitykselliseen kuulemiseen pohjautuvaa yhteistyötä palveluverkon ulkopuolisten toimijoiden kanssa.

Kannattaja: Pauliina Saares

Lautakunta hyväksyi Sami Muttilaisen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus 2:

Sami Muttilainen: Lisätään kappaleen (5) perään.

Lautakunta haluaa kiinnittää huomioita siihen, että uusia alueita tulisi kehittää ja suunnitella niin, että ravintola ja klubitoiminta voidaan toteuttaa.

Kannattaja: Mika Ebeling

Vastaehdotus 3:

Arja Karhuvaara: kappaleeseen 4, riville 9 lisätään sanat: ...(hyvät) ja sujuvasti saavutettavat vapaa-ajan palvelut.

Kannattaja: Nasima Razmyar

Lautakunta hyväksyi Arja Karhuvaaran vastaehdotuksen yksimielisesti.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Sami Muttilaisen vastaehdotuksen 2 mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 5

Silja Borgarsdóttir Sandelin, Arja Karhuvaara, Otto Meri, Niilo Toivonen, Laura Varjokari

Ei-äännet: 2

Mika Ebeling, Sami Muttilainen

Tyhjä: 6

Jussi Chydenius, Heimo Laaksonen, Terhi Peltokorpi, Nasima Razmyar, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa

Poissa: 0

Äänestyksen jälkeen kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hylkäsi Sami Muttilaisen vastaehdotuksen 2 äänin 5–2. (6 tyhjää)

08.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Reetta Sariola, kehittämissyksikön päällikkö, puhelin: 310 32987
reetta.sariola(a)hel.fi

§ 714

V 25.11.2020, Helsingin kaupungin talousarvio vuodeksi 2021 ja taloussuunnitelmavuosille 2021 - 2023

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Esitys

Kaupunginhallitus päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian viikoksi pöydälle puheenjohtajan ehdotuksesta.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Ari Hietämäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi
Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvio 2021 ja taloussuunnitelma 2021-2023 (2)
- 2 Kaupunginhallituksen vastaukset valtuutettujen tekemiin talousarvio-aloitteisiin

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy talousarvion vuodeksi 2021 ja taloussuunnitelman ohjeellisena vuosille 2021 - 2023.

Esittelijän perustelut

Talousarvio vuodeksi 2021 ja taloussuunnitelma vuosiksi 2021 - 2023 sisältyy liitteeseen 1. Vastaukset talousarvioaloitteisiin sisältyvät liitteeseen 2.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi
Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvio 2021 ja taloussuunnitelma 2021-2023 (2)
- 2 Kaupunginhallituksen vastaukset valtuutettujen tekemiin talousarvio-aloitteisiin

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 29.10.2020 § 697

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Esitys

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

29.10.2020 Pöydälle

Asian käsittelyn aikana kuultavana oli rahoitusjohtaja Tuula Saxholm. Paikalla oli myös talousarviopäällikkö Matti Malinen. Asiantuntija Malinen poistui tämän jälkeen kokouksesta.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle puheenjohtajan ehdotuksesta.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi
Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Keskushallinto Kaupunginkanslia Kansliapäällikkö 21.10.2020 § 229

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Päätös

Kansliapäällikkö päätti hyväksyä ehdotukset kaupunginkanslian (talousarvioluku 140) ja kaupunginkanslian irtaimen omaisuuden perushankinnan (ta-kohta 8 05 01) vuoden 2021 talousarvioksi ja 2021-2023 taloussuunnitelmaksi liitteen 1 mukaisesti sekä kaupunginkanslian talousarvion perustelutekstin (liite 2).

Lisäksi kansliapäällikkö päätti hyväksyä talousarvioluku 150 keskitetysti maksettavat menot, kaupunginkanslian käytettäväksi, vuoden 2021 talousarvioehdotuksen ja 2021-2023 taloussuunnitelman (liite 1) sekä talousarvion perustelutekstin (liite 3).

Päätöksen perustelut

Kaupunginhallitus on hyväksynyt 17.8.2020 vuoden 2021 talousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2021–2023 laatimisohteet, jonka mukaan kaupungin vuoden 2021 talousarvion raami ja taloussuunnitelma 2021–2023 perustuu kaupunkistrategian taloustavoitteisiin ja 27.11.2019 hyväksytyyn vuoden 2020 talousarvioon sekä ohjeellisesti hyväksytyyn taloussuunnitelmaan 2021–2022.

Lisätiedot

Mari Paananen, talouspäällikkö, puhelin: 310 73 043
mari.paananen(a)hel.fi

Merja Koski, kehittämispäällikkö, puhelin: 310 36 292
merja.koski(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 24.09.2020 § 144

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä liikenneliikelaitoksen (HKL) vuoden 2021 talousarvioesityksen ja vuosien 2021-2023 taloussuunnitelmaesityksen vastaehdotuksen mukaan jäljempänä mainituin muutoksin sekä lähettää ne edelleen kaupunginhallitukselle.

HKL:n johtokunta toteaa, että esitetty raami on vuoden 2021 osalta riittämätön ja pelkästään välttämättömien korjaus- ja ylläpitojen toteuttaminen edellyttää vähintään 40 miljoonan euron lisäystä.

Lisäksi johtokunta näkee, että kaupungin taloudellisen kokonaisedun, ilmastotavoitteiden, joukkoliikenteen toimintavarmuuden, korjausvelan ehkäisemisen ja turvallisuuden varmistamiseksi talousarvioesitykseen 2021 ja taloussuunnitelmaan 2021-2023 on tarpeellista tehdä seuraava-

vat lisäykset: Kruunusillat-hankkeen etupainotteiseen toteutusskenaarioon 36 milj. eur (josta vuodelle 2021 8 milj. eur), Kalasatama-Pasilaraitiotiehankkeeseen 59 milj. eur (josta vuodelle 2021 20 milj. eur), asemanseutujen pyöräpysäköintiin 3 milj. eur (josta vuodelle 2021 1 milj. eur) sekä metro-, juna- ja bussiasemien perusparannuksiin 74 milj. eur (josta vuodelle 2021 13 milj. eur).

Käsittely

24.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Johtokunta hyväksyi yksimielisesti puheenjohtaja Laura Rissasen tekemän ja varapuheenjohtaja Anu Suorannan kannattaman vastaehdotuksen mukaisen lisäyksen päätösehdotukseen:

HKL:n johtokunta toteaa, että esitetty raami on vuoden 2021 osalta riittämätön ja pelkästään välttämättömien korjaus- ja ylläpitojen toteuttaminen edellyttää vähintään 40 miljoonan euron lisäystä.

Lisäksi johtokunta näkee, että kaupungin taloudellisen kokonaisedun, ilmastotavoitteiden, joukkoliikenteen toimintavarmuuden, korjausvelan ehkäisemisen ja turvallisuuden varmistamiseksi talousarvioesitykseen 2021 ja taloussuunnitelmaan 2021-2023 on tarpeellista tehdä seuraavat lisäykset: Kruunusillat-hankkeen etupainotteiseen toteutusskenaarioon 36 milj. eur (josta vuodelle 2021 8 milj. eur), Kalasatama-Pasilaraitiotiehankkeeseen 59 milj. eur (josta vuodelle 2021 20 milj. eur), asemanseutujen pyöräpysäköintiin 3 milj. eur (josta vuodelle 2021 1 milj. eur) sekä metro-, juna- ja bussiasemien perusparannuksiin 74 milj. eur (josta vuodelle 2021 13 milj. eur).

17.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi

Palvelukeskusliikelaituksen johtokunta 23.09.2020 § 33

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Merkittiin, että esittelijä muutti esitystään niin, että talousarvio- ja taloussuunnitelmaesityksen liitteessä 5 vuodelle 2021 todettu asiakasko-

kemustavoitearvo muutetaan tavoitearvoksi 3.6. Lisäksi esittelijä muutti talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitystään niin, että vuosien 2022-2023 tilikausien tulos asettuu nollan tasolle.

Merkittiin, että puheenjohtaja teki vastaehdotuksen esittäen, että liite 5 hyväksytään sisällöltään puheenjohtajan vastaehdotuksen mukaisesti niin, että siinä huomioidaan esittelijän tässä kokouksessa tehdyt muutokset.

Johtokunta päätti hyväksyä yksimielisesti Helsingin kaupungin palvelukeskusliikelaituksen

- vuoden 2021 talousarvioesityksen liitteen 5 osalta puheenjohtajan esityksen mukaisena, sekä
- taloussuunnitelmaehdotuksen vuosille 2022-2023 liitteiden 1-4 mukaisesti esittelijän esittämin vuosien 2022-2023 tilikausien tulosta koskevin muutoksin.

17.09.2020 Palautettiin

Esittelijä

toimitusjohtaja
Antti Värtelä

Lisätiedot

Sirkka Ilmoniemi, kirjanpitoapäällikkö, puhelin: +358 9 310 27805
sirkka.ilmoniemi(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 22.09.2020 § 538

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä kaupunginhallitukselle esitettäväksi kaupunkiympäristön toimialan talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen vuosille 2021-2023.

Käyttömenoista:

Lautakunta toteaa, että budjettiehdotukseen ei sisälly hiilineutraali Helsinki ohjelman osana aloitettavan Energiarenessanssi –toiminnan rahoitusta yksityisten taloyhtiöiden energiatehokkuuskorjausten vauhdittamiseksi, ja lautakunta katsoo että tämän toiminnan rahoituksen tulee sisältyä varsinaiseen talousarvioon.

Investoinneista:

Lautakunta toteaa investointitasoa koskien, että se ei ole riittävällä tasolla vaan investointitasoa tulisi korottaa seuraaviin linjauksiin tukeu-

tuen.

- Tilahankkeiden osalta lautakunta katsoo että keskeisimpien koulu- ja päiväkotihankkeiden investointi- ja korjaushankkeita ei tule lykätä
- Liikenteen investointeihin tulee sisällyttää Kruunusiltaojen etupainotteinen vaihtoehto, Kalasataman-Pasilan raitiotien hankkeen alkaminen selvästi nyt esitettyä aiemmin, ja kestävä liikunnan kannalta keskeisimmät investoinnit esimerkiksi metroasemien peruskorjaushankkeiden osalta
- Asuntotuotannon edellytysinvestointien tulee olla tasolla joka mahdollistaa asuntotuotannon tavoitteiden saavuttamisen niin seuraavina vuosina kuin yli 2020-luvun puolivälin ja lautakunta kiinnittää huomiota siihen että näillä investoinneilla on selviä vaikutuksia kaupungin tuloihin
- Puistojen ja liikuntapaikkojen investointien tulee mahdollistaa merkittävien täydennysrakentamishankkeiden ja kaupunki-uudistusalueiden riittävät puisto- ja liikuntapaikkainvestoinnit, joiden on perusteltua ajoitua riittävän lähelle muuta toteuttamista.

Käsittely

22.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Mikko Aho: Esittelijän esitystä on täydennetty seuraavasti:

Liite 1, sivu 14: Tarkennettu poistoja sekä käyttötalousraamin sisällä tiliryhmien välisiä muutoksia henkilöstömenot/palvelujen ostot.

Liite 1, sivu 17: Päivitetty avustuksiin Pääkaupunkiseudun kierrätyskeskuksen osuus, mikä myös sisältyy käyttötalousraamiin.

Lisätty liite 2: Tilankäyttösuunnitelma.

Liite 3: Korjattu Palun yksikkökustannuksia (lisätty luottotappiot ennusteeseen, kustannukset / pysäköinnin valvontatapahtumaindeksi).

Lisätty liite 15: Puistojen ja liikunta-alueiden rakennusohjelma.

Lisätty liite 18: Hyte talousarviotavoitteet 2021 (jaettu pöydälle).

Vastaehdotus: Anni Sinnemäki:

Käyttömenoista:

Lautakunta toteaa, että budjettiehdotukseen ei sisälly hiilineutraali Helsinki ohjelman osana aloitettavan Energiarenessanssi-toiminnan rahoitusta yksityisten taloyhtiöiden energiatehokkuuskorjausten vauhdittamiseksi, ja lautakunta katsoo että tämän toiminnan rahoituksen tulee sisältyä varsinaiseen talousarvioon.

Investoinneista:

Lautakunta toteaa investointitasoa koskien, että se ei ole riittävällä ta-

solla vaan investointitasoa tulisi korottaa seuraaviin linjauksiin tuke-
tuen.

- Tilahankkeiden osalta lautakunta katsoo että keskeisimpien koulu- ja päiväkotihankkeiden investointi- ja korjaushankkeita ei tule lykätä
- Liikenteen investointeihin tulee sisällyttää Kruunusiltaojen etupainotteinen vaihtoehto, Kalasataman-Pasilan raitiotien hankkeen alkaminen selvästi nyt esitettyä aiemmin, ja kestävän liikkumisen kannalta keskeisimmät investoinnit esimerkiksi metroasemien peruskorjaushankkeiden osalta
- Asuntotuotannon edellytysinvestointien tulee olla tasolla joka mahdollistaa asuntotuotannon tavoitteiden saavuttamisen niin seuraavina vuosina kuin yli 2020-luvun puolivälin ja lautakunta kiinnittää huomiota siihen että näillä investoinneilla on selviä vaikutuksia kaupungin tuloihin
- Puistojen ja liikuntapaikkojen investointien tulee mahdollistaa merkittävien täydennysrakentamishankkeiden ja kaupunki-uudistusalueiden riittävät puisto- ja liikuntapaikkainvestoinnit, joiden on perusteltua ajoitua riittävän lähelle muuta toteuttamista.

Kannattaja: Laura Rissanen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinemäen vastaehdotuksen.

15.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Pekka Tirkkonen, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36637
pekka.tirkkonen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 22.09.2020 § 229

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Esitys

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle liitteenä olevan vuoden 2021 talousarvioehdotuksen ja vuosien 2021-2023 taloussuunnitelmaehdotuksen perusteluineen.

Lautakunta katsoo, että toimialan talousarvioesityksen 2021 määrärahat ovat riittämättömät tavoitteiden mukaisen varhaiskasvatuksen ja koulutuksen järjestämiseen eikä tuottavuustoimenpiteistä ole riittävästi tietoa päätöksenteon pohjaksi. Tuottavuustoimien tarvetta arvioidaan valtuustoryhmien neuvotteluissa.

Käsittely

22.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli Tero Vuontisjärvi. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Pia Pakarinen: Lisätään esitysehdotukseen toiseksi kappaleeksi seuraavaa:

"Lautakunta katsoo, että toimialan talousarvioesityksen 2021 määrärahat ovat riittämättömät tavoitteiden mukaisen varhaiskasvatuksen ja koulutuksen järjestämiseen eikä tuottavuustoimenpiteistä ole riittävästi tietoa päätöksenteon pohjaksi. Tuottavuustoimien tarvetta arvioidaan valtuustoryhmien neuvotteluissa."

Kannattaja: Emma Kari

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Pia Pakarisen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun esityksen yksimielisesti.

Vastaehdotus:

Pia Kopra: Poistetaan liitteestä 1 "kotihoidon tuen kuntalisästä luopuminen."

Lapsiin on panostettava. Päiväkodeissa on jo nyt tungosta, joten kuntalisän poistamispäätös olisi ristiriitainen; ei voida tietää etukäteen mikä on kehityksen suunta tulevaisuudessa. Päiväkotipaikoista on pulaa jo nyt monilla alueilla Helsingissä ja Helsingissä on myös pulaa kouluteuista henkilöistä, etenkin lastentarhanopettajista sekä pätevistä sijaisista. Turvallinen lapsuus on tärkeä lapsen tulevaisuuden kannalta. Yleensä koti on lapselle turvallisin paikka ja vanhemmat parhaita arvioimaan lapsensa tarpeita. Perheiden tulee itse saada päättää lapsensa hoitomuodosta. Yhteiskunnan tulee mahdollistaa ja tukea perheiden valinnan mahdollisuutta, lisäksi kaupungin omissa päiväkodeissa varhaiskasvatus on yksikkökustannuksiltaan selvästi kalliimpaa kuin kotihoidossa.

Pia Kopran vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Pia Kopra jätti päätöksestä eriävän mielipiteen seuraavin perusteluin:

Poistetaan liitteestä 1 "kotihoidon tuen kuntalisästä luopuminen."

Lapsiin on panostettava. Päiväkodeissa on jo nyt tungosta, joten kuntalisän poistamispäätös olisi ristiriitainen; ei voida tietää etukäteen mikä on kehityksen suunta tulevaisuudessa. Päiväkotipaikoista on pulaa jo

nyt monilla alueilla Helsingissä ja Helsingissä on myös pulaa koulutetuista henkilöistä, etenkin lastentarhanopettajista sekä pätevistä sijaisista. Turvallinen lapsuus on tärkeä lapsen tulevaisuuden kannalta. Yleensä koti on lapselle turvallisin paikka ja vanhemmat parhaita arvioimaan lapsensa tarpeita. Perheiden tulee itse saada päättää lapsensa hoitomuodosta. Yhteiskunnan tulee mahdollistaa ja tukea perheiden valinnan mahdollisuutta, lisäksi kaupungin omissa päiväkodeissa varhaiskasvatus on yksikkökustannuksiltaan selvästi kalliimpaa kuin kotihoidossa.

15.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Anna Tarkkala-Hellström, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 86442
anna.tarkkala-hellstrom(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 22.09.2020 § 164

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti hyväksyä liitteen 1 mukaisen ehdotuksen sosiaali- ja terveystoimialan vuoden 2021 talousarvioksi ja vuosien 2021–2023 taloussuunnitelmaksi.

Samalla sosiaali- ja terveyslautakunta totesi, että sosiaali- ja terveyspalveluissa talousarvioehdotus on hyvin tiukka. Väestön ikääntymistä ja väestönkasvua ei ole pystytty sisällyttämään raamiin, mikä yhdistettynä koronakriisin terveydellisiin, sosiaalisiin ja taloudellisiin seurauksiin näkyy helsinkiläisten palvelutarpeen kasvuna sosiaali- ja terveyspalveluissa. Yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa nopeasti (7 %) vuonna 2021 ja asettaa suuria haasteita vastata palvelutarpeeseen nykyisellä ympärivuorokautisten paikkojen määrällä samalla kun kotihoidon lisäpanostus on niukka. Lisämäärärahan tarve sosiaali- ja terveyspalveluihin on ilmeinen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että koronakriisi on vauhdittanut hyvää digitaalisten palvelujen käyttöönottoa. Lautakunta haluaa tukea tätä toimialan digitaalista muutostyötä, samoin kuin palvelurakenteen muutosta ikäihmisten palveluissa laitoshoidosta kohti tehostettua palveluasumista. Päihde- ja mielenterveyspuolella voidaan ympärivuorokau-

tisia palveluja vähentää vain, jos samalla kehitetään riittävän tukevaa avopalvelua. Laitosvaltaisuuden vähentäminen voi aikaansaada kestävä ja hyvää tuottavuuskehitystä, mutta 1 % tuottavuustavoite sote-palveluissa voi olla liian kunnianhimoisen ottaen huomioon toteutuneen kehityksen viime vuosina.

Sosiaali- ja terveyslautakunta myös huomautti, että esityksessä rakennuudistukseen liittyvät laitospaikkojen vähennykset eivät näy riittävästi avohuollon vahvistamisena esimerkiksi mielenterveys- ja päihdepalveluissa. Psykiatria- ja päihdepalveluiden avohoitoa ja hoitopolkua pitää kehittää kunnianhimoisesti huolehtien myös haittoja vähentävästä hoidosta. Asumisketjua pitää kehittää kunnianhimoisesti myös toimialojen yhteistyönä.

Lastensuojelussa ja vammaispalveluiden palvelutarve on kasvanut jo useamman vuoden, eikä siihen olla riittävästi varauduttu ja palveluiden budjetti on vuosittain ylittynyt. Toimenpiteet lastensuojelun ja vammaispalveluiden kustannusten kääntämiseksi ovat käynnissä. Se ei kuitenkaan tapahdu hetkessä, koska asiakkaiden määrä ja tarpeet ovat kasvaneet ja kaupungin kuuluu hoitaa lakisääteiset velvollisuutensa näiden palveluiden järjestämisessä. Sen vuoksi sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että talousarviossa lastensuojelun ja vammaispalveluiden budjetointi tehdään realistisesti perustuen viime vuosien toteutuneelle asiakasmäärälle. Lautakunta myös edellyttää, että lapsiperheiden varhaisen tuen sekä lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen kehitystyötä viedään systemaattisesti eteenpäin, etteivät ongelmat kasaannu liian suuriksi, mikä osaltaan on kasvattanut lastensuojelun sijaishuollon ja erikoissairaanhoidon kustannuksia.

Koronakriisin aiheuttamista kustannuksista niin suorat kuin välilliset (hoito- ja palveluvelka) on tärkeää budjetoida mahdollisimman realistisesti kaupunkitasolla. Lautakunta edellyttää, että koronapandemian aikana syntyneitä hoitovelkaa puretaan tehokkaasti ja etupainotteisesti kaupungin talousarvion puitteissa. Tällöin hoitamatta jääneet sairaudet tai niiden pahentuneet riskitekijät eivät johda vielä vakavampiin seurauksiin. Tarvittaessa hoitovelan purussa on hyödynnettävä myös kolmannen ja yksityisen sektorin tarjontaa esimerkiksi palvelusetelien avulla.

Työttömyys Helsingissä on kasvanut voimakkaasti 2020, ja erityisen huolestuttavaa on nuorten aikuisten työttömyyden raju kasvu. Tämä heijastuu väistämättä aikuissosiaalityöhön ja moniin muihin sosiaali- ja terveystoimen palveluihin. On varauduttava ja kehitettävä edelleen työtapoja myös siihen, että jos koronarajoitusten vuoksi joudutaan uudelleen sulkemaan avopalveluja, tukea tarvitsevat ihmiset eivät jää yksin ja tipu tuen piiristä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että toimialan henkilöstön jaksamisesta ja työhyvinvoinnista on huolehdittava erityisen tarkasti kriisin pitkittyessä, ja tähän tarvitaan niin kaupunkitasoisia kuin toimialan omia toimia. Kaupunkitasoinen palkkakehitysohjelma on toiminut palkkuoppien ja rekrytointihaasteiden ratkaisemisessa, ja sitä olisi syytä jatkaa.

Investoinnit

Sosiaali- ja terveystoimen investoinneista monet hankkeet viivästyivät edellisen hallituksen sote- ja maakuntauudistuksen takia. Näitä kiireellisiä hankkeita ei tule lykätä yhtään enempää, vaan viedä eteenpäin mahdollisimman nopeasti muun muassa nykyvaatimusten mukaisten ympärivuorokautisen hoitopaikkojen takaamiseksi ikääntyneille. Mielen-terveyskuntoutujien ja asunnottomien tilahankkeita on syytä nopeuttaa.

Samalla sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että jatkossa terveys- asemien toiminnallisten tavoitteiden mittareiksi kehitetään hoitoon pääsyn ohella toiminnan tuottamaa terveyshyötyä paremmin kuvaavia mittareita. Näitä voisivat olla esimerkiksi merkittävien kansansairauksien ja niiden riskitekijöiden hoidon tulokset. Erityinen painopiste tulisi olla monisairaiden ja paljon palveluja tarvitsevien asiakkaiden tunnistamisella ja heidän saamiensa palveluiden vaikutusten mittaamisella.

Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta päätti merkitä tiedoksi kaupunginhallituksen talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen laatimisohteet (liite 4).

Käsittely

22.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Talous- ja suunnittelupäällikkö Sampo Pajari, johtava controller Mikael Karell ja johtava arkkitehti Pirjo Sipiläinen olivat kutsuttuina asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Puheenjohtaja Sanna Vesikansa: Lisätään päätösehdotuksen toisesta kappaleesta alkaen seuraavaa:

"Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että sosiaali- ja terveystaloudessa talousarvioehdotus on hyvin tiukka. Väestön ikääntymistä ja väestönkasvua ei ole pystytty sisällyttämään raamiin, mikä yhdistettynä koronakriisin terveydellisiin, sosiaalisiin ja taloudellisiin seurauksiin näkyy helsinkiläisten palvelutarpeen kasvuna sosiaali- ja terveystaloudessa. Yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa nopeasti (7 %) vuonna 2021 ja asettaa

suuria haasteita vastata palvelutarpeeseen nykyisellä ympärivuorokautisten paikkojen määrällä samalla kun kotihoidon lisäpanostus on niukka. Lisämäärärahan tarve sosiaali- ja terveyspalveluihin on ilmeinen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että koronakriisi on vauhdittanut hyvää digitaalisten palvelujen käyttöönottoa. Lautakunta haluaa tukea tätä toimialan digitaalista muutostyötä, samoin kuin palvelurakenteen muutosta ikäihmisten palveluissa laitoshoidosta kohti tehostettua palveluasumista. Päihde- ja mielenterveyspuolella voidaan ympärivuorokautisia palveluja vähentää vain, jos samalla kehitetään riittävän tukevaa avopalvelua. Laitosvaltaisuuden vähentäminen voi aikaansaada kestävä ja hyvää tuottavuuskehitystä, mutta 1 % tuottavuustavoite sote-palveluissa voi olla liian kunnianhimoinen ottaen huomioon toteutuneen kehityksen viime vuosina.

Sosiaali- ja terveyslautakunta myös huomauttaa, että esityksessä rakenneuudistukseen liittyvät laitospaikkojen vähennykset eivät näy riittävästi avohuollon vahvistamisena esimerkiksi mielenterveys- ja päihdepalveluissa. Psykiatria- ja päihdepalveluiden avohoitoa ja hoitopolkua pitää kehittää kunnianhimoisesti huolehtien myös haittoja vähentävästä hoidosta. Asumisketjua pitää kehittää kunnianhimoisesti myös toimialojen yhteistyönä.

Lastensuojelussa ja vammaispalveluiden palvelutarve on kasvanut jo useamman vuoden, eikä siihen olla riittävästi varauduttu ja palveluiden budjetti on vuosittain ylittynyt. Toimenpiteet lastensuojelun ja vammaispalveluiden kustannusten kääntämiseksi ovat käynnissä. Se ei kuitenkaan tapahdu hetkessä, koska asiakkaiden määrä ja tarpeet ovat kasvaneet ja kaupungin kuuluu hoitaa lakisääteiset velvollisuutensa näiden palveluiden järjestämisessä. Sen vuoksi sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että talousarviossa lastensuojelun ja vammaispalveluiden budjetointi tehdään realistisesti perustuen viime vuosien toteutuneelle asiakasmäärälle. Lautakunta myös edellyttää, että lapsiperheiden varhaisen tuen sekä lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen kehitystyötä viedään systemaattisesti eteenpäin, etteivät ongelmat kasaannu liian suuriksi, mikä osaltaan on kasvattanut lastensuojelun sijaishuollon ja erikoissairaanhoidon kustannuksia.

Koronakriisin aiheuttamista kustannuksista niin suorat kuin välilliset (hoito- ja palveluvelka) on tärkeää budjetoida mahdollisimman realistisesti kaupunkitasolla. Lautakunta edellyttää, että koronapandemian aikana syntynyttä hoitovelkaa puretaan tehokkaasti ja etupainotteisesti kaupungin talousarvion puitteissa. Tällöin hoitamatta jääneet sairaudet tai niiden pahentuneet riskitekijät eivät johda vielä vakavampiin seurauksiin.

Työttömyys Helsingissä on kasvanut voimakkaasti 2020, ja erityisen huolestuttavaa on nuorten aikuisten työttömyyden raju kasvu. Tämä heijastuu väistämättä aikuissosiaalityöhön ja moniin muihin sosiaali- ja terveystoimen palveluihin. On varauduttava ja kehitettävä edelleen työtapoja myös siihen, että jos koronarajoitusten vuoksi joudutaan uudelleen sulkemaan avopalveluja, tukea tarvitsevat ihmiset eivät jää yksin ja tipu tuen piiristä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että toimialan henkilöstön jaksamisesta ja työhyvinvoinnista on huolehdittava erityisen tarkasti kriisin pitkittyessä, ja tähän tarvitaan niin kaupunkitasoisia kuin toimialan omia toimia. Kaupunkitasoinen palkkakehitysohjelma on toiminut palkkuoppien ja rekrytointihaasteiden ratkaisemisessa, ja sitä olisi syytä jatkaa.

Investoinnit

Sosiaali- ja terveystoimen investoinneista monet hankkeet viivästyivät edellisen hallituksen sote- ja maakuntauudistuksen takia. Näitä kiireellisiä hankkeita ei tule lykätä yhtään enempää, vaan viedä eteenpäin mahdollisimman nopeasti muun muassa nykyaikaväestön ympärivuorokautisen hoitopaikkojen takaamiseksi ikääntyneille. Mielen-terveyskuntoutujien ja asunnottomien tilahankkeita on syytä nopeuttaa."

Kannattaja: jäsen Tapio Bergholm

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi yksimielisesti ilman äänestystä puheenjohtaja Sanna Vesikansan vastaehdotuksen.

Vastaehdotus 2:

Jäsen Aleks Niskanen: Muutetaan liitteen 1 "Sosiaali- ja terveystoimialan ehdotus talousarvioksi vuodelle 2021 ja taloussuunnitelmaksi vuosille 2022–2023" sivun 6 kohta "Maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajien työllistymistä edistetään kehittämällä mahdollisuuksia tutkinnon laillistamisen edellyttämän työkokemuksen saamiseksi sosiaali- ja terveystoimessa" kuulumaan seuraavasti:

"Maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajien työllistymistä edistetään kehittämällä mahdollisuuksia tutkinnon laillistamisen edellyttämän työkokemuksen saamiseksi sosiaali- ja terveystoimessa. Maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajien työkokemuksen hankkimisessa on vaadittava riittävää suomen kielen taitoa. Puutteellinen suomen kieli hoitotyössä vaarantaa potilasturvallisuuden."

Jäsen Aleks Niskasen vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Vastaehdotus 3:

Jäsen Aleksi Niskanen: Lisätään päätösehdotukseen seuraavaa: "Lautakunta linjaa, että omaishoito on yksi palvelun muoto, jonka käyttöä tulisi lisätä varmistaen riittävät tukipalvelut."

Kannattaja: jäsen Katju Aro

Vastaehdotus 4:

Jäsen Aleksi Niskanen: Lisätään päätösehdotukseen seuraavaa: "Lautakunta korostaa, että etähoidon varaan ei pidä laskea liikaa kotihoitossa. Kun kyseessä ovat esimerkiksi huonokuntoiset ja yksinäiset vanhukset, he tarvitsevat läsnäolevaa hoitoa."

Kannattaja: jäsen Katju Aro

Vastaehdotus 5:

Jäsen Seija Muurinen: Lisätään päätösehdotuksen loppuun seuraavaa: "Sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että jatkossa terveysasemien toiminnallisten tavoitteiden mittareiksi kehitetään hoitoon pääsyn ohella toiminnan tuottamaa terveyshyötyä paremmin kuvaavia mittareita. Näitä voisivat olla esimerkiksi merkittävien kansansairauksien ja niiden riskitekijöiden hoidon tulokset. Erityinen painopiste tulisi olla monisairaiden ja paljon palveluja tarvitsevien asiakkaiden tunnistamisella ja heidän saamiensa palveluiden vaikutusten mittaamisella."

Kannattaja: jäsen Maritta Hyvärinen

Vastaehdotus 6:

Jäsen Seija Muurinen: Lisätään puheenjohtaja Sanna Vesikansan vastaehdotuksen viidennen kappaleen loppuun seuraavaa: "Tarvittaessa hoitovelan purussa on hyödynnettävä myös kolmannen ja yksityisen sektorin tarjontaa esimerkiksi palvelusetelien avulla."

Kannattaja: jäsen Cecilia Ehrnrooth

Vastaehdotus 7:

Jäsen Sandra Hagman: Poistetaan liitteen 1 sivulta 13 virke "Palvelusetelien käyttöä lisätään ja terveysasemapalveluja hankitaan lisäpalveluina".

Kannattaja: jäsen Katju Aro

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
Ei-ehdotus: Vastaehdotus 3 (jäsen Alekski Niskanen)

Jaa-äännet: 10
Katju Aro, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Pia Hytönen, Maritta Hyvärinen, Kati Juva, Seija Muurinen, Touko Niinimäki, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 1
Aleksi Niskanen

Tyhjä: 2
Leo Bergman, Sandra Hagman

Poissa: 0

Jäsen Alekski Niskasen vastaehdotus hävisi esittelijän ehdotukselle äänin 1 - 10 (tyhjää 2).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
Ei-ehdotus: Vastaehdotus 4 (jäsen Alekski Niskanen)

Jaa-äännet: 8
Tapio Bergholm, Pia Hytönen, Maritta Hyvärinen, Kati Juva, Seija Muurinen, Touko Niinimäki, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 3
Katju Aro, Sandra Hagman, Alekski Niskanen

Tyhjä: 2
Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth

Poissa: 0

Jäsen Alekski Niskasen vastaehdotus hävisi esittelijän ehdotukselle äänin 3 - 8 (tyhjää 2).

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
Ei-ehdotus: Vastaehdotus 5 (jäsen Seija Muurinen)

Jaa-äännet: 2
Tapio Bergholm, Karita Toijonen

Ei-äännet: 10
Katju Aro, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Sandra Hagman, Pia Hytö-

nen, Maritta Hyvärinen, Kati Juva, Seija Muurinen, Touko Niinimäki, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 1
Aleksi Niskanen

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Seija Muurisen vastaehdotuksen äänin 10 - 2 (tyhjää 1).

4 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Vastaehdotus 6 (jäsen Seija Muurinen)

Jaa-äännet: 4
Katju Aro, Tapio Bergholm, Sandra Hagman, Karita Toijonen

Ei-äännet: 8
Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Pia Hytönen, Maritta Hyvärinen, Kati Juva, Seija Muurinen, Touko Niinimäki, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 1
Aleksi Niskanen

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Seija Muurisen vastaehdotuksen äänin 8 - 4 (tyhjää 1).

5 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Vastaehdotus 7 (jäsen Sandra Hagman)

Jaa-äännet: 9
Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Pia Hytönen, Maritta Hyvärinen, Kati Juva, Seija Muurinen, Touko Niinimäki, Aleksi Niskanen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 4
Katju Aro, Tapio Bergholm, Sandra Hagman, Karita Toijonen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Jäsen Sandra Hagmanin vastaehdotus hävisi esittelijän ehdotukselle äänin 4 - 9.

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti asiasta hyväksytyjen vastaehdotusten osalta esittelijän ehdotuksesta poiketen.

Jäsen Aleks Niskanen jätti päätöksestä eriävän mielipiteen tekemiensä vastaehdotusten mukaisin perusteluin.

15.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sampo Pajari, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 22.09.2020 § 148

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Esitys

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esitti kaupunginhallitukselle kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan vuoden 2021 talousarvioehdotuksen ja vuosien 2021–2023 taloussuunnitelmaehdotuksen (liite 1).

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta merkitsi tiedoksi kaupunginhallituksen vuoden 2021 talousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2021–2023 laatimisohteet (liite 2).

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta merkitsi tiedoksi rakentamisohtelman, vuokra- ja osakehankintaehdotukset sekä liikuntapaikkarakentamisen ohjelmat vuosille 2021–30 (liitteet 3–5).

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ymmärtää, että koronapandemian taloudellisten vaikutusten vuoksi investointiohtelmaa on tarve sopeuttaa, mikä tarkoittaa hankkeiden myöhentämistä suunnitellusta.

Kulttuuri ja vapaa-aikalautakunta esittää huolensa raamin mukaisen talousarvioehdotuksen riittäväydestä käyttötalouden osalta. Koronakriisi on lisännyt palvelutarvetta esimerkiksi nuorisotyössä. Kulttuuri- ja liikunta-avustuksilla on pystyttävä tukemaan kriisistä pahoin kärsineitä toimijoita. Haastavassa taloustilanteessa on kiinnitettävä erityistä huomiota alueelliseen tasa-arvoon ja palveluiden hyvään saavutettavuuteen. Resursseista ei pidä tinkiä henkilöstön hyvinvoinnin kustannuksella

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä, että tiukemmassakin taloudellisessa tilanteessa toteutetaan hankkeita, jotka parantavat

asuinalueiden vetovoimaa ja torjuvat eriarvoistumista. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toivoo, että toteutukseen päätyvien hankkeiden osalta vielä arvioidaan tilaohjelmia niin, että toteutettavissa hankkeissa voidaan toteuttaa useamman käyttäjän tarpeita. Tämä tarkoittaa nykyistä merkittävästi tiiviimpää toimialojen yhteistyötä palveluverkon suunnittelussa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta haluaa kiinnittää erityistä huomiota koulurakennusten suunnitteluun tavalla, joka tukee myös kulttuurin, vapaa-ajan ja kansalaistoiminnan tarpeita.

Aluehankkeista lautakunta korostaa erityisesti Kontulan ostoskeskuksen ja Oulunkylän aseman uudistuksia. Molemmilla hankkeilla on merkittävä vaikutus kaupungin elinvoimaan ja kuntalaisten hyvinvointiin. Kontulan ostoskeskus on yksi Helsingin suurimpia kulttuurin ja vapaa-ajan palvelujen keskittymiä. Ostoskeskuksen kunnianhimoisen uudistaminen vastaa myös kaupungin tavoitteisiin eriarvoistumisen torjumisesta.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta näkee, että muutamien hankkeiden myöhäistäminen ehdotetulla tavalla synnyttää suuria toiminnallisia ja taloudellisia riskejä. Lautakunta pitää tärkeänä, että hankeohjelmasta jatketaan neuvotteluja. Rakennetun omaisuuden käyttökelpoisuuden, turvallisuuden ja terveellisyyden varmistamisen, työturvallisuuden sekä palveluiden jatkuvuuden näkökulmasta seuraavien hankkeiden osalta tulee jatkaa neuvotteluja suhteessa kaupunkiympäristön toimialan esitykseen:

- Yrjönkadun uimahallin perusparannus
- Itäkeskuksen uimahallin perusparannus
- Rikhardinkadun kirjaston perusparannus
- Oulunkylän jäähallin ja liikuntapuiston huoltorakennuksen perusparannukset
- Pasilan pääkirjaston perusparannus
- Suuntimopuiston monitoimitalon uudisrakennus

Töölön kisahallin peruskorjauksen osalta kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kiinnittää huomiota siihen, että peruskorjauksen siirtäminen neljällä vuodelle synnyttää merkittäviä toiminnallisia riskejä ja mitä todennäköisimmin tarpeita jo seuraavien vuosien aikana tehtäviin laajoihinkin korjauksiin. Töölön kisahallin peruskorjauksen poikkeuksellisen laajuuden vuoksi hankkeen aikataulusta tarvitaan vielä lisätietoja.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kiinnittää huomiota myös siihen, että merellisen strategian toteuttaminen edellyttää riittäviä tukitoimintoja merelliselle huollolle. Suunnitellun Kruunuvuorenrannan lisäksi sijainniksi selvitetään parhaillaan myös Santahaminaa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta korostaa, että nykyisten tukikohtien alueet on suunnitel-

tu käytettäväksi asuntorakentamiseen ja erilaiset väliaikaissijainnit tulevat kaupungille kalliiksi. Merellisen tukikohdan hanketta on aikaistettava, koska nykyisistä tukikohdista ei ole mahdollista luopua ennen uuden rakentamista.

Toiminnan taloudellisuuden ja jatkuvuuden kannalta olisi tärkeää, että Hakasalmen huvilan perusparannus toteutettaisiin samanaikaisesti Finlanditalon peruskorjauksen kanssa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että Harjun nuorisotalosta tulisi laatia peruskorjaussuunnitelma. Tämän lisäksi rakennukseen tulisi laatia käyttösuunnitelma siten, että nuorisotyön ja järjestöjen toimintaedellytykset selvitetäisiin ja suunniteltaisiin yhdessä alueen asukkaiden kanssa Harjun tulevaisuutta ajatellen. Alueellinen nuorisotyö tulee huomioida myös itäisessä kanta-kaupungissa.

Erittäin huolestuttavaa ohjelmaluonnoksessa on edelleen pienentyvä kohdentamattomien korjaushankkeiden rahoitusvaraus, jota tarvittaisiin entistä enemmän tilojen pitämiseen turvallisina ja käyttökuntoisina hankkeiden alkamiseen saakka. Pienentyvä kohdentamattomien korjaushankkeiden investointirahoitusvaraus aiheuttaa paineita erityisesti liikunnan osalta käyttötalousmäärärahoihin.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta haluaa lisäksi kiinnittää huomiota irtaimen omaisuuden rahoihin. Irtaimen omaisuuden määrärahat vaikuttavat tilojen turvallisuuteen ja viihtyisyyteen ja mielikuvaan niiden kunnosta. Irtaimen omaisuuden määrärahoilla toteutetaan myös suuri osa Helsingin taidehankinnoista ja uusitaan liikuntapalvelujen työkoneet. Kesällä 2020 toteutettu kaupunkitasoinen laaduntarkkailuhanke nosti esille, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palveluissa asiakkaita palvellaan ystävällisesti ja tilat ovat siistissä kunnossa. Samalla laaduntarkkailijat kiinnittivät huomiota opasteiden puutteisiin sekä saavutettavuuden ja esteettömyyden ongelmiin. Näihin asioihin tarvitaan juuri irtaimen omaisuuden määrärahoja.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että Roihuttarien noustua Superpesikseen Roihuvuoren pesäpallokenttä vaatii remontin. Lautakunta katsoo, että investointi on välttämätön. Tästä syystä talousarvioon tarvitaan määräraha kentän kunnostamista varten.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta lausuu huolensa Maunulatalon teknisten henkilöiden riittämättömyydestä. Maunulatalossa ei ole tällä hetkellä teknistä henkilökuntaa ollenkaan. Korkeatasoisen salitekniikan huomioiden se on välttämätöntä.

Lopuksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta haluaa kiinnittää huomiota siihen, että kaikkein heikoimmassa asemassa oleville kaupunkilaisille suunnattujen palveluiden takaaminen on erityisen tärkeää. Lautakunta

kannustaa toimialaa huomioimaan positiivisen erityiskohtelun näkökulman kaikessa toiminnassa ja toteaa, että positiivisen erityiskohtelun edistämiseen on varauduttava myös talousarviossa.

Käsittely

22.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana olivat talous- ja suunnittelupäällikkö Ari Tirri, tilapalvelupäällikkö Matti Kuusela, liikuntapaikkapäällikkö Petteri Huurre ja ulkoilupalvelupäällikkö Stefan Fröberg. Asiantuntijat poistuivat kuumemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus 1:

Sami Muttilainen: Lisätään esitysehdotuksen loppuun.

Lautakunta lausuu huolensa Maunulatalon teknisten henkilöiden riittämättömyydestä. Maunulatalossa ei ole tällä hetkellä teknistä henkilökuntaa ollenkaan. Korkeatasoisen salitekniikan huomioiden se on välttämätöntä.

Kannattaja: Pauliina Saares

Vastaehdotus 2:

Sami Muttilainen: Lisätään kappaleen (10) loppuun.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että Harjun nuorisotalosta tulisi laatia peruskorjaussuunnitelma. Tämän lisäksi rakennukseen tulisi laatia käyttösuunnitelma siten, että nuorisotyön ja järjestöjen toimintaedellytykset selvitettäisiin ja suunniteltaisiin yhdessä alueen asukkaiden kanssa Harjun tulevaisuutta ajatellen. Alueellinen nuorisotyö tulee huomioida myös itäisessä kantakaupungissa.

Kannattaja: Pauliina Saares

Lautakunta hyväksyi Sami Muttilaisen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus 3:

Pauliina Saares: Lisätään esityksen loppuun:

“Lopuksi lautakunta haluaa kiinnittää huomiota siihen, että kaikkein heikoimmassa asemassa oleville kaupunkilaisille suunnattujen palveluiden takaaminen on erityisen tärkeää. Lautakunta kannustaa toimialaa huomioimaan positiivisen erityiskohtelun näkökulman kaikessa toiminnassa ja toteaa, että positiivisen erityiskohtelun edistämiseen on varauduttava myös talousarviossa.”

Kannattaja: Sami Muttilainen

Lautakunta hyväksyi Pauliina Saareksen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus 4:

Nasima Razmyar: Lisätään esityksen loppuun:

"Lautakunta toteaa, että Roihuttarien noustua Superpesikseen Roihuvuoren pesäpallokenttä vaatii remontin. Lautakunta katsoo, että investointi on välttämätön. Tästä syystä talousarvioon tarvitaan määräraha kentän kunnostamista varten."

Kannattaja: Pauliina Saares

Lautakunta hyväksyi Nasima Razmyarin vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus 5:

Nasima Razmyar: Lisätään kappaleen (4) jälkeen:

"Kulttuurin ja vapaa-ajan lautakunta esittää huolensa raamin mukaisen talousarvioehdotuksen riittävydestä käyttötalouden osalta. Koronakriisi on lisännyt palvelutarvetta esimerkiksi nuorisotyössä. Kulttuuri- ja liikunta-avustuksilla on pystyttävä tukemaan kriisistä pahoin kärsineitä toimijoita. Haastavassa taloustilanteessa on kiinnitettävä erityistä huomiota alueelliseen tasa-arvoon ja palveluiden hyvään saavutettavuuteen. Resursseista ei pidä tinkiä henkilöstön hyvinvoinnin kustannuksella."

Kannattaja: Sami Muttilainen

Lautakunta hyväksyi Nasima Razmyarin vastaehdotuksen yksimielisesti.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Sami Muttilaisen vastaehdotuksen 1 mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 1

Otto Meri

Ei-äännet: 8

Jussi Chydenius, Heimo Laaksonen, Sami Muttilainen, Terhi Peltokorpi, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa, Niilo Toivonen, Laura Varjo-kari

Tyhjä: 4

Silja Borgarsdóttir Sandelin, Mika Ebeling, Arja Karhuvaara, Nasima Razmyar

Poissa: 0

Kulttuuri ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Sami Muttilaisen vastaehdotuksen 1 mukaan muutetun ehdotuksen äänin 1–8. (4 tyhjää).

08.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Kirsti Laine-Hendolin, hallintojohtaja, puhelin: 310 87751
kirsti.laine-hendolin(a)hel.fi
Ari Tirri, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 85510
ari.tirri(a)hel.fi

Tarkastuslautakunta 22.09.2020 § 60

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti hyväksyä liitteen mukaisen tarkastuslautakunnan ja -viraston talousarvioehdotuksen vuodelle 2021 ja talous-suunnitelmaehdotuksen vuosille 2021–2023.

Esittelijä

tarkastusjohtaja
Timo Terävä

Lisätiedot

Vilma Lamminpää, controller, puhelin: 310 36581
vilma.lamminpaa(a)hel.fi

Työterveysliikelaitoksen johtokunta 22.09.2020 § 26

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Työterveysliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä kaupunginhallitukselle esitettäväksi vuoden 2021 talousarvioehdotuksen sekä talous-suunnitelmaehdotuksen 2022-2023 liitteiden 1-2 mukaisesti.

02.11.2020

Esittelijä

toimitusjohtaja
Tiina Pohjonen

Lisätiedot

Katariina Niemelä, hallintopäällikkö, puhelin: +358931054082
katariina.niemela(a)hel.fi

Rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunta 17.09.2020 § 75

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä kaupunginhallitukselle esitettäväksi Staran talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2021 – 2023 liitteen mukaisena.

Samalla johtokunta päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Timo Martiskainen

Lisätiedot

Simo Aapro, talouspäällikkö, puhelin: 310 76524
simo.aapro(a)hel.fi

Taloushallintopalveluliikelaitoksen johtokunta 17.09.2020 § 14

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Taloushallintopalveluliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä taloushallintopalveluliikelaitoksen talousarvioehdotuksen vuodelle 2021 ja taloussuunnitelmaehdotuksen vuosille 2021 - 2023 sekä lähettää talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen liitteineen kaupunginhallitukselle.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ulla Kukkonen

Lisätiedot

Kaisa Okkeri, talouspäällikkö, puhelin: 310 25106
kaisa.okkeri(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 15.09.2020 § 44

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Pelastuslautakunta päätti äänestyksen jälkeen hyväksyä pelastuslaitoksen muutetun vuoden 2021 talousarvioehdotuksen ja 2022-2023 taloussuunnitelman esitettäväksi edelleen kaupunginhallitukselle. Vuoden 2021 talousarvioehdotuksen loppusumma on 61 953 000 euroa.

Pelastuslaitoksen toiminnot

Pelastuslaitoksen palvelutuotanto muodostuu seuraavista päätoiminnoista:

1. Pelastuslain mukainen pelastustoimi, joka muodostuu seuraavista palveluista:
 1. Pelastustoiminta
 2. Onnettomuuksien ehkäisy
 3. Alusöljyvahinkojen torjunta
 4. Väestönsuojeluun varautuminen
2. Terveydenhuoltolain mukainen kiireellinen ensihoitopalvelu

Lisäksi pelastuslaitos vastaa Helsingin kaupungin yleisten väestönsuojien hallinnosta ja ylläpidosta.

Toiminnan painopisteet 2021

Talousarviossa 2021 ja taloussuunnitelmakaudella 2022-2023 toiminnan painopisteet ovat seuraavat:

1. Pelastustoimen valmiuden ja palvelutason kasvattaminen valvontaviranomaisen velvoitteiden täyttämiseksi.
2. Ensihoitopalvelun palvelutason ja potilasturvallisuuden varmistaminen.
3. Johtamisen ja esihenkilötyön erinomaisuuden tavoittelu.
4. Tietojohtamisen, palvelutuotannon omavalvonnan ja pelastustoimen tietojärjestelmähankkeiden edistäminen.
5. Kaupunkiyhteisen pelastustoiminnan, väestönsuojelun ja varautumisen yhteistoiminnan ja valmiuden kehittäminen.

Lisäksi palomiesten palkkausta kehitetään talousarvion määrärahojen puitteissa kaupunginkanslian kanssa erikseen sovittavassa aikataulussa.

Toimintaympäristön muutosten ja palveluiden kehittämisen vaikutukset taloussuunnitelmiin

Pelastustoimen valvontaviranomaisen asettamien velvoitteiden täyttäminen sekä ensihoitopalvelun palvelutason ylläpitäminen tilaajan asettaman palvelutason mukaisesti ovat toiminnan kehittämisen kärjet vuosina 2021-2023. Palvelutuotannon kehittämiseen kytkeytyvät kiinteästi lisäksi Uudenmaan yhteisen johtokeskuksen valmistelu, onnettomuuksien ehkäisyn kansallisen tietojärjestelmän käyttöönotto ja useat muut kansallisen tason pelastustoimen tietojärjestelmähankkeet.

HR-toimintojen, johtamisen, esihenkilötyön ja tietojohdamisen kehittäminen jatkuu vahvana. Riittävästä resursoinnista näiden tukemiseksi huolehditaan.

Erittäin voimakkaan palveluiden ja muun kehittämistoiminnan seurauksena pelastuslaitoksen kustannusten kasvun arvioidaan ylittävän Helsingin kaupungin keskimääräiset kokonaistuottavuuden kehittämisen tavoitteet.

1 Suhdanneltilanne ja pandemian vaikutukset

Talouden ennusteet ovat muuttuneet voimakkaasti ja nopeasti vuoden 2020 aikana. Viimeisimmässä noususuhdanteessa voimakkaaksi noussut kasvu on Suomessakin muun euroalueen tapaan ollut hidastumassa ja kuntatalouden näkymät olivat huolestuttavat jo aiemmin ottaen huomioon väestörakenteen muutoksesta aiheutuva kasvava menopaine ja suhdanneltilanteen heikkeneminen. Väestönkasvun Helsingissä ennustetaan jatkuvan noin 1 % vauhdilla vuosittain.

Korona-pandemian vaikutukset Helsingin kaupungin taloudelliseen tilanteeseen ovat merkittävät ja heijastuvat myös pelastuslaitoksen talousarvioon vuonna 2020. Pelastuslaitos on toistaiseksi selviytynyt pandemiasta ilman merkittäviä vaikutuksia palvelutuotantoon. Kevään poikkeustilanne heijastui palvelutuotantoon vähentyneinä pelastustoiminnan ja ensihoitopalvelun tehtävinä. Tilanne on kesän aikana normalisoitunut.

2 Pelastustoimen valvontaviranomaisen velvoitteet

Hallinto-oikeus on ratkaissut Helsingin pelastustoimen alueen palvelutasoa ja siihen liittyvää uhkasakkovelvoitetta koskevan asian. Päätöksen mukaan Helsingin pelastustoimen I riskiruuduissa esiintyvistä pelastustoiminnan toimintavalmiutta koskevista puutteista on korjattava 1/4 vuoden 2022 loppuun mennessä 1 000 000 euron sakon uhalla ja edelleen kunakin seuraavana vuonna 1/4 vuosittain kutakin vuotta koskevan 1 000 000 euron sakon uhalla. Velvoitteet on oltava täytetty täysimääräisesti vuoden 2025 loppuun mennessä.

Helsingin pelastustoimen alueen palvelutasopäätöksen voimassaolo päättyy 31.12.2020. Vuosien 2021-2024 palvelutasopäätöksen valmistelussa on huomioitu valvontaviranomaisen velvoittama pelastustoiminnan kehittämistarve. Vuonna 2020 Konalan alueelle on lisätty kärkiyksikkö. Vuonna 2021 Kontulaan sijoitetaan toinen kärkiyksikkö ja samalla vahvistetaan onnettomuuksien ehkäisyn, omavalvonnan ja turvallisuusviestinnän toimintaa riskiperusteisesti.

Vuonna 2022 käynnistetään kärkiyksikön toiminta Tapanilan alueella ja Konalan kärkiyksikkö vahvennetaan pelastusyksiköksi. Vuonna 2023 operoinnin aloittaa uusi kärkiyksikkö, jonka sijaintipaikaksi on tässä vaiheessa suunniteltu Vuosaarta. Myös Uudenmaan pelastuslaitosten uusi yhteinen johtokeskus on suunniteltu käynnistettäväksi vuonna 2023.

Pelastustoimen palvelutason kehittämisestä ja valvontaviranomaisen asettamista velvoitteista aiheutuva kustannustason nousun huomioiva käyttömenojen lisäys vuodelle 2021 on noin 1,015 miljoonaa euroa ja henkilöstölisäys 15 vakanssia. Vuoden 2021 palvelutason lisäykset kytkeytyvät vuosien 2022-2023 taloussuunnitelmaan, koska henkilöstö uusille toiminta-alueille on rekrytoitava huomattavan etupainotteisesti. Palvelutason saattaminen valvontaviranomaisen edellyttämälle tasolle edellyttää taloussuunnitelman mukaista resurssien portaittaista kasvattamista joka vuosi ja kehittämissuunnitelman mukaisesti aina vuoteen 2030 ulottuen.

3 Ensihoitopalvelun palvelusuunnitelman toteutumisen varmistaminen

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin akuuttiyksikön mukaan ensihoidon palvelusuunnitelman mukainen tehtäväsidonaisuusaika ei toteudu Helsingissä. Palvelusuunnitelman mukainen tavoite on 31-45 % ja keskimääräinen yksiköiden toteutunut tehtäväsidonaisuusaika 49 %. Resurssipula ja yksiköiden korkea tehtäväsidonaisuus voivat vaarantaa potilasturvallisuuden. Myös pelastuslaitoksen ensihoidon tehtävämäärä on kasvanut Helsingissä viimeisten vuosien aikana jatkuvasti eikä aiempina vuosina saaduilla lisäresurssilla ole pystytty korvaamaan vuosien saatossa syntynyttä vajetta. Vuosina 2009-2019 tehtävämäärä on noussut 21 219 tehtävän verran ja samassa ajassa koko Helsingin alueelle on tehty vain 2,5 kokovuorokautisen ensihoitoyksikön lisäresursointi, mikä ei ole suhteessa tapahtuneeseen tehtävämäärän ja tehtäväsidonaisuuden kasvuun. Sovitun ensihoitovalmiuden ohella lisävalmiuksia on tarvittu jatkuvasti, jotta potilasturvallisuus on kyetty säilyttämään vaadittavalla tasolla.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri on esittänyt, että Helsingin pelastuslaitoksen ensihoitoresursseja lisätään välttämättömillä ja kriitti-

sillä lisäyksillä vuoden 2021 alusta yhteensä 12 vakanssilla, millä varaudutaan kahden osa-aikaisen ensihoitoyksikön lisäykseen. Kustannustason nousun huomioiva käyttömenojen lisäys vuodelle 2021 on noin 0,64 miljoonaa euroa.

Ensihoitopalvelussa tehtävämäärän kasvun ennakoidaan jatkuvan 1-2 % vuodessa, mikä ilman lisäresursseja heijastuu ensihoitopalvelun henkilöstön entistä suurempaan kuormittumiseen sekä palveluviiveisiin. Ensihoitopalvelun resurssien kasvutarpeeksi taloussuunnitelmakaudella arvioidaan keskimäärin 12 uutta vakanssia vuodessa.

4 Väestönsuojien ylläpito ja väestönsuojeluun varautuminen

Pelastusasemien ja väestönsuojien uudis- ja korjausrakentamisen investoinnit kuuluvat kaupunkiympäristön toimialan päätettäväksi. Näistä tarpeista on annettu lausunto kaupunkiympäristön toimialalle. Väestönsuojien korjausvelka uhkaa kasvaa entisestään taloussuunnitelmakaudella.

Pelastuslautakunta on kesäkuussa 2020 tehnyt esityksen, että kaupunginkanslia ryhtyy toimenpiteisiin normaaliolojen häiriötilanteiden ja poikkeusolojen erityis- ja väestönsuojelutehtäviin varattavien henkilöiden hallinnointiin ja rekisteröintiin tarvittavan tietojärjestelmän määrittelymiseksi ja hankkimiseksi Helsingin kaupungin toimialojen, liikelaitosten, kaupungin omistamien yhtiöiden ja pelastuslaitoksen yhteiskäyttöön. Tavoitteena on hankkia kaupunkiyhteinen järjestelmä, jolla huolehditaan Helsingin kaupungin palvelutuotannon jatkuvuuden turvaamiseksi tarvittavan kriittisen osaamisen ja kyvykkyyksien kartoittamisesta ja ylläpidosta sekä huolehditaan kyvykkyyden täyttävän henkilöstön varamisesta palvelutuotannon tarpeisiin henkilöstön väestönsuojelumuodostelmiin sijoittamisen lisäksi. Järjestelmän myötä voidaan tehokkaasti varmistaa valmiuslain 12 §:n mukaisen Helsingin kaupungin varautumisvelvollisuuden sekä saman lain 120 §:n mukaisten kunnan, pelastustoimen ja väestönsuojelun erityisjärjestelyiden toteuttaminen poikkeusoloissa.

Koska Helsingin kaupungin työntekijät muodostavat olennaisen osan järjestelmän tietosisällöstä, olisi järjestelmän määrittely ja hankinta käynnistettävä siten, että sen käyttöönotto voidaan huomioida osana Helsingin kaupungin HR-järjestelmien uudistamista vuosina 2021 ja 2022.

Vastuullinen taloudenpito ja tuottavuus

Helsingin kaupungin talousarvion valmisteluohjeiden mukaan kustannustasoa olisi korona-pandemian aiheuttamien talousvaikutusten laimentamiseksi sopeutettava 1,7 % vuoden 2020 tulosbudjetin tasoon

verrattuna. Pelastuslaitoksen osalta täysipainoiset sopeuttamistoimet eivät ole mahdollisia puuttumatta pelastustoimen palvelutason kehittämistoimiin tai vaarantamatta ensihoidon potilasturvallisuutta ja henkilöstön työssä jaksamista. Talousarviossa kuluja on ennen toiminnallisista muutoksista johtuvia lisäyksiä sopeutettu noin 0,9 % verrattuna 2020 tasoon. Yleinen kustannustason muutos on huomioitu 1,0 % tasolla vuoteen 2020 verrattuna palkkoja koskevien sopimusratkaisujen lisäksi.

Helsingin tavoitteena on kehittää kaupungin kokonaistuottavuutta siten, että kustannusten vuotuinen kasvu on 0,5 prosenttiyksikköä pienempi kuin väestönkasvun ja peruspalveluiden hintaindeksin kasvu. Pelastuslaitoksen käyttömenoista pääosan muodostavat palvelutuotantoon sidotut henkilöstö-, vuokra-, materiaali- ja palvelukustannukset. Huomioiden palvelutuotannon mittavat kehittämistoimet vuonna 2020 ja edelleen vuosina 2021-2023, ei talousarviossa tai taloussuunnitelmassa ole erikseen huomioitu tuottavuustavoitetta. Pelastuslaitos varautuu kehittämistoimien täysimääräiseen toimeenpanoon. On mahdollista, että henkilöstön saatavuuteen liittyvät haasteet vaikuttavat positiivisesti toteutuviin kustannuksiin. Tätä ei kuitenkaan ole talousarviossa huomioitu siihen liittyvän epävarmuuden johdosta.

Vuoden 2020 talousarviosta lähtien pelastuslaitoksen toiminnan tuottavuutta seurataan pelastuslaitoksen käyttömenojen yksikkökustannuksilla ennen poistoja, joka jakautuu pelastustoimen (78 % käyttömenoista) ja ensihoitopalvelun (22 %) yksikkökustannuksiin. Vuonna 2019 pelastuslaitoksen yksikkökustannukset olivat 82,88, pelastustoimen 64,74 ja ensihoitopalvelun 18,14 euroa/asukas.

Vuonna 2021 pelastustoimen käyttömenojen arvioidaan nousevan 5,5 %, josta palvelutason kehittämisen osuus on 2,8 prosenttiyksikköä. Ensihoitopalvelun käyttömenojen kasvuksi arvioidaan 4,0 %, josta palvelutason kehittäminen noin puolet. Asukasluvun ja peruspalveluidenhintaindeksin muutoksella korjattujen yksikkökustannusten arvioidaan vuonna 2021 nousevan pelastustoimen osalta 70 euroon (64,7 euroa v. 2019) ja ensihoitopalvelun osalta 19,5 euroon (18,1 euroa v. 2019) asukasta kohden. Taloussuunnitelman toteutuessa pelastuslaitoksen inflaatiokorjattu yksikkökustannusindeksi (2019=100) on 107,9 vuonna 2021 ja 116,4 vuonna 2023.

Pelastuslaitoksen irtaimen investoinneista tärkeimpiä vuonna 2020 ovat ensihoito- ja pelastusajoneuvojen elinkaaren mukaiset korvaushankinnat, yhteensä noin 3,2 miljoonaa euroa, sekä kärkiyksiköiden uushankinnat, väestöhälytinjärjestelmän ja palvelinjärjestelmien suunnittelu ja uusinnat. Irtaimen vuotuinen investointitaso on säilytettävä noin 5,3 mil-

joonan euron tasolla vuosina 2022-2023, jotta palvelutuotannon kehittämistoimet voidaan toteuttaa.

Talousarvioaloitteet

Talousarvioaloitteissa HEL 2020-003272, HEL 2020-003275 ja HEL 2020-003295 on esitetty palomiesten palkkojen korjaamista. Pelastuslautakunta on 9.6.2020 kannattanut aloitteita ja todennut, että Helsingin kaupungin tulee laatia palomiehille palkkaohjelma, jolla palomiesten palkkaus korjataan muiden Uudenmaan pelastuslaitosten palomiesten palkkaukseen nähden kilpailukykyiselle tasolle.

Pelastuslaitoksen vuoden 2021 talousarvioehdotuksen loppusummaan varataan 500 000 euroa palomiesten palkkojen korjaamisen aloittamiseksi vuonna 2021. Määrärahojen käytössä vuonna 2021 ensisijaisesti toteutetaan toiminnalliset lisäykset pelastustoimintaan, toissijaisesti ensihoitoon ja kolmassijaisesti palkkojen korjaamiseen.

Talousarvioehdotuksen 2021 lisäksi vuoden 2022 taloussuunnitelmassa palkkaohjelmaan on varattu 730 000 euroa ja vuoden 2023 taloussuunnitelmassa 800 000 euroa. Varaus sisältää palomiehen tehtäväkohtaisen palkan korjaamisen Keski- ja Länsi-Uudenmaan pelastuslaitosten perustason ensihoitotehtävissä toimivien palomiesten palkan tasolle sekä ylipalomiesten palkan korjaamisen 20 euroa tämän tason yläpuolelle. Varaus ei sisällä määrärahaa palomies-ensihoitajien tai paloiesimiesten palkkatason muuttamiseen.

Määrärahat taloussuunnitelmaan 2022-2023 on varattu talousarvioehdotuksen laatimisen ajankohdan mukaisen henkilöstöennusteen perusteella ja edellyttäen, että palomiesten tehtävä- ja palkkaus rakenne pysyy ennallaan. Pelastuslautakunta toteaa, että Uudenmaan pelastuslaitosten keskenään erilaisesta palkkarakenteesta riippumatta Helsingin pelastuslaitoksen palkkojen korjauksessa on huolehdittava siitä, että palomiesten ja ylipalomiesten vertailukelpoinen kokonaiskuukausipalkka on vähintään samalla tasolla Uudenmaan muiden pelastuslaitosten perustason ensihoitotehtävissä toimivien palomiesten ja ylipalomiesten palkkauksen kanssa.

Pelastuslautakunta toteaa edelleen, että palomies-ensihoitajien saataavuus on kriittinen menestystekijä pelastustoimen ja ensihoitopalvelun synergian täysimääräiseksi hyödyntämiseksi erityisesti suuronnettomuuksissa, muissa vakavissa monipotilastilanteissa ja poikkeusoloissa. Perustason palkkojen korjaamisen yhteydessä on huolehdittava siitä, että tehtävien vaativuuseroon perustuva palkkaero perustason palomiesten ja hoitotason palomies-ensihoitajien välillä ei kavennu merkittävästi ja että paloiesimiesten palkkaus on oikeassa suhteessa palomies-ensihoitajien palkkaukseen. Nämä muutokset on huomioitava ta-

loussuunnitelmassa nyt vuosille 2022-2023 varattujen määrärahojen lisäksi.

Palomiesten tehtäväkohtaisesta palkasta ja palkkausrakenteesta päättää Helsingin kaupungin henkilöstöjohtaja tai se, jolle toimivalta hallintosäännön mukaisesti on annettu. Pelastuslautakunta toteaa, että lopullinen määrärahatarve tarkennetaan 2021 tulosbudjetissa ja vuosien 2022 ja 2023 talousarvioehdotuksissa sen jälkeen, kun tehtävä- ja palkkarakenne ja niitä koskevan palkkakehitysohjelman toteutusaikataulu on suunniteltu yhdessä kaupunginkanslian kanssa.

Palomiesten palkkojen korjaamiseen varatuilla määrärahoilla ei ole vaikutusta suoritemääriin tai muutoin palvelutuotantoon.

Kaupunkistrategian ja sen tavoitteiden toteuttaminen

1 Yleinen viihtyisyys ja turvallisuus

Pelastuslaitos huolehtii Helsingin turvallisuudesta kaupungin kasvun ja valvontaviranomaisen asettamien velvoitteiden mukaisesti.

Jatkuvalla riskianalyysillä, monipuolisilla onnettomuuksien ehkäisyn menetelmillä sekä pelastustoiminnan ja ensihoitopalvelun saatavuuden tarkoituksenmukaisella mitoituksella varmistetaan yleistä turvallisuutta Helsingin kaupunkirakenteen kehittyessä. Sopimuspalokuntien ja Helsingin pelastusliiton roolia pelastuslaitoksen viranomaistoiminnan tukena onnettomuuksien ehkäisyssä vahvistetaan.

Pelastustoiminnassa kärkiyksikön toimintamallilla vastataan kustannustehokkaasti sekä pelastustoiminnan että ensihoitopalvelun valitun riskiprofiilin mukaisiin tehtäviin katvealueilla.

2 Digitaalisuus

Turvallisuusviestinnän toimintoja digitalisoidaan ja ohjataan uusiin kanaviin aikaisempaa segmentoidumman kohderyhmästrategian perusteella.

Pelastuslaitos on aktiivisessa roolissa kehittämässä valtakunnallista tietojärjestelmää valvontatoiminnan ja onnettomuuksien ehkäisyn palveluprosessien, tietojohdamisen sekä palveluiden digitalisoinnin tueksi.

Digitaalista viestintää kehitetään palvelutuotannon, työnantajamielikkyyden sekä sisäisen viestinnän tarpeisiin.

Pelastuslaitos varautuu tukemaan kaupunginkansliaa, mikäli kaupunkiyhteisen varautumisen ja väestönsuojelun tietojärjestelmän hankin-

nan valmistelu toteutuu. Järjestelmä kytkeytyy kaupungin strategiaan sekä digitalisaation, että turvallinen kaupunki -näkökulmien kautta.

3 Henkilöstön hyvinvointi ja johtaminen

Pelastuslaitoksen tavoitteena on erinomainen ihmisten johtaminen. Sitä ja työhyvinvointia mittaavien indikaattoreiden arvot paranevat.

Kertapalkitsemiseen on varattu 1 % henkilöstön vuotuisesta säännöllisen työajan palkkasummasta.

4 Taloudellisesti kestävä kehitys

Pelastustoimen käyttömenojen yksikkökustannukset ilman poistoja ovat vertailuryhmän keskiarvoa paremmat.

Ensihoitopalvelun käyttömenojen yksikkökustannukset ilman poistoja ovat vertailuryhmässään kilpailukykyiset.

Pelastuslaitoksen henkilöstösuunnitelma 2021 – 2023

Henkilöstösuunnitelma kattaa pelastustoimen palvelutason ja ensihoitopalvelun kehittämistarpeiden perusteella suunnitellut henkilöstöresurssit.

Pelastuslaitos perustaa 27 uutta vakanssia vuonna 2021, joista Kontulan kärkiyksikköön 12 ja onnettomuuksien ehkäisyn toimintaan 3. Ensihoitoon lisätään 12 vakanssia, joten vuoden 2021 talousarvio sisältää yhteensä 734 palkkaa saavaa.

Vuonna 2022 pelastustoimeen lisätään 26 vakanssia Konalan ja Tapanilan valmiuteen ja lisäksi 12 vakanssia ensihoitoon myöhemmin tarkennettavaan sijaintiin. Vuoden 2022 palkkaa saavien määrä on 772.

Vuonna 2023 pelastustoimeen lisätään 12 vakanssia Vuosaaren kärkiyksikön tarpeisiin ja lisäksi 12 vakanssia ensihoitoon myöhemmin tarkennettavaan sijaintiin. Vuoden 2023 palkkaa saavien määrä on 796.

Ansiotason muutoksena on huomioitu 2,05 % vuonna 2021, 0,4 % vuonna 2022 ja 1,0 % vuonna 2022 sekä varauduttu pelastushenkilöstön palkkatason korjaukseen Uudenmaan muiden pelastuslaitosten tasolle vuosina 2022-2023.

Tilankäyttösuunnitelma 2021 - 2023

Konalaan valmistuu uusi pelastusasema vuonna 2022. Kontulaan ja Tapanilaan rakennetaan kevytasemat ja Kontulan pelastusaseman rakentaminen käynnistetään. Vuosaareen suunnitellaan kevytasemaa.

Malmin aseman korvaava väliaikainen asema on valmistunut kesällä 2020. Konalan pelastusaseman rakentaminen käynnistetään vuonna 2020 ja Kontulan aseman rakentaminen vuonna 2023.

Uudenmaan laajuisen pelastustoiminnan johtokeskus sekä keskuspelastusaseman vesi- ja viemärikorjaus valmistuvat vuonna 2023.

Yleiset väestönsuojat ovat nykyisin pelastuslaitoksen hallinnassa. Maakuntauudistukseen liittyen neuvotellaan väestösuojien hallinnan ja ylläpidon ratkaisusta niiden toiminnan häiriöttömän jatkuvuuden turvaamiseksi. Väestönsuojien korjausvelan ratkaisemisesta neuvotellaan kaupunkiympäristön toimialan kanssa.

Digitalisaatio ja tietotekniikka palvelutuotannon ja prosessien kehittämisessä

Pelastuslaitos kehittää aktiivisesti valtakunnallista valvontatoiminnan tietojärjestelmää palveluprosessin, tietojohdamisen sekä palveluiden digitalisoinnin tueksi valvontatoiminnassa.

Pelastuslaitos varautuu tukemaan kaupunginkansliaa varautumisen ja väestönsuojelun tietojärjestelmän hankinnan valmistelussa.

Turvallisuusviestinnän ja muun ulkoisen viestinnän toimintoja digitalisoidaan ja ohjataan uusiin kanaviin aikaisempaa segmentoidumman kohderyhmästrategian perusteella.

Taloussuunnitelmaan liittyvät uhkat

1 Henkilöstön saatavuus ja Pelastuskoulun asema

Pelastushenkilöstön saatavuus on merkittävä uhka pelastustoimen palvelutason kehittämiselle. Voimassa olevan toimiluvan mukaan Helsingin Pelastuskoulun viimeinen pelastajakurssi valmistuu syksyllä 2023. Pelastuskoulun toiminnan jatkuvuus on kriittinen tekijä henkilöstön saatavuuden edistämiseksi.

Vallitsevassa suhdanteessa ja ympäröivien pelastustoimen alueiden korkeamman palkkatason johdosta pelastuslaitos ei kykene kilpailemaan työvoiman saatavuudessa Uudellamaalla, mikä aiheuttaa jatkuvaa resurssivajetta pelastuslaitoksen eri toiminnoissa. Ongelman ratkaisemiseksi pelastushenkilöstön tehtäväpalkkoja nostetaan vuosina 2022-2023. Lisäksi pelastuslaitos panostaa ennakkolliseen rekrytointiin sekä työnantajakuvan kehittämiseen kriittisten osaamistarpeiden ja käytettävissä olevan työvoiman kohtaamisen parantamiseksi.

2 Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämistä koskeva uudistus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kesällä 2020 hallitus on antanut esityksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi. Perustettaville uusille maakunnille siirrettäisiin vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä. Uuttamaata koskevan erilliskorjauksen mukaan Helsingin kaupunki vastaisi sote-maakuntien tehtävistä Helsingin alueella. Kokonaiskuvan muodostaminen uudistuksen rahoitusmallista, taloudellisista vaikutuksista sekä vaikutuksista Helsingin kaupungin pelastustoimeen on lähes mahdotonta. Pelastuslakiin ehdotettavat muutokset eivät sisälly hallituksen esitykseen ja Helsingin pelastustoimen alueen erityispiirteitä ja toiminnan tuloksia ei ole riittävästi huomioitu uudistuksen valmistelussa.

Ehdotettu sote- ja maakuntauudistuksessa suunniteltu maakunnan ja pelastustoimen strategisen ohjauksen keskittäminen valtiolle uhkaa rapauttaa Helsingin pelastustoimen mahdollisuudet päättää pelastustoimen palvelutasosta paikallisesti tarkoituksenmukaisimmalla tavalla vuoden 2023 alusta lukien.

Uudistuksessa pelastustoimen rahoitus on ehdotettu siirrettäväksi valtiolle osana sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen yleiskatteellista rahoitusta. Ehdotettuun lakipakettiin sisältyvien rahoituslaskelmien mukaan Helsingin sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen rahoitus alentuisi 144 miljoonaa euroa eli 222 euroa asukasta kohden. Pelastustoimen osalta laskennallinen vähennys olisi 0,86 miljoonaa euroa eli 1 euroa/asukas. Uudistusta koskevassa esityksessä ei ole riittävästi huomioitu pelastustoimen palveluverkon kasvattamisesta, tietojärjestelmäkehityksestä ja tiedonhallintaan ja asiantuntijatyön kasvuun liittyviä kustannuspaineita. Merkittävänä uhkana on, että sote- ja maakuntauudistuksen toteutuessa pelastustoimen yhteinen kansallinen rahoituspohja ja Helsingin pelastustoimen osuus eivät riitä kattamaan pelastustoimen kustannuksia tulevaisuudessa.

Uudistusta koskevan lakipaketin valmistelussa ei ole riittävästi huomioitu myöskään niitä kustannuksia, jotka aiheutuvat pelastustoimen palvelutason ja muun kehittämisen sekä päällekkäisten hallinnollisten ohjausmekanismien johdosta tulevina vuosina. Helsingin pelastustoimen alueen osalta ehdotettu rahoitusmalli vaarantaa pelastustoimen tuottavan järjestämisen.

Lakiuudistuksen keskeneräisyyden vuoksi siihen liittyviä seikkoja ei ole ollut mahdollista huomioida tämän taloussuunnitelman valmistelussa.

3 Väestönsuojien korjausvelka

Väestönsuojien jatkuvasti kasvava korjausvelka vaarantaa poikkeusolojen lisäksi väestönsuojien normaaliajan käytön sekä kasvattaa väestönsuojien ylläpito- ja korjauskustannuksia käyttömenoilla.

Käsittely

15.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus 1:

Outi Alanen: Esitys lisätalousarvio palomiesten palkkojen korjaamiseksi:

Esitys 500 000 € lisätalousarvio palomiesten palkkojen korjaamiseksi alkaen jo vuodesta 2021. Pelastuslaitos on esittänyt suunnitelmassaan (8.9.2020) 1,5 M lisärahoitusta vuosille 2022-23. Pitkään jatkuneen epäkohdan viivyttämiseen ei ole riittäviä perusteita. Helsingin pelastuslaitos on noudattanut tiukkaa talouskuria jo 8 vuotta. Olisi kohtuullista että 1,7 % säästötavoitteesta luovuttaisiin yhdeksi vuodeksi, koska henkilöstö ei jaksakaan enää odottaa lupauksen täyttämistä ja etsii töitä muualta. Ylitöitä on teetetty tänä vuonna lähes tuplasti enemmän kuin edellisvuonna. Henkilöstö on joutunut venymään ja sopeutumaan normaalia enemmän poikkeusoloissa, kun ylitöihin ei ole saatu aina riittävästi henkilöstöä.

Avin edellyttämän pelastusvalmiuden parantaminen neljässä vuodessa nyt kevytyksiköllä ja ensihoitovalmiuden lisääminen HUSin vaatimuksesta kaventavat ylijäämän +0,9 prosenttiin. Todettakoon että 0,9 % on pelastuslaitoksen budjetissa juuri tuo 0,5 M. Henkilöstölle on luvattu, että palkkaus on tärkein prioriteetti, tahdosta teoiksi. Vastuullisuutta ei ole säästää sieltä missä ei ole säästettävää ja ylläpitää Suomen huonointa palkkatasoa yhdessä Suomen arvostetuimmista ammateista. Vastuullisuutta on käynnistää palkkaohjelma viipymättä ja turvata Suomen koulutetuimpien palomiesten pysyminen Helsingissä ja korjata vääristynyt työnantajakuva. Helsinki tulee varmasti tekemään koronasta huolimatta vähintään kymmenien miljoonien ylijäämän, jossa 0,5 M satsaus turvallisuuteen ja houkuttelevuuteen on pieni summa.

Palkkaohjelmasta on tehty kolme valtuustoaloitetta, joissa palkkaepäkohta on tunnistettu. Aloitteet ovat saaneet kannatusta ja myös pelastuslautakunta oli 9.6.2020 asian takana. Palkkaohjelman 1. osa on taktisesti keskeistä saada läpi jo ensi vuodelle, koska keväällä on jo uudet vaalit. Valtuuston osittain vaihduttua, vaikuttamistyö alkaa alusta. Mutta jos pohjalla on jo aloitettu palkkaohjelma, tulevat palkkojen lisäerät menevät helpommin läpi.

Kannattaja: Anja Malm

Vastaehdotus 2:

Matias Turkkila: Esitys lisätalousarvio palomiesten palkkojen korjaamiseksi ja priorisointijärjestys:

Vuoden talousarvioehdotuksen loppusummaan lisätään Alasen ehdotuksen mukaisesti 500 000 euroa palomiesten palkkojen korjaamisen aloittamiseksi jo vuonna 2021. Lisäksi määrärahojen käytössä vuonna 2021 toteutetaan ensisijaisesti esittelijän ehdotuksen mukaiset toiminnalliset lisäykset pelastustoimintaan, toissijaisesti ensihoitoon ja kolmassijaisesti palkkojen korjaamiseen. Muilta osin vastaehdotus on esittelijän ehdotuksen mukainen.

Kannattaja: Maria Landén

1. äänestys:

JAA-ehdotus: Outi Alasen vastaehdotus

Ei-ehdotus: Matias Turkkilan vastaehdotus

Jaa-äännet: 3

Outi Alanen, Anja Malm, Hannu Timonen

Ei-äännet: 5

Sanna Aivio, Jarmo Kelo, Maria Landén, Dennis Pasterstein ja Matias Turkkila

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Pelastuslautakunta hyväksyi tässä äänestyksessä Matias Turkkilan vastaehdotuksen äänin 5-3 (0 tyhjä, 1 poissa).

2. äänestys:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Matias Turkkilan vastaehdotus

Jaa-äännet: 3

Sanna Aivio, Jarmo Kelo ja Dennis Pasterstein

Ei-äännet: 5

Outi Alanen, Anja Malm, Hannu Timonen, Maria Landén ja Matias Turkkila

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Pelastuslautakunta hyväksyi tässä äänestyksessä Matias Turkkilan vastaehdotuksen äänin 5-3 (0 tyhjä, 1 poissa).

08.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

pelastuskomentaja vs.
Henri Nordenswan

Lisätiedot

Henri Nordenswan, hallintopäällikkö, puhelin: 310 30010
henri.nordenswan(a)hel.fi
Kari Virtanen, tekninen päällikkö, puhelin: 310 31400
kari.virtanen(a)hel.fi

§ 715

V 11.11.2020, Vuoden 2021 tuloveroprosentin määrääminen

HEL 2020-011127 T 02 03 01 00

Esitys

Kaupunginhallitus päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian viikoksi pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää vahvistaa vuoden 2021 tuloveroprosentiksi 18,0 %.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus toteaa, että kuntalain 111 §:n mukaan viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista. Verotusmenettelystä annetun lain 91 a §:n mukaan kunnan tulee ilmoittaa verohallinnolle tuloveroprosentin suuruus viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä. Tuloveroprosentti ilmoitetaan neljännesprosenttiyksikön tarkkuudella.

Vuonna 2020 Helsingin verotulojen kehitys on ollut koronaepidemian talousvaikutusten seurauksena kaikki veromuodot huomioiden talousarviossa odotettua heikompaa. Kunnallisverotulojen kehitys on ollut kuluavana vuonna keväällä pelättyä parempi. Yhteisöverossa koronaviruksen vaikutus alkoi näkyä huhtikuun tilityksistä alkaen ja se on heikentänyt yhteisöverotilitysten kertymää. Talouden sulkutoimia on lievennetty

suurelta osin, mutta koronavirusepidemian aiheuttama epävarmuus tuleviin verotuloihin on yhä ilmeinen. Vaikutukset näkyvät viiveellä kunnallisveron ja yhteisöveron aiemmin ennakoitua heikompana tuottona. Osa tästä heikennyksestä tulisi työllisyyden ja sitä kautta palkkasumman aiemmin oletettua heikomman kehityksen sekä yritysten oletettua heikomman kannattavuuden myötä.

Työllisyys supistuu vuonna 2020 runsaasti ja myös palkkasumma kääntyy valtakunnallisessa ennusteessa (VM:n Taloudellinen katsaus 5.10.2020) kahden prosentin laskuun. Ansioiden nousun ja työllisyyden kasvun myötä palkkasumman ennakoidaan kääntyvän vuosina 2021 ja 2022 runsaan 2,5 prosentin vuosittaiseen nousuun. Palkkasumman kehitykseen vaikuttaa työllisyyden kehityksen lisäksi nimellisansioiden kehitys. Sopimuskorotusten ja nimellisansioiden nousuvauhti olisi ensi vuonna siten 2,5 %. Eräät tänä vuonna solmitut työehtosopimukset ulottuvat alkuvuoteen 2023 saakka.

Vuoden 2021 talousarvio perustuu kunnallisveroprosenttiin 18,0 % ja tuotoksi vuonna 2021 arvioidaan 2 750 milj. euroa. Yhden veroprosenttiyksikön tuotto on noin 153 milj. euroa.

Tämä on 0,5 % vuoden 2020 ennustetta enemmän. Verohallinnon verokortti uudistus sekä tulorekisterin ilmoitusongelmat siirsivät verotilityksiä vuodelle 2020, mistä syystä vuoden 2020 kunnallisverotulon muutos muodostuu palkkasumman ja muun ansioverotulopohjan kehitykseen nähden korkeaksi.

Vuosien 2020 ja 2021 kunnallistuloerojen, sekä myös yhteisöverojen, veroennusteeseen liittyy tavanomaista suurempaa epävarmuutta johdun koronavirusepidemian aiheuttamasta taloudellisesta epävarmuudesta.

Helsingin ansiotuloeropohjan kehitys

Työllisten määrä kasvoi Helsingissä kolme prosenttia ja pääkaupunkiseudulla viisi prosenttia vuodesta 2017 vuoteen 2019 Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen ennakkotiedon mukaan. Vuoden 2020 ensimmäisellä puoliskolla työllisten määrä pieneni pääkaupunkiseudulla ja koko maassa prosentilla.

Vuoden 2020 kesällä Helsingin työllisyysaste oli pudonnut yhden prosenttiyksikön vuoden takaisesta koronakriisin seurauksena. Koko maassa pudotus oli kaksi prosenttiyksikköä. Helsingin työllisyysaste oli vuoden 2020 toisella vuosineljänneksellä 73,8 prosenttia.

Työttömyys väheni Helsingissä usean vuoden, mutta työttömien määrä jäi silti korkeaksi verrattuna vuonna 2008 alkanutta taantumaa edeltä-

vään aikaan. Vuodesta 2017 vuoteen 2019 työttömien määrä pieneni Helsingissä 11 prosentilla. Vuoden 2019 lopussa työttömien määrä ei enää laskenut ja vuoden 2020 alussa työttömiä oli saman verran kuin vuotta aiemmin. Koronaepidemiaan liittyvät rajoitukset vuoden 2020 toisella vuosineljänneksellä kaksinkertaistivat työttömien määrän. Suurista kaupungeista vain Espoossa työttömien määrä on kasvanut Helsinkiä voimakkaammin. Työttömiin työnhakijoihin lasketaan varsinaiset työttömät ja kokoaikaisesti lomautetut.

Työttömien työnhakijoiden määrä nousi Helsingissä yli 65 000:en, ja lomautettujen osuus tästä oli korkeimmillaan 40 prosenttia keväällä 2020 ja samalla nousi kokonaan työttömien määrän. Loppukesästä yhä useampi lomautettu pääsi palaamaan töihin ja myös työttömien määrän kasvu pysähtyi. Elokuun 2020 lopussa Helsingin työttömyysaste oli 14,3 prosenttia ja työttömiä työnhakijoita oli kaikkiaan 50 200. Kokonaan työttömien määrä oli kasvanut vuoden takaisesta noin 8 200 hengellä ja lomautettuja oli 10 800.

Ansiotulojen summan vuosikasvu oli vuonna 2019 Helsingissä 3,9 prosenttia ja koko maassa 3,1 prosenttia. Muissa kuusikkokunnissa ansiotulojen summan suhteellinen kasvu oli hieman Helsinkiä nopeampaa (esim. Espoossa 4,0 ja Vantaalla 5,2 prosenttia). Helsingin ansiotulojen summan muita hitaamman kasvun selittää tulonsaajien lukumäärän nopeampi kasvu muissa kuusikkokunnissa. Esimerkiksi Vantaalla tulonsaajien määrä kasvoi vuodessa 3,2 prosenttia, mutta Helsingissä vain vajaan puoli prosenttia.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Ari Hietämäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 29.10.2020 § 698

HEL 2020-011127 T 02 03 01 00

Esitys

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

29.10.2020 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle puheenjohtajan ehdotuksesta.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

§ 716

V 11.11.2020, Vuoden 2021 kiinteistöveroprosenttien määrittäminen

HEL 2020-011128 T 02 03 02 00

Esitys

Kaupunginhallitus päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että perusteluista poistetaan sulkeissa oleva teksti "(viimeksi mainittu hallituksen esityksen 174/2016 laiksi kiinteistöverolain muuttamisesta)".

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian viikoksi pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää määrätä vuoden 2021 kiinteistöveroprosentit seuraavasti:

- yleinen kiinteistöveroprosentti 0,93
- vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,41
- muiden asuinrakennusten veroprosentti 0,93
- rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti 3,93
- voimalaitosten veroprosentti 3,10

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus toteaa, että kiinteistöverolain 11 §:n mukaan kunnanvaltuusto määrää kunnan kiinteistöveroprosenttien suuruuden laissa säädettyjen vaihteluvälien rajoissa vuosittain etukäteen samalla, kun

se vahvistaa varainhoitovuoden tuloveroprosentin. Kiinteistöveroprosentit määrätään prosentin sadasosan tarkkuudella. Jokaisen kunnan on vahvistettava aina yleinen kiinteistöveroprosentti, vakituisten asuinrakennusten veroprosentti sekä muiden asuinrakennusten veroprosentti (viimeksi mainittu hallituksen esityksen 174/2016 laiksi kiinteistöverolain muuttamisesta). Kunta voi halutessaan vahvistaa erillisen veroprosentin voimalaitoksille, yleishyödyllisille yhteisöille ja eräin edellytyksin myös rakentamattomalle rakennuspaikalle. Viimeksi mainitun osalta eräiden kuntien (Helsingin seutu) on KiintVL:n 12 b §:n mukaan määrättävä rakentamattomalle rakennuspaikalle erillinen veroprosentti.

Vuoden 2021 verotuksessa lainsäädännössä määritellyt kiinteistöveroprosenttien rajat ovat seuraavat:

- yleinen kiinteistöveroprosentti 0,93–2,00
- vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,41–1,00
- muiden asuinrakennusten veroprosentti 0,93–2,00
- rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti 2,00–6,00, KiintVL:n 12 b §:ssä mainituissa kunnissa alaraja on valtuuston määräämä yleinen veroprosentti +3,00, veroprosentiksi voidaan määrätä kuitenkin enintään 6,00 prosenttia
- yleishyödyllisen yhteisön kiinteistöveroprosentti 0,00–2,00
- voimalaitosrakennukset ja -rakennelmat kiinteistöveroprosentti 0,93–3,10

Kiinteistöveroprosenttien rajoissa ei ole muutosta vuoteen 2020.

Vuonna 2020 kiinteistöveroprosentit ovat Helsingissä seuraavat:

- yleinen kiinteistöveroprosentti 0,93 (vuonna 2020 tuottoarvio noin 216 milj. euroa (huomioiden yleishyödylliset yhteisöt))
- vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,41 (vuonna 2020 tuottoarvio noin 54 milj. euroa)
- muiden asuinrakennusten veroprosentti 0,93 (vuonna 2020 tuottoarvio noin 0,15 milj. euroa)
- rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti 3,93 (vuonna 2020 tuottoarvio noin 2,8 milj. euroa)
- voimalaitosten veroprosentti 3,10 (vuonna 2020 tuottoarvio noin 0,75 milj. euroa)

Kiinteistöveron tuotoksi vuonna 2021 on arvioitu 282 milj. euroa. Vuoden 2020 tilitysarvio on 274 milj. euroa.

Kiinteistöverotuoton 2,9 prosentin nousu vuodelle 2021 johtuu pääosin kiinteistökannan kasvusta ja sitä kautta veropohjan ennakoidusta noususta. Lisäksi vuonna 2020 koronavirusepidemian taloudellisten vaiku-

tusten lieventämiseksi toteutetun verotuksen maksujärjestelyjen ehtojen huojennuksen seurauksena kiinteistöverotulojen kertymää siirtyy koko maan tasolla vuodelta 2020 arviolta 9 milj. euroa vuosille 2021 ja 2022. Tällä tilitysten siirtymällä on myös Helsingin kiinteistöverotulojen jaksottumiseen pieni vaikutus.

Kunnan tulee ilmoittaa kiinteistöveroprosentit verohallinnolle viimeistään marraskuun 17. päivänä.

Kiinteistöverotuksen kokonaisuudistuksen lainsäädäntövalmistelu

Hallitusohjelman mukaisesti käynnissä olevaa kiinteistöverouudistusta jatketaan siten, että uudistus tulee pääosaltaan voimaan vuoden 2023 verotuksessa. Uudistus siirtyy aiemmin suunnitellusta vuodella, koska linjauksia varten tarvitaan lisää tietopohjaa ja analyysiä vaikutuksista. Samalla taataan, että Verohallinnolla on riittävästi aikaa toteuttaa uudistuksen vaatimat järjestelmämuutokset.

Uudistuksen tavoitteena on huomioida aiempaa paremmin maapohjien ja rakennusten käyvät verotusarvot, jotka ovat jäljessä yleisestä kustannus- ja hintakehityksestä nykyisessä järjestelmässä. Verotusarvot nousevat keskimäärin noin kaksinkertaiseksi ja nousu vaihtelee rakennustyypeittäin sekä alueittain rakennuskustannusten kehityksen mukaan uudessa järjestelmässä. Maapohjien verotusarvot nousevat vastaavasti keskimäärin kaksinkertaisiksi nykytasosta koko maassa. Maapohjien verotusarvojen muutokseen liittyy huomattavasti suurempi vaihtelu kuin rakennusten verotusarvojen muutokseen.

Helsingiläisten asuntojen hintakehitys on ollut nopeampaa kuin muualla Suomessa. Käytössä olevan kiinteistöverojärjestelmän käyvät arvot ovatkin todennäköisesti jääneet jälkeen eniten Helsingissä. Niinpä uuden maapohjan arvottamisjärjestelmän suurin korotuspaine kohdistuu-kin Helsinkiin. Maan arvo ja sen kehitys vaihtelevat paljon Helsingin sisällä, mistä johtuen kiinteistöveron korotukset kohdistuvat erisuuruuksina eri alueille. Helsingin kalleimmilla alueilla maapohjan arvottamisjärjestelmän käyvät arvot ovat jääneet jälkeen eniten.

Vaikka asuntojen hintojen nousu on ollut Helsingissä muuta maata suurempaa, on asukasta kohden laskettu kiinteistöverokertymä kasvanut hitaammin kuin verokkikunnissa. Tätä selittää Helsingin muista kaupungeista poikkeava maapolitiikka. Helsingissä tontinluovutus perustuu pitkälti maanvuokraukseen, eikä vuokratonteilla sijaitsevista kohteista makseta kiinteistövero. Kiinteistöverojärjestelmän muutokset maapohjan ja rakennusten arvottamisperusteissa nostavat Helsingin kiinteistöverotuottoja, mikäli kiinteistöveroasteeseen ei tehdä muutoksia. Maan arvo on aliarvioitu nykyisessä järjestelmässä, minkä vuoksi suurimmat

korotukset Helsingissä kohdistuvat järjestelmä uudistuksessa maapohjaan.

Rakennus- ja kiinteistörekisteritietojen kehittämisprojektin vaikutus kiinteistöveron verotusarvoihin

Helsingin kaupunki on selvittänyt vuosina 2017, 2018 ja 2020 Verohallinnon kiinteistöveroluettelon ja kaupungin omien rekisteritietojen vastaavuutta. Tehtyjen selvitysten perusteella on todettu, että eri viranomaisten ylläpitämien rekistereiden tiedoissa on olemassa eroavaisuuksia.

Rekisteritietojen oikeellisuus vaikuttaisi ensi vaiheessa suorimmin kiinteistöveron perusteena oleviin verotusarvoihin ja sitä kautta kaupungille kertyviin kiinteistöverotuloihin sekä kiinteistöveron oikeudenmukaisuuden paranemiseen verovelvollisen näkökulmasta. Muissa suurissa kaupungeissa on käynnistetty ja tehty vastaavaa rekisteritietojen tarkistamistyötä ja tehdyllä työllä on ollut selkeä vaikutus kiinteistöverotuloja lisäävästi.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 29.10.2020 § 699

HEL 2020-011128 T 02 03 02 00

Esitys

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

29.10.2020 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle puheenjohtajan ehdotuksesta.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Käsiteltävä tässä kokouksessa

§ 717

Määräaikaisten virkojen perustaminen kaupunginkanslian elinkeino-osastolle työllisyyden kuntakokeilun tehtäviin

HEL 2020-011371 T 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti perustaa 1.1.2021 alkaen kaupunginkanslian elinkeino-osastolle seuraavat virat 1.1.2021-30.6.2023 kestäväksi määrääjäksi:

palvelupäällikkö	kolme virkaa
palveluesihenkilö	viisi virkaa
sosiaalityöntekijä	yhdeksän virkaa
asiantuntija	41 virkaa
tiimipäällikkö	yksi virka
suunnittelija	kuusi virkaa
toimistos sihteeri	kaksi virkaa
juristi	yksi virka
yrittyskoordinaattori	kolme virkaa

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Johannes Hirvelä, kehittämispäällikkö, puhelin: 310 82535
johannes.hirvela(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalain 87 §:n mukaan virka perustetaan sellaisia tehtäviä varten, joissa käytetään julkista valtaa. Hallituksen esityksissä laiksi työllisyyden edistämisen kuntakokeiluista (HE 87/2020 vp ja HE 114/2020 vp) Helsinki järjestäisi alueellaan useita julkisesta työvoima- ja yrityspalve-

lusta (916/2012) sekä kotoutumisen edistämisestä (1386/2010) annetuissa laeissa tarkoitettuja palveluja työ- ja elinkeinotoimiston asemesta sekä antaisi eräitä työttömyysturvalaissa (1290/2002) tarkoitettuja työvoimapoliittisia lausuntoja työ- ja elinkeinotoimiston asemesta. Näiden palveluiden järjestämiseen ja tarjoamiseen liittyy julkisen vallan käyttöä, minkä vuoksi julkisten työvoimapalveluiden asiakastietojärjestelmän käyttöoikeus voidaan esitetyn erillislainsäädännön 14 §:n 2 momentin mukaan myöntää vain kunnan virkamiehelle, joka hoitaa kokeilulain mukaisia tehtäviä.

Perustettavat virat käytetään suurimmaksi osaksi vahvistamaan työllisyyskokeilun asiakastyötä mahdollistamalla kaupungin työllisyysneuvoston työsuhteisen nykyhenkilöstön siirtyminen määrääjäksi kokeilulain mukaisiin tehtäviin. Lisäksi kokeilun toimintakyvyn turvaamiseksi esitetään perustettavaksi eräitä uusia virkoja, joille ei löydy elinkeinonosastolta työsuhteisia vastineita. Nämä tehtävät liittyvät työnantajille maksettavien rekrytoinnin taloudellisten tukien myöntämiseen sekä työllisyyden kuntakokeilun oikeudelliseen tukeen. Kaupungin omien virkojen lisäksi valtiolta siirtyä kokeilun tehtäviin 232 henkilötyövuotta.

Perustettaviksi esitetyille viroille on varattu rahoitus kaupungin työllisyysneuvoston määrärahoista eivätkä ne edellytä lisärahoitusta talousarviossa. Kokeilun toimeenpanoa varten perustettavien kaupungin virkojen sekä valtiolta siirtyvän virkahenkilöstön toimivallasta päättää kaupunginhallitus myöhemmin loppuvuoden 2020 aikana.

Perustettaviksi esitettävien virkojen tehtäväkohtaiset palkat ovat seuraavat:

palvelupäällikkö	5100 €
palveluesihenkilö	3900 €
sosiaalityöntekijä	3250 €
asiantuntija	2750 €
tiimipäällikkö	4000 €
suunnittelija	3475,89 €
toimistos sihteeri	2374,51 €
juristi	4147,75 €
yrittäjäkoordinaattori	3432,39 €

Toimivalta

Kaupunginhallitus päättää viran perustamisesta ja lakkauttamisesta hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 1 momentin 13 kohdan mukaan.

02.11.2020

Hallintosäännön 12 luvun 3 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan henkilöstöjohtaja päättää tehtävien vaativuusluokittelusta ja siihen perustuvasta palkasta, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty tai ellei henkilöstöjohtaja ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Johannes Hirvelä, kehittämispäällikkö, puhelin: 310 82535
johannes.hirvela(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

02.11.2020

Asia/19

§ 718

Oikaisuvaatimus elinkeinojohtajan päätöksestä 16.6.2020 § 105 koskien yksinyrittäjien toimintatukea

HEL 2020-008428 T 02 05 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hylätä elinkeinojohtajan 16.6.2020 § 105 päätöksestä tehdyn oikaisuvaatimuksen, koska oikaisuvaatimuksessa esitetyt perusteet eivät anna aiheutta päätöksen muuttamiseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mirkka Kesti-Helia, suunnittelija, puhelin: 310 36198
mirkka.kesti-helia(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k, JulkL (621/1999) 24.1 § 20 k)
- 2 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 23 k)
- 3 Oikaisuvaatimus 30.6.2020, saate
- 4 Elinkeinojohtaja 16.6.2020 § 105

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikaisuvaatimus

***** on hakenut Helsingin kaupungilta yksinyrittäjän toimintatukea COVID-19 -epidemian aiheuttaman tilapäisesti heikentyneen taloudellisen tilanteen vakauttamiseksi 21.4.2020 saapuneella hakemuksella.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Elinkeinojohtaja on päätöksellään 16.6.2020 § 105 hylännyt hakemuksen. Hakemus on hylätty, koska hakijaa ei katsota päätoimiseksi yksityisrittäjäksi.

***** on hakenut oikaisua elinkeinojohtajan päätökseen 16.6.2020 § 105.

Kuntalain (410/2015) 134 §:n 1 momentin mukaan kunnanhallituksen, lautakunnan ja valiokunnan, niiden jaoston sekä niiden alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimus tehdään 2 momentin mukaan 1 momentissa tarkoitetun toimielimen ja sen jaoston sekä sen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Oikaisuvaatimuksen saa 137 §:n mukaan tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Kuntalain 138 §:n mukaan oikaisuvaatimus tulee tehdä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Päätösote on toimitettu oikaisuvaatimuksen tekijälle tiedoksi 16.6.2020 ja oikaisuvaatimus on saapunut kaupungin kirjaamoon 1.7.2020. Oikaisuvaatimus on osoitettu oikealle viranomaiselle ja se on saapunut säädetyssä määräajassa.

Oikaisuvaatimuksen perustelut

***** vaatii päätöstä oikaistavaksi siten, että hakijalle myönnetään avustusta COVID-19 -epidemian aiheuttaman tilapäisesti heikentyneen taloudellisen tilanteen vakauttamiseksi.

Oikaisuvaatimuksessa ***** tuo esille, että oikaisuvaatimuksen tekijällä on ollut yrittäjän eläkevakuutus (YEL-vakuutusnumero) vuoteen 2016 asti. Vuonna 2016 oikaisuvaatimuksen tekijä jäi eläkkeelle 63-vuotiaana ja lopetti sen jälkeen yrittäjän eläkevakuutuksen maksamisen. ***** toteaa oikaisuvaatimuksessa, että työ- ja elinkeinoministeriö on 30.4.2020 muuttanut yksityisrittäjän koronatuen arviointiin liittyvää ohjeistustaan siten, että eläke ei enää estä tuen saamista ja eläke tulot eivät enää vaikuta yrittäjän päätoimisuuteen eivätkö ole este tuen myöntämiselle, jos tuen muut ehdot täyttyvät.

Oikaisuvaatimuksen käsittely ja päätöksen perustelut

Valtioneuvosto on 9.4.2020 voimaan tulleella asetuksella säätänyt yksityisrittäjien tukemiseen tarkoitetuista valtionavustuksista kunnille (199/2020). Asetusta sovelletaan valtionavustuksen myöntämiseen kunnille kustannuksiin, jotka aiheutuvat COVID-19 -epidemian aiheuttaman tilapäisesti heikentyneen taloudellisen tilanteen vakauttamiseksi yksityisrittäjille myönnettävästä avustuksesta.

Asetuksen (199/2020) 2 §:n mukaan yksinyrittäjällä tarkoitetaan toiminnan oikeudellisesta muodosta ja rahoitustavasta riippumatta, yksin taloudellista toimintaa harjoittavaa Suomessa toimivaa päätoimista yrittäjää, jolla ei ole palveluksessaan palkattua työvoimaa ja jolla on yrittäjän eläkevakuutus (YEL-vakuutusnumero) tai joka voi esittää vähintään vuosittaisen 20 000 euron yrittäjätulon tai laskutuksen.

Asetuksen (199/2020) 5 §:n mukaan valtionavustusta saa käyttää yksinyrittäjien taloudellisen toiminnan vakauttamiseen edellyttäen, että

- 1) kunta tekee avustusta koskevan sopimuksen valtionavustuslain 7 §:n 3 kohdan mukaisesti avustuksen vastaanottavan yksinyrittäjän kanssa;
- 2) yksinyrittäjän taloudellinen tilanne ja liikevaihto ovat heikentyneet COVID-19 -epidemian takia 16 maaliskuuta 2020 jälkeen;
- 3) yksinyrittäjällä arvioidaan olevan edellytykset kannattavaan liiketoimintaan; ja
- 4) yksinyrittäjän saama avustus on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annetun komission asetuksen (EU) N:o 1407/2013 mukainen.

Asetuksen (199/2020) 7 §:n mukaan valtionapuviranomaisena toimii työ- ja elinkeinoministeriö. Työ- ja elinkeinoministeriön ohjeistuksen mukaan yksinyrittäjätuki on tarkoitettu päätoimisesti yritystoimintaa harjoittavalle. Päätoiminen yrittäjyys tarkoittaa, että yrittäjä on YEL-rekisterissä tai että hakija voi esittää minimissään 20 000 euron (verollinen) yrittäjätulon tai laskutuksen. Tuki ei ole riippuvainen toiminnan oikeudellisesta muodosta ja rahoitustavasta. Päätoimiseksi yksinyrittäjäksi luettava henkilö voi saada mitä tahansa eläkettä, kunhan hän täyttää tuen muut ehdot. Eläkkeen saaminen ei ole este yksinyrittäjätuen myöntämiselle muiden ehtojen täytyessä.

***** hakemus yksinyrittäjän toimintatuesta on hylätty elinkeinohoj-tajan päätöksellä 16.6.2020 § 105, koska hakijaa ei katsota päätoimi-seksi yksinyrittäjäksi. ***** vuoden 2019 tilinpäätöksestä selviää, että yrityksen liikevaihto vuonna 2019 on ollut 4 331,25 euroa ja tilikau-den voitto 396,10 euroa. Vaikka eläkkeen saaminen ei ole työ- ja elin-keinoministeriön ohjeistuksen mukaan este yksinyrittäjätuen myöntämi-selle, tulee yksinyrittäjän täyttää muut tuen myöntämisen ehdot. Oikai-suvaatimuksen tekijä ei ole YEL-rekisterissä, eikä hänellä ole esittää 20 000 euron (verollista) yrittäjätuloa tai laskutusta. Oikaisuvaatimuksen tekijän ei katsota olevan yksinyrittäjien tukemiseen tarkoitetuista valtio-navustuksista kunnille annetun asetuksen 2 §:n mukainen päätoiminen

yksinyrittäjä, eikä oikaisuvaatimuksen tekijä näin ollen täytä tuen myöntämiseksi asetettuja ehtoja.

Oikaisuvaatimus tulee hylätä, sillä siinä ei ole esitetty sellaisia laillisuus- tai tarkoituksenmukaisuusperusteita, joiden johdosta elinkeinojohtajan päätös olisi kumottava tai joiden johdosta päätöstä olisi muutettava.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mirkka Kesti-Helia, suunnittelija, puhelin: 310 36198
mirkka.kesti-helia(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k, JulkL (621/1999) 24.1 § 20 k)
- 2 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 23 k)
- 3 Oikaisuvaatimus 30.6.2020, saate
- 4 Elinkeinojohtaja 16.6.2020 § 105

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

02.11.2020

Asia/20

§ 719

Hankintaoikaisuvaatimus, kankaisten kasvomaskeja

HEL 2020-009385 T 02 08 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hylätä kankaisten kasvomaskeista 23.9.2020 tehtyyn hankintapäätökseen kohdistuvan Carevo Oy:n hankintaoikaisuvaatimuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja Sarmela, hankintalakimies, puhelin: 310 31651
marja.sarmela(a)hel.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus 6.10.2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukiello, hankintaoikaisupäätös

Otteet

Ote
Asianosaiset

Otteen liitteet
Esitusteksti
Muutoksenhakukiello, hankintaoikaisupäätös
Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kankaisten kasvomaskeja hankinnassa (H079-20) tarjouksen antanut Carevo Oy on esittänyt määrääjässä oikaisuvaatimuksen, joka kohdistuu 23.9.2020 tehtyyn hankintapäätökseen. Hankintaoikaisuvaatimus on tämän esityksen liitteenä.

Hankintaoikaisuvaatimuksessa esitetään, että hankinta kumotaan ja kilpailutetaan uudelleen. Vaatimusta perustellaan sillä, että hankintalain 67 §:n menettelysäännöksiä ei ole noudatettu. Hankintalain 67 §:n säännöstä sovelletaan EU-hankinnoissa. Kankaisten kasvomaskeja

hankinta ei kuitenkaan ole EU-kynnysarvon ylittävä hankinta vaan kansallinen hankinta, eikä siihen näin ollen sovelleta hankintalain 67 §:ää. Kansallisessa hankinnassa on EU-hankintoja laajempi harkintavalta noudatettavan menettelyn suhteen. Kansallisessa hankinnassa on noudatettava hankintalain 11 luvun säännöksiä.

Hankintalain 11 luvun 102, 104 ja 106 §:ssä säädetään kansallisen hankinnan tarjouspyynnön sisällöstä ja tarjouksen valinnasta. Hankintalain 102 §:ssä säädetään mitä kansallisen hankinnan ilmoitukseen ja tarjouspyyntöön on sisällyttävä. Tarjouspyyntö on 104 §:n mukaan laadittava siten, että sen perusteella voidaan antaa keskenään vertailukelpoisia tarjouksia. Hankintalain 106 §:n mukaan hankintayksikön tulee ilmoittaa käyttämänsä kokonaistaloudellisen edullisuuden peruste sekä mahdolliset vertailuperusteet. Kokonaistaloudellisen edullisuuden peruste on joko hinnaltaan halvin, kustannuksiltaan edullisin tai hintalaatusuhteeltaan paras tarjous. Hankintayksiköllä on harkintavaltaa tarjousten vertailuperusteiden määrittämisessä. Vertailuperusteiden on kuitenkin aina liityttävä hankinnan kohteeseen, oltava objektiivisia ja syrjimättömiä eivätkä ne saa antaa hankintayksikölle rajoittamatonta valinnanvapautta.

Kankaisten kasvomaskien hankintailmoitus ja tarjouspyyntö täyttävät laissa asetetut sisällölliset vaatimukset. Kilpailutuksessa käytettiin arviointiperusteena hinta-laatusuhteeltaan parasta tarjousta. Tarjouspyynnön kohdassa ”Päätöksenteon perusteet” määriteltiin, että kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään parasta hintalaatusuhdetta, jota arvioitiin seuraavien kriteerien perusteella tärkeysjärjestyksessä: 1) aistinvarainen arviointi maskin käyttömukavuudesta ja kestävyydestä, 2) toimitusaika, 3) hinta. Hankintayksikön on sallittua käyttää vertailuperusteiden painoarvojen sijasta myös tärkeysjärjestystä, kuten tässä kilpailutuksessa tehtiin. Kansallisissa hankinnoissa vertailuperusteiden asettamista on väljennetty EU-tasosta siten, että vertailuperusteiden alakriteerien painoarvoja ei tarvitse yksilöidä. Kilpailutuksessa päädyttiin käyttämään tärkeysjärjestystä, koska hankinta tuli saada nopeasti päätökseen COVID-19-pandemian ja THL:n uusien maskinkäyttösuositusten vuoksi. Pisteytysvertailua ei kilpailutuksessa näin ollen käytetty. Kaikki tarjouspyynnön vaatimukset täyttäneet näytemaskit arvioitiin aistinvaraisesti ja tulokset kirjaten tarjouspyynnössä kerrotulla tavalla. Aistinvarainen kvalitatiivinen arviointi on kilpailutuksessa yleisesti käytetty ja sallittu menetelmä, kunhan arvioinnin tulos perustellaan hankintalain vaatimusten mukaisesti.

Hankintalain 14 luvun yhteisissä säännöksissä säädetään hankintapäätöksen tekemisestä. Luvun 123 §:n mukaan hankintayksikön on tehtävä ehdokkaiden ja tarjoajien asemaan vaikuttavista ratkaisuksista sekä tarjousmenettelyn ratkaisusta kirjallinen päätös, joka on perusteltava.

Päätöksestä tai siihen liittyvistä asiakirjoista on käytävä ilmi ratkaisuun olennaisesti vaikuttaneet seikat, joita ovat ainakin ehdokkaan, tarjoajan tai tarjouksen hylkäämisen perusteet sekä keskeiset perusteet, joilla hyväksytyjen tarjousten vertailu on tehty.

Hankintalain perustelujen mukaan päätöksessä tulee esittää tarjousvertailua koskevat perustelut sillä tarkkuudella, että tarjoajalle käy ilmi oman tarjouksensa sijoittuminen suhteessa muihin. Perusteluissa on kuitenkin riittävää kertoa vain keskeisimmät perusteet, joilla hyväksytyjen tarjousten vertailu on tehty. Erityisen laajoissa, kymmeniä tai satoja tuotteita sisältävissä hankinnoissa hankintayksikön ei tarvitse yksilöidä erikseen, miten kutakin vertailuperustetta on sovellettu kuhunkin tarjoukseen jokaisessa tuotteessa tai tuoteryhmässä, vaan eroja voidaan kuvata tätä yleisemmällä mutta hankinnan luonteeseen nähden riittävän kuvaavalla tasolla. Lainkohdan perusteena on hankintadirektiivin 55 artiklan 2 kohta, jonka mukaan hankintapäätöksen perusteluvollisuus tarjousten vertailun osalta kattaa valitun tarjouksen ominaisuuksien ja suhteellisen edun selostamisen. Perusteluvollisuuden keventämisellä pyritään vähentämään hankintayksiköiden hallinnollista taakkaa. Perustelujen tulee kuitenkin olla riittäviä, jotta asianosaiset voivat asianmukaisesti arvioida päätösten oikeellisuutta ja näin ollen valitustarpeensa.

Kankaisten kasvomaskien hankinnassa hankintapäätöstä on perusteltu riittävällä tavalla. Päätöksessä on esitetty hylättyjen tarjousten perustelut tarkasti. Aistinvaraisessa arvioinnissa tärkeysjärjestyksessä ensimmäiselle sijalle yltäneen tarjouksen ominaisuuksia ja suhteellisen edullisuuden perusteita on perusteltu seikkaperäisesti. Vertailutaulukossa on esitetty tärkeysjärjestykseen perustuen ensimmäiselle sijalle tullut tarjous kummassakin osa-alueessa aistinvarainen arviointi huomioon ottaen. Hankintayksikkö on noudattanut hankintalaissa kansalliselle menettelylle asetettuja säännöksiä. Perusteita hankintamenettelyn kumoamiseen ei ole.

Hankintalain (1397/2016) 133 §:n mukaan asianosainen voi vaatia hankinta-oikaisua hankintaa koskevasta päätöksestä. Helsingin kaupungin hallintosäännön 19 luvun 4 §:n mukaan kaupunginhallituksen, sen jaoston ja sen alaisen viranomaisen päätöksestä tehdyn hankinta-oikaisun käsittelee kaupunginhallitus.

Hallintolain 34 §:n mukaisesti asianosaiskuulemista ei ole tehty kuulemisen ilmeisen tarpeettomuuden vuoksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja Sarmela, hankintalakimies, puhelin: 310 31651
marja.sarmela(a)hel.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus 6.10.2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös

Otteet

Ote

Asianosaiset

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös

Liite 1

Päätöshistoria

Keskushallinto Kaupunginkanslia Talous- ja suunnitteluosasto Hankinnat ja kilpailuttaminen Hankintajohtaja 23.09.2020 § 191

HEL 2020-009385 T 02 08 01 00

H079-20

Päätös

Hankintajohtaja päätti hyväksyä seuraavat tarjoukset kankaisten kasvomaskien hankinnassa kokonaistaloudellisesti edullisimpana:

Osa-alue 1 Proclosupply BV

Osa-alue 2 Proclosupply BV

Hankintajohtaja päätti hylätä tarjouskilpailusta GuardianX Technologies Oy:n, Fanistore Printstore verkkokaupan, Droppe Oy:n, Cardplus Oy:n (2 tarjousta) tarjoukset, koska tarjoukset eivät sisältäneet pyydettyjä näytteitä tai näytteet saapuivat määräajan jälkeen.

Hankintajohtaja päätti hylätä tarjouskilpailusta CleanSide Oy:n, Husadena Oy:n, Import Numero 1 Oy:n, Innoflame Oy:n, Lightson Oy:n, Medic Ensiaputarvike Oy:n (osa-alue 2), OGG Finland, Puhla Oy:n safe Työsuojelutarvike Oy:n, Upviser Oy:n ja Wolttinen OY:n tarjoukset, koska tarjotut tuotteet eivät täyttäneet annettuja vaatimuksia.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Hankintajohtaja päätti hylätä Cravatta Oy:n tarjouksen, koska Cravatta Oy:n tarjoustusta ei jätetty sähköisesti Tarjouspalvelu.fi-toimittajaportalissa.

Hankintasopimus sopijapuolten välillä syntyy vasta myöhemmin erikseen allekirjoitettavalla sopimuksella.

Hankinnan arvioitu arvonlisäveroton arvo on 176 000 euroa.

Päätöksen perustelut

Kilpailutus perustuu Helsingin kaupunginkanslian 27.8.2020 päivättyyn tarjouspyyntöön H079-20 / HEL 2020-009385. Hankinta on toteutettu avoimella menettelyllä.

Hankinnasta on julkaistu hankintailmoitus 27.8.2020 sekä korjausilmoitus 4.9.2020 sähköisessä HILMA-ilmoituskanavassa www.hankintailmoitukset.fi. Määräaika tarjousten jättämiselle päättyi 9.9.2020. Määräaikaan mennessä saapui 49 tarjoustusta: Alfa Wear Oy, Annox Oy, Black Moda Oy, CardPlus Oy (2 tarjoustusta), Carevo Oy, CleanSide Oy, Cravatta Oy, Droppe Oy, Fais Finland Oy, Fanistore Printstore verkkokauppa, Fin Dignity Ab, Globe Hope Oy, GuardianX Technologies Oy, Helemed Group Oy, High Peak Finland Oy, Husadenna OY, Import Numero 1 Oy (3 tarjoustusta), Innoflame Oy, Kauppahuone A B M Oy, KIR-FIX OY, Lightson oy, Lyreco Finland Oy, Marrow Oy, Medic Ensiaputarvike Oy, MedKit Finland OY, OGG Finland, polar conceptsia, Proclosupply BV, Promoa Oy (2 tarjoustusta), Puhla Oy, Q-VIO Branding Oy, RCK Finland Oy, Rusanen MicroClean Oy, Safe Työsuojelutarvike Oy, Standa Oy, SUOMEN ALKOHOLITUKKU OY, Suomen Kolibri Oy, Ticcola Oy, Tietoset Oy, TJH Promotions Oy, Touchpoint Oy, UpViser Oy, Wackes Ab sivuliike Suomessa, Wolttinen Oy, Würth Oy.

Tarjoajien soveltuvuuden tarkastaminen

Tarjouspyynnön kohdassa Soveltuvuusvaatimukset on esitetty tarjoajan soveltuvuudelle asetetut vaatimukset ja selvitysvelvollisuudet.

Tarjoajien soveltuvuutta koskevat edellytykset on tarkastettu.

Tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkastaminen

Tarjouspyynnössä on asetettu tarjoukselle ja sen sisällölle sekä hankinnan kohteelle vähimmäisvaatimukset. Vähimmäisvaatimuksissa on asetettu hankittaville tuotteille laadullisia vaatimuksia (laatukriteereitä), jotka tarjottavien tuotteiden on pitänyt täyttää. Jos laadulliset vähimmäisvaatimukset eivät ole täytyneet, on tarjous hylätty tarjouspyynnön vastaisena.

Tarjouspyynnössä hankinnan kohteelle esitettiin seuraava vaatimus: "Materiaalin tulee olla kaksinkertaista Öko-tex - sertifioitua kangasta tai kuitukangasta." Husadena Oy:n, Innoflame Oy:n, Lightson Oy:n, Puhla Oy:n, Safe Työsuojelutarvike Oy:n ja Wolttinen Oy:n tarjoukset hylättiin, koska tuotteessa oli kangaskerroksia enemmän kuin kaksi. Import Numero 1 Oy:n (tarjous NOPROB) sekä UpViser Oy:n tarjous hylättiin, koska tuotteessa oli vain yksi kangaskerros.

Tarjouspyynnössä hankinnan kohteelle esitettiin seuraava vaatimus: "Kasvomaskin tulee kestää konepesu vähintään 60 asteessa ja lyhyt keittäminen THL:n ohjeiden mukaisesti." CleanSide Oy:n tarjous sekä Medic Ensiaputarvike Oy:n osa-aluetta 2 koskeva tarjous hylättiin, koska tuotteille oli ilmoitettu tarjouspyynnön vastainen pesuohje.

Tarjouspyynnössä hankinnan kohteelle esitettiin seuraava vaatimus: "Kasvomaskin kiinnityksen tulee olla korvan taakse tuleva joustava lenkki tai kuminauha, joka on kestävästi kiinnitetty kasvomaskiin. Kuminauha/lenkki ei saa olla solmittu." OGG Finlandin tarjous hylättiin, koska tuotteessa oli solmittava kiinnitys.

Määräajassa saapuneet tarjoukset ovat tarjouspyynnön mukaisia, lukuun ottamatta CleanSide Oy:n, Husadena Oy:n, Import Numero 1 Oy:n, Innoflame Oy:n, Lightson Oy:n, Medic Ensiaputarvike Oy:n (osa-alue 2), OGG Finland, Puhla Oy:n, safe Työsuojelutarvike Oy:n, UpViser Oy:n ja Wolttinen OY:n tarjouksia, sillä tarjotut tuotteet eivät täyttäneet annettuja vaatimuksia. Tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun vuoksi hankintayksikön on hylättävä tarjoukset tarjouspyynnön vastaisena.

Tarjosten vertailu

Hankittavien tuotteiden valintaperusteena oli kokonaistaloudellinen edullisuus. Kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään parasta hinta-laatusuhdetta, jota arvioidaan seuraavien kriteerien perusteella tärkeysjärjestyksessä:

1. Aistinvarainen arviointi maskin käyttömukavuudesta ja kestävyyydestä
2. Toimitusaika
3. Hinta

Aistinvarainen arviointi maskin käyttömukavuudesta ja kestävyyydestä suoritettiin hankintayksikölle toimitettujen näytteiden arvioinnilla. Arvioinnissa tarkasteltiin muun muassa maskin asettumista kasvoille, maskin paikoillaan pysyminen puhuessa, miellyttävyyttä iholla, helposti

hengitettävyyttä varsinaisessa käytössä sekä maskin pesukestävyyttä keittämällä. Arvioinnin suoritti arviointiraati.

Aistinvaraisessa arvioinnissa Proclosupply BV:n tarjoama maski erottui käyttömukavuutensa ja kestävyuden osalta ominaisuuksiltaan erityisen hyvänä. Maski asettui hyvin erimuotoisille kasvoille ja pysyi hyvin paikoillaan myös puhuttaessa, maski oli hyvin miellyttävä iholla ja sen läpi oli helppo hengittää. Korvan taakse tuleva lenkki ei hangannut tai painanut korvaa ja oli kestävästi tehty. Maski säilytti hyvin ominaisuutensa myös keittämisen jälkeen.

Toimitusajan osalta hankintayksikkö on arvostanut lyhyttä toimitusaikaa. Hinnan osalta vertailussa on vertailtu tarjottuja hintoja.

Liitteenä olevassa taulukossa on esitetty kaikkien vertailtujen tarjoutten tarjotut toimitusajat ja hinnat.

Maskin käyttömukavuus ja kestävyys, toimitusaika ja hinta huomioiden hinta-laatusuhteeltaan parhaimmat tarjoukset ovat:

osa-alue 1 Proclosupply BV

osa-alue 2 Proclosupply BV

Lisätiedot

Krista-Marilla Foudila, Palvelupäällikkö
krista.foudila(a)hel.fi

§ 720

Valtuutettu Alviina Alametsän toivomusponsi selvittää mahdollisuuksia toteuttaa sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöille suunnattu korttelitalo yhdessä sateenkaariyhteisöjen kanssa

HEL 2019-011616 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian viikoksi pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Nitin Sood, suunnittelija, puhelin: 09-310 36063
nitin.sood(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 6.11.2019 hyväksymän toivomusponnen (Alviina Alametsä) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään kunnan asukkaan aloitteita 1.1.-30.6.2019 kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Alviina Alametsän ehdottaman toivomusponnen:

”Hyväksyessään kaupunginhallituksen vastauksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että Helsingin kaupunki selvittää mahdollisuuksia toteuttaa sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöille suunnattu korttelitalo yhdessä sateenkaariyhteisöjen kanssa. Talossa voi olla tarjolla esimerkiksi neuvontaa ja tukipalveluita sateenkaariperheille ja ihmisille, harrastustoimintaa, sukupuolitautilien testauspiste, avointa tilaa ja muita matalan kynnyksen palveluita. Vastaavista taloista on hyviä kokemuksia kansainvälisesti.”

Asukastalot ovat kaikille avoimia kohtaamis- ja tapahtumapaikkoja. Niissä tavoitteena on lisätä hyvinvointia ja ehkäistä yksinäisyyttä. Talloissa voi osallistua erilaisiin ryhmiin ja tapahtumiin. Asukastaloissa toteutetaan osallistavaa toimintaa asukkaiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa sekä luovutetaan tiloja ilta- ja viikonloppukäyttöön järjestöille ja vertaisryhmille. Helsingissä on tällä hetkellä 47 asukastilaa, jotka toimivat helsinkiläisten yhteisenä olohuoneena.

Kampin palvelukeskus ja Kinaporin seniorit ovat suorittaneet Seta ry:n sateenkaarisertifiointin. Sertifiointi voidaan ottaa käyttöön laajemminkin kaupungin toiminnassa ja palveluissa. Sertifiointi edistää kaikkien osapuolten hyvinvointia ja parantaa palveluiden laatua. Palvelukeskuksissa on toiminut myös keväästä 2020 saakka sateenkaarisenioreiden tuki- ja vertaisryhmiä.

Helsingin kaupungin nuorisopalvelu järjestää yhdessä Helsinki Pride ry:n kanssa IrisHelsinki-toimintaa. Se tarjoaa sateenkaarisensitiivistä toimintaa ympäri Helsinkiä 13–29-vuotiaille seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluville ja sateenkaariteemoja pohtiville nuorille. Yhteistyötä tehdään myös muiden järjestöjen, kuten Regnbågsankanin ja Sirkus Magentan kanssa. IrisHelsinki tunnettiin aiemmin nimellä Happi Pride. Palvelujen saavutettavuutta lisätään kaikille sateenkaarinuorille tarjoamalla sateenkaarisensitiivistä nuorisotoimintaa ympäri kaupunkia.

Helsingin kaupunki oli tänä vuonna yksi Helsinki Pride -tapahtuman pääyhteistyökumppaneista. Lisäksi kaupunki järjesti omaa toimintaa viikon aikana, kuten esimerkiksi ensimmäisen sateenkaariasukasillan. Kaupunki pyrki sateenkaariasukasillan myötä lisäämään erityisesti seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen osallisuutta ja mahdollisuutta vaikuttaa kaupungin päätöksentekoon.

Helsingin kaupungin tavoitteena on tehdä sateenkaarisensitiivistä työtä läpileikkaavasti kaikessa kaupungin toiminnassa. Tämä tarkoittaa, että kaikkien Helsingin kaupungissa työskentelevien pitää kohdata kaikki asiakkaat yhdenvertaisesti ja tasa-arvoisesti. Henkilöstön tasa-arvosuunnitelman mukaisesti kaupungin työyhteisöjen käyttöön on keväällä 2020 laadittu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusverkkovalmennus, jossa käsitellään muun muassa seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjä koskevia kysymyksiä. Lisäksi kaupunki tukee sateenkaarijärjestöjä muun muassa avustusten muodossa.

Helsingin osallisuusmallin yhtenä periaatteena on avata tiloja entistä enemmän kuntalaisten ja yhteisöjen käyttöön. Nämä tilat ovat käytettävissä myös sateenkaarijärjestöille ja -kaupunkilaisille oman toiminnan

edistämiseksi. Sosiaali- ja terveystoimiala on todennut, että nykyiset avoimet tilat ja niiden tarjoama toiminta ovat riittävät helsinkiläisille, myös erilaisille vähemmistöryhmille.

Kaupunginhallituksen vastaus on sosiaali- ja terveystoimialan lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava pöytäkirjan ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Nitin Sood, suunnittelija, puhelin: 09-310 36063
nitin.sood(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Pöytäkirjan ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveystoimiala 18.9.2020

HEL 2019-011616 T 00 00 03

Sosiaali- ja terveystoimiala antaa lausunnon valtuutettu Alviina Alametsän toivomusponnosta koskien mahdollisuutta toteuttaa sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöille suunnattu korttelitalo yhdessä sateenkaariyhdistyksen kanssa. Talossa voi olla tarjolla esimerkiksi neuvontaa ja tuki- palveluita sateenkaariperheille ja -ihmisille, harrastustoimintaa, sukupuolitautien testauspiste, avointa tilaa ja muita matalan kynnyksen palveluita. Vastaavista taloista on hyviä kokemuksia kansainvälisesti.

Helsingissä on 47 asukastilaa, joista yhdeksän on sosiaali- ja terveystoimen ylläpitämää asukastaloa. Asukastalot toimivat helsinkiläisten yhteisenä olohuoneena, jossa henkilökunta neuvoo ja ohjaa palveluihin hakeutumisessa ja arjen kysymyksissä.

Asukastaloissa toteutetaan osallistavaa toimintaa asukkaiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa sekä luovutetaan tiloja ilta- ja viikonloppukäyttöön järjestöille ja vertaisryhmille. Asukastaloissa noudatetaan turvallisen tilan ja yhdenvertaisuuden periaatteita ja toiminta on suunnattu kaikille helsinkiläisille.

Kampin palvelukeskus ja Kinaporin seniorikeskus ovat suorittaneet Setä ry:n sateenkaarisertifioinnin. Henkilökunta on koulutautunut yhdenvertaisuuteen ja tunnistamaan mahdollista syrjintää. Sertifiointi edistää kaikkien osapuolten hyvinvointia ja parantaa palveluiden laatua. Palvelukeskuksissa on kevästä 2020 saakka toiminut sateenkaariseniorien tuki- ja vertaisryhmiä. Palvelukeskusten tiloja voi myös varata ryhmien käyttöön. Ryhmät ovat Korona-tilanteen vuoksi tauolla 31.10. saakka, jonka jälkeen arvioidaan, voidaanko ryhmätoimintaa käynnistää turvallisesti uudelleen.

Perhekeskuksissa toimii perhekahvila, jonne erilaiset järjestöt jalkautuvat kertomaan toiminnastaan ja tarjoamaan tukea. Tukea tarjotaan erilaisille perheille, myös sateenkaariperheille. Korona-pandemian aikana perhekahvilatoiminta on toistaiseksi keskeytetty. Perhekeskusten neuvoloissa kohdataan ja tuetaan kaikenlaisia perheitä ja neuvoloissa on saatu paljon koulutusta sukupuolen ja seksuaalisuuden moninaisuudesta.

Toimiala tukee muun muassa sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöjä edustavaa Helsinki Pride -yhteisöä 50 000 eurolla vuonna 2020. Toimialan avustukset kohdistuvat usein järjestöjen tilavuokriin ja muihin resursseihin sekä itse toimintaan. Toimiala mahdollistaa järjestöavustuksilla sellaista tärkeää toimintaa, joka edistää helsinkiläisten hyvinvointia ja terveyttä sekä kumppanuuksia.

Helsingin osallisuusmallin yhtenä periaatteena on avata tiloja entistä enemmän kuntalaisten ja yhteisöjen käyttöön.

Nykyiset avoimet tilat ja niiden tarjoama toiminta ovat riittävät helsinkiläisille, myös erilaisille vähemmistöryhmille.

Lisätiedot

Pirkko Excell, erityissuunnittelija, puhelin: 310 73867
pirkko.excell(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 721

Valtuutettu Pilvi Torstin toivomusponsi lähipäiväkotiperiaatteen valmistelun mahdollisuuksien selvittämisestä

HEL 2019-012431 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian viikoksi pöydälle Tomi Sevanderin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 27.11.2019 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 27.11.2019 valtuutettu Pilvi Torstin ehdottaman toivomusponnen: "Hyväksyessään vuoden 2020 talousarvion valtuusto edellyttää, että kaupunki selvittää mahdollisuudet valmistella lähipäiväkotiperiaate aikataulullisesti niin, että asia saadaan päätökseen siten, että se voidaan huomioida vuoden 2021 budjettivalmistelussa."

Helsingin kaupunkistrategiassa korostetaan varhaiskasvatusta ja perusopetusta lähipalveluina. Vuosina 2018 – 2020 käyttöön otetut uudet päiväkotitilat noin 3 000 lapselle parantavat entisestään mahdollisuutta tarjota lähipäiväkotipaikka perheille ja yhä useampi lapsi on omalla asuinalueellaan varhaiskasvatuksessa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla ei ole selvitetty erillisen lähipäiväkotiperiaatteen valmistelua, mutta uusitut suomenkielisen varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen palveluverkkosuunnittelun periaatteet, uudet varhaiskasvatuspaikan myöntämisen periaatteet sekä uusittava asiointin tietojärjestelmä tukevat mahdollisimman saavutettavan hoitopaikka valintaa tätä vastaavalla tavalla.

Palveluverkkosuunnittelussa suomenkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen palveluja ja palvelutarvetta tarkastellaan suurpiirteisellä yhdessä siten, että lapsen opinpolku varhaiskasvatuksesta perusopetukseen on sujuva ja että lähipäiväkotijärjestelmän periaatteet toteutuvat mahdollisimman hyvin. Palveluverkkosuunnittelun periaatteet otettiin käyttöön 1.8.2020 alkaen.

Uusien, 1.1.2021 voimaan tulevien varhaiskasvatuspaikan myöntämisen periaatteiden mukaan lapselle myönnetään tarkoituksenmukainen paikka kotia lähellä olevaan varhaiskasvatuksen toimipaikkaan. Matkan arvioinnissa käytetään lyhintä kävely- tai julkisen liikenteen reittiä.

Uuden, rakenteilla olevan asiointin tietojärjestelmän avulla asiakas voi hakeutua ja ilmoittautua vuorovaikutteisesti kasvatuksen ja koulutuksen palveluihin. Tietojärjestelmän ensimmäinen osio koskee varhaiskasvatukseen hakemista sekä paikan saamista ja sen pilottivaihe on aloitettu ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen osalta syksyllä 2020.

Asiasta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n 4 momentin mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava pöytäkirjan ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomuspöytäkirjan johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Pöytäkirjan ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 15.09.2020 § 214

HEL 2019-012431 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Pilvi Torstin toivomusponnosta valmistella lähipäiväkotiperiaate käyttöön siten, että se voidaan ottaa huomioon vuoden 2021 budjettivalmistelussa:

Varhaiskasvatuksen järjestämisestä

Jokaisella lapsella on oikeus varhaiskasvatuksen. Kunnan tulee järjestää varhaiskasvatus tarvetta vastaavasti. Velvoitetta varhaiskasvatukseen osallistumiseen ei ole.

Varhaiskasvatuslaissa todetaan, että kunnan on pyrittävä järjestämään varhaiskasvatusta lähellä palvelun käyttäjiä ottaen huomioon asutuksen sijainti sekä liikenneyhteydet. Helsingin kaupunkistrategiassa korostetaan varhaiskasvatusta ja perusopetusta lähipalveluina.

Kunnallisissa suomenkielisissä päiväkodeissa oli hoidossa vuoden 2019 aikana keskimäärin 1140 lasta enemmän kuin vuoden 2017 aikana ja ruotsinkielisissä palveluissa noin 90 lasta enemmän. Kunnallisen suomenkielisen päiväkotihoidon osallistumisaste oli vuoden 2019 lopussa 62,3 % (v. 2017 58,8 %).

Helsinkiin on vuosina 2018 ja 2019 otettu käyttöön uusia päiväkotitiloja yhteensä noin 2 300 lapselle. Vuonna 2020 uusia paikkoja on suunnitelmassa reilut 700. Nämä uudet paikat parantavat lähipäiväkotipaikan tarjoamista perheille.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla seurataan vuosittain eri tavoin, miten lähipalvelun järjestäminen kehittyy. Osallistuminen varhaiskasvatukseen vaihtelee Helsingissä peruspiireittäin.

Helmikuun 2020 tietojen perusteella tehdyn selvityksen mukaan suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa keskimääräinen asiakkaan kävelymatka kotoa varhaiskasvatuspaikkaan oli noin 1,1 km ja matka-aika julkisella liikenteellä noin 11 minuuttia. Tämä oli säilynyt edellisen vuo-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

den tasolla. Yli 30 minuuttia päiväkotimatkaan käyttävien osuus oli hieman pienentynyt. Entistä useampi lapsi oli omalla asuinalueella varhaiskasvatuksessa. Oman asuinalueen tilastollisen peruspiirin alueella varhaiskasvatuksessa oli 86,7 % lapsista. Tämä osuus on noussut 1,2 % edellisvuoteen verrattuna.

Palveluverkkosuunnittelun periaatteet

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialla on vuonna 2019 valmistunut selvitys suomenkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen palveluverkkosuunnittelun periaatteiden yhtenäistämistä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi kokouksessaan 3.3.2020 suomenkielisen varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen palveluverkkosuunnittelun periaatteet 1.8.2020 alkaen.

Periaatteiden mukaan suomenkielinen varhaiskasvatus, esiopetus ja perusopetus jakaantuvat seitsemään yhteiseen alueeseen, jotka perustuvat pääosin kaupungin suurpiirijakoon kuitenkin siten, että itäinen ja Östersundomin suurpiiri muodostavat yhden alueen. Palveluverkkosuunnittelussa suomenkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen palveluja ja palvelutarvetta tarkastellaan ko. suurpiiritasolla yhdessä siten, että lapsen opinpolku varhaiskasvatuksesta perusopetukseen on sujuva ja että lähipäiväkoti- ja lähikouluperiaate toteutuvat mahdollisimman hyvin. Lisäksi suomenkielisen varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen muodostamalla yhteisillä alueilla tavoitellaan samanlaista palvelutarjontaa eri puolilla kaupunkia.

Palveluverkkosuunnittelussa palvelun järjestämisen ennakkoinnin ja riittävien palveluiden sekä niiden tarvitsemien tilojen näkökulmasta korostuu alueellisuus ja tarkasteltava alue. Osa palveluista on tarkoituksenmukaista järjestää keskitettyinä alueellisina suurpiiritasoisina palveluina esimerkiksi kielikylpy-, vuorohoitopalvelu tai jokin muu erityispalvelu.

Varhaiskasvatuksen suunnitteluun vaikuttaa myös perheiden valinnat esim. osallistumisen sekä kotihoidon ja yksityishoidon tuen osalta.

Nykytilanne varhaiskasvatukseen sijoittamisessa

Varhaiskasvatuspaikka pyritään osoittamaan HSL:n reittioppaan nopeimman kulkuyhteyden perusteella enintään puolen tunnin matkan päästä kotoa, jos se on mahdollista perheen toiveet, kuljettamismahdollisuudet ja lapsen tarpeet huomioon ottaen.

Vuorohoitto, varhaiskasvatus erityisryhmässä ja esimerkiksi kielikylpyä ovat suurpiiritasolla toteutuvia palveluja, jolloin etäisyys kotoa voi olla pidempi. Suuri osa perheistä hakee päiväkotipaikkaa omalta asuinalueelta.

eelta, mutta varhaiskasvatukseen voi myös halutessaan hakeutua eri puolille kaupunkia.

Eniten lapsia päiväkodeissa aloittaa alkusyksystä ja vuoden alussa. Alkusyksystä hoidon aloittavilla on mahdollista saada paikka lähipäiväkodista helpommin, kun osa lapsista siirtyy kouluun ja paikkoja vapautuu yhden ikäluokan verran. Vuodenvaihteessa lähipäiväkodissa ei ehkä ole vapaita paikkoja ja hoitopaikka järjestyy kauempaa. Pääosin perheet, jotka tuolloin jättävät siirtohakemuksen päiväkotiin lähemmäksi asuinalueitaan, saavat paikan lähipäiväkodista seuraavana syksynä.

Päiväkotitiloihin varautumisessa otetaan huomioon lasten määrän vaihtelu. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että tilat mitoitetaan kevään lapsimäärän mukaan. Tällä pyritään varmistamaan, että päiväkotitiloja on käytettävissä riittävästi vuoden aikana omalla asuinalueella, ja hoidon aloitusajankohdan vaikutus lähipäiväkotipaikan saamiseen vähenee.

Esiopetuksen oppilaaksiottoalueet

Esiopetuksessa olevista lapsista suurin osa tarvitsee myös täydentävää varhaiskasvatusta. Esiopetus tulee järjestää siten, että lapsen oikeus kokonaiseen päivään ja varhaiskasvatukseen toteutuu.

Helsingissä ensimmäisen luokan oppilaaksiottoalueita on yhteensä 76 kun taas esiopetusalueita on 41. Lähipalvelun suunnittelun ja järjestämisen näkökulmasta tarvitaan yhtenäiset varhaiskasvatuksen, esiopetuksen sekä perusopetuksen tilastolliset alueet, jolloin toimintaa voidaan suunnitella saman väestöpohjan ja palvelun käytön mukaisesti. Yhtenäiset aluejaot lähipalveluille helpottaisivat palvelutarpeen ennakointia ja muun muassa riittäviin tilaresursseihin varautumista ja kasvatuksen ja koulutuksen tilojen käytön joustavaa ja taloudellista suunnittelua.

Lähipäiväkotiperiaate

Varhaiskasvatuspalvelua tarvitsevan perheen ja lapsen näkökulmasta olennaista on palvelun saavutettavuus suhteessa omaan asuinpaikkaan, etäisyys kotoa. Varhaiskasvatuksessa palvelun järjestämisen onnistumista on tarkasteltava pienemmällä alueella, kuten esimerkiksi peruspiirin tasolla ja toisaalta kodin ja varhaiskasvatuspaikan välisen etäisyyteen toteutumisenä.

Lähipäiväkotiperiaatetta ei ole toistaiseksi määritelty tai päätetty.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielinen jaoston päätöksen (8.9.2020 § 34) mukaiset uudet varhaiskasvatuspaikan myöntämisen periaatteet tulevat voimaan 1.1.2021 alkaen. Niiden mukaan lapselle

myönnetään tarkoituksenmukainen paikka kotia lähellä olevaan varhaiskasvatuksen toimipaikkaan, huomioiden varhaiskasvatuksen toimipaikkojen paikkatilanne. Matkan arvioinnissa käytetään HSL:n reittioppaan mukaista lyhintä kävely tai julkisen liikenteen matkaa lapsen kotoa varhaiskasvatuksen toimipaikkaan. Lyhimmän matkan arvioinnissa huomioidaan perheen mahdollisten muiden lasten sijoittuminen muihin varhaiskasvatuksen toimipaikkoihin.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala rakentaa parhaillaan uutta asiointin tietojärjestelmää jonka avulla asiakas voi yhdestä paikasta, vuorovaikutteisesti, hakeutua ja ilmoittautua kasvatuksen ja koulutuksen palveluihin, huolehtia omista tiedoistaan, valita ja seurata opintoja ja olla vuorovaikutuksessa käyttämiin palveluihin ja niihin liittyviin ajankohtaisiin asioihin. Asiointin tietojärjestelmää rakennetaan palvelu kerrallaan ja ensimmäinen osio koskee varhaiskasvatukseen hakemista sekä paikan saamista. Pilottivaihe on aloitettu ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen osalta syksyllä 2020. Seurantatietoa hakemisen, paikan järjestämiseen ja paikan sijainnin toteutumisen suhteen tullaan uuden asiointin tietojärjestelmän kautta saamaan kehitystyön edetessä. Tiedon kautta haetaan lisää perusteita ja ymmärrystä siihen, miten lähipäiväkotiperiaate voidaan määrittää.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Satu Järvenkallas, varhaiskasvatusjohtaja, puhelin: 310 43368
satu.jarvenkallas(a)hel.fi
Carola Harju, yksikön päällikkö, puhelin: 310 42542
carola.harju(a)hel.fi

§ 722

Valtuutettu Matias Pajulan toivomusponsi selvittää mahdollisuutta toteuttaa osallistuvan budjetoinnin kautta valitsematta jääneitä hankkeita osana kaupungin perustoimintaa

HEL 2019-012435 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston hyväksymän toivomusponnen (Matias Pajula) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kirsi Verkka, kehittämispäällikkö, puhelin: 09 - 310 84026
kirsi.verkka(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hyväksyessään kokouksessaan 27.11.2019 vuoden 2020 talousarvion valtuusto hyväksyi toivomusponnen (Matias Pajula), jossa edellytetään, että kaupunki selvittää mahdollisuutta toteuttaa osallistuvan budjetoinnin kautta valitsematta jääneitä hankkeita osana kaupungin perustoimintaa.

Kaupunginhallitus päätti 13.11.2017 §1047 käynnistää kaupunkitasoisen osallistuvan budjetoinnin osana uutta osallisuus- ja vuorovaikutusmallia. Osallistuva budjetointi avaa kanavan koko kaupunkiyhteisölle ideoida, ehdottaa ja äänestää investoinneista ja käyttötalousmenoista alueellisesti. Osallistuvan budjetoinnin tavoitteena on vahvistaa kunta-

laisten vaikuttamismahdollisuuksia, edistää yhdenvertaisuutta sekä lisätä ymmärrystä kunnan toiminnasta.

Kaupunginvaltuusto päätti 13.6.2018 § 9 perustaa itsenäiseksi taseyksiköksi muodostettavan Osallisuusrahaston - Delaktighetsfonden. Osallisuusrahaston tarkoituksena on edistää yhdenvertaista kaupunkia luomalla taloudelliset edellytykset helsinkiläisten asukkaiden ja yhteisöjen esittämien hankkeiden ja projektien toteuttamiselle hallintosäännön 27 luvun 1 §:n mukaisesti. Kaupunginhallitus päätti 1.10.2019 §631 osallistuvan budjetoinnin ensimmäisen kierroksen toteutusperiaatteista vuosille 2018-2019.

Osallistuvan budjetoinnin ensimmäisellä kierroksella 2018-2019 oli jaettavissa 4,4 miljoonaa euroa kaupunkilaisten ideoimiin ja äänestämiin hankkeisiin. Ensimmäisellä kierroksella äänestettiin 297 suunnitelmaa. Toteutettavaksi toimialoille eteni 44 suunnitelmaa.

Äänestyksessä toteutukseen etenevät suunnitelmat ja määrärahat ja kautuivat toimialoittain seuraavasti: kaupunkiympäristön toimiala 29 suunnitelmaa (3 246 500 €), kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala 10 suunnitelmaa (599 000 €) sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimiala 5 suunnitelmaa (387 500€). Sosiaali- ja terveystoimialalle ei tullut yhtään suunnitelmaa toteutettavaksi. Suurin osa toteutettavista hankkeista valmistuu vuoden 2020 aikana.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää osallistuvan budjetoinnin äänestyksessä ehdotettuja hankkeita yhtenä hyvänä kaupunkilaisten toiveita ja tarpeita kuvaavana tietoineistona ja toteaa, että toimiala huomioi jatkossa myös OmaStadin äänestyksessä esitetyt hankkeet yhtenä kuntalaistiedon lähteenä. Ehdotuksia hyödynnetään toimialan palveluiden talouden ja toiminnan suunnittelussa muiden tietoineistojen rinnalla käyttötalouden, investointimäärärahojen ja strategiaohjelman puitteissa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei näe, että valitsematta jääneille hankkeille tulisi antaa ensisijaisuutta suhteessa muihin kanavien pitkin tulleisiin ehdotuksiin.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta viittaa lausunnossaan kuntatalouden tilanteeseen, joka on ollut jo pitkään haasteellinen, ja koronapandemian seurauksena kuntien rahoituspohja on merkittävästi heikentynyt. Kriisillä tulee olemaan merkittäviä ja pitkäkestoisia taloudellisia vaikutuksia. Tasapainon turvaamiseksi toimialan menoja ei ole mahdollista kasvat-
taa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa lausunnossa, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tehtävänä on toteuttaa sille määriteltyjä lakisääteisiä tehtäviä varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, toisella asteella sekä vapaassa sivistystyössä sekä toteuttaa Helsingin kau-

kaupungin strategisia linjauksia ja painopisteitä. Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, ettei kasvatuksen ja koulutuksen toimiala pysty tällä hetkellä lähteä toteuttamaan Helsingin osallistuvan budjetoinnin äänestyksessä valitsematta jääneitä ehdotuksia. Lautakunta näkee kuitenkin ehdotusten selvittämisen ja toteuttamisen tärkeänä ja kannustaa kaupunkia edistämään niiden toteuttamista.

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa lausunnossaan, että kaupunkiympäristön toimiala pyrkii huomioimaan äänestykseen edenneet, mutta toteutumatta jääneet OmaStadi-suunnitelmat osana normaalia toimintaansa toimivaltansa, käyttö- ja investointitalouden sekä suunnitteluprosessien ja -periaatteiden puitteissa. Valitsematta jääneitä, konkreettisia suunnitelmia pystytään parhaiten huomioimaan etenkin osana katu- ja puistosuunnitelmia. Toimialalla laadittavat verkosto- ja aluesuunnitelmat toimivat yhtenä hyvänä kanavana viedä OmaStadi-hankkeita osaksi normaalia suunnitteluprosessia ja talouden vuosikellon sykliä.

Sosiaali- ja terveystoimialan lausunnossa todetaan, että osallistuvan budjetoinnin kautta saadut kaupunkilaisten näkemykset, toiveet ja tarpeet toimivat yhtenä tärkeänä kuntalaistiedon lähteenä. Jatkossa niistä saatavaa tietoa on syytä huomioida toimialan tulevan vuoden käyttösuunnitelmassa. Erityisesti tulee kiinnittää huomiota sellaisiin suunnitelmiin, joissa huomioidaan heikoimmassa asemassa olevien kaupunkilaisten elämänlaadun parantaminen.

Kaupunginhallitus toteaa, että osallistuva budjetointi tuottaa kaupungille alue- ja toimialakohtaisesti tietoa ja palautetta kaupunkilaisten toiveista ja tarpeista, joita kaupungin tulee hyödyntää osana talouden ja toiminnan suunnittelua ja kehittämistä.

Asiasta on saatu kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan, kaupunkiympäristölautakunnan ja kasvatus- ja koulutuslautakunnan sekä sosiaali- ja terveystoimialan lausunnot. Vastaus on näiden lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kirsi Verkka, kehittämisspäällikkö, puhelin: 09 - 310 84026
kirsi.verkka(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 25.08.2020 § 113

HEL 2019-012435 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää OmaStadi osallistuvan budjetoinnin äänestyksessä ehdotettuja hankkeita yhtenä hyvänä kaupunkilaisten toiveita ja tarpeita kuvaavana tietoaineistona. Ehdotuksia hyödynnetään toimialan palveluiden talouden ja toiminnan suunnittelussa muiden tietoaineistojen rinnalla käyttötalouden, investointimäärärahojen ja strategiaohjelman puitteissa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei näe, että valitsematta jääneille hankkeille tulisi antaa ensisijaisuutta suhteessa muita kanavia tulleisiin ehdotuksiin.

Helsingin kaupungin OmaStadi-nimellä kulkeva osallistuva budjetointi mahdollistaa kuntalaisten osallistumisen ja suoran vaikuttamisen kaupungin palveluiden suunnitteluun ja päätöksentekoon. Helsingin kaupungin OmaStadia rahoittavasta osallisuusrahastosta rahoitettiin vuoden 2019–20 ensimmäisellä kierroksella 44 suunnitelmaa yhteensä 4,4 miljoonalla eurolla.

Hankkeiden toteutuksesta vastaavat kaupungin toimialat yhteistyössä kuntalaisten ja yhteisöjen kanssa. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala toteuttaa parhaillaan näistä kymmentä suunnitelmaa kaupunkilaisten palveluiksi. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla toteutettavien suunnitelmien yhteenlaskettu kustannus on noin 599 000 euroa. Lisäksi kaupunkiympäristön toimialan toteuttamista liikuntaa ja nuorisotyötä tukevista OmaStadi-hankkeista siirtynee osa kulttuurin ja vapaa-ajan toi-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

mialan ylläpidettäväksi. Hankkeiden valmistumista voi seurata sivuilla <https://omastadi.hel.fi/processes/osbu-2019/f/173/>

Kaupunginvaltuutettu Matias Pajula ehdottaa Helsingin kaupunkia toteuttamaan OmaStadissa ehdotettuja, mutta valitsematta jääneitä hankkeita osana palveluiden perustoimintaa ja näin rahoittamaan ideoita toimialojen rahoituksella.

Kulttuuri ja vapaa-ajan toimialan palveluratkaisut tehdään mahdollisimman laajan tietopohjan avulla painottamalla asukaslähtöisyyttä, vaikuttavuutta, saavutettavuutta ja yhdenvertaisuutta. OmaStadin avulla toimialan palvelut saavat uudenlaisen kuntalaisten toiveita ja tarpeita kuvaavan aineiston osaksi toiminnan tietopohjaista suunnittelua. Kaupunkilaisten palautteita kuullaan paljon myös kaupungin palautekanavan kautta. Palvelujen uudistamiseen syntyy myös paineita lainsäädännössä tapahtuvien muutosten ja kaupunkistrategian tuloksena. Toimiala hyödyntää myös palvelumuotoilun menetelmiä ja kyselyjä kuntalaisten tarpeiden ja toiveiden kartoittamiseksi. Lisäksi nuorten ideoita kerätään vuosittain nuorten osallistuvan budjetoinnin avulla ja nuorille on oma aloitekanava kaupungille. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala huomioi toiminnan ja talouden suunnittelussa jatkossa myös OmaStadin äänestyksessä esitetyt hanke-ehdotukset yhtenä poikkeuksellisen laaja-alaisena kuntalaistiedon lähteenä.

Käsittely

25.08.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Otto Meri: Muutetaan lausunnon viimeinen virke kuulumaan seuraavasti:

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala huomioi toiminnan ja talouden suunnittelussa jatkossa myös OmaStadin äänestyksessä esitetyt hanke-ehdotukset yhtenä poikkeuksellisen laaja-alaisena kuntalaistiedon lähteenä.

Kannattaja: Sami Muttilainen

Lautakunta hyväksyi Otto Meren vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Inari Penttilä, kehittämisasiantuntija, puhelin: 310 21606
[inari.penttila\(a\)hel.fi](mailto:inari.penttila(a)hel.fi)

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kaupunkiympäristölautakunta 11.08.2020 § 410

HEL 2019-012435 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta päätti todeta, että osallistavan budjetoinnin ensimmäisellä kierroksella avattiin 4,4 miljoonaa euroa asukkaiden päätettäväksi. Ideoista jalostui 44 suunnitelmaa kaupungin eri toimialoille toteutettavaksi. Kaupunkiympäristön toimialalle toteutettavaksi tuli 29 hanketta, joiden yhteenlaskettu budjetti on noin 3,6 miljoonaa euroa. OmaStadi-suunnitelmissa halutaan kehittää lähiympäristön palveluita aina onki- ja uimalaitureista kukkaketoihin. Suurin osa hankkeista valmistuu vuoden 2020 aikana. Hankkeiden valmistumista voi seurata sivuilla

<https://omastadi.hel.fi/processes/osbu-2019/f/173/>

Kaupunkiympäristön toimialalla suunnittelun yksi tärkeimmistä lähtökohdista on asukaslähtöisyys. Toimialalla kiinnitetään suurta huomiota asukkaiden tarpeisiin ja palautteisiin. Tiivistä vuorovaikutusta asukkaiden kanssa tehdään kaupunkiympäristön toimialan kaikissa palvelukonaisuuksissa, asemakaavoituksesta toteutussuunnitteluun.

Osallistuvan budjetoinnin hankkeet löytyvät visuaalisessa muodossa kartta.hel.fi -palvelusta. Tavoitteena on, että sinne kootaan jatkossakin kaikki OmaStadi-ideat ja -ehdotukset.

Syksyllä 2020 alkaa seuraava, osallistuvan budjetoinnin OmaStadi 2.0 kierros. Silloin avataan 8,8 miljoonaa euroa asukkaiden päätettäväksi. Kierros alkaa ideoinnilla, ja hankkeet jalkautuvat toimialoille toteutukseen keväällä 2022. Alkuvuodesta 2022 voi tutustua hankkeisiin jotka eivät menestyneet äänestyksessä.

Kaupunkiympäristön toimiala pyrkii huomioimaan äänestykseen edenneet, mutta toteutumatta jääneet OmaStadi-suunnitelmat osana normaalia toimintaansa toimivaltansa, käyttö- ja investointitalouden sekä suunnitteluprosessien ja -periaatteiden puitteissa. Valitsematta jääneitä, konkreettisia suunnitelmia pystytään parhaiten huomioimaan etenkin osana katu- ja puistosuunnitelmia.

Toimialalla laadittavat verkosto- ja aluesuunnitelmat toimivat yhtenä hyvänä kanavana viedä OmaStadi-hankkeita osaksi normaalia suunnitteluprosessia ja talouden vuosikellon sykliä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Nina Mouhu, aluesuunnittelija: 310 39838
nina.mouhu(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 16.06.2020 § 149

HEL 2019-012435 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon Matias Pajulan toivomusponnosta mahdollisuudesta toteuttaa osallistuvan budjetoinnin kautta valitsematta jääneitä hankkeita osana kaupungin perustoimintaa:

Helsingin kaupungin osallistuva budjetointi on suoran demokratian menetelmä. Nykyinen prosessi mahdollistaa asukkaiden suoran osallistuminen kaupungin kehittämiseen ja talouden suunnitteluun, sillä kaupunki on sitoutunut toteuttamaan äänestyksessä eniten ääniä saaneet kaupunkilaisten ideoimat ehdotukset pormestarin vahvistaman äänestystuloksen mukaisesti. Osallisuusrahastosta on kohdennettu valmisteluperiodeittain talousarvioissa määritelty summa kaupunginhallitukselle osallistuvan budjetoinnin toteutukseen.

Kustannusvaikutukset

Osallistuvan budjetoinnin äänestyksessä 2019 valitsematta jääneitä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle kohdistuvia hankkeita on 22 kappaletta ja niiden kustannukset ovat yhteensä 3 168 450 euroa.

Kuntatalouden tilanne on ollut jo pitkään haasteellinen, ja koronapandemian seurauksena kuntien rahoituspohja on merkittävästi heikentynyt. Kriisillä tulee olemaan merkittäviä ja pitkäkestoisia taloudellisia vaikutuksia. Tasapainon turvaamiseksi toimialan menoja ei ole mahdollista kasvattaa.

Koronakriisi tulee näkymään kuntien ja toimialan taloudessa useiden vuosien ajan ja se tulee aiheuttamaan mittavia ja myös pitkäaikaisia tulomenetyksiä ja menolisäyksiä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset eivät rajoittuisi ainoastaan hankekohtaisiin kustannuksiin, vaan hankkeiden toteutus aiheuttaisi myös hallinnollista työtä eri kasvatuksen ja koulutuksen toimialan palveluissa, joita ei ole sisällytetty hankkeiden kustannuksiin.

Johtopäätökset

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tehtävänä on toteuttaa sille määritellyjä lakisääteisiä tehtäviä varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, toisella asteella sekä vapaassa sivistystyössä sekä toteuttaa Helsingin kaupungin strategisia linjauksia ja painopisteitä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, ettei kasvatuksen ja koulutuksen toimiala pysty tällä hetkellä lähteä toteuttamaan Helsingin osallistuvan budjetoinnin äänestyksessä valitsematta jääneitä ehdotuksia. Lautakunta näkee kuitenkin ehdotusten selvittämisen ja toteuttamisen tärkeänä ja kannustaa kaupunkia edistämään niiden toteuttamista.

Käsittely

16.06.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Matias Pajula: Muutetaan kohta (8) muotoon:

"Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, ettei kasvatuksen ja koulutuksen toimiala pysty tällä hetkellä lähteä toteuttamaan Helsingin osallistuvan budjetoinnin äänestyksessä valitsematta jääneitä ehdotuksia. Lautakunta näkee kuitenkin ehdotusten selvittämisen ja toteuttamisen tärkeänä ja kannustaa kaupunkia edistämään niiden toteuttamista."

Kannattaja: Vesa Korkkula

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Matias Pajulan vastaehdotuksen yksimielisesti, ilman äänestystä.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Virve Vakiala, vuorovaikutusasiantuntija, puhelin: 310 86722
virve.vakiala(a)hel.fi

§ 723

Lausunto luonnoksesta Helsingin pelastustoimen alueen palvelutasopäätökseksi 2021–2024

HEL 2020-003643 T 09 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus antoi pelastuslautakunnalle luonnoksesta Helsingin pelastustoimen palvelutasopäätökseksi 2021–2024 seuraavan lausunnon:

Palvelutasopäätös palvelee Helsingin tarpeita ja onnettomuusuhkia. Palvelutasopäätöksen valmistelussa on otettu huomioon maan pääkaupungin erityiset tarpeet ja kaupungin toimintaa ohjaavat strategiat ja suunnitelmat. Pelastuslaitos sitoutuu palvelutasopäätöksessä omalta osaltaan kaupungin strategiaan. Pelastuslaitoksen toiminta-ajatuksena on parantaa turvallisuutta sekä vähentää onnettomuuksia ja niiden vaikutuksia ehkäisemällä onnettomuuksia ja toimimalla tehokkaasti onnettomuustilanteissa.

Onnettomuuksien ennalta ehkäisyn palveluiden tuottamiseen on lisätty resursseja. Edellisen palvelutasopäätöskauden päättyessä resursseja oli noin 40 henkilötyövuoden määrä. Uudella kaudella tavoite on nostettu 43 henkilötyövuoteen. Lisäksi onnettomuuksien ehkäisyn palveluiden tuottamiseen osallistuu myös muu pelastuslaitoksen henkilöstö oman työnsä rinnalla.

Pelastuslaitos on riskianalyysin perustella tunnistanut kasvavan kaupungin tarpeen kehittää asemaverkkoaan. Asemaverkon kehittämisen yhteydessä on käynnistetty kärkiyksikkö-pilotti Konalassa. Kärkiyksikkö-pilotilla pyritään nopeasti kehittämään palveluverkostoa ja parantamaan toimintavalmiutta. Toimintavalmiuden kehittäminen tarkoituksenmukaisesti ja kokonaisvaltaisesti on perusteltua. Palveluverkon kasvattaminen ottamalla käyttöön kärkiyksiköitä ja kevytasemia on hyvä lähtökohta.

Kaupunkirakenteen kehittyessä ja erityisesti vaativan kaupunkirakenteen kohteissa on tärkeää, että vaikutetaan rakentamisen suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä ylläpidetään ajantasaista tietoa näistä kohteista ja lisätään operatiivisen henkilöstön kohdeosaamista.

On hyvä, että pelastuslaitos sitoutuu toiminnassaan pyrkimään päästövähennyksiin ja varautumaan ilmastomuutoksen vaikutuksiin toimintaympäristössä.

Esittelijä

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö
- 2 Helsingin pelastustoimen alueen palvelutasopäätös 2021-2024 luonnos 2.9.2020
- 3 Uudenmaan pelastuslaitosten riskianalyysi
- 4 Helsingin kaupungin pelastuslaitoksen täydentävä riskianalyysi 2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Pelastuslautakunta

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Helsingin kaupungin pelastuslaitos pyytää Helsingin kaupungin lausuntoa Helsingin alueen pelastustoimen palvelutasopäätöksen luonnoksesta vuosille 2021–2024.

Pelastuslain (379/2011) 29 § mukaan alueen pelastustoimi päättää palvelutasosta kuntia kuultuaan. Pelastustoimen palvelutason tulee vastata paikallisia tarpeita ja onnettomuusuhkia. Päätöksessä on selvitettävä alueella esiintyvät uhat, arvioitava niistä aiheutuvat riskit, määriteltävä toiminnan tavoitteet ja käytettävät voimavarat sekä palvelut ja niiden taso. Palvelutasopäätökseen sisältyy myös suunnitelma palvelutason kehittamisestä. Palvelutasopäätös on voimassa määräajan. Se on toimitettava aluehallintovirastolle, joka voi palauttaa sen täydennettäväksi. Etelä-Suomen aluehallintoviraston lausunto palvelutasopäätöksen luonnoksesta on pyydetty myös valmisteluvaiheessa.

Helsingin kaupungin hallintosäännön 2 luvun 12 §:n mukaisesti pelastuslautakunta vastaa 4 luvun 6 §:n 3 momentissa tarkoitetun pelastuslaitoksen toimialan mukaisista tehtävistä sekä sille erikseen määräytyistä tehtävistä.

Helsingin pelastustoimen nykyinen palvelutasopäätös on voimassa 31.12.2020 asti. Pelastuslautakunta hyväksyy uuden palvelutasopäätöksen kaupunginhallituksen lausunnon saatuaan.

Palvelutasopäätöksen rakenne on yhdenmukainen Uudenmaan muiden pelastuslaitosten palvelutasopäätösten kanssa ja siinä kuvataan pelastuslaitoksen asiakkaan saamat keskeiset palvelut. Sisältöä ohjaavat pelastuslaki sekä sisäministeriön ohje palvelutasopäätöksen sisällöstä ja rakenteesta (17/2013) ja pelastustoimen toimintavalmiuden suunnitteluohje (21/2012). Palvelutasopäätös esitetään voimassa olevaksi 1.1.2021–31.12.2024.

Palvelutasopäätöksen valmistelu ja riskianalyysi

Palvelutasopäätös koskee Helsingin pelastuslaitoksen tuottamia palveluita vuosina 2021–2024. Palvelutasopäätös kattaa pelastuslain 27 §:ssä mainittujen pelastuslaitoksen lakisääteisten tehtävien lisäksi muut Helsingin pelastuslaitoksen tuottamat palvelut. Päätös ei koske ensihoitopalvelua. Ensihoidon palvelutaso on määritelty erillisessä palvelutasopäätöksessä.

Palvelutasosta päätettäessä on päivittäisen toiminnan lisäksi otettava huomioon toiminta poikkeusoloissa. Palvelutasopäätöksessä määritellään toiminnan tavoitteet, palveluiden tuottamiseen käytettävät voimavarat sekä palveluiden taso. Palvelutaso ja toiminnalle asetetut tavoitteet perustuvat toimintaympäristön riskianalyysiin, toiminnassa tunnistettuihin kehittämistarpeisiin sekä edellisen palvelutasopäätöksen seurantaan ja arvoihin

Palvelutasopäätös on valmisteltu noudattaen pelastuslakia ja sisäministeriön ohjeistusta. Palvelutasopäätös perustuu HIKLU-pelastuslaitosten (Helsingin, Itä-Uudenmaan, Keski-Uudenmaan ja Länsi-Uudenmaan pelastuslaitosten) yhteistyössä vuosina 2018–2020 valmistelemaan riskianalyysiin sekä siihen Helsingin osalta tehtyihin tarkennuksiin.

Palvelutasopäätöksen toimenpiteistä on keskusteltu Etelä-Suomen aluehallintoviraston kanssa. Toimenpiteillä pyritään vastaamaan myös aluehallintoviraston päätöksessä (ESAVI/14766/05.09.01/2019) esitettyihin huomioihin. Palvelutasopäätös on toimitettu valmisteluvaiheessa lausuttavaksi aluehallintovirastolle.

Palvelutasopäätös

Pelastuslaitos vastaa alueen pelastustoiminnasta, kiireellisestä ensihoitopalvelusta sekä onnettomuuksien ehkäisyn ja omatoimiseen varautumiseen liittyvästä valvonnasta, turvallisuusviestinnästä sekä muusta

ohjauksesta ja neuvonnasta. Lisäksi pelastuslaitos vastaa poikkeusolojen valmiussuunnittelusta sekä väestönsuojeluvalmiuden kehittämisestä, suunnittelusta ja väestönsuojeluun varautumisen koordinoinnista.

Pelastuslaitoksen ydinpalveluita ovat onnettomuuksien ehkäisy, pelastustoiminta, väestönsuojeluun varautuminen ja ensihoitopalvelu.

Onnettomuuksien ehkäisy

Pelastuslaitoksen lakisääteisiin tehtäviin kuuluu huolehtia alueellaan pelastustoimen valvontatehtävistä sekä pelastustoimelle kuuluvasta ohjauksesta eli pelastuslain veloitteiden toteutumisen edistämisestä, tukemisesta ja seuraamisesta. Lisäksi pelastuslaitoksen tulee huolehtia alueellaan neuvonnasta ja turvallisuusviestinnästä, jonka tavoitteena on onnettomuuksien ehkäiseminen ja varautuminen niiden torjuntaan sekä seurauksien rajoittaminen.

Näistä tehtävistä huolehditaan seuraavilla onnettomuuksien ehkäisyn palveluilla:

- Asumisen turvallisuuteen liittyvät palvelut
- Määräaikaiset palotarkastukset muihin kuin asuinrakennuksiin
- Kemikaalivalvonta
- Yleisötapahtumien ja tilapäismajoitusten valvonta
- Rakenteellisen paloturvallisuuden ohjaus ja neuvonta
- Pelastustoimen laitteisiin liittyvä valvonta ja ohjaus,
- Turvallisuusviestintä ja turvallisuuskoulutukset
- Tietopalvelut ja palontutkinta.

Onnettomuuksien ehkäisyn palveluiden tuottamiseen on edellisen palvelutasopäätöskauden päättyessä käytetty vuosittain noin 40 henkilötyövuoden resurssi. Tavoite on nostettu tälle kaudelle 43 henkilötyövuoden resurssiin. Lisäksi onnettomuuksien ehkäisyn palveluiden tuottamiseen osallistuu päätoimisen onnettomuuksien ehkäisyn henkilöstön lisäksi muu pelastuslaitoksen henkilöstö oman työnsä ohessa.

Asumisen turvallisuuteen liittyvät palvelut:

- Toteutetaan asuintalojen valvontaa onnettomuuksien ehkäisyn suunnitelman mukaisesti ja lisäten vuosittaista käsiteltyjen asuintalojen valvonnan itsearviointien määrää.

- Lisätään sopimuspalokuntien taloyhtiöille tekemää ohjausta ja neuvontaa.
- Käsitellään kaikki saapuvat paloriski-ilmoitukset ja toteutetaan kaikkiin riskinarvioin perusteella sitä vaativiin kohteisiin.
- Lisätään viestintää nuohoojien vikailmoitusvelvollisuudesta.

Määräaikaiset palotarkastukset muihin kuin asuinrakennuksiin:

- Määräaikaiset palotarkastukset tehdään onnettomuuksien ehkäisyn suunnitelmassa määritellyn valvontavälin mukaisesti. Keskimäärin tämä tarkoittaa noin 1100 määräaikaista palotarkastusta vuodessa.
- Osallistutaan aktiivisesti määräaikaisvalvonnan raportoinnin, tietojärjestelmien ja työkalujen toimialayhteiseen kehittämiseen.

Kemikaalivalvonta:

- Käsitellään kaikki kemikaalivalvonnan tehtäväksi tulevat toimenpiteet.
- Osallistutaan aktiivisesti viranomais- ja sidosryhmien yhteistyöhön.

Yleisötapahtumien ja tilapäismajoitusten valvonta:

- Arvioidaan lakisääteiset yleisötilaisuuksien pelastussuunnitelmat sekä käsitellään yleisötilaisuuksiin liittyvät ilmoitukset ja tehdään niistä tarvittavat päätökset.
- Tehdään palotarkastus pelastussuunnitelmavelvollisiin yleisötapahtumakohteisiin riskiperusteisesti ja tapahtuman henkilömäärään perustuen.
- Osallistutaan osana Helsingin kaupunkiorganisaatiota tapahtumien ja tapahtumapaikkojen kehittämiseen sekä niiden turvallisuuden varmistamiseen.
- Lisätään erityisesti kaupunkilaisista lähtöisin olevan tapahtumatoiminnan turvallisuutta edistävää turvallisuusviestintää ja ohjausta.

Poistumisturvallisuusselvitysten arviointi ja valvonta:

- Arvioidaan saapuvat poistumisturvallisuusselvitykset sekä niiden toteuttamissuunnitelmat ja päivitykset.
- Valvotaan, että poistumisturvallisuuden parantamiseksi annettuja määräyksiä noudatetaan niille annetussa määräajassa.

- Tarjotaan toiminnanharjoittajille poistumisturvallisuuteen liittyvää ohjausta ja neuvontaa sekä tukea poistumisturvallisuusharjoitusten järjestämisestä.

Rakenteellisen paloturvallisuuden ohjaus ja neuvonta:

- Rakenteellisen paloturvallisuuden ohjausta ja neuvontaa toteutetaan tiiviissä yhteistyössä kaupungin eri toimijoiden, kaavoittajien, liikennesuunnittelun, rakennusvalvonnan ja muiden viranomaisten kanssa.

- Edistetään yhteistyötä ja tiedonkulkua pelastuslaitoksen ja kaupungin toimijoiden välillä erityisesti mittaviin rakennus- ja liikennehankkeisiin liittyen.

- Edistetään sähköisen asioinnin mahdollisuuksia rakennusvalvonnan kanssa.

Pelastustoimen laitteet:

- Pidetään ajan tasalla paloilmoitinkohteiden kohdekortit ja avainsäiliösopimukset.

- Tehostetaan viestintää erheellisten paloilmoitusten määrän vähentämiseksi. Lisätään viivelaitteiden käyttöä kohteissa, joissa on automaattinen paloilmoitinlaitteisto.

Turvallisuusviestintä ja -neuvonta

- Toteutetaan turvallisuusviestintää yleisövierailujen, mediaviestinnän, kampanjoiden, tapahtumien, palomuseon ja sosiaalisen median kautta sekä kaikessa asiakasrajapinnassa tapahtuvassa toiminnassa onnettomuuksien ehkäisyn suunnitelman mukaisesti.

Turvallisuuskoulutukset:

- Toteutetaan turvallisuuskoulutukset vuosittain laaditun onnettomuuksien ehkäisyn suunnitelman mukaisesti.

- Lisätään sopimuspalokuntien kouluttamista, jotta niiden resurssit voidaan hyödyntää entistä paremmin myös turvallisuuskoulutuksessa.

- Huolehditaan turvallisuuskoulutuksen keskeisistä asiakaskumppanuuksista ja kumppanuuksille asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta.

- Koulutetaan kaikki halukkaat yläkoulut NouHätä-kampanjassa. Helsingissä on yläkouluja noin 80.

- Tarjotaan kaikille halukkaille nelosluokkalaisille mahdollisuus asemavierailuun (noin 150 vierailua vuosittain).

Tietopalvelut ja palontutkinta:

- Arvioidaan systemaattisesti onnettomuusuhkien sekä onnettomuuksien määrän ja syiden kehitystä.
- Tuotetaan tietoa toiminnan suunnittelun ja päätöksenteon tueksi.
- Tutkitaan kaikki tutkintakynnyksen ylittävät palot ja onnettomuudet ja seurataan onnettomuusraporteja.
- Tehostetaan viestintää palon- ja onnettomuustutkinnan tuloksista. Laaditaan vuosittain kooste palon- ja onnettomuustutkinnassa tehdyistä havainnoista.
- Osallistutaan aktiivisesti kansalliseen tutkimustoiminnan ja riskianalyysin kehittämistyöhön sekä Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston palon- ja onnettomuustutkinnan asiantuntijaverkoston toimintaan ja sopivilta osin teematutkintoihin.

Pelastustoiminta

Pelastuslaitoksen tulee huolehtia alueellaan pelastustoimintaan kuuluvista tehtävistä sekä väestön varoittamisesta vaara- ja onnettomuustilanteissa. Pelastustoimintaan kuuluu hälytysten vastaanottaminen, väestön varoittaminen, uhkaavan onnettomuuden torjuminen, onnettomuuden uhrien ja vaarassa olevien ihmisten, ympäristön ja omaisuuden suojaaminen ja pelastaminen, tulipalojen sammuttaminen ja vahinkojen rajoittaminen sekä edellä mainittuihin tehtäviin liittyvät johtamis-, viestintä-, huolto- ja muut tukitoimet.

Pelastustoiminnan toimintavalmiudella tarkoitetaan pelastuslaitoksen kykyä vastata hälytystehtäviin eli sen kykyä suoriutua edellä mainituista tehtävistä.

Pelastustoiminnan toimintavalmius

Pelastustoiminnan henkilöresurssit ja muodostelmat:

- Palvelutasopäätöskauden alkaessa pelastustoiminnan suorituskyky henkilöresurssin osalta on jatkuvassa valmiudessa noin 50 pelastajaa, 20 minuutissa noin 90 pelastajaa ja 30 minuutissa noin 140 pelastajaa ja kahden tunnin jälkeen yli 200 pelastajaa.
- Lisätään jatkuvassa valmiudessa olevan operatiivisen henkilöstön määrää noin 10 hengellä.
- Vuorokoulutukset, täydennyskoulutukset ja muut koulutussuunnitelmaan kirjatut koulutukset järjestetään ja niihin osallistutaan suunnitelmien mukaisesti.

- Pelastajien fyysinen toimintakyky ja terveydentila tarkastetaan kansallisten sekä pelastuslaitoksen tarkentavien ohjeistusten mukaisesti.

Kalusto ja asemaverkko

- Valmiudessa tai välittömästi toimintakuntoisena pelastustoimintaan käyttöön otettavissa on kalustoa taulukon 2 mukaisesti.
- Uusitaan kalusto elinkaaritavoitteiden mukaisesti ja reagoidaan laatu-poikkeamiin.

Varaudutaan kärkiyksikköpilotista saatujen kokemusten perusteella investoimaan yhdestä kahteen uuteen kärkiyksikköön.

- Aloitetaan Konalan ja Kontulan pelastusasemien hankevalmistelu ja rakentaminen.

Pelastustoiminnan johtaminen ja tilannekeskustoiminta:

- Pelastustoiminnan johtamisvalmiudessa on jatkuvasti kaksi päällystöviranhaltijaa P 30 ja P 32.
- Kalustetaan uusiin johtoautoihin paremmat työskentelytilat ja työkalut tilannekuvan ylläpitämiseksi.
- Johtovastuussa olevan henkilöstön osaaminen pidetään nykyisellä tasolla. Palvelutasopäätöskauden alkaessa käytössä on suunnitelma yleisjohtajien ja kenttäjohtajien osaamishallintaan, jossa on määritelty esimerkiksi koulutusyhtymät.
- Varaudutaan uuden kenttäjohtajajärjestelmän käyttöönottoon.
- Suunnitellaan Helsinkiin sijoittuvaa Uudenmaan johtokeskusta ja varaudutaan sen käyttöönottoon.

Pelastustoiminnan toimintavalmiusaika:

- Ensimmäinen kohteeseen saapuva yksikkö saavuttaa koko Helsingin alueella kiireellisistä tehtävistä vähintään puolet kuudessa minuutissa. Riskiluokan I alueilla kiireellisistä tehtävistä vähintään puolet saavutetaan kuudessa minuutissa ja riskiluokan II alueilla kahdeksassa minuutissa.
- Pelastustoiminnan toimintavalmiusaika on koko Helsingin alueella kiireellisissä tehtävissä puolesta 11 minuuttia. Riskiluokan I alueilla kiireellisissä tehtävissä vähintään 11 minuuttia ja riskiluokan II alueilla 12 minuuttia.

- Pelastusjoukkue saavuttaa koko Helsingin alueella kiireellisistä joukkuelähdön tehtävistä vähintään puolet kymmenessä minuutissa. Riskiluokan I alueilla kiireellisistä tehtävistä vähintään puolet saavutetaan joukkuelähdöllä kymmenessä minuutissa ja riskiluokan II alueilla 15 minuutissa. □

- Pelastustoimen toimintavalmiuden suunnitteluohjeen mukaiset toimintavalmiuden ruutukohtaiset tavoiteajat ensimmäiselle yksikölle, pelastustoiminnalle ja pelastusjoukkueelle toteutuvat 50 % kiireellisistä tehtävistä.

- Parannetaan ruutukohtaisissa tavoitettavuuksissa esiintyviä ongelmia ensimmäisen yksikön toimintavalmiusajan osalta Konalan ja Kontulan alueilla esiintyvissä kiireellisissä tehtävissä.

Yhteistoiminta pelastustoiminnassa:

- Toteutetaan yhteistoimintaa HIKLU-pelastuslaitosten kanssa nykyisessä muodossaan.

- Osallistutaan aktiivisesti Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston toimintaan ja pelastustoiminnan yhteiseen kehittämiseen. □

- Toteutetaan viranomaisyhteistyötä pelastuslain sekä pelastuslaitoksen ja muiden viranomaisten välisten erillissopimusten mukaisesti.

- Päivitetään pelastuslaitoksen pelastuspalvelusuunnitelmaa vastaava uusi yhteistyösuunnitelma, joka antaa perusteet pelastustoimintaan osallistumisen suunnitelmille kaupunkiorganisaatiossa.

- Osallistutaan aktiivisesti kansainvälisiin pelastustoiminnan kehityshankkeisiin

Toimintavalmiuden erityispiirteet

Sammutustoiminta:

- Säilytetään savusukellusvalmius nykyisellä tasollaan. Noudatetaan Sisäministeriön pelastussukellusohjetta savusukeltajien kelpoisuudesta.

- Järjestetään savusukellusharjoituksia viranomaisyhteistyökumppaneille.

- Seurataan aktiivisesti toimintaympäristön kehittymistä ja riskitekijöitä ja kehitetään tietojen pohjalta rakennuspalotilanteiden toimintamalleja.

-Päivitetään ajan tasalle sammutusvesisuunnitelma, sammutusvesistra-
tegia ja investointisuunnitelma kiinnittäen erityistä huomiota myös
sammutusvesien talteenottoon.

-Päivitetään pelastuslaitoksen ja HSY:n välinen sammutusvesisopimus.

Vaativa kaupunkirakentaminen:

- Ylläpidetään tilannekeskuksessa ajantasaista tietoa vaativan kaupun-
kirakentamisen kohteista.

- Lisätään operatiivisen henkilöstön kohdeosaamista. □

- Pelastustoiminta vaativissa rakennuskohteissa perustuu kohteiden
kanssa tehtävään yhteistyöhön rutiininomaisesti.

- Parannetaan tiedon kulkua pelastustoiminnan ja onnettomuuksien
ehkäisyn asiantuntijoiden välillä. Huolehditaan, että pelastustoiminnan
edellytykset tulevat huomioitua neuvontaryhmän antamissa lausun-
noissa.

Vesipelastustoiminta:

- Ylläpidetään jatkuva pintapelastusvalmius kaikissa pelastusyksiköissä
ja jatkuva vesisukellusvalmius (1 taso) yhdellä pelastusasemalla.

- Huolehditaan riittävästä osaamisenhallinnasta ja harjoitellaan pintape-
lastusta Pelastussukellusohjeen mukaisesti.

- Osallistutaan kansalliseen vesipelastustoiminnan kehittämiseen ja sii-
hen liittyvään yhteistyöhön

Korkealta ja syvältä pelastaminen:

- Koulutetaan PVT I ja PVT II -tasoinen henkilöstö vuosittain. Varmiste-
taan ja vakiinnutetaan PVT -kouluttajien tarpeellinen määrä ja koulute-
taan kouluttajia lisää tarvittaessa huomioiden ennakoivasti poistuma.

- Otetaan käyttöön PVT II -tasolle näyttökoe, josta selviää nopeasti pe-
lastajan PVT-työskentelyn kehitystä vaativat osa-alueet. Selvitetään
mahdollisuuksia hyödyntää näyttökoetta myös PVT I -tasolla.

- Tarkastetaan varusteet ja kalusto vuosittain.

- Seurataan välineiden ja taktiikoiden kehitystä ja jalkautetaan uudet
tiedot henkilöstön koulutukseen ja varustukseen.

- Laaditaan HIKLU-pelastuslaitosten yhteistyössä yhteinen PVT-ohje.

Tieliikenneonnettomuudet:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

- Päivitetään tieliikennepelastamiseen liittyvät pelastusvälinesarjat.
- Seurataan aktiivisesti tieliikenneonnettomuuksien riskikuvien kehittymistä, erityisesti vaihtoehtoisia polttoaineita käyttävien ajoneuvojen osalta, ja tuodaan oleelliset tiedot koulutussisältöihin.
- Jatketaan aktiivista HIKLU-pelastuslaitosten yhteistyötä tieliikenneonnettomuuksiin varautumisessa.

Raideliikenneonnettomuudet:

- Järjestetään koulutussuunnitelman mukaisesti vuosittain VR:n maadoituslupien ylläpitokoulutukset miehistölle ja alipäällystölle ja huolehditaan, että operatiivisella henkilöstöllä on riittävä määrä voimassaolevia maadoituslupia.
- Selkeytetään kokonaiskuvaa raideliikenneonnettomuuksiin liittyvän varautumisen yhteistyökumppaneiden vastuista ja yhteyshenkilöistä.

Ilmaliikenneonnettomuudet:

- Huolehditaan ilmaliikenneonnettomuuksissa tapahtuvan pelastustoiminnan ohjeistusten ja toimintamallien jalkautumisesta operatiiviselle henkilöstölle.
- Osallistutaan Helsinki-Vantaan lentoaseman suuronnettomuusharjoituksiin.

Merellinen toiminta ja öljyntorjunta:

- Ylläpidetään nykyinen toimintavalmius Helsingin saaristossa.
- Päivitetään ja otetaan käyttöön uusi öljyntorjuntasuunnitelma sekä vesistötoimintaohje.
- Toteutetaan operatiiviselle henkilöstölle säännöllistä koulutusta ja harjoittelua. Operatiivisen päällystön koulutuksessa keskitytään erityisesti laajamittaisen öljyntorjuntaoperaation johtamiseen.
- Koulutetaan kaupungin kumppanuuksia ja muita yhteistyökumppaneita.
- Lisätään yhteisiä harjoituksia ja yhteistoimintaa Rajavartiolaitoksen kanssa.
- Lisätään HIKLU-pelastuslaitosten välistä yhteistyötä, erityisesti kaluston ja toimintamallien osalta.

- Pidetään ajan tasalla öljyntorjuntakaluston päivitystarve ja jatketaan öljyntorjuntajärjestelmän täydentämistä.

MIRG (Maritime Incident Response Group) :

- Ylläpidetään kansallisen sopimuksen määrittelemä palvelutuotannon taso Helsingin osalta. Huolehditaan, että ryhmän toimintaan on koulutettu riittävä määrä henkilöstöä ja heidän täydennyskoulutuksensa on toteutettu koulutussuunnitelman mukaisesti.

- Tiivistetään entisestään yhteistyötä Rajavartiolaitoksen kanssa ja edistetään mahdollisuuksia yhteisten harjoitusten lisäämiseen.

Vaarallisten aineiden onnettomuudet ja CBRNE-uhkat:

- Koulutetaan operatiivista henkilöstöä liittyen vaarallisten aineiden onnettomuuksiin ja CBRNEuhkiin (erityisesti operatiivinen päällystö ja tilannekeskusoperaattorit).

- Päivitetään vaarallisten aineiden onnettomuuksissa tarvittavaa kalustoa.

- Jatketaan aktiivista viranomaisyhteistyötä ja verkostoitumista ja koulutetaan yhteistyöviranomaisia heidän tarpeidensa mukaan.

Luonnononnettomuudet ja poikkeukselliset sääilmiöt:

- Päivitetään luonnononnettomuuksiin ja poikkeuksellisiin sääilmiöihin liittyvät ohjeistukset. Erityisesti päivitetään tulvantorjuntaan liittyvä kalusto, resurssit ja taktiikat.

- Lisätään edelleen verkostoitumista luonnononnettomuuksiin ja poikkeuksellisiin sääolosuhteisiin erikoistuneiden asiantuntijoiden kanssa kaupunkiorganisaatiossa sekä sen ulkopuolella.

Vahingontorjunta ja rauniopelastus

- Ylläpidetään toimintavalmius erilaisissa rauniopelastamista ja raskasta pelastuskalustoa vaativissa tehtävissä.

- Ylläpidetään henkilöstön osaamista vahingontorjunta- ja rauniopelastuskaluston käytössä koulutussuunnitelman mukaisesti.

Eläinpelastus:

- Huolehditaan lakisääteisestä tehtävästä ylläpitää valmiutta virka-apuun eläinlääkintäviranomaiselle.

- Tuodaan ajan tasalle öljyyntyneiden eläinten pelastussuunnitelma ja tuetaan siihen liittyvää vapaaehtoisten kouluttamista.

- Kehitetään eläinpelastukseen liittyvää viestintää kaupunkilaisille, jotta saadaan vähennettyä eläinpelastuspuhelimeen tulevien soittoja, jotka eivät vaadi pelastuslaitoksen toimenpiteitä

Väestönsuojeluun varautuminen

Pelastuslaitos vastaa kaupungin poikkeusoloihin varautumisessa väestönsuojelun suunnittelusta ja koordinoinnista. Pelastuslaitos ylläpitää kokonaiskuvaa väestönsuojelun suunnittelusta ja koordinoinnista.

Varautuminen väestönsuojeluun:

- Väestönsuojeluun varautumisen suunnitteluun kohdennetaan Helsingin kaupungin pelastuslaitoksella 4-5 henkilötyövuoden resurssi.
- Päivitetään vuosittain Helsingin suojelusuunnitelma ja tarpeen mukaan muut strategiset suunnitelmat vastaamaan toimintaympäristössä tapahtuneita muutoksia.
- Kalliosuojahenkilöstöä sijoitetaan ja koulutetaan Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen kanssa tehdyn yhteistyösopimuksen mukaisesti.
- Kehitetään poikkeusolojen riskianalyysityötä valtakunnallisen yhtenäisen prosessin mukaiseksi yhteistyössä puolustusvoimien kanssa.
- Toteutetaan kiinteän ulkohälytinjärjestelmän nykytilan ja tarpeiden arviointi ja tehdään tarvittavat päivitykset järjestelmään.
- Käynnistetään kaupunkiyhteisen varautumisen henkilötietojärjestelmän hankinnan suunnittelu ja toteutus.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö
- 2 Helsingin pelastustoimen alueen palvelutasopäätös 2021-2024 luonnos 2.9.2020
- 3 Uudenmaan pelastuslaitosten riskianalyysi
- 4 Helsingin kaupungin pelastuslaitoksen täydentävä riskianalyysi 2020

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

02.11.2020

Asia/24

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Pelastuslautakunta

Otteen liitteet
Esitysteksti

§ 724

Alueen varaaminen Eteläsatamasta laatu- ja konseptikilpailua varten (Kaartinkaupunki, Ullanlinna, Kaivopuisto)

HEL 2020-007033 T 10 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian viikoksi pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Varausalue
- 2 Maankäytön kehittämissuunnitelmat
- 3 Kilpailun ja kilpailuohjelman valmistelun lähtökohdat

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus varaa Eteläsatamasta alueen laatu- ja konseptikilpailua varten seuraavin ehdoin:

- Kilpailualue määräytyy liitekartan 1 mukaisesti.
- Alueen pinta-ala on noin 6,7 hehtaaria.
- Kilpailualue on määritetty ohjeellisesti ja alueen laajuus tarkentuu tulevassa kilpailuohjelmassa sekä asemakaavoituksessa.
- Kilpailun yhteydessä voidaan tutkia myös kauppahallin ja sen alueen kehittämistä.
- Kilpailun ja kilpailuohjelman valmistelun muut lähtökohdat ovat liitteessä 3.
- Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyy kilpailuohjelman sekä tarkennetut maankäytön kehittämissuunnitelmat.
- Varaus on voimassa 31.12.2022 saakka.

Esittelijän perustelut

Taustaa

Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 tavoitteena on kehittää Olympiaterминаalilta Kauppatorille ulottuvaa rantavyöhykettä siten, että alueesta muodostuu keskustan elinvoimaisuutta tukeva toiminnallinen kokonaisuus. Kaupungin merellisen strategian mukaan ranta-alueet ovat kaikkien käytössä oleva yhtenäinen kokonaisuus. Kaupungin tavoitteena on muuttaa tällä hetkellä pääasiassa sataman terminaalitoimintoihin ja pysäköintiin käytettävä alue julkiseksi ja viihtyisäksi käveltäväksi kaupunkitilaksi, joka yhdistää Kauppatorin ja Kaivopuiston sekä mahdollistaa pääsyn meren ääreen.

Vanhalta kauppahallilta Olympiaterминаalille ulottuva alue kuuluu niin valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön kuin merellisen Helsingin kansallismaisemaan. Paikan ainutlaatuisen luonteen vuoksi parhaan suunnitteluratkaisun löytämiseksi on tarkoituksenmukaista järjestää kaksivaiheinen laatu- ja konseptikilpailu. Kilpailu käsittää myös arkkitehtuuri- ja designmuseolle suunnitellun alueen, jolla pyritään muun ohella valmistamaan museon liittyminen luontevaksi osaksi alueen korkeatasoista kokonaisuutta.

Laatu- ja konseptikilpailu

Laatu- ja konseptikilpailun keskeisenä tavoitteena on tuottaa kaupungin maankäytöllisiä ja kaupunkikuvallisia sekä muita tavoitteita toteuttava, laadullisesti ja toiminnallisesti erittäin korkeatasoinen maankäytön kokonaissuunnitelma, joka toimii alueen tulevan kehittämisen, asemakaavoituksen sekä toteutuksen pohjana. Tavoitteena on, että kilpailu vietään läpi vuosien 2021–2022 aikana.

Kilpailussa alueelle on mahdollista esittää kulttuuri-, palvelu- liike- ja muuta toimitilarakentamista, kuten esimerkiksi hotelli. Lisäksi alueelle on varattava tilaa kansainvälistä huipputasoa edustavan arkkitehtuuri- ja designmuseokokonaisuuden toteuttamiselle. Asumista alueelle ei sallita. Kilpailussa on tarkoitus ideoida myös Vanhan kauppahallin merenpuoleista edustaa (Lyypekinlaituri) sekä kilpailualueen eteläosassa Laivasillankadun ja Armi Ratian puiston välistä puistoaluetta. Kilpailun yhteydessä voidaan tutkia myös kauppahallin ja sen alueen kehittämistä. Kilpailu voi käsittää myös arkkitehtuuri- ja designmuseon toteuttamisen, jolloin kilpailun voittaja toimii museorakennuksen toteuttajana ja investorina.

Kilpailualueen tulevan kehittämisen maankäytölliset sekä alueen kehittämisen kannalta keskeiset, tällä hetkellä tiedossa olevat, tekniset ja laadulliset reunaehdot sekä tavoitteet on määritetty liitteenä 2 olevassa

maankäytön kehittämissuunnitelmissa. Näitä tarkennetaan ja täydennetään kilpailuohjelman laadinnan yhteydessä tehtävien jatkoselvitysten perusteella. Keskeisiä tarkennettavia ja selvitettäviä asioita ovat muun muassa mahdollinen uusi arkkitehtuuri- ja designmuseo ja sen toteutuskonsepti sekä Helsingin Sataman toimintojen tulevaisuus kilpailualueella. Arkkitehtuuri- ja designmuseon osalta jatkoselvitykset tehdään tiiviissä yhteistyössä valtion kanssa ja satamatoimintojen osalta Helsingin Sataman kanssa. Mainituilla tekijöillä on merkittävä vaikutus kilpailun valmisteluun ja alueen tulevan maankäytön suunnitteluun.

Kilpailu on kaksivaiheinen ja se suunnataan ammattimaisille rakennus- ja kiinteistöalan toimijoille tai näiden muodostamille konsortioille. Voittajaksi esitettävällä toimijalla tulee olla riittävä osaaminen sekä tekniset ja taloudelliset resurssit erittäin korkeatasoisen ja vaativan hankkeen toteuttamiseksi voittaneen ehdotuksen ja sen pohjalta laadittujen suunnitelmien mukaisesti. Alueen erityispiirteistä johtuen kilpailun aikana kiinnitetään erityistä huomiota muun ohella asukasvuorovaikutukseen ja tästä syystä kilpailuehdotukset asetetaan kilpailun molemmissa vaiheissa julkisesti nähtäväksi ja kommentoitavaksi. Korkeatasoisten kaupunkikuvallisten tavoitteiden täyttymiseksi kaupungille varataan mahdollisuus edellyttää, että jokaisen tontin osalta järjestetään myöhemmin erillinen arkkitehtuurikilpailu ennen lopullisia tontinluovutuksia. Erillinen arkkitehtuurikilpailu tulee joka tapauksessa järjestää arkkitehtuuri- ja designmuseon tontin osalta riippumatta sen tulevasta toteutuskonseptista.

Kilpailun arviointi suoritetaan esitettyjen suunnitelmien laatuun perustuen. Varausehtojen mukaisesti arvioinnissa kiinnitetään erityistä huomiota suunnitelmien kaupunkikuvalliseen laatuun, konseptin toimivuuteen ja toteutuskelpoisuuteen, kävely-ympäristön ja kaupunkitilan laatuun sekä Hiilineutraali Helsinki 2035-toimenpideohjelman toteutumista edistäviin ratkaisuihin. Kaupungille tulevaa taloudellista hyötyä voidaan käyttää arviointikriteerinä, jos ehdotukset ovat laadullisesta tasaveroisia. Mikäli arkkitehtuuri- ja designmuseon rakennuksen toteutuskonsepti määräytyy siten, että laatu- ja konseptikilpailun voittaja toimii myös museon toteuttajana ja investorina, otetaan kilpailuohjelmaan myös tätä koskevat arviointikriteerit.

Kilpailun ratkettua kaupunki tekee päätöksen kehittämisvarauksesta kilpailun voittajalle. Tavoitteena on, että kehittämisvarausesitys olisi päätöksenteossa vuoden 2022 aikana. Kehittämisvarauksen aikana tehdään tarvittavia teknisiä ja muita lisäselvityksiä. Lisäksi aloitetaan alueen kaavoitus. Kehittämisvarauksen aikana neuvotellaan, päätetään ja tehdään tarvittavat alueen toteutusta ja tulevaa tontinluovutusta koskevat sopimukset ja toteutukseen tähtäävä tontinvaraus. Kilpailun voittaneen yrityksen tai yritysten muodostaman konsortion toteutusvastuul-

le tuleva alue määritellään myöhemmin toteutukseen tähtäävässä tontinvarauspäätöksessä ja edellä mainituissa sopimuksissa.

Arkkitehtuuri- ja designmuseohanke

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja Helsingin kaupunki päättivät asettaa ajalle 8.10.2018 –28.2.2019 valmisteluhankkeen edistämään uuden kansainvälistä huipputasoa edustavan arkkitehtuuri- ja designmuseon toteuttamista Helsinkiin. Valmisteluhankkeessa laadittiin konseptisuunnitelma uudesta arkkitehtuuri- ja designmuseosta. Konseptisuunnitelmaehdotus valmistui 28.3.2019, jossa museorakennus esitettiin toteutettavaksi Eteläsataman alueelle osana alueen laajempaa kokonaisuuskäyttämistä.

Suomen hallitus on sitoutunut osallistumaan uuden perustettavan arkkitehtuuri- ja designmuseon säätiön pääomittamiseen 60 miljoonalla eurolla lisätalousarviossaan 2.6.2020. Päätös kaupungin konkreettisesta osallistumisesta hankkeeseen tehdään erikseen, alustavan arvion mukaan vuoden 2021 aikana. Laatu- ja konseptikilpailu käsittää myös arkkitehtuuri- ja designmuseolle suunnitellun alueen, jolla pyritään muun ohella valmistamaan museon liittyminen luontevaksi osaksi alueen korkeatasoista kokonaisuutta.

Varausalue

Varausalue ulottuu Kolera-altaalta Laivasillankadun ja Armi Ratian puiston väliselle puistoalueelle. Varausalueen koko on noin 6,7 hehtaaria. Helsingin yleiskaavassa 2016 alue on liike- ja palvelukeskusta-alueita C1 sekä satama-alueita ja kantakaupunkialueita C2, jota kehitetään toiminnallisesti sekoittuneena keskustana. Kaupunki omistaa varausalueen maa- ja vesialueet. Alue on pääosin Helsingin Sataman hallinnassa. Helsingin Sataman vuokrasopimukset tulee päättää ennen tulevien tonttien luovuttamista.

Kilpailun jälkeen kaavoitettavat tontit tullaan luovuttamaan kaupunginhallituksen 1.4.2019 § 220 hyväksymien tontinluovutusta koskevien linjausten mukaisesti. Luovutusmuodosta ja -ehdoista päätetään myöhemmin erikseen.

Toimivalta

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:m 2 momentin 2 kohdan mukaan kaupunginhallituksen toimivallassa on päättää kaupungin maa- ja vesialueiden varaamisesta rakentamiseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Varausalue
- 2 Maankäytön kehittämislinjaukset
- 3 Kilpailun ja kilpailuohjelman valmistelun lähtökohdat

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 08.09.2020 § 468

HEL 2020-007033 T 10 01 01 00

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle alueen vaaramista Eteläsatamasta konsepti- ja suunnittelukilpailua varten seuraavin ehdoin:

- Kilpailualue määräytyy liitekartan 1 mukaisesti. Alueen pinta-ala on noin 6,7 hehtaaria. Kilpailualue on määritetty ohjeellisesti ja alueen laajuus tarkentuu tulevassa kilpailuohjelmassa sekä asemakaavoituksessa. Kilpailun yhteydessä voidaan tutkia myös kauppahallin ja sen alueen kehittämistä.
- Kilpailun ja kilpailuohjelman valmistelun muut lähtökohdat:
 - Kilpailualueen tulevan kehittämisen maankäytölliset, alueen kehittämisen kannalta keskeiset tekniset ja laadulliset reunaehdot sekä tavoitteet määritetään liitteenä 2 olevien alustavien maankäytön kehittämislinjausten pohjalta.
 - Kilpailu suunnataan rakennus- ja kiinteistöalan toimijoille tai näiden muodostamille konsortioille, joilla on tekniset, taloudelliset- sekä muut edellytykset erittäin vaativan ja laadukkaan rakentamiskokonaisuuden toteuttamiseksi asetetussa määräajassa
 - Kilpailu voi käsittää myös arkkitehtuuri- ja designmuseon toteuttamisen, jolloin kilpailun voittaja toimii museorakennuksen toteuttajana ja investorina.

- Kilpailu on kaksivaiheinen. Kilpailuehdotukset asetetaan julkisesti nähtäville molemmissa arviointivaiheissa.
- Kilpailu ratkaistaan laadullisin perustein. Kilpailun laadullisessa arvioinnissa kiinnitetään erityistä huomiota ainakin seuraaviin tekijöihin: (1) suunnitelmien kaupunkikuvallinen ja maisemallinen laatu sekä vaikutukset Eteläsataman merelliseen julkisivuun ja Helsingin silhuettiin, (2) paikan merkityksen ja ympäristön arvojen huomioon ottaminen, suhde olemassa olevaan ympäristöön, (3) konseptin toimivuus ja toteutuskelpoisuus, (4) kävely-ympäristön ja kaupunkitilan laatu, vetovoimaisen ympäristön syntyminen, (5) liitteenä 2 olevien alustavien maankäytön kehittämislinjausten pohjalta laadittavien maankäytön tavoitteiden sekä (6) Hiilineutraali Helsinki 2035 – ohjelman toteutuminen. Ehdotuksesta kaupungille koituvat taloudellinen hyöty voidaan ottaa arvioinnissa huomioon, jos kilpailuehdotukset ovat laadultaan tasaväkisiä.
- Kilpailun ensimmäisen vaiheen ehdotusten perusteella valitaan toiseen vaiheeseen 2-4 laadultaan parasta ehdotusta. Toiseen vaiheeseen valitut kilpailijat jättävät lopullisen projektisuunnitelman yhteydessä myös indikatiivisen euromääräisen tarjouksen.
- Kilpailun ratkettua kaupunki tekee päätöksen kehittämisvarauksesta kilpailun voittajalle. Kehittämisvarauksen aikana neuvotellaan ja päätetään toteutukseen tähtäävästä tontinvarauksesta sekä alueen toteutusta ja muodostettavien tonttien luovutusta koskevista sopimuksista. Kilpailun voittajan toteutusvastuulle tuleva alue ja toteutusvastuun laajuus määritellään lopullisesti tontinvarauspäätöksessä. Mahdollisesta arkkitehtuuri- ja designmuseosta järjestään erillinen arkkitehtuurikilpailu.
 - Kilpailuohjelman sekä tarkennetut maankäytön kehittämisperiaatteet hyväksyy kaupunkiympäristölautakunta.
 - Varaus on voimassa 31.12.2022 saakka.

Käsittely

08.09.2020 Ehdotuksen mukaan

Mikko Aho: Otsikko muutetaan muotoon:

Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle Eteläsataman alueen varaamiseksi laatu- ja konseptikilpailua varten (Kaartin-kaupunki, Ullanlinna, Kaivopuisto)

Sama tekninen korjaus tehdään esitysehdotuksen 1. kappaleeseen.

Vastaehdotus:

Noora Laak: Lisätään uusi ranskalainen viiva listan toiseksi kohdaksi: "Ennen Eteläsataman konsepti- ja suunnittelukilpailun käynnistämistä järjestetään yleinen arkkitehtuurikilpailu Arkkitehtuuri- ja designmuseon rakentamisesta. Yleisen kilpailun tulos toimii konsepti- ja suunnittelukilpailun lähtökohtana."

Poistetaan kohta: "Mahdollisesta arkkitehtuuri- ja designmuseosta järjestetään erillinen arkkitehtuurikilpailu."

Kannattaja: Mia Haglund

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään uusi ranskalainen viiva listan toiseksi kohdaksi: "Ennen Eteläsataman konsepti- ja suunnittelukilpailun käynnistämistä järjestetään yleinen arkkitehtuurikilpailu Arkkitehtuuri- ja designmuseon rakentamisesta. Yleisen kilpailun tulos toimii konsepti- ja suunnittelukilpailun lähtökohtana." Poistetaan kohta: "Mahdollisesta arkkitehtuuri- ja designmuseosta järjestetään erillinen arkkitehtuurikilpailu."

Jaa-äännet: 11

Sirpa Asko-Seljavaara, Eveliina Heinäluoma, Nuutti Hyttinen, Atte Kalleva, Jape Lovén, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Anni Sinnemäki, Sameli Sivonen, Osmo Soininvaara

Ei-äännet: 2

Mia Haglund, Noora Laak

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen äänin 11-2.

01.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Mia Kajan, erityisasiantuntija, puhelin: 310 15820
mia.kajan(a)hel.fi

Marjaana Yläjääski, johtava arkkitehti, puhelin: 310 37045
marjaana.ylajaaski(a)hel.fi

§ 725

Helsinginkadun, Runeberginkadun ja Caloniuksenkadun perusparannusten raitio- ja ratasähkötoiden hankesuunnitelma

HEL 2020-008691 T 08 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi Helsinginkadun (välillä Sturenkatu–Kaarlenkatu), Runeberginkadun (välillä Mannerheimintie–Töölöntori) ja Caloniuksenkadun perusparannusten raitiorata- ja ratasähkötoiden hankesuunnitelman 2.6.2020 esityksen mukaan siten, että hankkeen kokonaishinta yhteensä sisältäen suunnittelun, rakennustyöt ja hankkeeseen sisältyvät erillishankinnat sekä hankintojen aikaiset lisä- ja muutostyöt on 9 240 000 euroa (alv 0 %) kustannustasossa kesäkuu 2020.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Hankesuunnitelma

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsinginkadun, Runeberginkadun ja Caloniuksenkadun raitiotierataosuuksien perusparannuksella kehitetään raitioliikenteen sujuvuutta, liikenneturvallisuutta sekä matkustusmukavuutta. Perusparannustoimenpiteiden toteuttaminen yhdellä kertaa lieventää perusparannuksen vaikutuksia liikenteeseen.

Hankkeen strategiasidonnaisuus

Helsingin kaupunkistrategiassa 2017–2021 (kaupunginvaltuusto 27.9.2017 321 §) todetaan, että liikennejärjestelmän toimivuudesta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

huolehditaan liikenneinvestoinneilla ja kestävien liikennemuotojen kulumuoto-osuutta kasvatetaan. Päätösehdotus tukee näitä kaupunkistrategian tavoitteita kestävästä kasvun turvaamisesta ja on näin strategian mukainen.

Aiemmat päätökset

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi 9.6.2011, 220 §, raitiolinja 8:n kehittämissuunnitelman.

Yleisten töiden lautakunta hyväksyi 19.5.2015, 249 §, Runeberginkadun (välillä Mannerheimintie–Töölöntori) katusuunnitelman.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi 4.9.2018, 415 §, Helsinginkadun (välillä Sturenkatu–Kaarlenkatu), Kaarlenkatu (välillä Franzeninkatu–Helsinginkatu) ja Läntisen Brahenkadun katusuunnitelmat.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi 4.9.2018, 416 §, Caloniuksenkadun katusuunnitelman.

Hankkeen lähtökohdat ja tavoitteet

Hankkeessa yhdistetään kolmen erikseen suunnitellun katuosuuden perusparannukset yhdeksi samaan aikaan toteutettavaksi hankekokoiseksi. Hankkeen toteuttamisen myötä parannetaan kevyen- ja raitioliikenteen edellytyksiä kaikilla kolmella katuosuudella. Kaikille kaduille rakennetaan kantakaupungin pyöräliikenteen pääverkon tavoitteilla 2025 mukaiset yksisuuntaiset pyörätiet. Perusparannukset toteutetaan hyväksytyjen katusuunnitelmien mukaisesti.

Raitioliikenteen sujuvuutta ja toiminnallisuutta parannetaan erottamalla raiteet paremmin muusta liikenteestä sekä selkeämmillä pysäkkijärjestelyillä. Raitiotien muutostyöt ovat osin raitiolinja 8 kehittämissuunnitelman mukaisia. Raitioratahankeen kaikille kolmelle osuudelle tehdään yhteinen hankesuunnitelma, jotta kokonaisuuden kustannukset pystytään esittämään yhdessä ja vältytään hyväksymismenettelyn pilkkoutumiselta. Lisäksi on tarkoituksenmukaista yhdistää raitiorataa ja ratasähköä koskevat hankesuunnitelmat.

Hanke käsittää kolme katuosuutta:

- Helsinginkatu välillä Kaarlenkatu–Sturenkatu, ja Kaarlenkadun ja Läntisen Brahenkadun Helsinginkadun läheiset osuudet
- Runeberginkatu välillä Mannerheimintie–Töölöntori
- Caloniuksenkatu

Katujen muutoksien suunnittelusta on vastannut kaupunkiympäristön toimiala (KYMP). Raitiolinjaston poikkeusjärjestelyjen koordinoiminen kyetään toteuttamaan yhdessä hankekokonaisuudessa paremmin.

Raitiolinja 8:n kehittämisohjelman mukaisesti arvioituna perusparannusten muutokset tuottavat kustannussäästöjä seuraavien 30 vuoden aikana liikennöintikustannussäästöjä n. 0,5 milj. euroa ja matkustajien ajan säättämisestä muodostuvia hyötyjä n. 2,2 milj. euroa.

Helsinginkatu

Raitiovaunupysäkkejä järjestellään urakka-alueella toimivammaksi kokonaisuudeksi, suojateitä päivitetään nykyisten ohjeistusten mukaiseksi ja pyörätiet muutetaan yksisuuntaisiksi. Muutosten myötä kadut sopeutuvat asemakaavan mukaiseen ympäristöönsä ja täyttävät toimivuuden, turvallisuuden ja viihtyisyyden vaatimukset.

Runeberginkatu

Runeberginkadun perusparannuksessa katualueen muutokset ovat vähäisiä. Ajokaistat ovat pääsääntöisesti 3,5 metriä leveitä ja niiden välissä on raitiotiealue muusta liikenteestä erillään. Raitioliikenteen sujuvoittamiseksi kiskoalue on suunniteltu korotettavaksi reunatuella muusta ajoneuvoliikenteestä.

Caloniuksenkatu

Caloniuksenkatua koskevan katusuunnitelman lähtökohtana on ollut säilyttää kadun kaupunkikuvallinen ja historiallinen ilme, kun perusparannuksen yhteydessä katua on suunniteltu muokattavaksi meluntason alentamiseksi.

Katusuunnitelmassa kadun vanhat reunakivet käytetään uudelleen ja hyödynnetään kadun nykyisiä nupukiviä. Suunnitelmassa on esitetty, että ajorata, jalkakäytävä ja pyörätie sekä pyöräkaista ovat asfalttipäällysteisiä. Raitiotien sujuvuutta parannetaan korottamalla raitiotielle varattu kaista. Uusien pyöräteiden alta poistuu noin 17 pysäköintipaikkaa.

Kadun pohjoisreunalla moottoriajoneuvoliikenne ja raitiovaunuliikenne jakavat nykyisenlaisesti saman kaistan. Raitiovaunuliikenne on myöhemmin mahdollista erottaa omalle kaistalleen myös Mechelininkadun suuntaan kieltämällä pysäköinti.

Toteuttaminen

Hanke sisältää raitiotien purku- ja rakentamistyöt Helsinginkadun, Runeberginkadun ja Caloniuksenkadun urakka-alueilla. Hankkeen toteuttamiseen kuuluvat myös uudet pysäkkijärjestelyt Helsinginkadun ja Ru-

neberginkadun alueilla. Hankkeen yhteydessä uusitaan tarvittavilta osin ratasähköjärjestelmiä urakka-alueella.

Alueella sijaitsee raitioliikenteen kannalta merkittäviä risteysalueita. Risteysalueiden työt toteutetaan porrastetusti ja ne pyritään ajoittamaan kesäliikenteen ajaksi liikennehaittojen minimoimiseksi. Liikennöinnin kannalta tärkeimmät risteykset ovat Helsinginkatu–Kaarlenkatu, Helsinginkatu–Läntinen Brahenkatu ja Runeberginkatu–Ruusulankatu. Rakentamisen vaiheistuksessa huomioidaan Töölön hallireittinä toimiva Ruusulankatu, jonka liikennöintiedellytykset on pyrittävä turvaamaan.

Hankkeen mukaiset työt on tarkoituksenmukaisinta ohjelmoida toteutettavaksi yhteisenä kunnallisteknisenä (YKT) hankkeena. HKL on yksi YKT-hankkeen osapuolista ja Kympp toimii hankkeen päättilaajana ja kilpailuttaa YKT-urakan.

Keskeisten katujen perusrakennustöistä aiheutuvien liikennehaittojen minimoimiseksi tullaan hankkeessa käymään kehitysvaihe ennen varsinaisten rakennustöiden aloittamista. Kehitysvaihe käynnistyy kesällä 2020 ja päättyy syksyn 2020 aikana. Tarkoituksena on luoda sitova työaikataulu kaikkien hankkeen osapuolten ja valitun urakoitsijan kanssa. Kehitysvaiheessa pyritään tunnistamaan aikatauluun vaikuttavat riskitekijät ja minimoimaan aiheutuvat haitat.

Hanke on tarkoitus toteuttaa vuosien 2021 ja 2022 aikana. Hankkeen rakennusvaihetta ei voida käynnistää ennen kuin Hämeentien urakka on saatu kokonaisuudessaan päätökseen ja raitioliikenne on palautunut koko Hämeentien osuudelle.

Katuosuuksilla ei voida liikennöidä töiden aikana, jolloin liikennekatkot ovat väistämättömiä. Suurimmat haitat kohdistuvat raitiolinjalle 8, joka kulkee kaikkien kolmen kohdealueen läpi. Liikennehaitta linjalle 1 on merkittävä. Helsinginkadulla tehtävät työt Kaarlenkadun ja Läntisen Brahenkadun risteyksessä aiheuttavat liikennehäiriöitä linjoille 3 ja 9.

Helsinginkatu, Kaarlenkatu ja Läntinen Brahenkatu

Merkittävimmät muutokset nykytilanteeseen ovat seuraavat: Helsinginkatu 22–26 kohdalle rakennetaan uusi useamman linjan pysäkit yhdistävä raitiovaunupysäkki. Raitioliikenteen sujuvoittamiseksi Kaarlenkadun ja Helsinginkadun liittymässä muutetaan kiskogeometriaa. Kaarlenkadun ja Castreninkadun risteuksen eteläpuolella oleva raitiotiepysäkki poistuu ja tilalle tulee kadunvarsipysäköintiä. Läntisellä Brahenkadulla Urheilutalon kohdalla oleva raitiotiepysäkki poistetaan.

Runeberginkatu

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Runeberginkadun osuudella Töölöntorin puoleisessa päässä uusitaan raitiovaunupysäkit. Lisäksi kadun rakennustöiden yhteydessä uusitaan myös vesihuollon johdot sekä kaasujohto, jotka siirretään pois raitiotien kiskoalueen alta.

Caloniuksenkatu

Caloniuksenkadulle rakennetaan uudet pyörätiet kadun molemmin puolin ja raitioliikenne Runeberginkadun suuntaan erotellaan moottoriajoneuvoliikenteestä omalle, korotetulle kaistalleen. Raitiotielle korotettava kaista, erotusalueet sekä pysäköinnille varattu katualue päällystetään nykyisillä nupukivillä.

Kustannusten muodostuminen

Hankkeen arvonlisäverottomat kustannukset ovat enintään 9,24 milj. euroa hankesuunnitelman mukaisesti. Hanke toteutetaan KYMP:n vetämänä YKT-hankkeena ja YKT-kustannusjaon mukaisesti kokonaisurakasta HKL:n maksettava osuus on 45,6 %. Kokonaisurakka ei sisällä raidemateriaaleja taikka radan sähköjärjestelmän (mm. ajojohdin, sähkönsyötön kaapelit tai vaihdeohjausjärjestelmän) laitteita ja näiden erillishankinnat on huomioitu hankesuunnitelmassa.

Hankkeen suunnitteluun on kesäkuuhun 2020 mennessä käytetty yhteensä 0,14 milj. euroa.

Ratatöiden osuus hankkeen kustannuksista on n. 7,9 milj. euroa ja ratasähkötöiden n. 1,31 milj. euroa. Ratatöiden ja raidemateriaalien osalta kustannusten on arvioitu jakautuvan seuraavasti:

- Projektipäällikön kustannukset 0,03 milj. euroa
- Rakennuttamiskustannukset (sis. suunnittelun) 0,4 milj. euroa
- Kokonaisurakan työt (sis. ratatyöt) 5,7 milj. euroa
- Erillishankinnat 1,47 milj. euroa
- Hankevaraukset 0,3 milj. euroa

Ratasähkötöiden ja materiaalien kustannusarvion on laskettu jakautuvan seuraavasti:

- Projektipäällikön kustannukset 0,04 milj. euroa
- Rakennuttamiskustannukset (sis. suunnittelun) 0,07 milj. euroa
- Ratasähkötyöt 0,41 milj. euroa
- Erillishankinnat 0,63 milj. euroa
- Hankevaraukset 0,16 milj. euroa

Hankkeeseen on HKL:n vuoden 2020 budjetissa varauduttu käyttämään enintään 0,12 milj. euroa. Vuonna 2021 hankkeen kustannuksiksi

on arvioitu 4,78 milj. euroa, vuonna 2022 4,16 milj. euroa ja vuonna 2023 0,15 milj. euroa. Vuosille 2021–2023 sijoittuvat kustannukset otetaan huomioon HKL:n talousarvion laatimisessa kyseisille vuosille.

Vaikutukset käyttötalouteen

Ratahankkeen toteuttaminen aiheuttaa 40 vuoden poistoajalla tasapoistoina 0,2 milj. euron vuotuisen lisäyksen poistokustannuksiin.

Ratasähköhankkeen toteuttaminen aiheuttaa 20 vuoden poistoajalla tasapoistoina 66.000 euron vuotuisen lisäyksen poistokustannuksiin.

HSL:n perussopimuksen perusteella 50 % investoinnin poistoista (noin 4,6 milj. euroa 40 vuoden aikana) ja 50 % laskennallisista korkomenoista (40 vuoden aikana yhteensä noin 4,4 milj. euroa, laskentakorko 5 %) voidaan laskuttaa HSL:ltä. HKL palauttaa HSL:ltä laskuttamansa 50 % laskennallisen korkomenon ns. infran korkotulona kaupungille.

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 3 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää hankesuunnitelmista, joiden kustannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa. Kaupunginhallitus on 12.6.2017 § 665 päättänyt, että liikennelaitoksen johtokunta päättää tilahankkeista, joiden hankesuunnitelman mukainen arvonlisäveroton kustannusarvio on enintään viisi miljoonaa euroa. Kun hankkeen kustannusarvio ylittää 5 miljoonaa euroa on päätösvalta kaupunginhallituksella

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Hankesuunnitelma

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Liikenneliikelaitos

Päätöshistoria

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 21.08.2020 § 130

HEL 2020-008691 T 08 00 02

Esitys

Liikenneliikelaitoksen (HKL) johtokunta esitti kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi Helsinginkadun (Sturenkatu-Kaarlenkatu), Runeberginkadun (Mannerheimintie-Töölöntori) ja Caloniuksenkadun perusparannusten raitiorata- ja ratasähköitöiden hankesuunnitelman 2.6.2020 esityksen mukaan niin, että hankkeen kokonaishinta yhteensä sisältäen suunnittelun, rakennustyöt ja hankkeeseen sisältyvät erillishankinnat sekä hankintojen aikaiset lisä- ja muutostyöt on 9,24 milj. euroa (alv 0 %) kustannustasossa kesäkuu 2020.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Otto Kyrklund, projektipäällikkö, puhelin: 310 35332
otto.kyrklund(a)hel.fi

§ 726

Valtuutettu Ted Apterin toivomusponsi raitiovaunuvarikkojen riittävästä kapasiteetista Helsingin ja koko seudun tarpeisiin

HEL 2019-012426 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 27.11.2019 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle ja tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

1 Apter Ted, toivomusponsi, Kvsto 27.11.2019 asia 4

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto hyväksyessään Vantaan ratikan 18.9.2019 päivätyn yleissuunnitelman jatkosuunnittelun pohjaksi hyväksyi toivomusponnen, jonka mukaan valtuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet päivittää syksyllä 2018 hyväksytty varikkosuunnitelma, jotta pystytään varautumaan riittävään varikkokapasiteettiin sekä Helsingin sisäisen että seudun tuleviin tarpeisiin. Voimakkaasti laajenevan raitio-

vaunuliikenteen vuoksi on erityisen korostettu tarve huolehtia riittävästä kaluston kunnossapito- ja korjaustarpeiden kapasiteetista.

Ponnesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan ja liikenneliikelaitoksen (HKL) johtokunnan lausunnot. Kaupunginhallitus toteaa mm. lausuntoihin viitaten, että kaupunginhallitus hyväksyi HKL:n laatiman Helsingin raitiotievarikkojen kokonaiskehittämissuunnitelman 27.8.2018. Suunnitelmassa arvioidaan kantakaupungin raitiotievarikkojen nykytila ja tulevien raitiotiehankkeiden tuottamat muutostarpeet sekä määritellään toimenpiteet varikkoverkon kehittämiseksi. Ruskeasuole nykyisen bussivarikon yhteyteen on suunniteltu rakennettavaksi uusi raitiovaunuvarikko, minkä jälkeen Koskelan raitiovaunuvarikko uusitaan. Myös korjaamotoiminta on tarkoitettu keskittämään Koskelaan. Hankkeet olisivat valmiita 2020-luvun jälkipuoliskolla, jolloin nykyiset Töölön ja Vallilan raitiovaunuvarikot voidaan poistaa käytöstä. Ne toteutetaan erikseen hyväksyttävien hankesuunnitelmien perusteella. Käynnissä olevien raitiotiehankkeiden suunnittelu tukeutuu varikkojen osalta em. raitiotievarikkojen kehittämissuunnitelmaan. Varikot Raide-Jokeri- ja Kruunusillat -raitiotiehankkeiden tarpeisiin on suunniteltu toteutettaviksi Roihupeltoon ja Yliskylään. Vantaan ratikan yleissuunnitelmassa puolestaan on suunniteltu uusi varikko Vantaan Vaaralaan. Suunnitelmassa on huomioitu mahdolliset liittymiskohdat Helsingin pikaraitioverkkoon.

Yhteenvedon voidaan todeta, että Helsingin raitiotievarikkojen kehittämissuunnitelma vuodelta 2018 on edelleen pääperiaatteiltaan pätevä: raitiotievarikkojen kehittäminen on tarkoitettu tehdä siten, että päävarikkoina kehitetään Ruskeasuon ja Koskelan varikoita. HKL on myös päivittänyt säännöllisesti suunnitelman pohjana olleita laskelmia liikennöintisuunnitelmien ja hankkeiden toteutusaikataulun täsmennyksessä.

Tämän lisäksi, erityisesti raitiotiehankkeiden suunnittelun nopean etenemisen vuoksi on perusteltua, että päivitystä tehdään tiiviissä yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan ja Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymä HSL:n kanssa, jotta voidaan tehdä arvio raitiotieliikenteen kalustotarpeesta eri aikajännteillä ja siten varmistaa riittävä kapasiteetti raitiovaunujen säilytys- ja huoltotoiminnoille uusilla varikoilla. Asia koskee erityisesti Koskelan uutta varikkoa, jonka hankesuunnittelua ei alustavaa suunnittelua lukuun ottamatta ole vielä aloitettu ja jonka toteutukseen on tarkoitettu päästä jo vuonna 2024.

HSL:llä on parhaillaan käynnissä raitioliikenteen linjastosuunnitelman päivitys, jonka myötä myös kalusto- ja varikkotarpeisiin liittyvät tiedot tullaan tarkistamaan.

Kaupunginhallituksen 14.9.2020 (§ 552) hyväksymässä lausunnossa koskien HSL:n alustavaa toiminta- ja taloussuunnitelmaa vuosille 2021-

2023 todettiin, että Helsingin näkökulmasta joukkoliikenteen seudullistumiskehitys on keskeinen tulevaisuudessa tapahtuva toimintaympäristön muutos, johon on syytä varautua. Lausunnon mukaan ao. suunnitelmassa esiin nostetuilla kaluston ja varikoiden omistuksen ja hallinnan keskitetyillä linjauksilla voidaan merkittävästi vaikuttaa joukkoliikenteen luotettavuuteen ja kokonaiskustannustasoon erityisesti kaupunkiraideliikenteessä. Lisäksi kaupunginhallituksen lausunnossa todettiin, että linjaukset tulee laatia infran omistajakaupunkien strategisen tason keskustelujen pohjalta ja hankkeita tulee suunnitella pitkäjänteisesti ja koordinoitusti yhteistyössä jäsenkuntien kanssa hyödyntäen osapuolten olemassa olevaa osaamista.

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin raitiotievarikkojen kokonaiskehittämissuunnitelman päivitys tulee ajankohtaiseksi viimeistään siinä vaiheessa kun em. strategisen tason keskustelut infran, kaluston ja varikoiden seudullisen organisoinnin osalta etenevät.

Lisäksi suunniteltujen varikkojen suurten kustannusvaikutusten ja vallitsevan taloudellisen epävarmuuden vuoksi niiden toteuttamistapaa ja ajoitusta tullaan vuosittain arvioimaan osana talousarvio- ja taloussuunnitteluprosessia.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava pöytäkirjan ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomuspöytäkirjan johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

1 Apter Ted, toivomusponsi, Kvsto 27.11.2019 asia 4

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Pöytäkirjan ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

töönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 05.05.2020 § 256

HEL 2019-012426 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunginhallitus hyväksyi liikenneliikelaitoksen laatiman raitiotievarikkojen kehittämissuunnitelman 27.8.2018. Suunnitelmassa arvioidaan kantakaupungin raitiovarikkojen nykytila ja tulevien raitiotiehankeiden tuottamat muutostarpeet sekä määritellään toimenpiteet varikkoverkon kehittämiseksi. Ruskeasuolle nykyisen bussivarikon yhteyteen rakennetaan uusi raitiovaunuvarikko, minkä jälkeen Koskelan raitiovaunuvarikko uusitaan. Hankkeet olisivat valmiita 2020-luvun jälkipuoliskolla, jolloin nykyiset Töölön ja Vallilan raitiovaunuvarikot voidaan poistaa käytöstä. Hankkeet toteutetaan erikseen hyväksyttävien hankesuunnitelmien perusteella.

Käynnissä olevien raitiotiehankeiden suunnittelu tukeutuu varikkojen osalta raitiotievarikkojen kehittämissuunnitelmaan. Raide-Jokeri- ja Kruunusillat -hankkeissa toteutetaan kunkin pikaraitiolinjan tarpeisiin varikot Roihupeltoon ja Yliskylään. Seuraavina toteutettavat pikaraitiotiehankeet tukeutuvat kantakaupungin varikkoihin. Vihdintien pikaraitiotie sekä Viikin-Malmin pikaraitiotie ovat yleissuunnitteluvaiheessa ja Tuusulanbulevardin alustava suunnittelu on käynnissä. Samanaikaisesti kantakaupungin raitioverkkoa laajennetaan mm. Kalasatamassa, Länsisatamassa ja Pasilassa. Kantakaupungin hankkeet lisäävät osaltaan raitioliikenteen kalustotarvetta. Hankkeiden toteutuminen tavoiteaikataulussa edellyttää, että Ruskeasuon ja Koskelan varikot toteutuvat ilman merkittäviä viivästyksiä ja niiden suunnittelussa huomioidaan pikaraitiolinjien edellyttämä varikkokapasiteetti.

Pikaraitiotiehankeiden liikennöintiperiaatteet ja kalustotarve tarkentuvat yleissuunnitteluvaiheessa, mutta lopullisesti ne tiedetään vasta hankkeen toteutusvaiheessa. Tästä johtuen uusien raitiotiehankeiden yhteenlaskettu kalustotarve voi suunnittelun edetessä muuttua siitä, mitä raitiotievarikkojen kehittämissuunnitelmaa laatiessa on alustavasti arvioitu.

Vantaan ratikan yleissuunnitelmassa on suunniteltu uusi varikko Vantaan Vaaralaan. Suunnitelmassa on huomioitu mahdolliset liittymiskohdat Helsingin pikaraitioverkkoon. Näistä keskeisin on Viikin-Malmin raitiotie, jolle on Vantaan ratikan yleissuunnittelussa alustavasti suunniteltu reitti Vaaralasta Hakunilan urheilupuistoon. Yleissuunnitelmassa on myös varattu varikkoalueelta tilaa varikon laajentamiselle Vantaan ratikan tarpeita laajemman liikenteen käyttöön. Varikon tai kaupungin rajan ylittävän raitiotien omistus- ja hallintamallia ei ole yleissuunnitelmassa määritely.

Viikin-Malmin pikaraitiotien meneillään olevassa yleissuunnittelussa tarkastellaan muiden muassa vaihtoehtoa, jossa jo ensimmäisessä vaiheessa toteutetaan raitiotie Jakomäkeen asti. Vaihtoehdon toteutuessa Helsingin ja Vantaan raitioverkkojen yhdistyminen voi tapahtua jo 2030-luvun alkupuolella. Suunnittelun perusoletuksena on, että Jakomäkeen kulkevan raitiolinjan liikennöinti hoidetaan Koskelan varikolta. Jos linja jatkuu Vantaan puolelle, voi sitä olla tarkoituksenmukaista liikennöidä osittain myös Vaaralan varikolta. Raitiotien Vantaalle jatkumisen vaikutukset kalustotarpeeseen ja liikennöinnin järjestämisperiaatteisiin on kuitenkin tarkasteltava erikseen.

Johtopäätöksenä voidaan todeta, että raitiotievarikkojen kehittämissuunnitelma on edelleen periaatteiltaan pätevä. Raitiotiehankkeiden suunnittelun nopean etenemisen vuoksi olisi kuitenkin perusteltua, että liikenneliikelaitos päivittää yhteistyössä kaupunkiympäristötoimialan sekä HSL-kuntayhtymän kanssa arvion raitioliikenteen kalustotarpeesta eri aikajän-teillä. Siten voidaan varmistaa riittävä kapasiteetti raitiovau-nujen säilytys- ja huoltotoiminnoille uusilla varikoilla. Asia koskee erityisesti Koskelan uutta varikkoa, jonka hankesuunnittelua ei ole aloitettu. Lisäksi Vantaan ja Espoon kaupunkien kanssa on syytä käydä keskustelua raitioliikenteen seudullisten varikkotoimintojen järjestämistavoista.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anton Silvo, liikenneinsinööri: 310 37489
anton.silvo(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 02.04.2020 § 53

HEL 2019-012426 T 00 00 03

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti antaa seuraavan lausunnon kaupunginvaltuuston ponteen koskien Vantaan ratikan yleissuunnitelmaa ja toteutussuunnittelua.

Helsingin kaupungin liikenneliikelaitos (HKL) on valmistellut vuonna 2018 Helsingin raitiotievarikkojen kokonaiskehittämissuunnitelman, joka perustuu Helsingin uuden yleiskaavan raitiotiejärjestelmään sisältäen sekä nykyisen kantakaupungin raitiotien sekä uudet pikaraitiotieyhteydet. Suunnitelman pohjana on toiminut sen hetkiset arviot siitä, miten paljon ja millaisella raitiovaunukalustolla raitioliikennettä tullaan Helsingissä järjestämään tulevien vuosikymmenten aikana. HKL on sittemmin päivittänyt säännöllisesti suunnitelman pohjana olleita laskelmia liikennöintisuunnitelmien ja hankkeiden toteutusaikataulun täsmennyessä.

Kokonaiskehittämissuunnitelman mukaisesti raitioliikenne Helsingissä hoidetaan siten, että varikkotoimintaa voidaan tarkoituksenmukaisella tavalla kehittää sekä toiminnan luotettavuuden että operoinnin ja kunnossapidon tehokkuuden kannalta. Suunnitelman mukaan Helsingin raitiotievarikkotoiminta keskitetään tulevaisuudessa kahdelle päävarikolle Ruskeasuolle ja Koskelaan, joista molemmista pystytään operoimaan sekä kantakaupungin että pikaraitiotieiden linjoja. Raide-Jokerilla ja Kruunusiltojen raitiolinjoilla tulee myös olemaan omat pienemmät sivuvarikkonsa. Raitiovaunujen korjaamotoiminta on tarkoitus keskittää Koskelan varikolle.

Vantaan raitiotien varikko ei sijaitse Helsingissä, eikä näin ollen ollut mukana kokonaiskehittämissuunnitelmassa samalla tavalla arvioitavana kuin Helsingin varikot. Kuitenkin suunnitelmassa on arvioitu mahdollisuuksia järjestää Vantaan raitiotiellä käytettävän kaluston korjaamotoimintaa Koskelan raitiovaunukorjaamolla. Raitiovaunukorjaamotoimintaa ei HKL:n näkemyksen mukaan kannata tehdä pienissä yksiköissä vaan keskittää suurempiin yksiköihin. Vantaan raitiotie tulee yhdistymään uusien pikaraitiotieyhteyksien kautta (esim. Malmin raitiotien kautta) Helsingin raitiotieverkkoon, jolloin vaunujen siirtäminen korjattavaksi Koskelan varikolle olisi yksinkertaista

HKL on käynnistänyt Koskelan varikon alustavan suunnittelun vuoden 2020 alussa. Suunnitelmassa yhdistetään HKL:n tavoitteet toimivasta ja riittävän laajasta raitiotievarikosta sekä kaupunkikehityksen tavoitteet maankäytön kehittämisestä ja alueen tiivistämisestä. Varikon suunnittelusta toteutukseen on tarkoitus edetä vuonna 2024. HKL:n tavoitteena on toteuttaa varikko, joka palvelee Helsingin raitioteiden laajenemista vähintään Malmin ja Tuusulanväylän sekä Kalasataman raitioteiden edellyttämässä laajuudessa. Lisäksi suunnittelussa varaudutaan toteut-

tamaan korjaamo, joka palvelee tarvittaessa kaikkia Helsingin seudun raitiolinjoja, ml. Vantaan raitiotietä.

Sekä Ruskeasuon uuden raitiovaunuvarikon että Koskelan varikon kehittämisessä pyritään hyödyntämään käytössä olevat varikkoalueet niin tehokkaasti kuin mahdollista. Lisäksi mm. Raide-Jokerin, Kruunusiltojen ja Vantaan raitiotien varikoilla on jo alusta alkaen varauduttu liikenteen laajenemiseen. Raitioliikenteen laajentuessa tulevana vuosikymmeninä mahdollisesti nyt suunniteltua kauemmaksi Helsingin keskustasta ei operointi pelkästään Ruskeasuon tai Koskelan varikolta ole välttämättä järkevin tapa. Silloin tulee harkita pienempien säilytys- tai sivuvarikoiden toteuttamista linjojen päätepisteisiin tai varrelle. Tällöin on pidettävä huoli, että mahdollisten raitioteiden varrelta löytyy soveltuvia alueita raitiotievarikkojen toteuttamiseen.

HKL jatkaa aiemmin mainitulla tavalla kokonaiskehittämissuunnitelman päivittämistä raitiotiehankeiden suunnittelun edetessä.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Artturi Lähdetie, yksikön johtaja, puhelin: 310 35245
artturi.lahdetie(a)hel.fi

§ 727

Helsingin pyöräliikenteen kehittämisohjelma 2020–2025

HEL 2020-003674 T 08 00 04

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi pyöräliikenteen kehittämisohjelman 2020–2025 ohjeellisena noudatettavaksi ja kehotti ottamaan siinä mainitut toimenpiteet huomioon kaupungin toiminnan ja talouden suunnittelussa.

Käsittely

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Sivun 20 toimenpiteen 2 toimenpiteen sisältö seuraavasti:

Asuinkaduille laaditaan moottoriajoneuvoliikenteen rauhoittamisen periaatteet ja toimenpideohjelma. Laaditaan periaatteet moottoriajoneuvoliikenteen rauhoittamiseksi kaduilla, jotka palvelevat paikallisia tarpeita.

(Pohjassa nyt oleva muotoilu: Laaditaan periaatteet pyöräliikenteen toimivuuden ja turvallisuuden parantamiseksi huomioiden moottoriajoneuvoliikenteen sujuvuus katuverkolla.)

Kannattaja: Reetta Vanhanen

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 7

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 7

Veronika Honkasalo, Mai Kivelä, Nasima Razmyar, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Tyhjä: 1

Tomi Sevander

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 7 - 7 (1 tyhjä). Äänten mentyä tasan päätökseksi tulee ehdotus, jota puheenjohtaja on äänestänyt.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin pyöräliikenteen kehittämissuunnitelma 2020–2025
- 2 Pyöräliikenteen kehittämissuunnitelma 2020–2025 Yritysvaikutusten arviointi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Helsingin tavoitteena on olla maailman toimivin kaupunki. Helsinki tavoittelee myös hiilineutraaliutta vuoteen 2035 mennessä. Pyöräliikenteen kehittämisellä voidaan edistää merkittävästi molempien tavoitteiden saavuttamista. Pyöräliikennettä edistetään, koska sillä saavutetaan aikasäästöjä, tehokkaampaa tilankäyttöä, terveyshyötyjä, ympäristöhyötyjä, taloudellisia hyötyjä ja liikenneturvallisuuden parantumista. Pyöräliikenteen edistäminen ei ole itseisarvo, vaan keino turvallisemman, viihtyisemmän ja toimivamman kaupungin luomiseen sekä tasapainoisen, kaikki kulkumuodot huomioivan liikennejärjestelmän luomiseen.

Pyöräliikenteen kantakaupungin tavoiteverkko hyväksyttiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa 22.5.2012 § 198 ja Helsingin edellinen pyöräilyn edistämissuunnitelma kaupunginhallituksessa 27.1.2014 § 109. Ohjelmassa tavoitteeksi asetettiin pyöräliikenteen kulkumuoto-osuuden kasvu 11 prosentista 15 prosenttiin vuoteen 2020 mennessä. Ohjelmassa esitetyt 25 toimenpidettä painottuivat pyöräliikenteen infrastruktuurin kehittämiseen ja pyöräliikenteen investointitason nostamiseen vaiheittain 20 miljoonaan euroon. Pyöräliikenteen kulkumuoto-osuus ei kuitenkaan ole noussut tavoitteen mukaisesti, vaikka pyöräliikenteen määrät ovatkin kasvaneet. Eräänä suurimpana syynä tähän arvioidaan olevan se, ettei pyöräliikenteen väyliä ei ole rakennettu tavoitellulla nopeudella. Pyöräliikenteen tavoiteverkon toteuttaminen on yleensä tarkoittanut katujen kokonaisvaltaisia saneerauksia, jotka ovat laajoja ja

aikaa vieviä. Investointitaso yltänee tavoitteena olleeseen 20 miljoonaan euroon ensimmäisen kerran vuonna 2020.

Pyöräliikenteen kehittämissuunnitelmassa keskitytään erityisesti keinoihin parantaa pyöräliikenteen infrastruktuurin eri osa-alueita. Pyöräliikenteen edistäminen edellyttää lisäksi toimenpiteitä esimerkiksi pyöräilykasvatuksen ja ihmisten aktivoinnin osalta. Näitä toimenpiteitä suunnitellaan ja toteutetaan myös kaupungin muiden ohjelmien yhteydessä.

Kehittämissuunnitelman ylätavoitteena on, että Helsinki on kaiken ikäisille sopiva ympärivuotinen pyöräilykaupunki, ja pyöräliikenteen kulkumuoto-osuus on vähintään 20 % vuoteen 2035 mennessä. Tämä on linjassa Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman pyöräliikennettä koskevien kasvutavoitteiden ja siihen liittyvän päästövähennyspotentiaalinsa kanssa. Päättävien saavuttamiseksi on määritelty viisi alatavoitetta, joiden alla on yhteensä 34 toimenpidettä. Alatavoitteina ovat:

1. Pyöräliikenteelle on suorat ja sujuvat reitit, joilla on selkeät risteysjärjestelyt ja jalankulun ja pyöräliikenteen laadukas erottelu
2. Pyöräväylien ja pysäköinnin ylläpito on laadukasta ympärivuotisesti
3. Pyöräliikenne on otettu huomioon työmaan aikaisissa järjestelyissä
4. Pyöräpysäköintipaikkojen ja -palvelujen määrä vastaa kysyntää ja ne ovat laadukkaita
5. Markkinointi ja viestintä edistävät positiivista mielikuvaa pyöräliikenteestä.

Alatavoitteiden toteutuminen edellyttää kaikkien toimenpiteiden toteuttamista. Niillä tavoitellaan pyöräliikenteen tavoiteverkon nykyistä riippämpää toteuttamista myös esimerkiksi pikaparannuksia ja pilotteja hyödyntäen. Tavoitteiden toteuttamista seurataan vuosittain tavoitekohtaisilla mittareilla ja niistä raportoidaan kaupunkiympäristölautakunnalle. Pyöräliikenteen kehittämissuunnitelmaa on jatkossakin aihetta päivittää noin viiden vuoden välein, jotta voidaan arvioida sen edistymistä, uudelleen tarkastella tavoitteita ja etsiä tehokkaimpia toimenpiteitä asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Esittelijän perustelut

Nykytila

Helsingissä on edistetty pyöräliikennettä vuodesta 1995, mutta vasta 2010-luvulla toimenpiteitä on tehty aikaisempaa enemmän ja määrätietoisemmin. Vuonna 1995 laadittiin ensimmäinen pyöräliikenteen kak-

sinkertaistamisohjelma. Vuonna 2003 ohjelmaa tarkistettiin ja tavoitteeksi asetettiin pyöräliikenteen kaksinkertaistuminen vuoteen 2009 mennessä. Brysselin julistuksen allekirjoittaminen vuonna 2009 toi uutta puhtia pyöräliikenteen edistämiseen. Sen myötä pyöräliikenteen kulumuoto-osuuden tavoite nousi 15 %:iin vuoteen 2020 mennessä. Tätä tavoitetta käsiteltiin laajemmin Helsingin ensimmäisessä poikkihallinnollisessa pyöräliikenteen edistämishjelmassa, joka hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 27.1.2014 § 109. Edistämishjelman hyväksyntää edelsi merkittävä väliaskel, kun pyöräliikenteen kantakaupungin tavoiteverkko hyväksyttiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa 22.5.2012. Helsingin kaupunki on näin ollen sitoutunut toteuttamaan pyöräliikenteen tavoiteverkkoa ja edistämään pyöräliikennettä. Tavoiteverkon kantavana ajatuksena on, että kaikkien määränpäiden on oltava turvallisesti ja helposti saavutettavissa polkupyörällä suorinta mahdollista reittiä pitkin.

Vuoden 2014 pyöräilyn edistämishjelman toimenpiteiden edistymistä arvioitiin vuonna 2015 tarkastuslautakunnan arvioinnissa, vuonna 2017 kaupunkiympäristölautakunnassa ja vuonna 2019 tätä ohjelmaa valmisteltaessa. Kaikissa arvioinneissa johtopäätös on ollut saman suuntainen: pyöräliikenteen olosuhteita on saatu parannettua merkittävästi, mutta parannettavaa on edelleen paljon. Tärkeimmät toimenpiteet pyöräliikenteen edistämiseksi, eli infran rakentamisen toimenpiteet, eivät ole lähteneet käyntiin riittävällä nopeudella. Infran kehittämiseksi suunnittelun henkilöresurssit tulee asettaa kansainväliselle tasolle niin, että suunnitelmia saadaan tehtyä riittävä määrä ja investoinnit on mahdollista toteuttaa. Lisäksi tulisi kehittää hankkeiden ohjelmointia, organisoimista, johtamista ja vastuiden määrittelemistä sekä toimenpiteiden toteutumisen seuranta. Tämän lisäksi tulisi myös etsiä ratkaisuja nopeiden ja edullisten toimenpiteiden toteuttamiseen.

Nykyisin Helsingin pyöräliikenteen edistämisen parissa työskentelee yhteensä seitsemän henkilöä, joista kahdella työajasta 50 % on varattu pyöräliikenneasioihin. Liikennesuunnitelmia tilataan myös konsulttitöinä. Lisäksi aluesuunnittelijat laativat liikennesuunnitelmia, jotka sisältävät liikenteen kokonaisuuden pyöräliikenne mukaan lukien. Katusuunnitelmien tilaamiseen on osoitettu oma henkilöresurssi. Investointitasossa Helsinki ei ole olennaisesti jäljessä kansainvälisiä pyöräilykaupunkeja. Erityisesti jos Helsingin 10 vuoden investointiohjelmassa pyöräliikenteen hankkeille osoitettu taso, noin 20 milj. euroa vuodessa, toteutuu, ollaan jo lähellä kansainvälistä tasoa. Ero Kööpenhaminan, Amsterdamin ja Helsingin välillä on kuitenkin se, että mainituissa pyöräliikenteen huippukaupungeissa pääosa pyöräliikenteen infrasta on jo tehty aikaisempina vuosikymmeninä, kun taas Helsingissä tavoiteverkoista puuttuu vielä suurin osa.

Ylätavoitteen saavuttamiseksi on määritetty viisi alatavoitetta. Alatavoitteet on muodostettu pyöräilybarometrin perusteella valitsemalla tavoitteita, jotka toteutuessaan saisivat barometriin vastanneet pyöräilemään enemmän. Lisäksi alatavoitteet ovat linjassa aikaisemman kehittämissohjelman tavoitteiden kanssa. Alatavoitteiden toteuttamiseksi tarvittavat toimenpiteet on muodostettu yhdessä kaupunkiympäristön asiantuntijoiden, tämän työn ohjausryhmän ja sidosryhmien kesken. Tavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain kaupunkiympäristölautakunnassa tavoitekohtaisilla mittareilla.

Toimenpiteet

Helsingin pyöräliikenteen kehittämissohjelma 2020–2025 sisältää 34 toimenpidettä. Toimenpiteet on jaettu alatavoitteittain pyöräväyliin, ylläpitoon, työmaihin, pysäköintiin ja palveluihin sekä viestintään ja markkinointiin. Toimenpiteet on laadittu aikaisemmasta edistämishjelmasta saadun palautteen, pyöräilybarometrin, nykytilan analyysin, sidosryhmätyöpajojen, asiantuntijatyöpajojen ja asiantuntijoiden kanssa käytyjen keskustelujen perusteella.

Tärkeimmäksi toimenpiteeksi on nostettu pyöräliikenteen tavoiteverkon nykyistä ripeämpi toteuttaminen. Pyöräliikenteen tavoiteverkon toteuttaminen on yleensä tarkoittanut katujen kokonaisvaltaisia saneerauksia, jotka ovat laajoja ja aikaa vieviä. Mm. tästä johtuen tavoiteverkkoa ei ole rakennettu tavoitellussa aikataulussa. Tästä johtuen on tärkeää ottaa keinovalikoimaan myös nopeita toimenpiteitä, jolloin tavoiteverkon mukaisia järjestelyjä voidaan toteuttaa nykyistä nopeammalla aikataululla ja pyöräliikenteen verkon valmistuminen etenisi ainakin yhdenmukaisuuden ja jatkuvuuden osalta mahdollisimman nopeasti. Vuosina 2020–2025 keskitytään erityisesti kantakaupungin tavoiteverkon toteuttamiseen. Kaikki ohjelmassa esitetyt toimenpiteet on kuitenkin suunniteltu niin, että ne ovat toteutettavissa esitetystä aikataulusta ja ovat niin ikään tärkeitä päätavoitteen toteutumisen kannalta.

Pyöräliikenteen toimenpiteiden toteuttamisessa tulee elinvoimaisuuden ja saavutettavuuden varmistamiseksi huomioida kaikkien kulkumuotojen sujuvuus ja toimivuus.

Ohjelman vaikutukset

Pyöräliikenteen edistäminen kulkumuotona parantaa ja kehittää laajalajaisesti kaupungin viihtyisyyttä, elinvoimaa ja liikennejärjestelmän toimivuutta. Lisäksi pyöräilyllä on myönteisiä vaikutuksia ihmisten fyysiseen aktiivisuuteen ja terveyteen ja sitä kautta terveydenhuollon kustannuksiin ja työn tuottavuuteen. Säännöllisen liikunnan liittäminen jokapäiväisiin arkirutiineihin on tuloksellista kansanterveyden edistämistä.

Pyöräliikennehankkeet arvioidaan muiden hankkeiden tapaan Katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeiden käsittelyohjeiden mukaisesti.

Yritysvaikutusten arviointi

Pyöräliikenteen kehittämisohjelma on strategisen tason ohjeellinen kokonaisuus, jonka toimenpiteillä edistetään liikennejärjestelmän ja kaupunkikehityksen kokonaisvaltaista kehitystä kaikki kulkumuodot huomioiden siten, että pyöräliikenne huomioidaan tasavertaisena kulkumuotona. Näin ollen pyöräliikenteen kehittämisessä ei ole vain kyse pyöräteiden rakentamisesta vaan liikennejärjestelmätason suunnittelusta, jossa pyöräliikenne huomioidaan omana keskeisenä kulkumuotonaan.

Pyöräliikenteen kehittämisohjelmassa keskitytään erityisesti keinoihin parantaa pyöräliikenteen infrastruktuurin eri osa-alueita. Pyöräliikenteen edistäminen edellyttää lisäksi toimenpiteitä esimerkiksi pyöräilykasvatuksen ja muiden ihmisten aktivointiin liittyvien kokonaisuuksien osalta. Näitä toimenpiteitä suunnitellaan ja toteutetaan kaupungin muiden ohjelmien yhteydessä.

Pyöräliikenteen kehittämisohjelmasta on laadittu yritysvaikutusten arviointi kaupunginhallituksen päätöksen 30.5.2016 mukaisesti.

Ulkomaisista verrokkikaupungeista saatujen kokemusten mukaan pyöräliikenteen kehittämisestä saadut kokemukset ovat pääosin myönteisiä. Kun pyöräliikenteen osuus Helsingin kulkumuotojakauksessa kasvaa, poistaa se osaltaan ruuhkaa muista kulkumuodoista.

Ohjelman 34 toimenpiteestä suurimmalla osalla ei ole suoria yritysvaikutuksia. Kuitenkin ohjelman päätavoitteella, sujuvien ja suorien pyöräreittien rakentamisella, on merkittäviä vaikutuksia yrityksiin ja niiden toimintaedellytyksiin niin kullakin toimenpiteen kohteena olevalla katuosuudella kuin koko kantakaupungin tasollakin.

Kaduilla, joilla pyöräliikenteen suunnitteluperiaatteiden mukaisesti rakennetaan pyörätiet, pyritään pyöräliikenteen järjestelyjen integrointi toteuttamaan osana kadun kokonaisvaltaista saneerausta. Näin vähennetään ajallisesti peräkkäisten katutöiden tekemistä kohteessa, millä on myönteinen vaikutus yritysten toimintaan.

Katusaneerauksilla on yleensä haitallisia, joskin väliaikaisia, vaikutuksia erityisesti niille yrityksille, joiden toiminta sijoittuu rakentamisen kohteena olevalle katuosuudelle. Katusaneerauksista voi seurata myös pysyviä haittoja. Näitä voidaan ehkäistä huomioimalla liikennejärjestelyitä suunniteltaessa kaikki kulkumuodot - erityisesti autosaaeutettavuuden, pysäköinti- ja asiointipaikkojen ja jakeluliikenteen näkökulmasta.

Pyöräliikenteen kehittämissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden yritys-vaikutuksia arvioidaan jatkossa toimenpiteiden yksityiskohtaisen suunnittelun yhteydessä.

Vuorovaikutus

Pyöräliikenteen kehittämissuunnitelman laatimisen aikana käydyin vuorovaikutuksen tavoitteena oli parantaa Kaupunkiympäristön toimialan henkilökunnan ja ulkoisten sidosryhmien tietoisuutta ja sitoutuneisuutta pyöräliikenteen edistämiseen ja kehittämissuunnitelman toimenpiteisiin. Lisäksi koko suunnitelman laatimisen ajan jatkuneella vuorovaikutuksella pyrittiin varmistamaan tiedonkulku eri osapuolten välillä.

Projektin sisäisen vuorovaikutuksen toimenpiteitä olivat ohjausryhmän ja ydintiimin kokoukset, muut projektin sisäisten sidosryhmien kokoukset, KYMPin johdolle suunnattu kysely sekä KYMPin henkilökunnalle suunnatut tavoite- ja toimenpidetyöpajat. Kutsuttuja tahoja olivat KYMPin asiantuntijat. Projektin alkuvaiheessa toteutetusta sisäisestä kyselystä saatua informaatiota hyödynnettiin projektin lähtötilanteen kartoittamisessa ja tavoite- ja toimenpidetyöpajoissa syntyneitä materiaaleja hyödynnettiin kehittämissuunnitelman alatavoitteiden ja toimenpiteiden määrittelyssä. Lisäksi KYMPin asiantuntijoita kuultiin erikseen toimenpiteitä muodostettaessa ja henkilökuntaa tiedotettiin yleisesti organisaation sisäiseen viestintäkanavaan nostetuilla uutisilla.

Ulkoisessa vuorovaikutuksessa sidosryhmien edustajia kutsuttiin projektin tavoite- ja toimenpidetyöpajoihin sekä järjestettiin sidosryhmille tiedottava ja osallistava seminaari ja kaikille kaupunkilaisille avoin asukastilaisuus. Kutsuttuja tahoja olivat kaupungin muiden toimialojen ja liikelaitosten henkilökunta, liikenneviranomaiset, liikennealan järjestöt, muut asiasta kiinnostuneet organisaatiot sekä kaupungin asukkaat. Ulkoisille sidosryhmille järjestetyn seminaarin tarkoituksena oli jakaa tietoa pyöräliikenteen nykytilanteesta ja kehittämissuunnitelman tavoitteista sekä lisätä yhteisymmärrystä eri tahojen välillä. Tilaisuudessa keskusteltiin asioista, joita ulkoiset sidosryhmät pitävät suunnitelman tavoitteiden toteutumisen kannalta erityisen tärkeinä sekä pohdittiin sidosryhmäorganisaatioiden mahdollisuuksia edistää tavoitteiden toteutumista. Brygassa järjestettyjen asukastilaisuuksien tarkoituksena oli tarjota kaupunkilaisille mahdollisuus kertoa heidän odotuksistaan, tarpeistaan ja tavoitteistaan pyöräliikenteen edistämiseen ja kaupunkikehitykseen liittyen. Sidosryhmäseminaarin ja asukastilaisuuksien tuloksia hyödynnettiin suunnitelman toimenpiteitä muodostettaessa.

Lisäksi suunnitelman laatimistyön alkuvaiheessa järjestettiin tapaaminen Helsingin polkupyöräilijöiden (HePo ry) kanssa. Yhdistyksen näkemyk-

siä käytettiin apuna erityisesti ohjelman tärkeimpien asiakokonaisuuksien määrittelyssä.

Ohjelman toteutus ja seuranta

Toimenpideohjelman kaikista 34 toimenpiteestä priorisointi- ja toteuttamisohjelman laatiminen ja toteuttaminen kantakaupungin tavoiteverkolle ja baanaverkolle (toimenpide 5) on kiireellisin ja tärkein. Ohjelma tarvitaan, jotta pyöräliikenteelle investointiohjelmassa osoitettu rahoitus kohdentuu pyöräliikennettä parhaiten edistäviin kohteisiin ja investoinneista saadaan näin paras hyöty. Toteuttamisohjelman laatimisessa otetaan lisäksi huomioon mm. verkon rakentuminen käyttäjän kannalta riittävän suurissa ja loogisissa kokonaisuuksissa.

Kaikille toimenpiteille on ohjelmassa esitetty toteutusvuosi. Aikataulutaminen on tarpeen, koska tutkimusten mukaan usean toimenpiteen yhtäaikaisella toteuttamisella on suurempi vaikutus kuin yksittäisillä toimenpiteillä erikseen. Pyöräliikenteen kulkumuoto-osuuden tavoitteen mukainen kasvu edellyttää muutoksia prosessissa ja sitä kautta useita yhtäaikaisia toimenpiteitä. Toimeenpano edellyttää myös sitä, että kaupunkiympäristön toimiala ottaa mahdollisuuksien mukaan ohjelman huomioon toimintansa ja taloutensa suunnittelussa.

Pyöräliikenteen edistämistä varten on perustettu koordinoitiryhmä, jonka tehtäväksi asetetaan tämän pyöräliikenteen kehittämisohjelman toimeenpanon seuranta. Lautakunnalle esitetään seurantatiedot vuosittain. Lisäksi tavoitteiden toteutumisen tilannekatsaus julkaistaan pyöräilykatsauksessa.

Pyöräliikenteen kokonaisvaltainen edistäminen edellyttää infrastruktuuriin ja pyöräliikenteen palveluihin liittyvien kehittämistoimenpiteiden lisäksi myös muiden kaupungin palvelukokonaisuuksien vastuulla olevien pyöräliikenteeseen liittyvien asioiden kehittämistä. Tällaisia ovat mm. kasvatukseen, markkinointiin, liikuntapalveluihin ja terveydenhoitoon liittyvät kokonaisuudet. Helsingin kaupungin muiden palvelukokonaisuuksien tulisi kartoittaa nykytila ja mahdollisuudet pyöräliikenteen edistämiseen ja ottaa nämä mahdollisuuksien mukaan huomioon toimintansa ja taloutensa suunnittelussa.

Kaupunkiympäristölautakunnan kannanotot

Esittelijä yhtyy kaupunkiympäristölautakunnan kannanottoihin siitä, että turvallisen, sujuvan ja kaikki liikkumismuodot huomioon ottavan pyöräilykulttuurin luominen on tärkeää; että rakennettaessa pyöräilijöille suoria, nopeita väyliä puistoympäristöön, on jalankulkijoille vastaavasti syytä varata pääasiassa samaa yhteystarvetta varten muita puistoreittejä, jotka merkitään vain jalankulkijoille; että kaupunkipyöräpalvelun kehittä-

tämisessä on syytä asettaa tavoitejärjestykseksi riittävän alueellisen palvelun laajentaminen ennen ympärivuotisuuteen siirtymistä; ja että on syytä selvittää, miten polkupyörän kuljettamista julkisissa kulkuvälineissä on mahdollista helpottaa.

Lisäksi esittelijä toteaa kaupunkiympäristölautakunnan moottoriajoneuvoliikenteen rauhoittamisen periaatteita ja toimintaohjelman lähtökohtia koskevan kannanoton osalta, että kantakaupungin saavutettavuuteen ja kaupallisten toimintojen elinvoimaisuuteen liittyvät asiat tulee esittää päätettäväksi niiden elinkeinopoliittisen ja kaupungin toimivuuteen liittyvän vaikuttavuuden näkökulmasta riittävän korkealla toimielintasolla.

Kaupunkiympäristölautakunnan käsittelyn jälkeiset toimenpiteet

Pyöräliikenteen kehittämisohjelmasta on laadittu kaupunkiympäristölautakunnan käsittelyn jälkeen yritysvaikutusten arviointi. Arviointi valmistui lokakuun alussa.

Pyöräliikenteen kehittämisohjelmaa on täydennetty ja muutettu toimenpiteen 2. osalta. Muutos on valmisteltu kaupunginkanslian ja kaupunkiympäristön toimialan liikenne- ja katusuunnittelupalvelun yhteistyönä. Toimenpiteen on tarkennettu tarkoittavan pyöräliikenteen toimivuuden ja turvallisuuden parantamisen periaatteiden ja toimenpideohjelman laatimista. Aiemmasta muotoilusta saattoi saada käsityksen, että toimenpiteen perusteella moottoriajoneuvoliikennettä tullaan rauhoittamaan myös pää- ja kokoojakaduilla. Tarkoituksena on laatia periaatteet pyöräliikenteen toimivuuden ja turvallisuuden parantamiseksi huomioiden moottoriajoneuvoliikenteen sujuvuus katuverkolla.

Esittelijän kannanotot

Esittelijä toteaa, että kevään 2020 aikana muuttunut taloudellinen tilanne vaatii kaikilta osin kaupungin toiminnan ja talouden suunnittelussa uudelleen harkintaa ja resurssien kohdentamista. Hyväksyttäväksi esitettävää pyöräliikenteen kehittämisohjelmaa toteutetaan toimialalla kulloinkin käytettävissä olevien resurssien puitteissa. Ohjelmassa todetun mukaisesti Kympp-toimialalla on yksiköitä, jotka eivät ole vielä tiedostaneet rooliaan pyöräliikenteen edistämässä, eivätkä siten vielä ole ryhtyneet toteuttamaan ohjelman toimenpiteitä. Siten myös jo olemassa olevien resurssien suuntaamisella on mahdollista edesauttaa kehittämisohjelmassa esitettyjen toimenpiteiden toteutumista

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550

02.11.2020

timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin pyöräliikenteen kehittämissuunnitelma 2020–2025
- 2 Pyöräliikenteen kehittämissuunnitelma 2020–2025 Yritysvaikutusten arviointi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukiello, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 26.10.2020 § 690

HEL 2020-003674 T 08 00 04

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

26.10.2020 Pöydälle

Asian käsittelyn aikana kuultavina olivat liikennesuunnittelija Oskari Kaupinmäki ja liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö Reetta Putkonen. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 05.05.2020 § 241

HEL 2020-003674 T 08 00 04

Esitys

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle Pyöräliikenteen kehittämissuunnitelman 2020–2025 hyväksymistä ja ohjeellisenä noudatettavaksi sekä suunnitelman toimenpiteiden toteuttamista kunkin vuoden talousarvion mahdollistamassa laajuudessa.

Lautakunta korostaa turvallisen, sujuvan ja kaikki liikkuumuodot huomioon ottavan pyöräilykulttuurin luomisen tärkeyttä.

Lautakunta ehdottaa, että kun pyöräilijöille rakennetaan suoria, nopeita väyliä puisto- ja kaupunkiympäristöön, niin vastaavasti jalan liikkujille ulkoilijoille varataan pääasiassa samaa yhteistarvetta varten muita puistoreittejä ja merkitään ne vain jalankulkijoille.

Ehdotukset moottoriajoneuvoliikenteen rauhoittamisen periaatteiksi ja toimintasuunnitelman lähtökohdiksi tuodaan kaupunkiympäristölautakuntaan päätettäväksi. Kehittämistyössä on tärkeää analysoida parhaat ja tehokkaimmat keinot parantaa kantakaupungin saavutettavuutta ja kaupallisten toimintojen elinvoimaisuutta kaikki kulkumuodot huomioon ottaen.

Kaupunkipyöräpalvelun kehittämisessä asetetaan tavoitejärjestykseksi riittävän alueellisen palvelun laajentaminen ennen ympärivuotisuuden siirtymistä.

Lautakunta esittää, että selvitetään miten polkupyörän kuljettamista julkisissa liikennevälineissä on mahdollista helpottaa. Kestävät liikkuumuodot muodostavat parhaimmillaan hyvin sujuvia ja nopeita matkaketjuja. Mahdollistamalla joukkoliikenteen ja polkupyöräilyn saumattomamman yhdistämisen niin joukkoliikennematkan alussa kuin lopussa, laajenee joukkoliikenteen käytösäde ja saavutettavuus merkittävästi.

Käsittely

05.05.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli liikennesuunnittelija Oskari Kaupinmäki. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Atte Kaleva: Lautakunta korostaa turvallisen, sujuvan ja kaikki liikkuumuodot huomioon ottavan pyöräilykulttuurin luomisen tärkeyttä.

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Atte Kalevan vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Sirpa Asko-Seljavaara: Lautakunta ehdottaa, että kun pyöräilijöille rakennetaan suoria, nopeita väyliä puistoympäristöön, niin vastaavasti jalan liikkuville ulkoilijoille varataan pääasiassa samaa yhteystarvetta varten muita puistoreittejä ja merkitään ne vain jalankulkijoille.

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Sirpa Asko-Seljavaaran vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Eveliina Heinäluoma: Ehdotukset moottoriajoneuvoliikenteen rauhoittamisen periaatteiksi ja toimintaohjelman lähtökohdiksi tuodaan kaupunkiympäristölautakuntaan päätettäväksi. Kehittämistyössä on tärkeää analysoida parhaat ja tehokkaimmat keinot parantaa kantakaupungin saavutettavuutta ja kaupallisten toimintojen elinvoimaisuutta kaikki kulkumuodot huomioiden.

Kannattaja: Jape Lovén

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Eveliina Heinäluoman vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Eveliina Heinäluoma: Kaupunkipyöräpalvelun kehittämisessä asetetaan tavoitejärjestykseksi riittävän alueellisen palvelun laajentaminen ennen ympärivuotisuuteen siirtymistä.

Kannattaja: Jape Lovén

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Eveliina Heinäluoman vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Amanda Pasanen: Lautakunta esittää, että selvitetään miten polkupyörän kuljettamista julkisissa liikennevälineissä on mahdollista helpottaa. Kestävät liikkumismuodot muodostavat parhaimmillaan hyvin sujuvia ja nopeita matkaketjuja. Mahdollistamalla joukkoliikenteen ja polkupyöräilyn saumattomamman yhdistämisen niin joukkoliikennematkan alussa kuin lopussakin laajenee joukkoliikenteen käyttösaade ja saavutettavuus merkittävästi.

Kannattaja: Eveliina Heinäluoma

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Amanda Pasasen vastaehdotuksen.

28.04.2020 Pöydälle

21.04.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Oskari Kaupinmäki, liikennesuunnittelija, puhelin: 310 22589
oskari.kaupinmaki(a)hel.fi

§ 728

Tapahtumapaikkojen päättymisaikalinjausten priorisointimalli

HEL 2020-010588 T 11 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi tapahtumapaikkojen päättymisaikalinjausten priorisointimallin ja kehotti noudattamaan sitä tapahtumajärjestäjien hakemuksia käsiteltäessä.

Käsittely

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Lisäys päätökseen:

Kaupunginhallitus edellyttää soveltamaan priorisointilinjauksia siten, että samalla alueella myöhäiset meluluvat jaetaan ensisijaisesti useammalle eri toimijalle, mikäli halukkaita on, ja että tapahtumia arvioitaessa painotetaan kulttuurin moninaisuutta.

Kannattaja: Mai Kivelä

Vastaehdotus:

Nasima Razmyar: Lisäys päätösesitykseen:

Kaupunginhallitus ilmaisee huolensa siitä, että lupaviranomaisen linjaus soittajoihin voi vaikeuttaa vakiintunutta festivaalitoimintaa Helsingissä, ja täten heikentää järjestäjien toimintaedellytyksiä. Helsingin strateginen tavoite on olla vetovoimainen tapahtumakaupunki, jossa on helppo järjestää erilaisia tapahtumia. Kaupunginhallitus esittää näkemyksensä, että melulupalinjauksissa tulisi huomioida myös kaupungin strategisten tavoitteiden toteutuminen.

Kannattaja: Mai Kivelä

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Veronika Honkasalon vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 13

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Ei-äännet: 2

Veronika Honkasalo, Mai Kivelä

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 13 - 2.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Nasima Razmyarin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 7

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 5

Veronika Honkasalo, Mai Kivelä, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Tomi Sevander

Tyhjä: 3

Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 7 - 5 (3 tyhjää).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Päivi Munther, projektipäällikkö, puhelin: 310 64800
paivi.munther(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Priorisoinnin kriteeristö ja mittarit
- 2 Päätymisaikalinjaus 2020-2021

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Esitysteksti
Liite 1
Liite 2
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Tapahtumat tukevat ja toteuttavat kaupunkistrategian 2017-2021 tavoitteita kansainvälisestä, elävästä ja kiehtovasta tapahtumien kaupungista.

Tapahtumien tiekartta ja sen toimenpideosio varmistavat, että kaupunkistrategiassa 2017-2021 mainitut tapahtumiin liittyvät tavoitteet saavutetaan parhaalla mahdollisella tavalla niin tapahtumajärjestäjien, niihin osallistuvien ihmisten kuin kaupungin organisaationkin kannalta.

Tapahtumien tiekartan toimenpideosion toimenpiteet toteuttavat kolme päätavoitetta.

1. Tapahtumat tukevat ja toteuttavat parhaalla mahdollisella tavalla kaupunkistrategian tavoitteita kansainvälisestä, elävästä ja kiehtovasta tapahtumien kaupungista
2. Tapahtumat ovat vastuullisia
3. Tapahtumat ovat toimivia

Myös tapahtumapaikkojen päättymisaikalinjausten priorisointimalli perustuu samoihin päätavoitteisiin. Päättymisaikalinjausten priorisointimallissa asetetaan kriteerit ja mittarit, joiden mukaan tapahtumia arvioidaan omaperäisyyden, monimuotoisuuden, kansainvälisyyden sekä vastuullisuuden ja toimivuuden osalta.

Priorisointi vaikuttaa tapahtuma-alueiden meluaikoja koskevien hakemusten käsittelyyn. Tässä tarkoitettuja tapahtuma-alueita ovat vuonna 2021 Töölönlahden puisto ja Kansalaistori, Suvilahti, Olympiastadion, Kaisaniemi ja Malmin entinen lentokenttä. Olympiastadionin kohdalla tilannetta tarkistetaan avajaisvuoden jälkeen.

Priorisointimallin mukaisen priorisoinnin tekee kaupungin tapahtumien koordinaatioryhmä, joka vastaa tapahtumien tiekartan toimeenpanosta kaupungilla.

Esittelijän perustelut

Voimassa olevan käytännön mukaan meluilmoitukset käsitellään ja meluajat myönnetään niiden saapumisjärjestyksessä ja tämä toimintamalli ei tue parhaalla mahdollisella tavalla nykyistä kaupunkistrategiaa kansainvälisestä, elävästä ja kiehtovasta tapahtumien kaupungista, missä järjestettävät tapahtumat ovat vastuullisesti järjestettyjä ja toimivia. Käytäntö ei myöskään tue parhaalla mahdollisella tavalla Helsingin ta-

pahtumien tiekarttaa ja sen toimenpideoosiota (2019). Tapahtumien tiekartalla ja sen toimenpideoosiolla halutaan varmistaa, että strategiassa mainitut tapahtumiin liittyvät tavoitteet saavutetaan niin tapahtumajärjestäjien, niihin osallistuvien ihmisten kuin kaupungin organisaation kannalta niin hyvin kuin se on mahdollista.

Kaupunkiympäristön toimialan ympäristönseuranta ja -valvontayksikön meluaikalinjausten päätösten tueksi ehdotettu priorisointimalli ja siihen liittyvä kriteeristö edesauttavat strategian ja tiekartan tavoitteiden saavuttamisessa.

Voimassa olevien tapahtumapaikkojen päättymisaikalinjausten 2020-2021 valmistelun pohjana on ollut vuosina 2015 ja 2018 tehdyt asukas-kyselyt, kysely Euroopan kaupunkien konserttien päättymisaikalinjausten käytänteistä (2020) ja suomalaisten tapahtumajärjestäjien kommentit valmisteilla olleeseen linjausluonnokseen (2020).

Asukaskyselyjen tuloksena oli se, että tyytyväisyys tapahtumien positiivisiin vaikutuksiin oli hieman vähentynyt, ja haittavaikutuksiin hieman kasvanut ja tämä trendi oli havaittavissa kaikilla tapahtumapaikoilla, joita kysely koski.

Päättymisaikalinjausten sähköpostikyselyssä ulkomaille tammikuussa 2020 (Tukholma, Göteborg, Malmö, Kööpenhamina, Oslo, Trondheim, Tallinna, Hampuri, Berliini, Lontoo, Rotterdam, Torino) päättymisaikalinjaukset noudattivat pitkälti samanlaisia linjauksia kuin mitä Helsingillä on käytössä. Päättymisaikojen aikahaarukka oli noin klo 22-24 välissä ja teltoissa linjaukset olivat myöhempään.

Suomalaisten tapahtumajärjestäjien kommentissa linjausluonnokseen ei tullut selvää kantaa (neljä tapahtumajärjestäjää kommentoi luonnosta). Sen sijaan otettiin kantaa Suomessa vallitsevaan kesäajan valoisuuteen ja sen tuomiin haasteisiin kokonaiselämyksen saamiseksi ja loppuillan tuntien merkitykseen taloudellisesta näkökulmasta.

Kaupunkiympäristön toimialan ympäristönseuranta ja -valvontayksikkö on määritellyt tapahtumien päättymisaikalinjaukset seuraaville tapahtumapaikoille:

1. Töölönlahden puisto ja Kansalaistori, 2. Suvilahti, 3. Olympiastadion, 4. Kaisaniemi ja 5. Malmin entinen lentokenttä. Olympiastadionin kohdalla tilannetta tarkistetaan avajaisvuoden jälkeen.

Lisäksi kaupunkiympäristön toimialan ympäristönseuranta ja -valvontayksikkö on linjannut, että tapahtumalla voi olla enintään kaksi kello 22.00 jälkeen päättyvää tapahtumapäivää.

Myös muilla paikoilla voidaan järjestää myöhäisiä tapahtumia, mutta niissä ei ole määritelty tapahtumamääriä/paikkaa, vaan meluilmoitukset käsitellään erikseen tapauskohtaisesti. Myöhäisiä päättymisaikoja voidaan tapauskohtaisesti harkita myös esimerkiksi uudenvuodenaattona, vapunaattona, juhannusaattona ja Taiteiden yönä. Linjaukset tulee olla ennakkoon tiedossa tapahtumien järjestäjillä, alueiden vuokraajilla ja asukkailla. Näillä toimenpiteillä parannetaan ennakoitavuutta ja asiakas- ja asukaskokemusta.

Tapahtumapaikkojen päättymisaikalinjausten priorisointimalli ja prosessi

Meluaikojen priorisointi tehdään tapahtumien koordinaatioryhmän toimesta luodun kriteeristön ja mittareiden avulla ja ennakkoon määritellyssä aikataulussa.

Vuoden 2021 osalta hakuaika on kaksiportainen:

1. marraskuun 2020 loppuun mennessä, jolloin priorisointipäätös viimeistään joulukuussa 2020, ennakkoon suunnitellusta aikataulusta poiketen.
2. tammikuun 2021 loppuun mennessä, jolloin priorisointipäätös viimeistään helmikuussa 2021.

Näin varmistetaan, että meluaikojen priorisointi perustuu läpinäkyvyyteen ja sen ennakkoon ilmoitettu aikataulu takaa, että tapahtumajärjestäjät saavat tiedon tapahtumien päättymisaajoista hyvissä ajoin ennen tapahtumaa ja näin tapahtumatuotannossa voidaan edetä priorisointipäätöksen mukaisesti.

Priorisointi pyritään tekemään ketterästi nopealla aikataululla ja päätöksenteolla, jolloin meluviranomaisille jää riittävästi aikaa tehdä varsinainen melupäätös. Tapahtumien koordinaatioryhmä käsittelee määräaikaan mennessä saapuneiden tapahtumailmoitusten pohjalta päättymisaajat ja priorisointipäätös tehdään viestintäjohtajan päätöksellä. Päätöksen mukaiset päättymisaajat viedään maanvuokraussopimukseen ja tapahtumien koordinaatioryhmä välittää tiedon priorisoinnista tapahtumajärjestäjille ja ympäristönseuranta ja -valvontayksikölle.

Varsinainen melupäätös edellyttää, että tapahtumajärjestäjä toimittaa viranomaiselle kaikki tarvittavat tiedot päätöksen tekoa varten. Priorisointi meluajoista tehdään tapahtuma-alueilla, joille kaupunkiympäristön toimialan ympäristönseuranta ja -valvontayksikkö on määritellyt tapahtumien päättymisaikalinjaukset. Muissa paikoissa meluviranomainen käyttää omaa harkintavaltaansa myöntäessään mahdollisia pidentettyjä meluaikoja.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Päivi Munther, projektipäällikkö, puhelin: 310 64800
paivi.munther(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Priorisoinnin kriteeristö ja mittarit
- 2 Päätymisaikalinjaus 2020-2021

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 26.10.2020 § 692

HEL 2020-010588 T 11 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

26.10.2020 Pöydälle

Esittelijä totesi, että liite 2 on poistettu pöydällepanon aikana.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Jan Vaavuoren ehdotuksesta.

19.10.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

02.11.2020

Asia/29

Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Päivi Munther, projektipäällikkö, puhelin: 310 64800
paivi.munther(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 729

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 44

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto 26.10.2020
- elinkeinojaosto

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

lautakunnat ja niiden jaostot

kasvatus- ja koulutuslautakunta

- suomenkielinen jaosto

- ruotsinkielinen jaosto

kaupunkiympäristölautakunta 27.10.2020

- ympäristö- ja lupajaosto

- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 29.10.2020

pelastuslautakunta 27.10.2020

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

- kulttuuri- ja kirjastojaosto

- liikuntajaosto 27.10.2020

- nuorisajaosto 29.10.2020

sosiaali- ja terveyslautakunta

- sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaitos

- taloushallintopalveluliikelaitos

- työterveysliikelaitos 28.10.2020

- rakentamispalveluliikelaitos 29.10.2020

- liikenneliikelaitos 29.10.2020

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

pormestari

apulaispormestarit

02.11.2020

Asia/30

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali- ja terveystoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 730

Kaupunginhallituksen ylimääräinen kokous

Päätös

Kaupunginhallitus päätti pitää ylimääräisen kokouksen 5.11.2020 klo 8.00.

Käsittely

Helsingin kaupungin hallintosäännön 29 luvun 2 §:n mukaan toimielin kokoontuu päättämääränsä aikoina.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Asta Vennelä, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 76004
asta.vennela(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

02.11.2020

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 720, 721, 722, 723, 724, 726, 727, 729 ja 730 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 717, 725 ja 728 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

02.11.2020

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

3 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 718 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

02.11.2020

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomais on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

02.11.2020

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimus päätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden

02.11.2020

vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikeusvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

4

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 719 §.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta.

Sovellettava lainkohta: Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 1397/2016 ja 132 – 135 §.

02.11.2020

Kaupunginhallitus

Jan Vapaavuori
puheenjohtaja

Asta Vennelä
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Wille Rydman

Tomi Sevander

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 10.11.2020.